

Programmarekening

Gemeente Rijssen-Holten

Inhoudsopgave

Jaarverslag	3
1. Visie en prioriteiten	4
2. Programma's	6
2.1 Inwoners, Organisatie en Bestuur	9
2.2 Jongeren en Onderwijs	14
2.3 Samen zorgen	21
2.4 Cultuur en Sport	29
2.5 Ondernemen en Werk	35
2.6 Wonen, Recreëren en Veiligheid	45
2.7 Wijken	52
2.15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	59
3. Paragrafen	63
3.1 Paragraaf lokale heffingen	64
3.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	69
3.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	79
3.4 Paragraaf financiering	84
3.5 Paragraaf verbonden partijen	88
3.6 Paragraaf grondbeleid	93
3.7 Paragraaf bedrijfsvoering	104
3.8 Paragraaf corona	107
Bijlagen bij het jaarverslag	110
Paragraaf demografische ontwikkeling	111
Statistische gegevens	117
Overzicht budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022	119
Jaarrekening	121
4. Balans per 31 december met toelichting	123
4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	126
4.2 Toelichting op de balans per 31 december	130
4.3 Waarborgen en garanties	146
4.4 Kredieten- en projectenverslag	149
5. Het overzicht van baten en lasten in de rekening	154
Bijlagen bij de jaarrekening	156
EMU-saldo	157
Overzicht incidentele lasten en baten per programma	158
Overzicht per taakveld	160
Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves	162
WNT-verantwoording gemeente Rijssen-Holten	163
Overzicht overhead	164
SiSa-bijlage	166
Verklaring van overlegging	176

Jaarverslag

1. Visie en prioriteiten

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

2021 was een speciaal jaar. Getekend door het coronavirus, dat verstorend heeft gewerkt voor de uitvoering van een aantal geplande taken, bijvoorbeeld omdat participatiebijeentkomsten niet door konden gaan en coronaregelingen moesten worden uitgevoerd. Aan de andere kant is er toch veel gerealiseerd, waarbij de uitvoering van het coalitieakkoord 2018-2022 voorop heeft gestaan. Hieronder gaan we daar verder op in. Met dit jaarverslag geven wij u inzicht in het financiële en beleidsmatige resultaat van de begroting 2021.

Een bloemlezing van de uitgevoerde acties

Voorbeelden van gerealiseerde of in behandeling zijnde onderwerpen zijn: scholenbouw (In den Climtuin en passende tijdelijke onderwijsvoorziening Haarschool Holten), bestuursopdracht herontwikkeling Haarszijde (waaronder Haarschool Rijssen), we hebben de leges voor evenementen afgeschaft, het armoede- en schuldenbeleid is geëvalueerd (wat in 2022 zal leiden tot een nieuw beleidsplan armoede en schulden), per 1 januari 2021 zijn bijna 100 Soweco-ers in dienst van de gemeente Rijssen-Holten gekomen en voor de groep die aangewezen is op beschut werk is een overeenkomst met De Sterkerij gesloten.

Verder hebben we de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers (TOZO) en de Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) regelingen uitgevoerd, als uitvloeisel van de coronacrisis.

De starterslening was ook in 2021 een success. Er is aan 25 starters een lening verstrekt voor een totaalbedrag van € 830.000.

In 2021 is ook gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet. De oorspronkelijke inwerkingstredingsdatum is inmiddels al meerdere keren opgeschoven en staat nu op 1 januari 2023. Dat geldt ook voor de Wet kwaliteitsborging bouw, die gekoppeld is aan de Omgevingswet.

In 2021 is er in 2021 door het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) een weerbaarheidsscan opgesteld voor de gemeente Rijssen-Holten, in het kader van ondermijning. Dit zal in 2022 leiden tot een uitvoeringsprogramma ondermijning. In 2021 is ook een nieuw beleidskader integrale veiligheid vastgesteld door uw raad.

In 2021 zijn ook diverse maatregelen rond De Oosterhof opgepakt, die te maken hebben met beplanting, hekwerken en watersystemen.

Diverse kruispunten zijn aangepast om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Vermeldenswaardig is ook dat we in de periode tot eind 2023 samen met onze inwoners op zoek gaan naar mogelijke alternatieve vormen van opwek van hernieuwbare energie. Dit is in 2021 gestart.

En natuurlijk is gewerkt aan het realiseren van het nieuwe zwembad.

Corona

Naast uitvoering van landelijke regelingen en maatregelen is ook uitvoering gegeven aan het lokale corona actieplan. Bijvoorbeeld financiële ondersteuning voor cultuur en sport. Maar ook extra inzet voor doelgroepen die door corona extra zwaar werden getroffen.

Corona heeft gezorgd voor extra druk op (een deel van) de organisatie, waar opgepast moet worden dat niet te lang onder hoogspanning gepresteerd moet worden. De acute werkzaamheden rond de uitvoering van de coronamaatregelen moesten naast de normale werkzaamheden uitgevoerd worden en dit zorgde voor grote werkdruk. En dit loopt nog door naar 2022.

Coalitieakkoord 2018-2022 is gerealiseerd

Aan u als raad is de evaluatie van het coalitieakkoord toegezonden. Uit die evaluatie blijkt dat het overgrote deel van het akkoord is uitgevoerd. Dat is een resultaat waar wij als college wel een beetje trots op zijn. Ondanks de niet voorziene verstoringen en ondanks de onzekere financiële omstandigheden hebben we toch, samen met u, dit resultaat weten te bereiken.

Financieel resultaat

Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2021 is, na raadsbesluiten over budgetoverheveling en storting in reserves, € 736.200.

In de jaarrekening is in detail weergegeven waar het geld aan is uitgegeven, en waar overschrijdingen en onderschrijdingen zijn geweest. Vanzelfsprekend proberen we zo goed mogelijk te begroten waardoor het resultaat van de jaarrekening zo beperkt mogelijk is maar het is niet te voorkomen, onder andere ook door externe oorzaken, dat projecten niet of later dan gepland doorgaan. We blijven hier scherp op.

Door naar 2022

Aan het eind van 2021 staan we voor een enerverend jaar 2022. Verkiezingen, een nieuwe burgemeester, onzekerheid over corona, onzekere financiële omstandigheden, kortom: we kunnen samen de mouwen weer opstropen. We blijven samen werken aan een mooie, veilige, financieel gezonde gemeente Rijssen-Holten.

Het college van burgemeester en wethouders

2. Programma's

Algemene toelichting op verschillen bij programma's

Algemeen

In het jaarverslag wordt via de programmaverantwoording en de paragrafen verantwoording afgelegd over de realisatie van het beleid in het jaar 2021. Dit beleid is bij de begroting 2021 voorgenomen en tussentijds met name via de voor- en najaarsnota bijgesteld.

Zoals ook in de voorgaande jaren is gebeurd zijn in 2021 alle programma's volledig uitgewerkt. Per programma is aangegeven wat het inhoudt volgens de programmabegroting 2021. Daarna vindt u een uitwerking van de 3 W-vragen:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Naast de toelichtingen per programma - met een analyse van de substantiële afwijkingen tussen begrote en werkelijke bedragen - verwijzen wij u ook naar de paragrafen, de balans en de toelichting bij de balans. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten te zien vanuit een bepaald perspectief. De balans geeft de financiële positie weer.

SiSa

In deze programmarekening is net als voorgaande jaren de SiSa-bijlage (Single Information Single Audit) opgenomen. Via deze bijlage wordt verantwoording afgelegd aan rijk en provincie over specifieke uitkering welke de gemeente heeft ontvangen. De laatste jaren wordt op deze wijze over meer specifieke uitkeringen verantwoording gevraagd. Waren het in 2020 nog 8 uitkeringen, voor 2021 zijn het er 18. Deze verplichte bijlage vindt u achter in dit jaarverslag.

Reserves, voorzieningen en overlopende passiva

Alle mutaties in de reserves moeten afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt. Er dient een resultaat gepresenteerd te worden voor bestemming (voordat reservemutaties zijn verwerkt) en na bestemming (nadat de reservemutaties zijn verwerkt).

De mutaties in de reservesfeer zijn op aparte (sub)producten verantwoord en worden per product, per programma weergegeven.

Van Nederlandse overheidslichamen zijn in 2021 en voorgaande jaren voor diverse doelen subsidies ontvangen. Het niet bestede deel van een subsidie moet worden gestort in een overlopende passiva (OP). Dit valt niet onder de voorzieningen.

In de toelichting op de balans wordt per reserve, voorziening en overlopende passiva de beginstand, de onttrekking, de toevoeging en het eindsaldo vermeld. Ook verwijzen wij u naar het overzicht waarbij de belangrijkste afwijkingen, groter dan € 50.000 ten opzichte van de raming, per reserve, voorziening en overlopende passiva zijn toegelicht.

Over te hevelen budgetten

Wanneer budgetten niet of niet geheel in het dienstjaar worden besteed, vervallen deze en komen ze ten gunste van het rekeningresultaat. In een aantal gevallen is het wenselijk deze budgetten beschikbaar te houden omdat uitgaven door uiteenlopende redenen/oorzaken later worden verwacht. Het is een bestendige gedragslijn deze budgetten over te hevelen naar een volgend dienstjaar.

Een criterium om budgetten te mogen overhevelen is, dat het alleen mag gaan om incidentele budgetten met een ondergrens van € 10.000.

Bij de najaarsnota is al kritisch gekeken naar de budgetten die mogelijk zouden worden overgeheveld. Hiervoor zijn criteria gebruikt zoals bijvoorbeeld verplichtingen of externe omstandigheden. Het budget wordt in principe niet langer dan 2 jaar beschikbaar gehouden, voor zover er geen aantoonbare verplichtingen tegenover staan. Bij de najaarsnota 2022 gaan wij niet bestede overgeheveld bedragen afboeken. Als het gewenst is bedragen langer beschikbaar te houden, dan leggen wij dit bij de najaarsnota gemotiveerd aan u voor.

Het totaalbedrag aan over te hevelen budgetten over 2021 bedraagt € 1.750.700. In de bijlagen bij het jaarverslag vindt u een overzicht van de overgeheveld budgetten.

Doorberekeningen (inzet personeel en materieel)

Personeelskosten worden bepaald door de omvang van het ambtelijke apparaat en de hoogte van de inschaling. De raad bepaalt hiervoor de kaders. Het formatiebudget wordt door u vastgesteld en de waardering van de functies is vastgesteld via het systeem van functiewaardering. Verschillen in de loonsom worden via tussentijdse rapportages en de jaarrekening gemeld.

De formatie wordt door u vastgesteld. Het college van burgemeester en wethouders en het management bepalen de inzet aan de hand van de wettelijk uit te voeren taken en door uw raad gegeven opdrachten (speerpunten). Op voorhand wordt een inschatting gemaakt van de personele inzet. In de praktijk ontstaan verschillen omdat nieuwe ontwikkelingen een andere inzet noodzakelijk maken. Deze ontwikkelingen kunnen bestaan uit gewijzigde regelgeving, vertraging van projecten door bijvoorbeeld bezwaren, lokale ontwikkelingen (denk bijvoorbeeld aan woningbouwprojecten), economische ontwikkelingen (economische achteruitgang leidt tot meer cliënten in de bijstand), etcetera. Aangezien het niet eenvoudig is om achteraf verschillen op inzet van personeel en materieel te analyseren zijn de uren, zoals al eerder is besloten, conform raming geboekt. Een uitzondering hierop zijn de uren die worden toegerekend aan de kostendekkende taken afval en riolering en aan de grondexploitatie.

Verschillen in inzet worden daarom bij uitzonderingen, en alleen indien noodzakelijk, toegelicht. Met betrekking tot de overschrijding van directe personeelskosten is bepaald dat deze onderdeel uitmaken van een bepaald programma. Begrotingsafwijkingen van indirecte personeelskosten als gevolg van administratieve doorberekeningen zijn echter wel rechtmatig.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is verwerkt in deze jaarrekening volgens de decembercirculaire 2021.

De afrekening van de algemene uitkering uit het gemeentefonds over 2021 vindt pas in de meicirculaire 2022 plaats. Op dat moment mag het effect worden verwerkt in de financiële administratie conform begrotingsvoorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Financiële effecten, incidenteel of structureel?

De activiteiten in 2021 hebben plaatsgevonden binnen de door de raad gestelde kaders en besluiten dan wel de geldende en bestendige beleidslijnen. Voor zover er sprake is van begrotingsoverschrijdingen passen deze binnen het door de raad vastgestelde beleid.

Financiële afwijkingen zijn in de regel toegelicht wanneer deze substantieel zijn.

Op de volgende pagina zijn de grotere afwijkingen benoemd. Het saldo van deze verschillen vormt het saldo van de jaarrekening 2021.

Verplichte beleidsindicatoren BBV

Tot en met het jaarverslag 2020 stonden bij de ieder programma de Verplichte beleidsindicatoren BBV. Met ingang van dit jaarverslag zijn de indicatoren gedigitaliseerd en zijn deze te benaderen met de volgende link: <https://rijssen-holten.incijfers.nl/dashboard>. Klik op het hoofdscherm op BBV indicatoren. Voor programma 1 is deze link niet van toepassing. Bij dit programma zijn de verplichte beleidsindicatoren wel opgenomen.

Jaarresultaat over 2021

Het gerealiseerde resultaat van de jaarrekening 2021 bedraagt € 2.838.900 positief. Dit is exclusief de nog te verwerken mutaties zoals hieronder is aangegeven. Na verwerking van deze mutaties blijft een netto resultaat over van € 736.200 positief.

Gerealiseerd resultaat	€ 2.838.902,71 V
Mutaties via raadsbesluit	
• budgetoverheveling	€ 1.750.700,00 N
• storten middelen decembercirculaire in nieuw te vormen reserve Algemene uitkering	€ 274.000,00 N
• storten overschot middelen recreatie en toerisme in reserve	<u>€ 78.000,00 N</u>
Gerealiseerd resultaat na mutaties via raadsbesluit	€ 736.202,71 V

Voorstel: in stemmen met de hierboven genoemde mutatie en het gerealiseerde resultaat, na de genoemde mutatie, ad € 736.202,71 over het dienstjaar 2021 toe te voegen aan de algemene reserve.

Grote afwijkingen

• vrijval storting voorziening pensioen en wachtgeld wethouders	€	317.000	V
• nadeel Sociaal Domein Jeugd	€	89.000	N
• voordeel kinderopvang, peuterspeelzalen en jeugd	€	127.000	V
• nadeel Sociaal Domein WMO	€	232.000	N
• voordeel afschrijving nieuwbouw basisschool In den Climtuin	€	92.000	V
• nadeel huur en entreegelden sport wegens corona	€	109.000	N
• voordeel uitkeringen Participatiewet	€	375.000	V
• voordeel algemene uitkering	€	104.000	V
• nadeel mutaties reserves	€	169.000	N
• voordeel overhead	€	318.000	V
• diverse verschillen < € 75.000	€	2.000	V

2.1 Inwoners, Organisatie en Bestuur

Coalitieakkoord 2018-2022

Wij zijn er voor onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Het is dan ook belangrijk om de gemeentelijke dienstverlening zoveel mogelijk af te stemmen op de behoeften uit de samenleving. Digitalisering speelt een steeds belangrijker rol in de dienstverlening maar is geen doel op zich. Alleen als dit bijdraagt aan kwaliteitsverbetering van de dienstverlening is verdere digitalisering een geschikt middel. Het openhouden van loketten en bijvoorbeeld het bezorgen van gemeentelijke producten aan huis, dragen bij aan een optimale dienstverlening.

Er zijn signalen uit de samenleving dat in een aantal gevallen onevenredige regeldruk wordt ervaren, onder andere bij het aanvragen van evenementenvergunningen. Het verminderen van deze regeldruk, bijvoorbeeld door meerjarige afspraken te maken en bijbehorende voorwaarden te screenen, wordt opgepakt, in samenspraak met inwoners, organisaties en bedrijven. Een achterliggende gedachte hierbij is dat ruimte wordt geboden aan sociale buurtactiviteiten waarbij minder regels ook minder organisatiekosten betekenen. In zijn algemeenheid moet er ruimte zijn voor experimenten om gewenst gedrag te stimuleren en regeldruk te verminderen.

Tijden veranderen en zo ook de relatie van de overheid met de inwoners. De beweging van een dirigerende overheid via een samenwerkende overheid naar een overheid die meebeweegt met wat leeft in de samenleving, is ingezet. Dit vraagt zowel van de organisatie als van raad en college een ja-mitshouding. We kijken naar wat wel mogelijk is en denken mee, in plaats van dat we uitgaan van wat niet kan volgens de regels.

Daar horen meedenkende medewerkers bij en het loslaten en speelruimte geven door burgemeester, college en raad. De gestelde kaders zoals verordeningen en beleidsregels vormen daarbij de basis. Deze kaders en regels zijn er om belangen van derden te beschermen en geven houvast aan medewerkers die aanvragen en verzoeken toetsen.

In deze visie past ook dat inwoners tijdig en op een geschikte manier worden betrokken bij beleidsvorming en wijzigingen in de leefomgeving. Dat past bij de nieuwe Omgevingswet, waarin participatie een leidend thema is.

We staan positief tegenover samenwerking met andere organisaties en overheden en regelen lokaal wat lokaal kan. Samenwerking met andere overheden is in een aantal gevallen een geschikt middel om bijvoorbeeld meer kwaliteit te kunnen leveren of te voldoen aan wettelijke eisen. De effecten daarvan zijn niet altijd direct zichtbaar of waardeerbaar in geld maar kunnen ook een indirect positief gevolg hebben voor onze gemeente of de regio. Hierbij kan 'regio' per samenwerking een andere omvang en samenstelling hebben.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

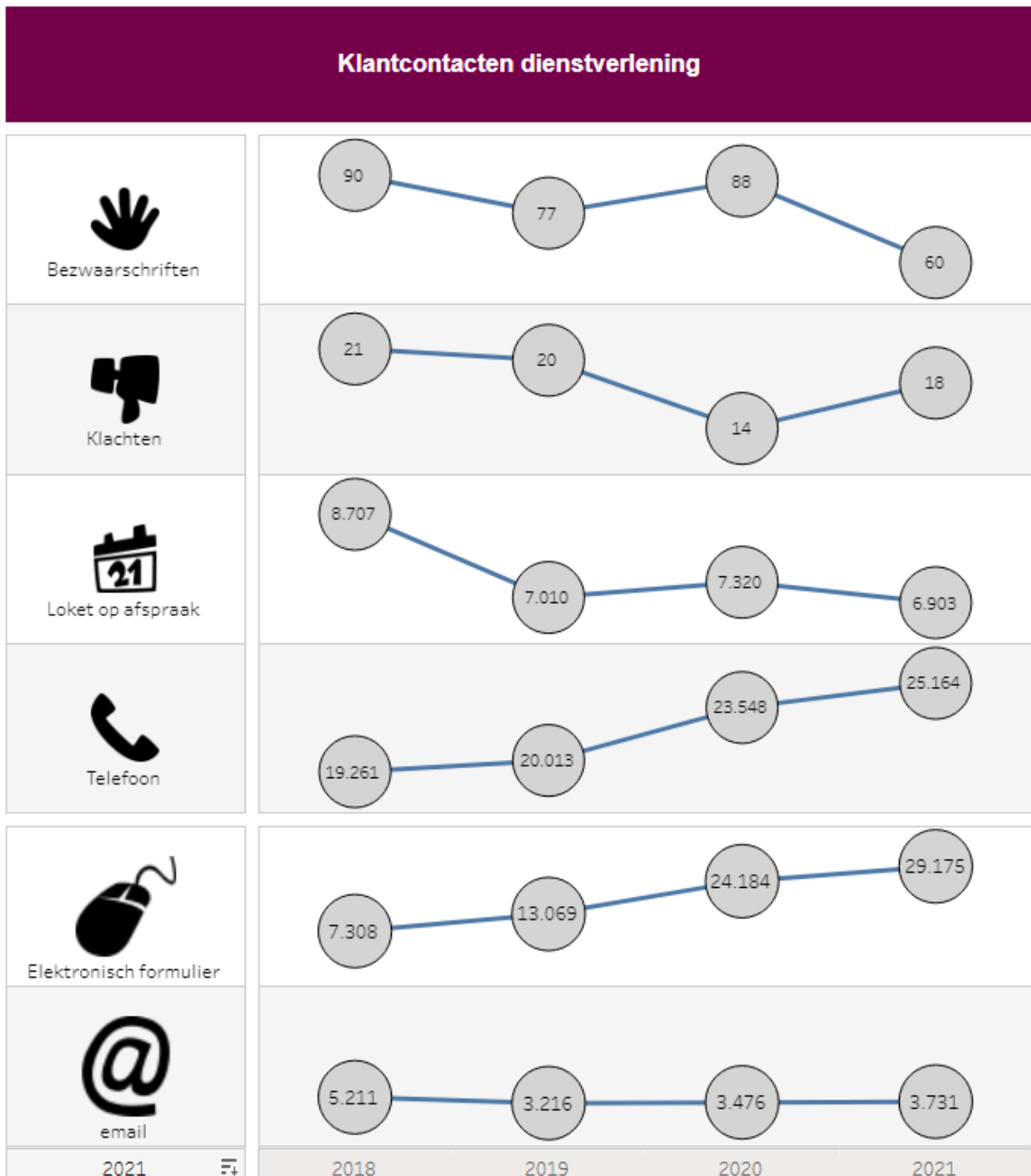
http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?dc=1455706579213&dc=1455706579227

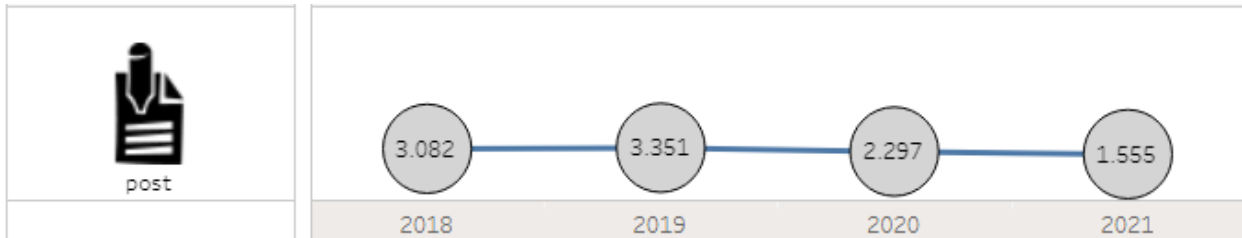
In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad(r)
1. Besturingsfilosofie 'Samen nieuw perspectief'	2009	Gaat op in herijkt Koersdocument organisatieontwikkeling	c
2. Koersdocument organisatieontwikkeling	2014	2022	c
3. Informatieplan 2020	2021	Geen herziening voorzien	c
4. Organisatiebesluit	2017	2022	c
5. Visie op communicatie	2018	2022	c
6. Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2020	2020	Geen herziening voorzien	c
7. Visie op dienstverlening	2020	2022	c

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

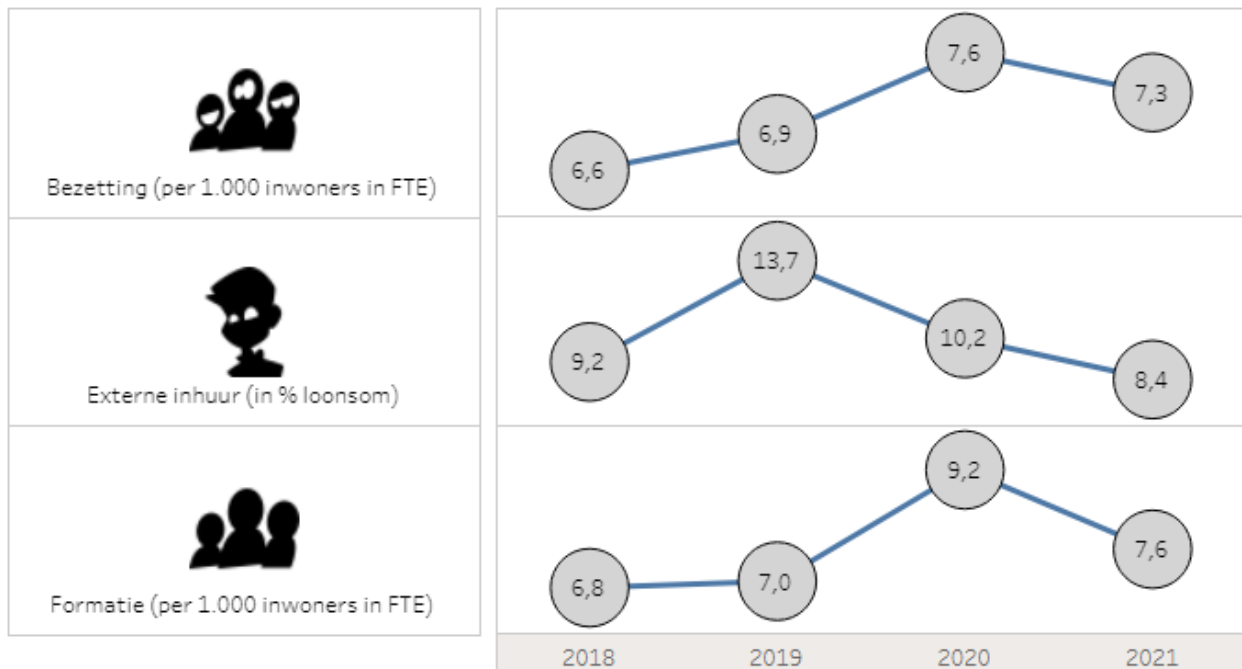
- Gemeentelijke dienstverlening zoveel mogelijk afstemmen op de behoeften uit de samenleving.
- Digitalisering zetten we alleen in om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren.
- Loketten blijven open.
- We kijken naar bezorgen van gemeentelijke producten aan huis.
- We streven naar vermindering van regeldruk.
- We hanteren de ja-mits-houding.
- We betrekken inwoners tijdig en op een geschikte wijze bij beleidsvorming en wijzigingen in de leefomgeving.
- We staan positief tegenover samenwerking en regelen lokaal wat lokaal kan.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Verplichte beleidsindicatoren BBV

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

1. I-Burgerzaken

Een aantal producten binnen burgerzaken dat gedigitaliseerd kan worden, is in 2021 geïmplementeerd. Tijdens de implementatie was een nauwe samenwerking met ICT en PinkRocade. Na implementatie zijn medewerkers meegenomen hoe hiermee te werken. Het betreft de volgende producten: Integratie Oribi, JCC Afspraken koppeling, HBA Kennisbank, iNzicht en iBijhouding.

2. Fraudebestrijding burgerzaken

Oribi is geïmplementeerd. Vanaf 3^e kwartaal 2021 is het in gebruik genomen. Bij 1^e vestiging van burgers uit het buitenland wordt Oribi gebruikt. Het paspoort of de identiteitskaart wordt doorgelicht.

3. Implementatie Visie op dienstverlening "Beleef je samen"

- Het enthousiaste groepje servicepunt is opgezet, de integratie van de meldlijn naar de receptie is in gang gezet en wordt in 2022 ter uitvoering gebracht.
- Het Telan onderzoek heeft plaatsgevonden, dit is een nulmeting betreffende de telefonische bereikbaarheid. Het onderzoek is besproken met de directie en de teammanagers.
- Een klantreis "ik wil een bezwaar indienen" is opgezet en uitgevoerd.
- Daarnaast is een start gemaakt met de serviceformules betreffende de omgevingswet. Deze is vastgesteld vanuit de werkgroep en wordt in 2022 uitgevoerd.

4. Formatie Sociaal Domein Beleidsmedewerker Jeugd

De 0,5 fte. formatie die tijdelijk extra beschikbaar is gesteld, is ingevuld. Vanwege de vele reguliere beleidsmatige zaken rondom jeugd in combinatie met de vele nieuwe taken (tijdelijk vanwege Corona en structureel door Corona) is er binnen het team geschoven met formatie en is er in 2021 1 fte. extra op ingezet.

5. Formatie Sociaal Domein Jeugdconsulent

In 2021 zijn de tijdelijke middelen voor formatie jeugdconsulent ingezet om 2 medewerkers in te huren. De werkvoorraad is door de inzet van deze medewerkers niet verder opgelopen.

6. Vervanging bureaustoelen

In de begroting zijn structurele middelen gereserveerd voor de vervanging van bureaustoelen. Door corona werkten veel medewerkers thuis en zijn veel oude bureaustoelen bij de medewerkers thuis uitgezet. Bij terugkomst na de coronaperiode was er een tekort aan bureaustoelen. Dit probleem is opgelost door ineens 170 bureaustoelen aan te schaffen in plaats van jaarlijks 10% van het aantal bureaustoelen.

7. Uitvoering primaire HRM-processen

Bij de begroting 2021 is aan team FMF structureel 1,0 fte. toegekend ten behoeve van de uitvoering van de primaire HRM-processen. Deze nieuwe formatie is sinds 1 juni 2021 voor 0,6667 fte. bezet door een herplaatsingskandidaat van SOWECO. Aanvankelijk op detacheringbasis en inmiddels, na definitieve herplaatsing bij ons, voor onbepaalde tijd. De resterende 0,3333 fte. is verdeeld over al aanwezige teamleden. Deze formatie-uitbreiding is in 2021 overeenkomstig de begrotingsplan vooral ingezet op werving & selectie, arbeidsmarktcommunicatie, het zorgen voor een goede indiensttreding/start van nieuwe personeelsleden, het verzorgen van de bijbehorende mutaties in onze formatie & bezetting en op Arbo. Ook hebben we mede met deze nieuwe formatie de vitaliteitsweek kunnen organiseren, zijn de primaire HRM-processen minder kwetsbaar geworden en is er meer capaciteit om het Strategische HRM-plan 2021-2025 te implementeren.

Wat heeft het gekost?

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 primair
Lasten			
<u>Prioriteiten</u>			
Incidenteel			€ 335
Structureel			€ 115
<u>Bezuinigingen</u>			
Incidenteel			
Structureel			
<u>Bestaand beleid</u>	€ 3.296	€ 3.722	€ 4.531
Totaal lasten programma 1	€ 3.296	€ 3.722	€ 4.981
Baten			
<u>Prioriteiten</u>			
<u>Bestaand beleid</u>	€ -753	€ -873	€ -652
Totaal baten programma 1	€ -753	€ -873	€ -652
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 2.543	€ 2.849	€ 4.329
Mutaties in reserves (+ =storting - = onttrekking)			
onttrekking reserve	€ -2.870	€ -2.870	€ -1.172
storting reserve	€ 930	€ 930	€ 888
Gerealiseerd resultaat	€ 603	€ 909	€ 4.045

Gerealiseerd saldo van baten en lasten € 306 overschot
(begroting minus realisatie)

Mutaties reserves € 0

Gerealiseerd resultaat € 306 overschot

Toelichting programma 1 Inwoners, Organisatie en Bestuur

Verklaring

- Overhevelingen € 8.000 V
- Voorzieningen pensioen en wachtgeld wethouders € 317.000 V
De voorziening kan worden bijgesteld. Belangrijkste oorzaak is een verhoging van de rekenrente met bijna een half procent.
- Advieskosten € 45.000 N
Er zijn meer adviezen gevraagd voor juridische ondersteuning bij complexe rechtsgeschillen en vraagstukken.
- Corona € 45.000 V
Het actieplan transformatie en evaluatie wordt in 2022 opgepakt. De lasten worden gedekt uit de reserve Corona. De onttrekking aan deze reserve wordt ook niet gedaan. Dit leidt tot een nadelig verschil op programma 15, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
- Diverse kleine verschillen < € 25.000 € 19.000 N

2.2 Jongeren en Onderwijs

Coalitieakkoord 2018-2022

Er is behoefte aan een integraal huisvestingsplan voor de scholen, inclusief scenario's voor onder andere De Waerdenborch in Holten en de Haarschool en Frisoschool in Rijssen. Dit plan moet flexibel en adaptief zijn en ook oplossingen bieden voor kripsituaties. Wij vinden het ook belangrijk dat het slimme en duurzame huisvestingsoplossingen bevat en in samenwerking met het onderwijsveld is vormgegeven.

Wij vinden het essentieel dat er een breed en veelzijdig onderwijsaanbod in Rijssen-Holten is. In dat kader streven we naar het handhaven van openbaar onderwijs in alle kernen, binnen de wettelijke mogelijkheden.

Ingezet moet worden op een integrale aanpak van kwetsbare jongeren in samenwerking met ouders, scholen, (sport)verenigingen, kerken en jongerenwerk. Vroeg signaleren van zorgsituaties van jeugdigen en probleemgezinnen hoort daarbij. Waar mogelijk bevorderen en stimuleren we een gezonde levensstijl.

We zijn content met de goede samenwerking en verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijsinstellingen. De bestaande structuur kan nog verder versterkt en uitgebouwd worden. De doorgroei van mbo 4 naar hbo zou gestimuleerd kunnen worden door hbo-opleidingen te verbinden aan het huidige onderwijsaanbod in onze gemeente. Verkennen van de mogelijkheden daarvoor, samen met Saxion, Windesheim en het ROC, is een prioritair aandachtspunt.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?_dc=1455706579213&_dc=1455706579227

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad(r)
1. Startnotitie Centrum Jeugd en Gezin Herziening onderdeel Loes	2020	Geen herziening voorzien	c
2. Realisatieplan Centrum Jeugd en Gezin (loket/lokaal)	2010	Geen herziening voorzien	c
3. Integraal Realisatie Programma Centrum Jeugd en Gezin (regionaal)	2010	Geen herziening voorzien	c
4. Startnotitie transitie jeugdzorg Twente	2011	Geen herziening voorzien	r
5. Visienota Transformatie jeugdzorg Twente	2013	Geen herziening voorzien	r
6. Nota "Samenwerken aan jeugdzorg in Twente"	2013	Geen herziening voorzien	r
7. Nota "positionering regionale jeugdhulptaken"	2014	Geen herziening voorzien	r
8. Nota 'Op weg naar het nieuwe product VVE'	2019	2023	r
9. Beleidsplan Jeugdzorg	2017	Geen herziening voorzien	r
10. Adviesnota verslavingspreventie	2019	2023	c
11. Visie jeugd- en jongerenwerk gemeente Rijssen-Holten 2020-2025	2020	2024	r
12. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2020	Periodiek	c

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022:

- Er is behoefte aan een flexibel en adaptief integraal huisvestingsplan voor scholen, inclusief scenario's voor De Waerdenborch in Holten en de Haarschool en Frisoschool in Rijssen.
- We streven naar het handhaven van openbaar onderwijs in alle kernen.
- We bouwen de bestaande structuur in de samenwerking en verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijsinstellingen uit.
- We verkennen de mogelijkheden om hbo-opleidingen te verbinden aan het huidige onderwijsaanbod in onze gemeente.
- We zetten in op een integrale aanpak van kwetsbare jongeren en het vroeg signaleren van zorgsituaties.
- We bevorderen waar mogelijk een gezonde levensstijl.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Stand van zaken transformatieopdracht (bezuinigingen)

Het vastgestelde pakket met bezuinigingsscans bestaat uit zogenoemde harde scans en zachte scans. Harde scans betreffen financiële afboekingen dan wel concrete besparingen. Zachte scans zijn gericht op de transformatie binnen het sociaal domein. Met ingang van 2022 zijn de harde scans uitgevoerd dan wel afgeboekt en daarmee gerealiseerd. In het najaar van 2021 stond de monitoring van de opdracht op € 1.268.000 (waarvan hard € 670.000 en zacht € 598.000). Scans die betrekking hebben op het programma Jongeren en Onderwijs betreffen onder andere 'Investeren in het voorveld jeugd' om de kosten van de maatwerkvoorzieningen te verminderen. Binnen deze scan wordt gewerkt aan het uitrollen van onder andere JIM en Basta. Ook is in 2021 een echtscheidingsloket opgezet (zie de uitleg bij Actuele ontwikkelingen nummer 3).

Actuele ontwikkelingen

1. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Op 25 augustus 2020 heeft het college het IHP 2020-2035 vastgesteld. In 2021 zijn als uitvloeisel daarvan de volgende zaken opgepakt.

Basisschool In den Climtuin

Begin 2021 heeft het college het onderwijs huisvestingsprogramma 2021 definitief vastgesteld. Met dit besluit is in verband met ontwikkelingen in het Reformatorisch basisonderwijs afwijkend van het IHP besloten niet uit te gaan voor nieuwbouw van een 11-groepsschool, maar van een 13-groepsschool voor basisschool In den Climtuin. Uitgaande van een 13-groepsschool is de normvergoeding voor de bouwkosten bijgesteld naar een bedrag van € 4.234.000. Door de te betalen huurvergoeding van kinderopvang 't Kruiemtje en de lage rentestand kan de extra investering van € 534.000,- binnen de beschikbare middelen worden opgevangen.

In juli 2021 is gestart met de sloop van de basisschool en vervolgens met de nieuwbouw van de school op dezelfde locatie. Voor de tijdelijke huisvesting gedurende het schooljaar 2021/2022 wordt gebruik gemaakt van de voormalige locatie De Salto aan de Keizersdijk in Rijssen.

Haarschool Holten

Voor het onderwijshuisvestingsprogramma 2022 zijn in 2021 in vier aanvragen ontvangen, waarvan er twee door het college definitief zijn vastgesteld. Dit betreffen de basisscholen Klim-Op en de Johan Frisoschool.

Na indiening van de aanvraag voor het onderwijshuisvestingsprogramma 2022 is de praktijksituatie voor de Haarschool Holten dusdanig snel veranderd waardoor zij genoodzaakt waren om een spoedaanvraag in te dienen. Het college heeft op 29 juni 2021 besloten in te stemmen met de bekostiging van een passende tijdelijke onderwijsvoorziening. Daarmee is voorzien in 2 volwaardige noodlokalen inclusief sanitaire voorzieningen, entree en garderobe. Tevens is besloten de informatie uit de nieuwe leerlingenprognoses (teldatum 1 oktober 2021) af te wachten en vooruitlopend hierop de aanvraag niet op het programma 2022 te plaatsen.

Leerlingenprognoses oktober 2021

Door de onvoorziene snelle groei van leerlingen in Holten en de mogelijk toekomstige structurele effecten hiervan op de leerlingenaantallen en daarmee ook onderwijshuisvesting heeft het college besloten de geplande uitvraag van de leerlingenprognose een jaar naar voren te halen. Deze prognoses zijn eind november 2021 ontvangen. Hieruit is te herleiden dat :

- a) het verzoek om een passende voorziening voor de Haarschool Holten terecht is geweest. Per 1 oktober 2021 heeft de Haarschool Holten 215 leerlingen. De school beschikt nu over 8 lokalen. Met het aantal van 215 leerlingen heeft de school een behoefte aan 9 lokalen. Ten opzichte van 1 oktober 2020 is het aantal toegenomen met 17 leerlingen. Volgens de prognoses zal het leerlingenaantal de komende jaren stijgen naar 230 leerlingen en daarna stabiliseren naar gemiddeld 220 leerlingen.
- b) Het overall beeld uit de leerlingenprognoses betreft voor zowel de basisscholen in Holten als in Rijssen een daling van het aantal leerlingen. De uitzonderingen hierin zijn de Haarschool Holten, de Beatrixschool en In den Clintuin. Volgens de prognoses zal het aantal leerlingen op deze scholen juist gaan stijgen. Het overall beeld uit de prognoses voor het voortgezet onderwijs binnen de gemeente Rijssen-Holten betreft eveneens een daling van het aantal leerlingen. Bij de Jacobus Fruytierschool en Pius X college is er nog een aantal jaren sprake is van een kleine stijging, gevolgd door een daling van het aantal leerlingen.

Waerdenborch

Als onderdeel van het IHP staat onder voorbehoud een voorlopige nieuwbouw / renovatie van De Waerdenborch in 2024 gepland voor het oudste gebouwdeel uit 1964. Dit voorbehoud is gemaakt omdat er eerst duidelijkheid moet komen over de volledige huisvestingsbehoefte van De Waerdenborch. Het college heeft besloten dat, voor het concretiseren van deze huisvestingbehoefte er in 2020 en 2021 onderzoek dient plaats te vinden in twee fasen. Dit onderzoek dient zich te richten op de best mogelijke en haalbare oplossing voor het huisvestingsvraagstuk van de school. Besluitvorming over het scenario voor De Waerdenborch zou dan mogelijk in 2022 kunnen plaatsvinden. De eerste fase van het onderzoek is eind 2020 afgerond. Het resultaat hiervan betreft een eerste inpassingstudie door architect Kleissen. Vervolgens heeft het bestuur van De Waerdenborch het bureau Hemm de opdracht gegeven voor ondersteuning in fase twee, door het verder uitwerken van de inpassingstudie naar een haalbaarheidsonderzoek. Het resultaat hiervan betreft vier in beeld gebrachte varianten. De uitwerking van deze varianten is voornamelijk gebeurd vanuit financiële aspecten, maar ook is er rekening gehouden met ruimtelijke aspecten. Om dit tweede onderzoek te complementeren dient aanvullend in 2022 een ruimtelijke studie te worden uitgewerkt voor het realiseren van een nieuwe Waerdenborch.

Haarschool Rijssen

Als onderdeel van het IHP staat in 2023 de sloop en nieuwbouw van de Haarschool in Rijssen gepland. Op verzoek van het bestuur van de Reformatorische Schoolvereniging Rijssen (RSVR) is de voorbereiding hiervoor opgestart en hebben er al gesprekken tussen gemeente en het RSVR-bestuur plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze gesprekken heeft de directie geconcludeerd dat er toekomstig meerdere ontwikkelingen in het gebied rondom de Haarzijde (gaan) spelen en dat daarom een integrale aanpak mogelijk kansen biedt. Daarom is eind 2021 gestart met het voorbereiden van een bestuursopdracht Herontwikkeling Haarzijde.

2. De Twentse Belofte

De Twentse Belofte bestaat uit verschillende actiepunten (beloften). De inbreng vanuit gemeenten op deze beloften is erg verschillend. Met name belofte 5 (als school en werk allebei niet (meer) lukt) richt zich op de kwetsbare jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie. De inzet van gemeenten is gericht op het zo mogelijk terugleiden naar school of werk van deze doelgroep. Actief en creatief benaderen zijn hierbij sleutelwoorden. Wij ontvangen hiervoor maandelijks gegevens (lijstwerk) van deze jongeren van het Inlichtingenbureau en Kennispunt Twente. Samen met de gemeenten Wierden, Hellendoorn en Twenterand hebben wij een pilot uitgevoerd hoe het lijstwerk te screenen en hoe deze jongeren te bereiken zijn. Deel 2 van deze pilot is met het Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten (RMC) Almelo uitwerken in hoeverre het RMC dit lijstwerk voor alle 6 gemeenten (zo mogelijk structureel) kan verwerken/beoordelen, gezien hun (historische) kennis van de doelgroep.

3. Integrale aanpak voor kwetsbare jongeren en het vroeg signaleren van zorgsituaties

Een deel van de aanpak is gestart in 2021 en een deel zal in 2022 zijn beslag krijgen. In 2021 zijn de volgende onderdelen gestart:

- Voor jeugd kon pas in 2021 gedeeltelijk invulling worden gegeven aan de cursus YMHA (Youth Mental Health First Aid). Vanwege de coronamaatregelen moest dit telkens worden uitgesteld. Deze cursus kan namelijk niet online worden gegeven. Er is nog uitloop van de laatste ronde in begin 2022.

- *POH GGZ- jeugd*: de inzet van de Praktijkondersteuner Huisartsen (POH) GGZ Jeugd is in 2021 op basis van eindevaluatie omgezet in een structurele inzet.
- *Basta*. Basta is een methodiek die ingezet kan worden bij jongeren met beginnend crimineel gedrag. Het is een 'drangmaatregel' die wordt uitgevoerd door de afdeling jeugdreclassering van Jeugdbescherming Overijssel (JbOv). Deze methodiek wordt sinds 1 april 2021 bij onze gemeente ingezet. Er zijn inmiddels diverse trajecten gestart.
- *JIM* (Jouw Ingebrachte Mentor); in 2021 is samen met partners een begin gemaakt met de implementatie van JIM. Dit proces loopt nog door in 2022.
- *Deelname jeugdconsulenten in SOT's/ZAT's* (Schoolondersteuningsteams/Zorgadviestteams) scholen is geëvalueerd. Er zijn positieve ervaringen vanuit zowel scholen als de consulenten. De inzet van de consulenten wordt daarom voortgezet.
- *Sporten voor kinderen met gedragsproblematiek*. Dit onderwerp stond eerst opgenomen in het preventieplan jeugd, maar is 'overgeheveld' naar het lokaal sportakkoord. Zwaartepunt ligt bij dit onderwerp bij sport en niet bij zorg.
- *Echtscheidingsloket*. In 2021 is het project echtscheidingsloket gestart. Opdrachtnemer is Avedan. Dit loopt door in 2022 en gaat dan onderdeel uitmaken van een breed plan van aanpak rondom (complexe) echtscheidingen.
- *Vroegsignalering*. Dit is onderdeel van de zorgstructuur. De vroegsignalering wordt bemoeilijkt door de AVG, waardoor partijen geen gegevens meer konden delen. Daarom is in 2021 ingezet op het uitwerken van een protocol/samenwerkingsconvenant waardoor het voor partijen onder voorwaarden mogelijk moet worden relevante informatie in het kader van vroegsignalering te delen. Hiermee wordt dan een nieuwe start gemaakt met vroegsignalering binnen onze gemeente. Er is uitloop naar begin 2022. Wij houden hierbij ook mogelijke relevante ontwikkelingen binnen ontwikkeltafel 2 van de Twentse transformatie in de gaten. Hier loopt op het terrein van vroegsignalering ook nog een opdracht.
- *BSO+ Doel* is dat, vanuit de inclusiegedachte, kinderen die het basisonderwijs of speciaal onderwijs bezoeken en extra ondersteuning nodig hebben gebruik kunnen maken van de reguliere bso's. Hier organiseren en financieren wij extra ondersteuning (het +-deel). Samen met de bso's is een plan van aanpak opgesteld in 2021 voor een pilot van 2 jaar. We willen starten in het 2e kwartaal 2022 op 2 bso-locaties in Rijssen en 1 locatie in Holten.

4. Leerlingenvervoer

In 2021 is de pilot leerlingenvervoer geëvalueerd. De Stichting leerlingenvervoer Rijssen-Holten en wij hebben geconcludeerd dat voortzetten alleen mogelijk is als er verbeterpunten worden gerealiseerd. Die hebben we met elkaar besproken en doorgevoerd. De Stichting is op dit moment bezig de voorwaarden/uitgangspunten voor de nieuwe vervoersopdracht ingaande het schooljaar 2022-2023 uit te werken.

Wij constateren een toename van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer, ondanks de inspanningen vanuit passend onderwijs. Dit is overigens een landelijke ontwikkeling. Dat heeft ook een toename van de kosten tot gevolg. Vanuit het algemene uitgangspunt onderwijs zo dicht mogelijk bij huis aanbieden onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn vormen van speciaal onderwijs dichterbij te organiseren.

5. Nationaal Programma Onderwijs

Gemeenten krijgen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) budget om maatregelen te nemen om de vaardigheden van leerlingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak te stimuleren, tot en met schooljaar 2022-2023. Dit budget is in aanvulling op en ter ondersteuning van de middelen die scholen zelf krijgen en de aparte steunpakketten voor de jeugd die beschikbaar zijn. Na afstemming met de scholen is besloten het budget in te zetten op de aanwezigheid van schoolmaatschappelijk werk op school, de toekomstcoach van MEE en onderwijshuisvesting. De praktische uitwerking hiervan vindt begin 2022 plaats.

Doelenboom integrale aanpak kwetsbare jongeren

Kwetsbare jongeren betreft jongeren die dreigen in de Jeugdhulp te komen. De problematiek is nog niet zodanig dat Jeugdhulp nodig is, maar die kans is aanwezig bij deze jongeren. De integrale aanpak moet ervoor zorgen dat minder jongeren in de Jeugdhulp terechtkomen. Hoe dit doel bereikt wordt en met welke budgetten wordt in de doelenboom hieronder weergegeven.

*YMHFA: Youth Mental Health First Aid

Wat heeft het gekost?

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 primair
Lasten			
<u>Prioriteiten</u>			
Incidenteel			550
Structureel			120
<u>Bezuinigingen</u>			
Incidenteel			
Structureel			
Bestaand beleid	€ 22.355	€ 22.305	€ 17.393
Totaal lasten programma 2	€ 22.355	€ 22.305	€ 18.063
Baten			
<u>Prioriteiten</u>			
Bestaand beleid	€ -2.717	€ -1.948	€ -647
Totaal baten programma 2	€ -2.717	€ -1.948	€ -647
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 19.639	€ 20.357	€ 17.416
Mutaties in reserves			
onttrekking reserve	€ -200	€ -231	€ -25
storting reserve	€ 0	€ 0	€ 0
Gerealiseerd resultaat	€ 19.439	€ 20.125	€ 17.391

Gerealiseerd saldo van baten en lasten € 718 overschot
(begroting minus realisatie)

Mutaties reserves € -32

Gerealiseerd resultaat € 686 overschot

Toelichting programma 2 Jongeren en Onderwijs

Verklaring

- Overhevelingen programma 2 € 482.000 V
- Decentralisatie Sociaal Domein Jeugd € 89.000 N
Ten opzichte van de raming is een nadeel ontstaan van € 89.000. De oorzaken zijn divers, maar gezien de minimale omvang is hiervoor geen nader onderzoek gedaan.
- Leerlingenvervoer € 71.000 N
Door toename van het aantal leerlingen, hoofdzakelijk door sluiting van De Salto, zijn de kosten van het leerlingenvervoer gestegen.
- Doorbelaste rente leningen € 28.000 V
Er is rekening gehouden met het verstrekken van een geldlening voor Kampus. De lening is nog niet opgenomen in 2021.
- Kapitaallasten € 142.000 V
De nieuwbouw van basisschool In den Climtuin is nog niet in gebruik genomen in 2021. Hierdoor vallen de rentelasten € 50.000 eenmalig lager. Ook wordt nog niet gestart met afschrijven, een voordeel van € 92.000.
- Jeugdbeleid algemeen € 70.000 V
Een aantal projecten bij het OZJT heeft vertraging opgelopen. Hierdoor is € 41.000 minder betaald aan het OZJT. Van het actieplan Corona blijft een bedrag Van € 29.000 onbenut. Dit leidt tot een nadelig verschil op programma 15, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

- Kinderopvang € 27.000 V
Er zijn minder uitkeringen verstrekt met een sociaal medische indicatie dan de laatste jaren.
- Peuterspeelzalen € 30.000 V
Een voordeel is ontstaan doordat minder kinderen dan voorzien de peuterspeelzalen hebben bezocht. Als gevolg van Corona waren peuterspeelzalen ook een deel van het jaar gesloten.
- Diverse kleine verschillen < € 25.000 € 67.000 V

2.3 Samen zorgen

Coalitieakkoord 2018-2022

De visie op het sociaal domein is meer participatie en eigen kracht van de burger, minder bureaucratie, meer slimme combinaties om reële resultaten te bereiken, een beperktere rol van de overheid en vermindering van de inzet van overheidsgeld. De rol van de gemeente verschuift van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'.

Wij gaan voor een gezonde gemeenschap, waar het welzijn van iedere inwoner voorop staat. Binnen de mogelijkheden die we hebben en in samenwerking met onze partners in het veld zetten wij ons in om zo mogelijk een hoger welzijnsniveau te bereiken dan het huidige. Dit kan bijvoorbeeld door meer aandacht te hebben voor het verminderen van eenzaamheid. Het streven is dat over vier jaar minder inwoners eenzaamheid ervaren. Maar er is meer problematiek dan dat. Het is noodzakelijk dat meer inzicht verkregen wordt in de welzijnsproblematiek van onze inwoners. Meer en beter inzetten van (soms al voorhanden) data is essentieel hierbij. Dit is ook van belang om een vergelijking met andere gemeenten te kunnen maken. Ook een ouderenadviseur kan een rol spelen bij het inzichtelijk maken van de problematiek.

Om te kunnen monitoren of maatregelen effect hebben, gaan we een nulmeting uitvoeren. We willen weten wat er in de verschillende wijken leeft en welke specifieke problematiek daar speelt. Vervolgens worden de genomen maatregelen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld of verbeterd.

We vinden doelen als het vergroten van de zelfredzaamheid, meer participatie in de samenleving en het vergroten van de sociale cohesie belangrijk. Vanwege de gedachte dat het creëren van voorzieningen dichtbij de inwoners de meeste garantie biedt om deze te bereiken, verdient het in gang gezette wijkgericht werken daarom een impuls. We zetten in op structuurversterkende maatregelen, bijvoorbeeld in preventie.

Stimulering en facilitering van inzet van vrijwilligers, verbetering van het armoedebeleid gericht op kinderen (rekening houden met netto-inkomen) en verbindingen leggen met onder andere sport en cultuur zien wij als concrete acties. Alle te nemen en al genomen maatregelen die te maken hebben met het welbevinden van onze inwoners leggen we langs de lat van welzijnsbevordering. Dit kan leiden tot bijstelling of heroverweging van maatregelen, waarbij ingezet mag worden op innovatie. We stimuleren slimme ideeën en pilots zoals maatwerkvervoer.

Natuurlijk zijn de bedrijfsvoering en kostenbeheersing rond de twee D's (decentralisaties jeugdzorg en Wet maatschappelijke ondersteuning) en het sociaal domein (in brede zin) relevant, maar dit mag niet leidend zijn. Gezien de open-eindeconstructie van maatwerkvoorzieningen is het van belang zoveel mogelijk in control te zijn. Budgettair neutraal op de langere termijn blijft het streven, tenzij dit ten koste gaat van het welzijn van onze inwoners. Ontschotting van budgetten op dit terrein kan op instemming rekenen.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?_dc=1455706579213&_dc=1455706579227

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad(r)
1. Nota vrijwilligerswerk Rijssen-Holten 2011-2014	2011	2021	r
2. Visiedocument 'Cliëntondersteuning in Rijssen-Holten'	2015	Geen herziening voorzien	r
3. Actieplan Mantelzorg 2017-2018	2016	2021	r
4. Koersdocument transformatie in het sociaal domein (voorstel bezuinigingen)	2016	2022	r
5. Nota Publieke gezondheid	2017	Evaluatie 2021	r

6. Integratienota blijven = meedoen 2017-2019	2017	Wordt meegenomen met de implementatie Wet Inburgering	r
7. Beleidsplan Jeugdhulp en Wmo 2017	2017	Geen herziening voorzien	r
8. Startdocument integrale toegang	2019	Geen herziening voorzien	c
9. Nota/actieplan een tegen eenzaamheid Rijssen-Holten	2019	Geen herziening voorzien	c

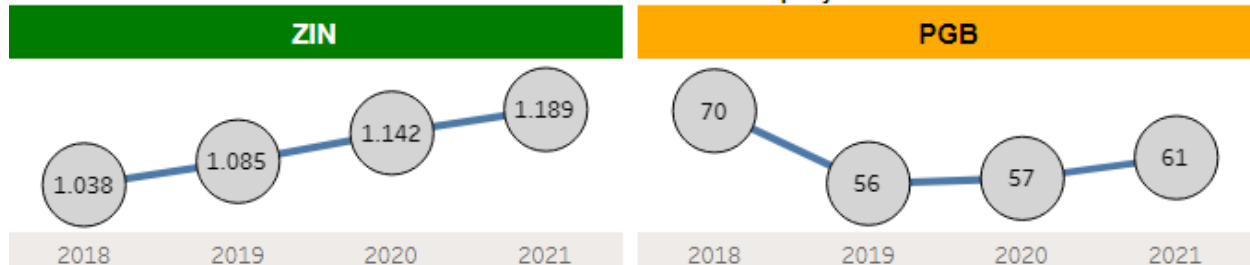
Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

- Wij zetten ons in om een hoger welzijnsniveau te bereiken.
- Wij willen dat minder mensen eenzaamheid ervaren.
- Een ouderenadviseur wordt ingezet om de welzijnsproblematiek in beeld te brengen.
- Er wordt een nulmeting uitgevoerd om te kunnen monitoren of maatregelen effect hebben.
- Wij geven wijkgericht werken een impuls.
- Wij zetten in op structuurversterkende maatregelen, bijvoorbeeld preventie.
- Wij stimuleren en faciliteren de inzet van vrijwilligers.
- Wij verbeteren het armoedebeleid gericht op kinderen.
- Wij leggen verbindingen met cultuur en sport.
- Wij leggen alle genomen en nog te nemen maatregelen langs de lat van welzijnsbevordering, hetgeen du kan leiden tot bijstelling of heroverweging.
- Wij stimuleren slimme ideeën en pilots.
- Wij streven ernaar in control te zijn.
- Wij willen ontschotting van budgetten in het sociaal domein.

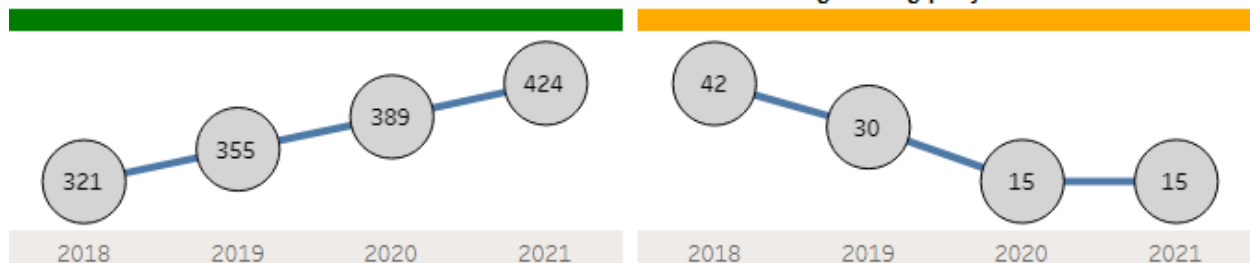
Cijfers die een indicatie geven van het programma

Samen Zorgen

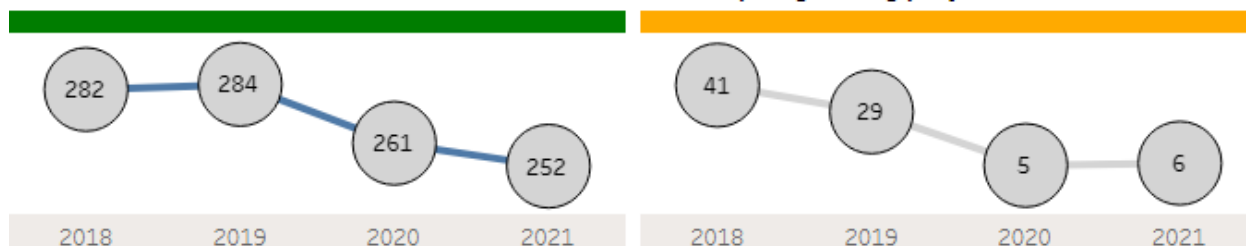
Totaal aantal unieke WMO clients per jaar

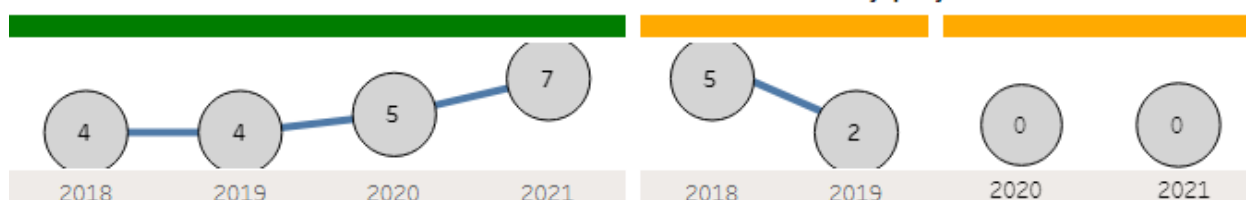
Aantal unieke WMO clients met Individuele begeleiding per jaar

Aantal unieke WMO cliënten met Groepsbegeleiding per jaar

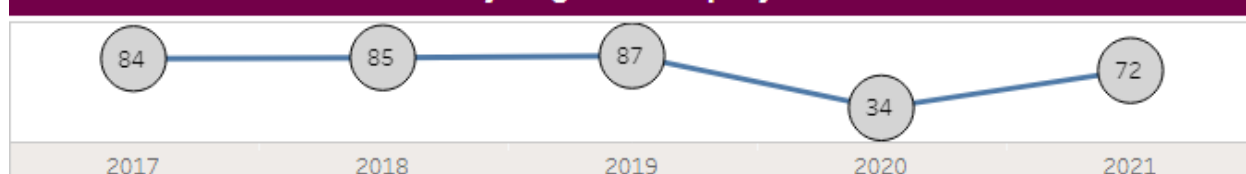

Aantal unieke WMO cliënten met Kortdurend verblijf per jaar

Vanaf deze editie van de jaarrekening tellen we unieke cliënten die in een jaar een actieve indicatie hebben gehad.

Vrijwilligersbeleid per jaar

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Buurtkracht

Buurtkracht is een “way of life” een manier om bewonersparticipatie tot stand te brengen en een bijdrage te leveren aan het zelfredzaam maken van inwoners. Kwetsbare inwoners ondersteunen in het organiseren van een sociaal netwerk zodat zij in staat zijn om de zelfredzaamheid te verhogen/vergroten en eenzaamheid te verlagen. De buurt stimuleren tot de (her)inrichting van de buurt/bij de eigen leefomgeving. Meer sociale cohesie genereren, waardoor inwoners meer naar elkaar om zien en hun buurt veiliger vinden.

Buurtkracht is het afgelopen jaar betrokken geweest bij:

- Het organiseren van een symposium met betrekking tot Positieve Gezondheid. Ook is er nagedacht over het vervolgtraject, zodat na het symposium aandacht en ondersteuning is voor organisaties die met het concept verder willen gaan.
- De Coalitie Eén tegen Eenzaamheid Rijssen-Holten.
- IKC (Integraal Kind centrum) Plan Zuid – met de Johan Frisoschool is meegedacht in de ontwikkeling van een IKC in Plan Zuid, en zijn er verbanden gezocht om ad hoc al actie te ondernemen ten aanzien van de knelpunten waar de school tegenaan loopt.
- Wijk van de Toekomst – er heeft een rondgang door de wijk plaatsgevonden waarbij er vanuit BuurtKracht meerdere locaties en betrokkenen zijn uitgenodigd. Daarnaast is BuurtKracht de kartrekker van de werkgroep voorzieningen en betrokken bij het kartrekkersoverleg. Met de werkgroep is een sessie geweest om de eerder geformuleerde ambities te herijken.
- Uitwerking Speelvisie.
- De beleefstuin bij DAC (dagactiviteitencentrum) het Punt in Rijssen is officieel geopend en de mozaïekbank werd onthuld. Een mooi resultaat van één van de eerste trajecten waarbij de cultuurcoach vanuit BuurtKracht bij betrokken was. Cultuur is ingezet om verbinding tot stand te brengen tussen de buurt en het DAC en draagt bij aan sociale cohesie.

Stand van zaken transformatieopdracht (bezuinigingen)

Zoals bij programma 2 is aangegeven bestaat het vastgestelde pakket met bezuinigingsscans bestaat uit zogenoemde harde scans en zachte scans. Scans die betrekking hebben op het programma Samen Zorgen zijn onder andere 'consulent externe verwijzers', 'herindicatie door verwijzer' en 'investeren voorliggende voorziening ouderen'. Vanuit deze laatste scan is de voorliggende voorziening dagbesteding opgezet in samenwerking met ViaVie Welzijn. Het doel van deze voorziening is om de druk op het gebruik van maatwerkvoorzieningen te verminderen. De voorziening wordt met behulp van vrijwilligers vormgegeven. De start was in februari 2022.

Actuele ontwikkelingen

1. Nieuwe wet Inburgering

We zijn in Twents verband bezig met de implementatie van deze nieuwe wet inburgering. De wet is formeel op 1 januari 2022 ingevoerd, maar heeft juridisch betrekking op statushouders die vanaf 1 januari 2022 een verblijfstitel ontvangen. Verwachting is dat we medio juni/juli de eerste statushouders krijgen die onder de nieuwe wet vallen.

Ook in 2022 werken we binnen Twente verder samen aan de voorbereidingen. Het merendeel is gereed, maar er zijn enkele zaken die nog definitief uitgewerkt moeten worden. We verwachten in de praktijk klaar te zijn voordat zich de eerste statushouder meldt die onder de nieuwe wet valt. De regiefunctie op het inburgeringstraject ligt bij de re-integratieconsulenten. Specifiek hiervoor is de formatie met 1 fte. uitgebreid.

In financieel opzicht is het uitgangspunt dat we deze nieuwe taak moeten uitvoeren binnen de beschikbare middelen die we hiervoor ontvangen. Vanuit de Twentse gemeenten is een brandbrief aan het ministerie gestuurd over de aanbesteding van de onderwijsroute. Uit landelijke en lokale informatie bleek dat onderwijsinstellingen geen financieel passend aanbod konden doen. De brief heeft er toe geleid dat landelijk deze kwestie opnieuw bezien wordt en er incidenteel extra middelen hiervoor zijn toegekend. Het nieuwe kabinet is aan zet voor een structurele oplossing. Mogelijk wordt de onderwijsroute uit de financiële vergoeding gehaald en rechtstreeks binnen het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen gefinancierd.

2. Evaluatie en herijking Nota Publieke gezondheid

Eind 2021 is de start gemaakt met de evaluatie van de Nota Publieke gezondheid die in 2017 is vastgesteld. De centrale vraag voor evaluatie is of de huidige interventies en inzet (voldoende) bijdragen aan de gestelde beleidsdoelstellingen. Het gaat bij de evaluatie van de lokale invulling van het gezondheidsbeleid. Op basis van de evaluatie wordt bepaald of, en zo ja, op welke wijze het herijken van de beleidsdoelstellingen en/of interventies noodzakelijk is.

De evaluatie is uitbesteed aan het onafhankelijk extern bureau BMC en wordt zowel intern als met externe maatschappelijke organisaties en de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) Rijssen-Holten uitgevoerd. De eindrapportage is in het vroege voorjaar 2022 opgeleverd en zal ter kennis van de gemeenteraad gebracht worden.

Een duidelijke relatie met de Nota Publieke gezondheid is er met (de opstelling van) het Lokaal Preventie Akkoord Rijssen-Holten waar in september 2021 een start mee is gemaakt. Ook hierbij zijn dezelfde maatschappelijke organisaties en de ASD betrokken geweest. Er is specifiek verbinding gezocht tussen de beleidsvelden publieke gezondheid en sport evenals verbinding van het Lokaal Sport Akkoord (2020) en het Lokaal Preventie Akkoord. Het Lokaal Preventie Akkoord is eind 2021 afgerond en zal tegelijkertijd met de Evaluatie van de Nota Publieke gezondheid aan de gemeenteraad ter kennis worden gebracht.

3. Evaluatie armoedebeleid

Dit jaar is het huidige armoede- en schuldenbeleid geëvalueerd, als opmaat voor een nieuw integraal beleidsplan armoede en schulden. We hebben hiervoor gebruik gemaakt van de ervaringen van schulddienstverleners, consulenten en partners. We hebben cijfers van de minimadoelgroep in beeld gebracht en het gebruik en het bereik van de minimaregelingen onderzocht. Daarnaast hebben we onafhankelijk onderzoek onder de doelgroep laten doen door onderzoeksbureau KWIZ. We geven in de evaluaties aan wat goed gaat en waar verbeterpunten/kansen liggen voor de toekomst. De basis van het armoedebeleid is op orde, maar de bekendheid en het gebruik van de regelingen kan beter. Ten aanzien van kinderarmoede luidt de aanbeveling om samen met partners mogelijkheden voor meer ondersteuning voor kinderen in armoede te verkennen.

De evaluaties vormden input voor gesprekken met stakeholders, de ASD en raads- en commissieleden afgelopen najaar. Uit deze gesprekken zijn kaders en uitgangspunten gedestilleerd (nota "beleidsrichtingen") voor het in 2022 nieuw op te stellen beleidsplan armoede en schulden.

4. Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid

Het aanpakken van laaggeletterdheid draagt bij aan het vergroten van de zelfredzaamheid en participatie in de maatschappij. Om mee te kunnen doen in de samenleving en om duurzaam inzetbaar te zijn op de arbeidsmarkt moeten mensen beschikken over voldoende beheersing van taal, rekenen en basale digitale vaardigheden. Samen met partners die verenigd zijn in het Taalpunt, maar ook met andere bondgenoten, ondersteunen we inwoners die laaggeletterd zijn om deze basisvaardigheden te verbeteren. Om de aanpak van laaggeletterdheid verder te versterken is er een start gemaakt met een integraal, concreet lokaal uitvoeringsplan laaggeletterdheid. In 2022 wordt dit uitvoeringsplan opgeleverd aan het college. Het terugdringen van laaggeletterdheid is hierbij geen doel op zichzelf, maar vooral een middel om inwoners een betere uitgangspositie te geven om te participeren in onze samenleving en hun zelfredzaamheid te vergroten.

5. Prestatieafspraken woningcorporaties

In 2020 zijn kader prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties De Goede Woning en Viverion. Jaarlijks worden deze afspraken geconcretiseerd door middel van een activiteitenoverzicht waarin opgenomen is welke projecten en werkzaamheden voor het aankomende jaar op de planning staan. Dit betreffen zowel projecten/werkzaamheden binnen het sociaal domein als projecten/werkzaamheden binnen het ruimtelijk domein. Voor het sociaal domein is onder andere een voorstel gedaan voor het opzetten van Buurtbemiddeling in Rijssen-Holten als onderdeel van de aanpak van overlast en burenruzies en is een start gemaakt met het opstellen van een woonzorgvisie met daaronder een afwegingskader voor nieuwe woonzorginitiatieven. Ook heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden met zorg- en welzijnspartijen waarbij is gesproken over kansen en knelpunten op het snijvlak van wonen en het sociaal domein.

6. Herijking nota vrijwilligersbeleid en actieplan mantelzorg

Eind van het jaar is gestart met de herijking van de nota vrijwilligersbeleid- en mantelzorg. De planning is om de nota in het eerste kwartaal 2022 vast te laten stellen.

Doorontwikkeling Sociaal Vraagplein

Maatwerkvoorzieningen

Bij de consulenten jeugd en Wmo is (tijdelijk) meer formatie gekomen, zodat de wachtlijsten succesvol aangepakt kunnen worden. Hier is een mooie start mee gemaakt en wordt in 2022 volop verder ingezet. Het terugdringen van wachtlijsten zorgt er voor dat inwoners eerder over de benodigde hulp en/of hulpmiddelen beschikken, en voorkomt dat hulpvragen zwaarder worden.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO) zijn centrumgemeentetaken die de gemeente Almelo op basis van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO 2015) en bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en de VNG uitvoert voor de regio bestaande uit: Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden. Het Rijk is per 1 januari 2022 een traject gestart om de (inhoudelijke) verantwoordelijkheid voor BW naar alle gemeenten afzonderlijk door te decentraliseren. De rijksbijdrage BW wordt daarbij vanaf 1 januari 2023 in een periode van 10 jaar herverdeeld over het land en doorgedecentraliseerd naar alle gemeenten. MO wordt mogelijk later doorgedecentraliseerd; hierover is landelijk nog geen besluit genomen.

Ter vervanging van de landelijke bestuurlijke afspraken heeft de VNG de Norm voor Opdrachtgeverschap BW en MO (NvO BW/MO) vastgesteld. Hierin is geregeld dat er een vorm van regionale samenwerking voor BW moet blijven. Dit omdat het een gespecialiseerde vorm van zorg betreft die voor een gemeente lastig alleen te organiseren is. Gevolg van deze landelijke besluitvorming is dat we samen met de regiogemeenten onze samenwerkingsafspraken op een nieuwe manier moeten vastleggen. De voorbereidingen daarvan (vaststellen regiovisie BW/MO door de gemeenteraden en het formeel aangaan van een samenwerking op basis van Wet Maatschappelijke Regelingen) zijn in 2021 gestart, waarbij ook adviezen van de lokale adviesraden zijn ingewonnen. In 2022 zal dit traject afgerond worden.

Veilig Thuis Twente en Kenniscentrum Mensenhandel Twente

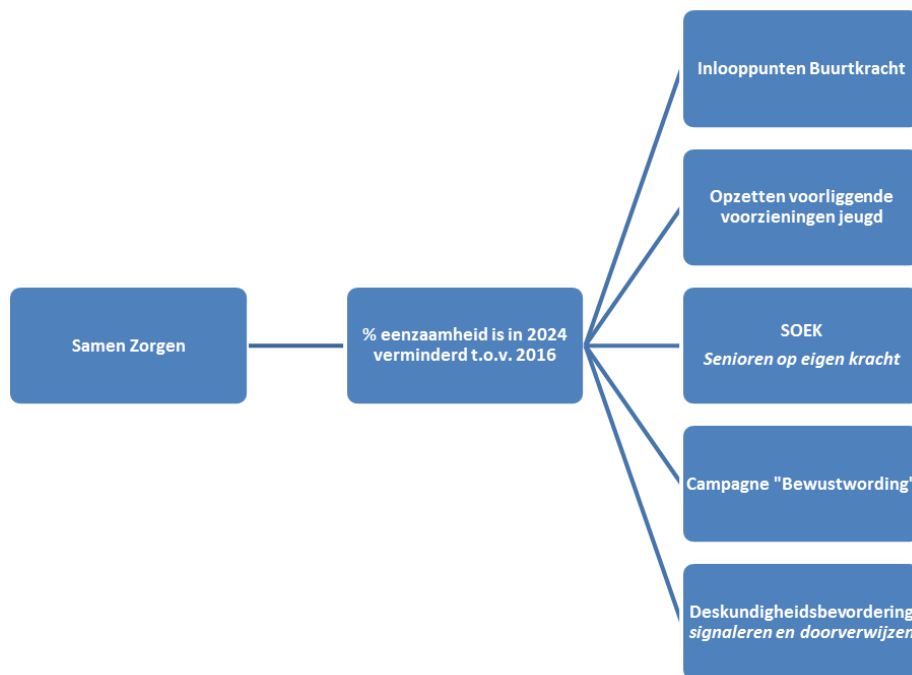
Bij Veilig Thuis Twente (VTT) zijn in 2021 onder andere de interne werkprocessen aangepast en de personeelsformatie uitgebreid. Dit naar aanleiding van een intensief traject met TOC Resultants. VTT kan door de verbeteringen efficiënter en dus sneller werken. Sinds december 2020 werkt VTT wachtlijstvrij. VTT kan weer binnen de wettelijke termijn (en vaak sneller) meldingen en advies oppakken. Op 1 mei 2021 is ook het Kenniscentrum Mensenhandel Twente (KMT) gestart. Doel is om een sluitende aanpak van mensenhandel voor alle 14 Twentse gemeenten, waarbij het KMT integraal te werk gaat en een bijdrage levert in de gehele keten, van preventie tot en met repressie. Mensenhandel raakt zowel het zorg- als veiligheidsdomein. Het KMT is daarom bij het Zorg- en Veiligheidshuis Twente (ZVHT) ondergebracht.

Doelenboom 'Eenzaamheid'

In het coalitieakkoord wordt specifiek het verminderen van eenzaamheid benoemd. In de doelenboom hieronder is hier een concreet doel voor geformuleerd en zijn de interventies inzichtelijk gemaakt. Er is geen budget dat specifiek is gericht op de aanpak van eenzaam zijn. De aanpak wordt gefinancierd vanuit het budget 'Ouderenbeleid' en 'Buurtkracht'.

Indicatoren:

- Onderzoek volwassenen GGD elke 4 jaar (gezondheidsmonitor); 2016 (32%), 2020
- SOEK (ouderen); specifieke vragen over eenzaamheid opnemen in vragenlijst
- Jongeren, onderzoek GGD; e-movo, 2019 en over 4 jaar

De indicatoren die inzicht geven in het al dan niet behalen van de doelstelling zijn de percentages eenzame inwoners die volgen uit onderzoeken van de GGD: de 'Gezondheidsmonitor' (volwassenen) en de 'E-movo' (jongeren). Daarnaast wordt eenzaamheid opgenomen in het huisbezoek dat vanuit SOEK (Senioren op eigen kracht) wordt gedaan. De gezondheidsmonitor wordt elke vier jaar uitgevoerd. In 2016 heeft het laatste onderzoek plaatsgevonden. De resultaten van het onderzoek in 2020 zijn te vroeg om een indicatie te geven van het effect van de interventies die in 2019 zijn gestart. Het percentage van 2016 wordt dan ook vergeleken met het percentage van 2024.

Doelenboom kostenbeheersing 2 D's (Decentralisaties)

Het is van belang om in control te zijn met betrekking tot de 2 D's, zowel inhoudelijk als financieel. In de doelenboom is hier onderscheid in gemaakt en benoemd wat er wordt gedaan om op beide vlakken in control te zijn. In hoeverre de prognose afwijkt van de werkelijkheid is een indicator voor het financieel in control zijn. Het tijdig signaleren van risico's en in hoeverre hier op gestuurd kan worden geven een indicatie van het inhoudelijk in control zijn. De personele inzet in dit kader valt onder de reguliere taken.

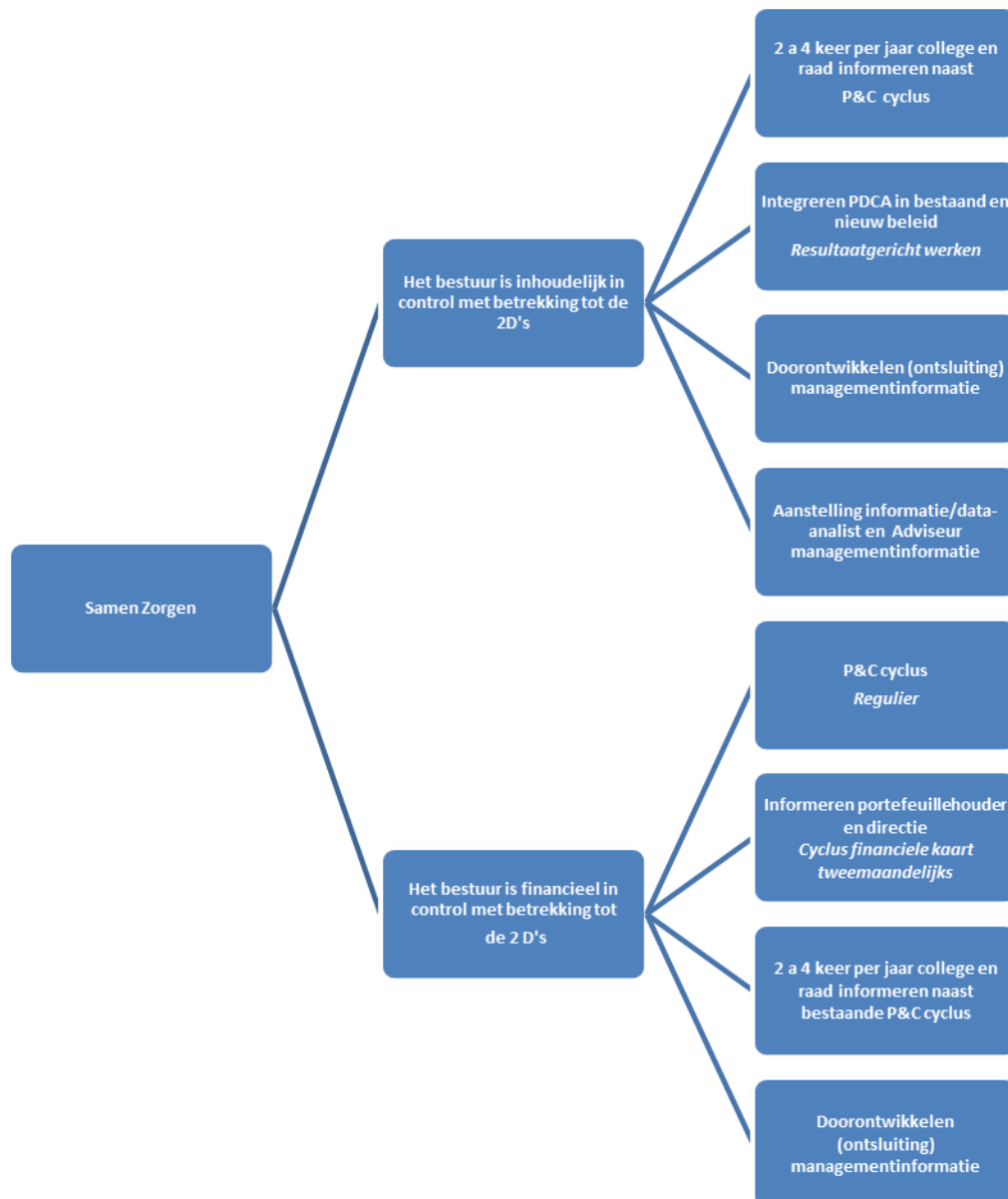
Indicatoren

Financieel

- Afwijking raming ten opzichte van werkelijkheid

Inhoudelijk

- Sturingsmogelijkheden; risico's (en sturing) in beeld in Voorjaars- en Najaarsnota

Wat heeft het gekost?

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 primair
Lasten			
<u>Prioriteiten</u>			
Incidenteel			€ 100
Structureel			
<u>Bezuinigingen</u>			
Incidenteel			
Structureel			
<u>Bestaand beleid</u>	€ 12.508	€ 12.730	€ 12.368
Totaal lasten programma 3	€ 12.508	€ 12.730	€ 12.468
Baten			
<u>Prioriteiten</u>			
<u>Bestaand beleid</u>	€ -994	€ -968	€ -514
Totaal baten programma	€ -994	€ -968	€ -514
Gerealiseerd saldo van baten en lasten 3	€ 11.514	€ 11.762	€ 11.954
Mutaties in reserves			
onttrekking reserve	€ 0	€ 0	€ 0
storting reserve	€ 55	€ 55	€ 0
Gerealiseerd resultaat	€ 11.569	€ 11.817	€ 11.954

Gerealiseerd saldo van baten en lasten € 248 overschot
(begroting minus realisatie)

Mutaties reserves € 0

Gerealiseerd resultaat € 248 overschot

Toelichting programma 3 Samen zorgen

Verklaring

- Overhevelingen programma 3 € 365.000 V
- Decentralisatie Sociaal Domein WMO € 232.000 N
De overschrijding wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal cliënten en een hoger verzilveringspercentage.
- Corona € 46.000 V
De lasten uit het actieplan Corona vallen lager uit. Deze worden gedekt uit de reserve Corona. De onttrekking aan deze reserve wordt ook niet gedaan. Dit leidt tot een voordelig verschil op programma 15, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
- Diverse kleine verschillen < € 25.000 € 69.000 V

2.4 Cultuur en Sport

Coalitieakkoord 2018-2022

Cultuur verrijkt de samenleving. Het is goed voor het welbevinden en de sociale cohesie om met culturele activiteiten bezig te zijn. Wij vinden dat het budget van de Cultuur Advies Raad omhoog kan, waarbij de richtlijnen waarbinnen de CAR opereert verruimd mogen worden.

Wij zijn voorstander van cultuureducatie op scholen. De al eerder genoemde verbinding tussen onder andere cultuur, sport en in dit geval onderwijs zorgt voor versterking van het geheel.

Het benodigde beheer en onderhoud van gemeentelijke gebouwen zoals het Parkgebouw, Havezate De Oosterhof, de Oudheidkamer Holten en het Kulturhus zal zichtbaar gemaakt worden in een onderhoudsbeheerplan.

Wij zetten in op een goede toegankelijkheid voor de gemeentelijke gebouwen en openbare voorzieningen. We gaan voor een inclusieve samenleving, waarin iedereen kan meedoen.

Het belang van sport is duidelijk. Sporten draagt bij aan gezondheid en welzijn en is een sociaal bindmiddel. De inzet is om inwoners een leven lang te laten sporten. We willen een langetermijnplanning voor de (multifunctioneel te gebruiken) sportaccommodaties opstellen, in overleg met onderwijs en sportverenigingen. Hieruit vloeit voort dat er ruimte op de begroting moet zijn om daadwerkelijk stappen te kunnen zetten. Wij willen daarom een investeringsfonds voor sport, te vullen door te sparen, zoals we dat ook bij andere toekomstige investeringen hebben gedaan. Wij willen de Nadere regels sportinvesteringen Rijssen-Holten 2009 (1/3^e-regeling sport) behouden. Er moet onderzocht worden of we zwemmen kunnen stimuleren door gratis toegang te geven aan een kind dat met een volwassene meegaat naar een van onze zwembaden.

In het kader van subsidies wordt gepleit voor meerjarige afspraken. Dit is deels al gebeurd, maar het kan nog breder. Het gaat om de maatschappelijke impact en het doel van een subsidie, niet in eerste instantie om de financiële kant.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?_dc=1455706579213&_dc=1455706579227

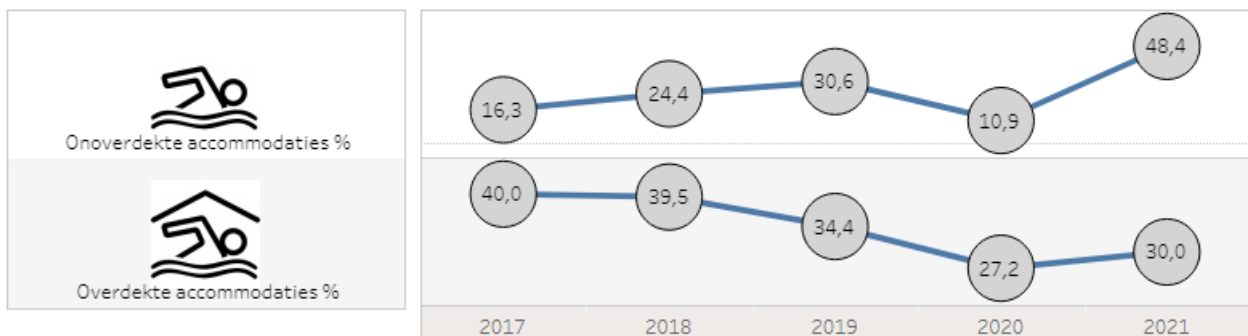
In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad(r)
1. Subsidieverordening	2016	Geen herziening voorzien	r
2. Cultuurnota 2014-2017	2014	2022	r
3. Erfgoednota Bijlage – lijst beschermde gemeentelijke monumenten Bijlage – lijst rijksbeschermd monumenten	2015	2021	r
4. Sportvisie 2020	2020	Geen herziening voorzien	r
5. Lokaal sportakkoord Rijssen-Holten	2020	Geen herziening voorzien	c

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

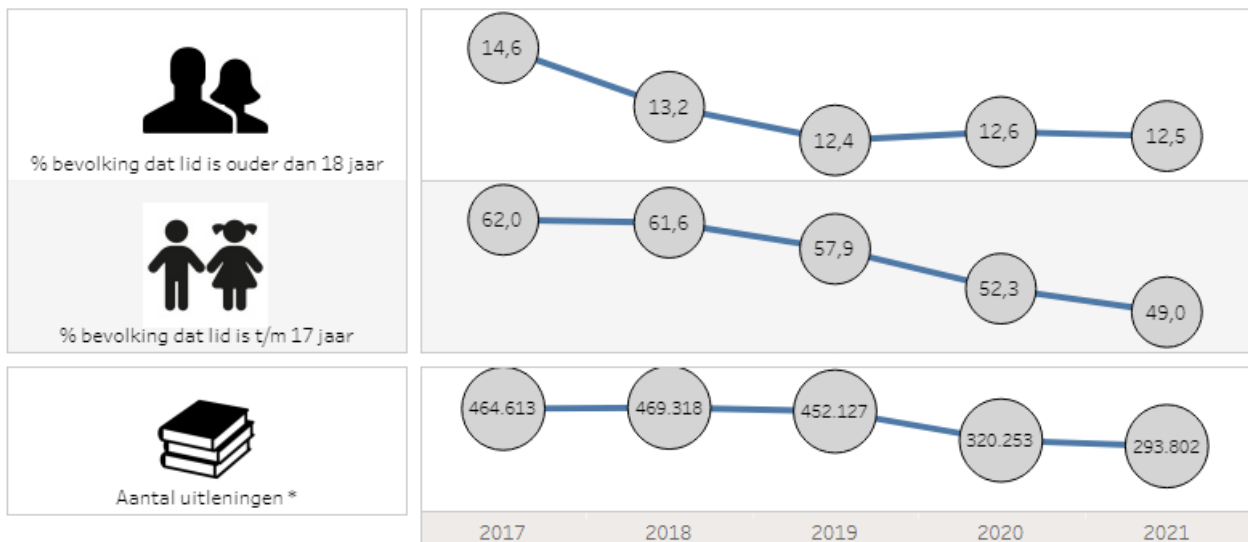
- Het budget van de CAR kan omhoog waarbij de richtlijnen waarbinnen de CAR opereert, verruimd mogen worden.
- We zijn een voorstander van cultuureducatie op scholen.
- We maken het benodigde beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zichtbaar in een onderhoudsbeheerplan.
- We zetten in op inwoners een leven lang laten sporten.
- Wij willen een langtermijnplanning voor de sportaccommodaties met ruimte op de begroting, vorm te geven door een investeringsfonds sport.
- De 'Nadere regels sportinvesteringen' willen we behouden.
- Wij willen zwemmen stimuleren.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

Kostendekkendheid sportaccommodaties

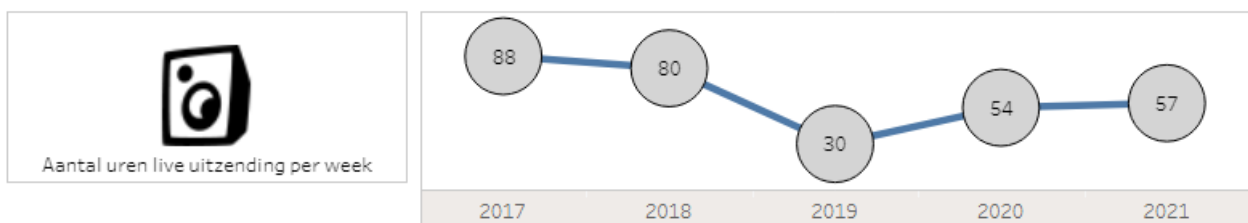

Bibliotheek

* Wegens Corona 14 weken gesloten in 2020 en 20 weken gesloten in 2021

Lokale omroep

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Cameratoezicht sporthallen

De camera's zijn in 2021 bij de sporthallen opgehangen

2 en 3. Subsidie voor de Ronde van Overijssel en subsidie voor de Triathlon Holten

In 2021 is als onderdeel van het nieuwe evenementenbeleid besloten de bijdrage aan beide lokale grote sportevenementen (Triathlon Holten en Ronde van Overijssel) te verhogen. Triathlon ontvangt nu een bijdrage van € 15.000 en Ronde van Overijssel € 7.500. Intern wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid beide bedragen in de vorm van een (privaatrechtelijke) sponsorovereenkomst beschikbaar te stellen in plaats van subsidie.

4. Duurzaamheid en erfgoed

Er is veel onduidelijkheid over en vraag naar energiebesparende maatregelen bij monumenten/karakteristieke panden. Met de Erfgoed Energiescan/Duurzaam Monumentenadvies (DuMo) weet de eigenaar waar verbeteringen op het gebied van energiebesparing en comfortverhoging mogelijk zijn. Dit, zonder de monumentale waarden en de leefomgeving te schaden. De erfgoedscan (DuMo) vergt specialistische kennis die verder reikt dan de Duurzaam Thuis Twente (DTT) Woonweter. Duurzaamheid is een van de pijlers van het Coalitieakkoord 'Duurzaam Verder' Rijssen-Holten. In 2021 is samen met de provincie Overijssel en De Groene Grachten gebouwd aan de website <https://www.degroenemenukaart.nl/nl/rijssen-holten>. Op de website staan verschillende type monumenten met allerlei specifieke informatie over verduurzaming van dat type monument. Eind 2021 zijn alle eigenaren van gemeentelijke monumenten in Rijssen-Holten geïnformeerd over een aankomende actie ten aanzien van verduurzaming van hun monument. In februari 2022 zijn alle eigenaren opnieuw aangeschreven om deel te nemen aan de actie. Als men aan de voorwaarden voldoet kan de eigenaar gemotiveerd een brief sturen. De kosten voor de website komen voor rekening van de provincie Overijssel. De kosten voor de actie komen in 2022.

5. Onderzoek naar de uitbreiding achterzijde voormalige Raadhuis Holten Dorpsstraat 25/27, Holten ten behoeve van Oudheidkamer Hoolt'n

Dit betreft een technisch bodemonderzoek en bestemmingsplan technisch onderzoek. Inmiddels is via een amendement bij de behandeling van de begroting € 125.000 toegekend voor de gewenste uitbreiding. Het project start in 2022.

6. Onderzoek naar uitbreiding Rijssens Museum

In 2021 is bestuurlijk enkele malen gesproken met de Stichting Rijssense Musea over het door hen gewenste gebruik van de in het najaar van 2020 vrijgekomen begane grond van het Koetshuis bij Havezate de Oosterhof. Insteek is dat de Stichting daarvoor op termijn zelf de huur opbrengt; wij zijn op voorhand niet voornemens hiervoor extra subsidie te verstrekken. De Stichting heeft een projectplan gepresenteerd waarin zij plannen voor de toekomst hebben gepresenteerd waardoor naar hun verwachting inkomsten gegenereerd zullen worden, die (een deel van) de huurlasten moeten dekken. Inmiddels is ook de bovenverdieping van het Koetshuis vrijgekomen en zet de Stichting ook in op gebruik daarvan. De gesprekken zullen in 2022 voortgezet worden.

Actuele ontwikkelingen

1. Aanpassing investeringsregeling

De investeringsregeling is een aantal jaren gelden omgezet van de zogenaamde 1/3, 1/3, 1/3-regeling naar de fifty/fifty-regeling. In 2022 zullen wij in nauw overleg met de toewijzingscommissie gaan kijken op welke wijze duurzaamheid een plek kan krijgen binnen deze regeling en willen wij met betrekking tot het aanleveren van offertes en dergelijke meer aansluiting zoeken bij het gemeentelijk inkoopbeleid.

2. Reserve sport

Insteek is om een langetermijnvisie voor de sport te ontwikkelen. Hiervoor willen gaan sparen om zo een investeringsfonds te vormen voor toekomstige sportinvesteringen. Hiervoor zullen wij in 2022 een lange termijnvisie op gaan stellen. Deze visie geeft duidelijkheid over te verwachten investeringen die nodig zijn om de sportverenigingen/organisatie voldoende te faciliteren om hun sport te kunnen beoefenen.

3. Sportvisie 2020

De sportvisie is in nauwe samenwerking met de sportraad Rijssen-Holten geactualiseerd. Er ligt nu een sportvisie met een hoog realiteitsgehalte die een kapstok vormt voor de nadere invulling van het sportbeleid in onze gemeente. Insteek is en blijft dat wij de breedtesport in onze gemeente willen stimuleren en dat wij als gemeente zorgen voor de bouw en aanleg van basisvoorzieningen zoals sporthallen en trainings- en wedstrijdvelden. Ook is in deze visie het lokaal sportakkoord opgenomen. In 2022 zullen wij vanuit het lokaal sportakkoord aansluiting gaan zoeken bij het lokale preventieakkoord.

4. Special Olympics

In juni 2022 zullen de Special Olympics in de 14 Twentse gemeente gaan plaatsvinden. Hiervoor is vanuit Rijssen-Holten een budget beschikbaar gesteld van € 32.000. Concreet zullen de inline skatewedstrijden op de locatie van de schaats- en skeelervereniging Rijssen worden gehouden en zal in Holten de triatlon worden georganiseerd. Verder zullen wij als voorloper op de Special Olympics in mei de sportcarroussel organiseren. Hierdoor kunnen inwoners van onze gemeente al kennis maken met het sporten voor mensen met een verstandelijke beperking. Daarnaast zal er een torchrun (fakkeltocht) worden georganiseerd langs de 14 Twentse gemeenten en zullen de lokale sporters in de schijnwerpers worden gezet met een ploegenpresentatie. Er is een lokale werkgroep gevormd die al deze activiteiten zal voorbereiden en begeleiden.

5. Cultuureducatie in het basisonderwijs

De gemeente is voorstander van cultuureducatie op scholen en zet daarom sinds 2017 vol in op samenwerking met de scholen als het gaat om cultuureducatie. In dat kader is in 2020-2021 ingezet op verlenging van deelname aan de provinciale regeling 'Cultuur aan de basis' voor de periode 2021-2024. Hiertoe is in 2021 met alle basisscholen en onze gemeentelijke cultuurcoach cultuureducatie het Cultuureducatieplan primair onderwijs 2021-2024 'Op naar de volgende stap' geschreven. Hierin zijn afspraken vastgelegd over bijvoorbeeld leerlijnen kiezen, passend maken en borgen en het bevorderen van ontmoetingsmomenten/educatie met vertegenwoordigers uit het culturele werkveld en leerkrachten van basisscholen onderling. Ook hebben de scholen zich gecommitteerd aan structurele inzet van € 7,50 per leerling per jaar voor activiteiten cultuureducatie. De gemeenteraad heeft in 2021 besloten om naast bekostiging van de gemeente cultuurcoach een bedrag van € 3,- per leerling per jaar te investeren. Met de provinciale bijdrage betekent dit dat per leerling per jaar € 14,50 beschikbaar is voor cultuureducatie in de klas.

Wat heeft het gekost?

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 primair
Lasten			
<u>Prioriteiten</u>			
Incidenteel			€ 70
Structureel			€ 88
<u>Bezuinigingen</u>			
Incidenteel			
Structureel			
Bestaand beleid	€ 8.816	€ 9.700	€ 7.822
Totaal lasten programma 4	€ 8.816	€ 9.700	€ 7.980
Baten			
<u>Prioriteiten</u>			
Bestaand beleid	€ -2.917	€ -3.614	€ -2.742
Totaal baten programma 4	€ -2.917	€ -3.614	€ -2.742
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 5.899	€ 6.086	€ 5.238
Mutaties in reserves			
onttrekking reserve	€ -446	€ -492	€ -60
storting reserve	€ 285	€ 278	€ 51
Gerealiseerd resultaat	€ 5.738	€ 5.871	€ 5.229

Gerealiseerd saldo van baten en lasten € 187 overschot
(begroting minus realisatie)

Mutaties reserves € -53

Gerealiseerd resultaat € 133 overschot

Toelichting programma 4 Cultuur en Sport

Verklaring

- Overhevelingen € 242.000 V
- Btw sportuitgaven (SPUK) € 67.000 V
Door hogere lasten overhead en doorschuiven van budgetten van 2020 naar 2021 is de rijksbijdrage voor vergoeding van gedeerde BTW hoger dan was voorzien.
- Corona, huren en entree € 109.000 N
Van het Rijk is een vergoeding ontvangen om verenigingen te compenseren. De bijdragen van het Rijk waarvoor inmiddels een beschikking is ontvangen zijn ingeboekt. Er wordt rekening gehouden met een verlies aan inkomsten. Dit komt deels doordat per abuis bij de najaarsnota de huurinkomsten niet zijn aangepast maar wel rekening is gehouden met compensatie door het Rijk.
- Gebouwenbeheer € 58.000 N
Groot onderhoud aan het Parkgebouw en sporthallen wordt gedekt uit de reserve gebouwenbeheer. De onttrekking aan de reserve vindt plaats op programma 15 algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
- Toerekening salarislasten groenploeg € 123.000 N
De salarislasten van de groenploeg zijn verdeeld over de diverse producten waarvoor dit personeel wordt ingezet. Dat leidt in dit programma tot een nadeel dat bij programma 7, wijken als voordeel terugkomt. Per saldo zijn deze verschillen budgettair neutraal.

- Corona € 90.000 V
De lasten uit het actieplan Corona vallen lager uit. Deze worden gedekt uit de reserve Corona. De onttrekking aan deze reserve wordt ook niet gedaan. Dit leidt tot een nadelig verschil op programma 15, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
- Diverse kleine verschillen < € 25.000 € 24.000 V

***Special
Olympics***

2.5 Ondernemen en Werk

Coalitieakkoord 2018-2022

Met het lokale bedrijfsleven zijn we van mening dat gezorgd moet worden voor voldoende en aantrekkelijke bedrijventerreinen. Deze zijn in Rijssen nauwelijks meer beschikbaar. Het is daarom van belang de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven in Rijssen te onderzoeken, met name om bestaande bedrijven te faciliteren.

In nauwe samenwerking met het bedrijfsleven zetten we ons actief in om waar mogelijk innovatieve impulsen te geven aan de economische ontwikkeling van onze gemeente als geheel.

Er moet aandacht zijn voor de sociaal kwetsbaren die willen deelnemen aan de arbeidsmarkt. Om dit te faciliteren kan de infrastructuur, die inmiddels is opgebouwd in de verbinding tussen arbeidsmarkt en bedrijfsleven, versterkt en uitgebouwd worden. De gemeente spant zich in om hierin stappen te zetten, in samenwerking met het bedrijfsleven en de onderwijsinstellingen.

De verschillende kernen in de gemeente hebben een andere achtergrond qua cultuur en beleving van zondag en zondagsrust. Evenementen en activiteiten op zondag zijn in de kernen Holten en Dijkerhoek en de buurtschappen meer ingeburgerd dan in Rijssen. Wij willen recht doen aan deze verschillen door maatwerk te bieden dat past bij de kern en de buurtschap. Beleid kan per kern anders zijn; er is ruimte voor verschil. Dit betekent dat een evenement in Holten ruimere openingstijden kan hanteren dan een evenement in Rijssen. Als gemeente stellen we bij het verlenen van vergunningen/ontheffingen voor evenementen en activiteiten voorop dat belangen van omwonenden niet onevenredig mogen worden geschaad. Bijvoorbeeld doordat te veel evenementen op dezelfde locatie worden gehouden. Een evaluatie van het parapluplan evenementen is hierbij relevant. Wij hebben met elkaar afgesproken dat het huidige beleid voor winkelopstelling gehandhaafd blijft.

Het is van groot belang dat de winkelcentra aantrekkelijk en toekomstbestendig worden gehouden. Enerzijds door te investeren in de kwaliteit van de kernwinkelgebieden, waardoor de lokale maar zeker ook de regionale uitstraling van ons uitstekende winkelbestand een impuls krijgen. Concreet betekent dit dat, naast de al afgeronde of nog lopende projecten op dit gebied, we kiezen voor een substantiële investering in de centra van Rijssen en Holten. Anderzijds is het in het huidige tijdperk van internetwinkelen ook noodzakelijk om bruisende en levendige centra te hebben, die extra klanten trekken door pakkende evenementen en promotionele activiteiten te organiseren. Citymarketing en het ondernemersfonds zijn positief gewaardeerde middelen om dit te bereiken. Er is ruimte om andere opties met betrekking tot het ondernemersfonds te onderzoeken.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

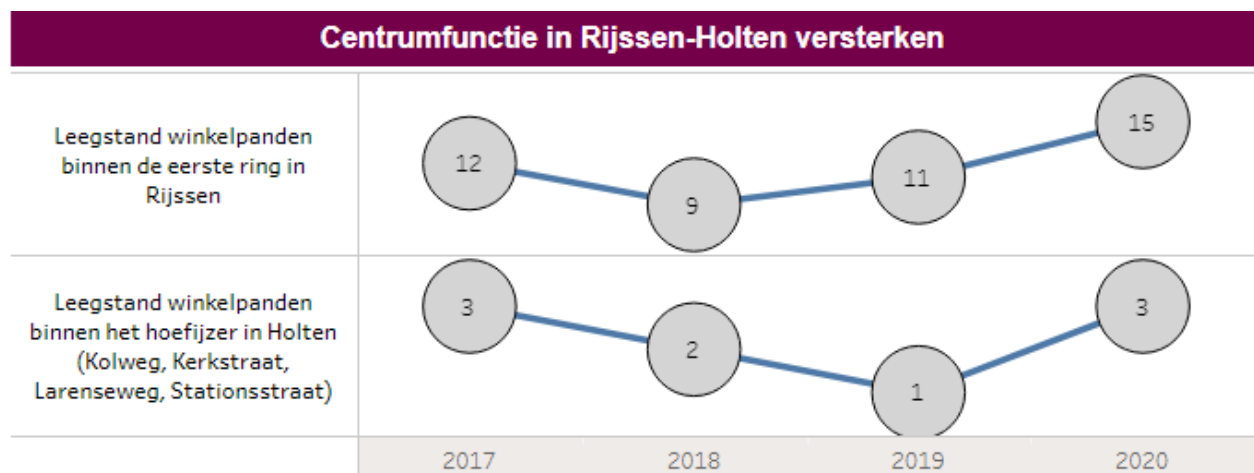
http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?_dc=1455706579213&_dc=1455706579227

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad(r)
1. Structuurvisie centrum Holten	2019	Gaat op in Omgevingsvisie	r
2. Detailhandel op het bedrijventerrein	2008	Gaat op in Omgevingsvisie	r
3. Beleidsnotitie intensivering armoedebestrijding	2017	Geen herziening voorzien	c
4. Structuurvisie Centrum Rijssen 2025 (SCR2025)	2016	Gaat op in Omgevingsvisie	r
5. Beleidsplan schulddienstverlening	2018	2021	r
6. Inrichting en organisatieplan lokale uitvoering Wsw en re-integratie	2020	Geen herziening voorzien	c

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

- We moeten zorgen voor voldoende en aantrekkelijke bedrijventerreinen.
- We zetten ons actief in om samen met het bedrijfsleven innovatieve impulsen te geven aan de economische ontwikkeling van onze gemeente.
- Er moet aandacht zijn voor de kwetsbaren die willen deelnemen aan de arbeidsmarkt. De inmiddels opgebouwde infrastructuur hiervoor kan versterkt en uitgebouwd worden.
- Bij evenementen willen we qua vergunningverlening maatwerk bieden dat past bij de kern en de buurtschap. Belangen van omwonenden mogen niet evenredig worden geschaad.
- Het parapluplan evenementen wordt geëvalueerd.
- Het huidige beleid voor winkelopening blijft gehandhaafd.
- Er wordt substantieel geïnvesteerd in de centra van Holten en Rijssen.
- Het ondernemersfonds en citymarketing worden positief benaderd.
- Er is ruimte om alternatieven met betrekking tot het ondernemersfonds te onderzoeken.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

* Cijfers zijn nog niet beschikbaar over 2021

Ondernemen en werk

* Cijfers zijn nog niet beschikbaar over 2021

Bijstand en Re-integratie

<p>Bereikbaarheidsindicator bijzondere bijstand Het aantal aanvragers gedeeld door het totaal aantal lage inkomens (o.b.v. 100%) geeft een indicatie of deze doelgroep gebruikmaakt van de mogelijkheden.</p>	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> <tr><th>Value</th><td>30,1%</td><td>28,3%</td><td>16,6%</td><td>15,5%</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021	Value	30,1%	28,3%	16,6%	15,5%
Year	2018	2019	2020	2021							
Value	30,1%	28,3%	16,6%	15,5%							
<p>Bereikbaarheidsindicator minimebeleid Het aantal aanvragers gedeeld door het totaal aantal lage inkomens (o.b.v. 110%) geeft een indicatie of de doelgroep gebruikmaakt van de mogelijkheden (exclusief duurzame gebruiksgoederen).</p>	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> <tr><th>Value</th><td>40,7%</td><td>39,8%</td><td>36,9%</td><td>34,4%</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021	Value	40,7%	39,8%	36,9%	34,4%
Year	2018	2019	2020	2021							
Value	40,7%	39,8%	36,9%	34,4%							
<p>Budgetresultaat WWB Het totaal aan verstrekte bijstandsuitkeringen gedeeld door het Rijksbudget geeft een indicatie van de vraag of we boven of onder de uitgangspunten van het Rijk zitten.</p>	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> <tr><th>Value</th><td>75,0%</td><td>83,0%</td><td>77,0%</td><td>75,0%</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021	Value	75,0%	83,0%	77,0%	75,0%
Year	2018	2019	2020	2021							
Value	75,0%	83,0%	77,0%	75,0%							
<p>Resultaat op re-integratiekosten Het bedrag hoogte uitkeringskosten (wat levert het op) gedeeld door de totale re-integratiekosten (werkdeel en salariskosten gedekt uit werkdeel).</p>	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> <tr><th>Value</th><td>7,8%</td><td>7,4%</td><td>12,4%</td><td>6,1%</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021	Value	7,8%	7,4%	12,4%	6,1%
Year	2018	2019	2020	2021							
Value	7,8%	7,4%	12,4%	6,1%							
<p>Uitstroom van cliënten jonger dan 65 jaar naar werk ten opzichte van het dynamisch cliëntenbestand geeft een indicatie van het effect van re-integratiewerkzaamheden.</p>	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> <tr><th>Value</th><td>16,8%</td><td>13,4%</td><td>13,8%</td><td>17,2%</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021	Value	16,8%	13,4%	13,8%	17,2%
Year	2018	2019	2020	2021							
Value	16,8%	13,4%	13,8%	17,2%							

* Over eventueel meerinkomen wordt draagkracht berekend

Fraude

<p>het aantal geconstateerde gevallen van fraude</p>	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> <tr><th>Value</th><td>36</td><td>43</td><td>23</td><td>17</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021	Value	36	43	23	17
Year	2018	2019	2020	2021							
Value	36	43	23	17							
	<table border="1"> <tr><th>Year</th><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td><td>2021</td></tr> </table>	Year	2018	2019	2020	2021					
Year	2018	2019	2020	2021							

Uitgifte bedrijfsgrond in ha.

Vletgaarsmaten	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Verkocht	-	0,075	0,699	0,479	0,073	2,195	4,711	1,090	3,062
Verhuurd >10 jaar	-	0,075	0,699	1,669	0,798	0,25	-	-	-
Verhuurd <10 jaar	-	-	-	0,90	-	-	-	-	-
Elsmoat								*	
Verkocht	0,366	-	0,149	0,618	0,227	1,229	1,053	0	0

* Elsmoat 1^e fase volledig uitgegeven

* Elsmoat 2^e fase uitgifte/invulling ligt bij de gemeente Wierden en lokale ondernemers

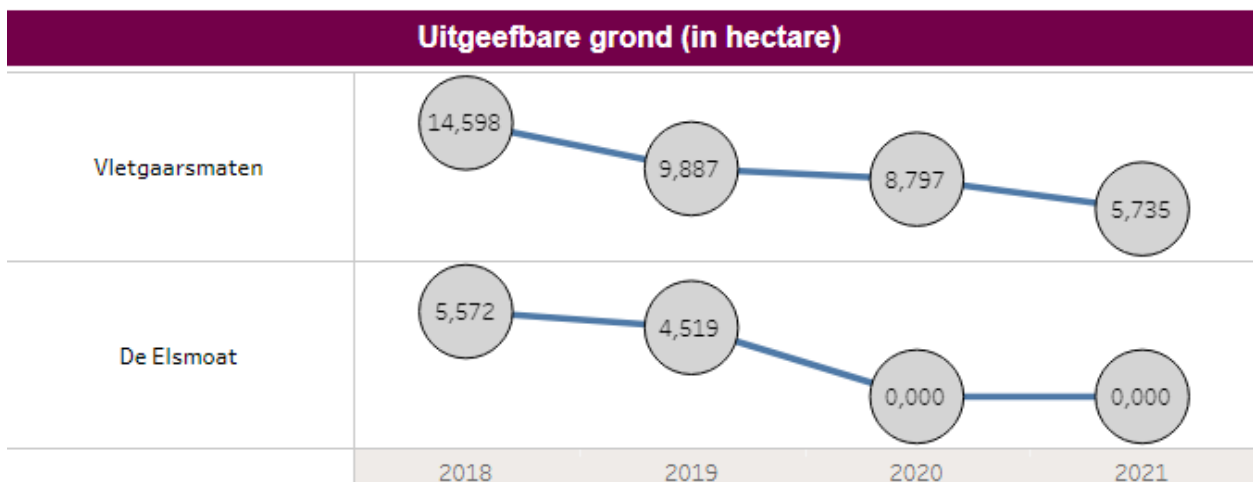
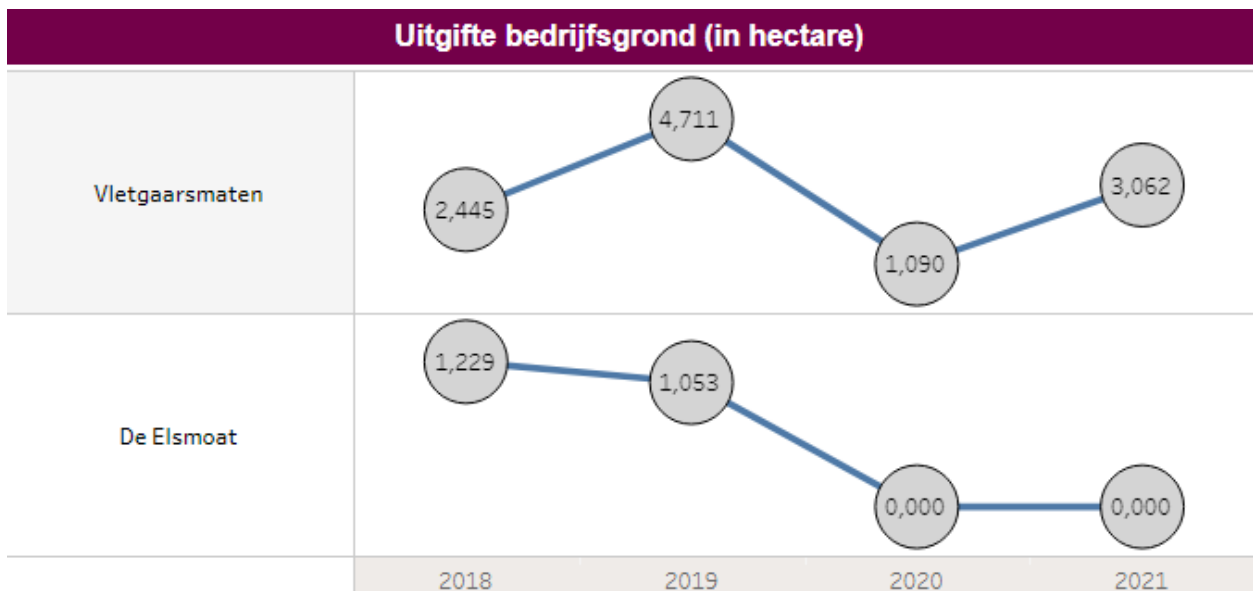
Totaal uitgeefbaar op 1 januari 2021

- Vletgaarsmaten: 8,797 ha

Totaal uitgeefbaar op 1 januari 2022

- Vletgaarsmaten: 5,735 ha

Deze 5,735 ha is voor een groot gedeelte verkocht. Echter voor bepaalde delen zal de akte passeren in 2022. Samenvattend kan gesteld worden dat Vletgaarsmaten is verkocht.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Afschaffen leges evenementen

Lastenverlichting voor organisatoren en stimuleren van evenementen in onze gemeente. Organisatoren maken veel kosten voor de organisatie van het evenement. Veelal worden evenementen door vrijwilligers georganiseerd. Door het afschaffen van de leges kwamen wij organisatoren tegemoet in de organisatiekosten. Dit omvat de legeskosten voor de volgende onderdelen: A-evenement, B-evenement, C-evenement, ontheffing artikel 35 Drank- en Horecaverunning, behandeling ontheffing wedstrijd, ontheffing geluid, stookontheffing op grond van de APV en de ontheffing Zondagswet.

2. Subsidie voor evenementen

In punt 1 (afschaffen leges voor evenementen) is aangegeven dat, als onderdeel van het nieuwe evenementenbeleid, met ingang van 2021 geen leges meer verschuldigd zijn voor een evenementenvergunning. Indirect is dit een vorm van subsidieverlening aan de aanvragers.

3. Bijstandsuitkeringen

Instroom in 2021

Instroom uitkeringen naar soort

KODE_REG.	KODE_GRO.	OMSCHRYVING (SZGROEP)	2021											Totaal	
			202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111		202112
0	01	BASIS PERSONEN < 21		1		2	1	1		2	1	1	1	2	12
	02	BASIS PERSONEN 21 tot Aow	9	5	1	5	4	5	4	5	6	4	2	2	52
	04	BASIS PERSONEN IN INRICHTING			3				1						4
6	01	IOAW	1	1		1	1							4	
Grand Total			10	7	4	8	6	6	5	7	7	5	3	4	72

Uitstroom in 2021

Uitstroom uitkeringen naar soort

KODE_REG.	KODE_GRO.	OMSCHRYVING (SZGROEP)	2021											Totaal
			202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111	
0	01	BASIS PERSONEN < 21	2	1	2		1		1		1	1	2	11
	02	BASIS PERSONEN 21 tot Aow	7	7	6	10	9	4	12	13	4	9	4	85
	04	BASIS PERSONEN IN INRICHTING		1	1	1				1	1	1		6
6	01	IOAW	1	1	2	2	1		1	1	2			11
	10	IOAZ											1	1
Grand Total			10	10	11	13	11	4	14	15	8	11	7	114

Reden uitstroom in 2021

Uitstroom uitkeringen naar reden

KODE_REDE...	OMSCHRYVING	2021											Totaal	
		202101	202102	202103	202104	202105	202106	202107	202108	202109	202110	202111		
1A	Arb. dienstbetrekking(LOONKOSTEN)	1							1		1	2		5
01	Aanvang studie			1					5	1				7
02	Aangaan relatie	1		1	1					1				3
03	Bereiken AOW gerechtigde leeftijd	1	1	2	1	1	1	1	4	1	3	2		18
04	Overlijden				1	1			1					3
05	Detentie		1											1
08	Niet nakomen verplichtingen art. 9 en 55									1				1
11	Arb. dienstbetrekking	4	2	4	7	4	1	4	4		3	1		34
13	Zelfstandig beroep of bedrijf							1			1		1	3
17	Alimentatie											1		1
19	Ander inkomen			1			1			1				3
31	Geen inlichtingen										2			2
32	Verhuizing andere gemeente	2	1	2	2			1	2	2			3	15
33	Verhuizing naar buitenland											1		1
90	Doorstart geen beëindiging nieuw dossier	1	5			2		1	2			1		12
97	Oorzaak bij partner				1	1		1						3
98	Andere oorzaak					2								2
Totaal		10	10	11	13	11	4	14	15	8	11	7		114

4. Evaluatie armoede- en schuldenbeleid

Dit jaar is het armoede- en schuldenbeleid geëvalueerd, als opmaat voor een nieuw integraal beleidsplan armoede en schulden, waarin de beoogde actualisatie van het beleidsplan schulddienstverlening 2018-2021 wordt meegenomen. We hebben hiervoor gebruik gemaakt van de ervaringen van schulddienstverleners, consultants en partners. We hebben cijfers van de minimadoelgroep in beeld gebracht en het gebruik en het bereik van de minimaregelingen onderzocht. Daarnaast hebben we onafhankelijk onderzoek onder de doelgroep laten doen door onderzoeksbureau KWIZ. We geven in de evaluaties aan wat goed gaat en waar verbeterpunten/kansen liggen voor de toekomst. De basis van het armoedebeleid is op orde, maar de bekendheid en het gebruik van de regelingen kan beter. De evaluaties vormden input voor gesprekken met stakeholders, de adviesraad sociaal domein en raads- en commissieleden afgelopen najaar. Uit deze gesprekken zijn kaders en uitgangspunten gedestilleerd (nota “beleidsrichtingen”) voor het in 2022 nieuw op te stellen beleidsplan armoede en schulden.

Actuele ontwikkelingen

1. Inrichting en organisatieplan lokale uitvoering Wsw en re-integratie Participatiewet

Het jaar 2021 stond in het teken van de uitvoering van het inrichting en organisatieplan lokale uitvoering Wsw en re-integratie Participatiewet. Daarin zijn verschillende zaken aan de orde geweest:

Overname SW-medewerkers

Per 1 januari 2021 zijn ruim 100 Wsw medewerkers met hun SW-dienstverband overgedragen van SOWECO naar de gemeente Rijssen-Holten. Organisatorisch zijn hiervoor in het coronatijdperk veel zaken geregeld. Denk hierbij aan HRM- en salarisaangelegenheden. Daarvoor is in 2020 al een aanbesteding gedaan en de opdracht gegund aan Larcom in Ommen.

De begeleiding voor deze groep medewerkers is niet veranderd. Voor bijna alle Wsw medewerkers zijn de overeenkomsten met de bedrijven waar zij al werkzaam waren voorgezet. Voor een grote groep Wsw medewerkers die is aangewezen op beschut werk is daarvoor een nieuwe overeenkomst tussen de Sterkerij (locatie Weverij) en de gemeente gesloten.

Overname nieuw beschut werken

Per 1 januari 2022 is de gemeente Rijssen-Holten ook rechtstreeks werkgever voor de personen met een indicatie “nieuw beschut” op grond van de Participatiewet. Deze doelgroep valt vanaf die datum onder de nieuwe CAO “Aan de slag”. Daarvoor is 1 persoon overgenomen van Soweco, en 3 personen van de Sterkerij. De uitvoering van de HRM-taken is net als bij de Wsw ondergebracht bij Larcom.

Nu het werkgeverschap hiervoor éénduidig geregeld is, wordt gewerkt aan het plaatsen van kandidaten “nieuw beschut” die nog op de wachtlijst stonden.

Ontwikkeling De Sterkerij 3.0

In 2021 zijn op initiatief van enkele samenwerkende bedrijven in onze gemeente twee nieuwe leerwerkbedrijven opgericht (de Timmerij en de Spuiterij). Deze bedrijven worden samen met de bestaande Sterkerij ondergebracht in een nieuwe Stichting Sterkerij 3.0. Daarmee ontstaan meer mogelijkheden om (langdurig) werklozen met een arbeidsbeperking en/of afstand tot de arbeidsmarkt te laten re-integreren op de arbeidsmarkt. In december heeft de gemeenteraad ingestemd met het verstrekken van een éénmalige bijdrage in de aanloopkosten en een lening voor de investeringskosten.

Re-integratie werklozen vanuit uitkering Participatiewet

Ondanks corona laat het uitkeringsbestand ook in 2021 een dalende trend zien. Op 31 december 2021 worden er 42 minder uitkeringen verstrekt ten opzichte van 31 december 2020. Met inachtneming dat er binnen het re-integratie team enkele mutaties en uitval heeft plaatsgevonden zijn er wederom een groot aantal werkzoekenden naar betaald werk geplaatst. Van deze groep zijn 39 personen via betaald werk volledig onafhankelijk geworden van een bijstandsuitkering. Dit gold ook voor 3 personen die een eigen bedrijf zijn begonnen. Deze informatie is hiervoor al vermeld.

In 2021 is er een begin gemaakt met het opstellen van een sector gericht ontwikkelplan. De werksystemen zijn hiervoor aangepast en tevens heeft een update van de diagnoses plaatsgevonden. Voor 2022 staat een verdere uitvoering van het sector gericht ontwikkelplan gepland. Daarin wordt daar waar mogelijk ook de samenwerking gezocht met het adviesteam van het Participatiepact.

2. Wetswijzigingen schuldendomein

Op 1 januari 2021 zijn de volgende wetten in werking getreden: wet vereenvoudiging beslagvrije voet (vBvv), adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (Ags) en de wijziging Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs). Hiermee zijn er een aantal nieuwe en veranderende taken bij de gemeenten gekomen. Deze taken hebben impact op het beleid en het uitvoerend proces die we in het kader van deze wetgeving voeren. Vroegsignalering van schulden passen we al een aantal jaren toe, maar is met de wijziging van de Wgs een wettelijke verplichting geworden. We maken nog geen gebruik van het adviesrecht schuldenbewind, maar zijn voornemens dit in 2022 wel te gaan doen.

3. Toeslagenaffaire

Gemeenten zijn door het Rijk gevraagd ondersteuning te bieden aan slachtoffers van de toeslagenaffaire. Inmiddels hebben zich 58 inwoners gemeld als slachtoffer. Niet iedereen heeft behoefte aan ondersteuning. Twee regisseurs houden zich specifiek bezig met de ondersteuning aan de slachtoffers. Er wordt nauw samengewerkt met collega's van financiën wanneer het gaat om kwijtscheldingen publieke schulden. Daarnaast vertalen wij de landelijke regelingen en beleidswijzigingen naar onze lokale situatie.

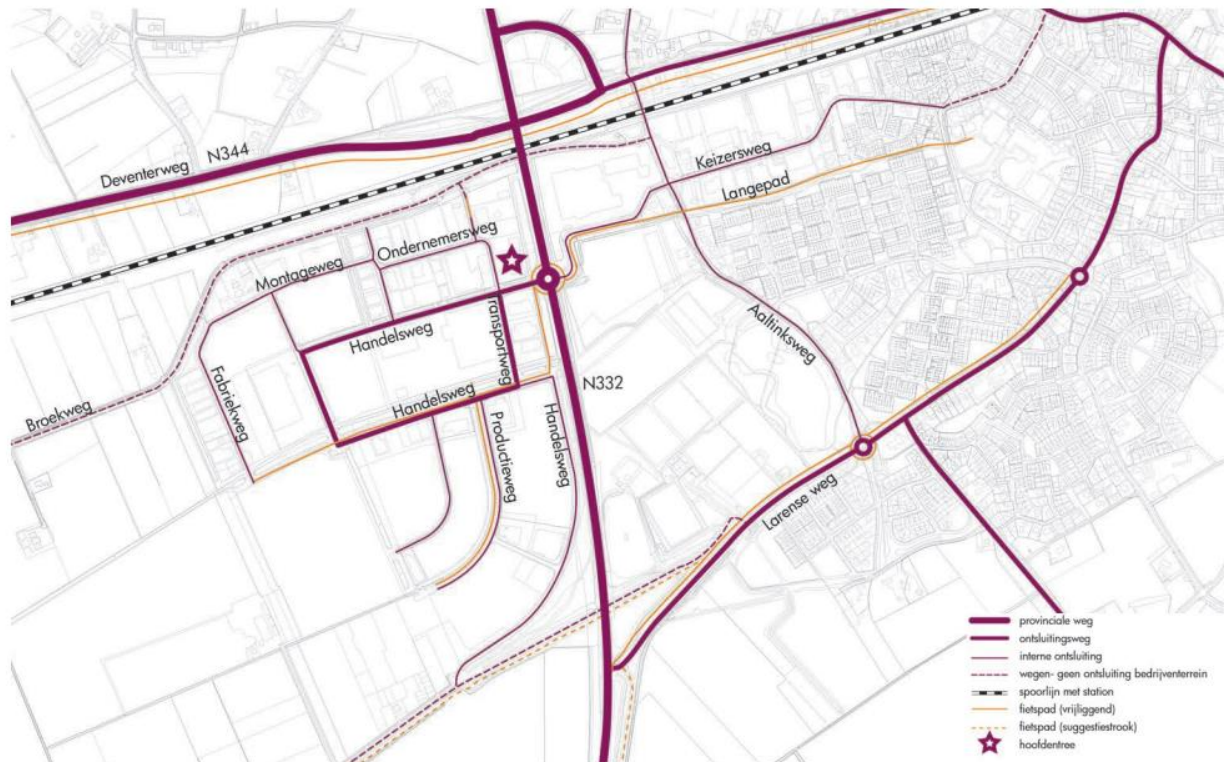
4. Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)

De tijdelijke regeling TOZO liep van juni 2020 tot 1 oktober 2021. De regeling was bedoeld voor zelfstandig ondernemers die door de coronacrisis in financiële moeilijkheden zijn gekomen. We zijn in 2021 gestart met 62 lopende uitkeringen (TOZO III). In 2021 was er een instroom van 32 naar TOZO III, een in-/doorstroom van 60 naar TOZO IV en een in-/doorstroom van 12 naar TOZO V. Vanaf 1 oktober 2021 kan er geen TOZO meer worden aangevraagd. In plaats daarvan kan er bijstand voor zelfstandigen (Bbz) worden aangevraagd als het inkomen tijdelijk lager is dan de bijstandsnorm. De voorwaarden voor Bbz zijn tot 1 april 2022 aangepast, zodat er een betere aansluiting is op de TOZO regeling.

5. Regeling tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

De tijdelijke regeling TONK gold van 1 januari 2021 tot 1 oktober 2021. De regeling was er voor alle inwoners van de gemeente Rijssen-Holten, die als gevolg van de coronamaatregelen financiële problemen hebben en hun noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen. Door de TONK-regeling aan te vragen, konden zij tijdelijk financiële ondersteuning krijgen bij het betalen van huur en hypotheek(rente) en de vaste kosten voor gas, water en elektriciteit van de woning, voor zover deze boven een minimumbedrag uitkwamen. Om een zo groot mogelijk bereik te bewerkstelligen zijn de beleidsregels tussentijds extra versoepeld en is er aanvullend ingezet op communicatie. Uiteindelijk zijn er slechts enkele TONK aanvragen binnengekomen en toegekend.

- Toeslagenaffaire kinderopvang € 43.000 V
De gemeente heeft nog recht op een vergoeding voor verleende kwijtschelding en ambtelijke kosten. Dit bedrag was niet geraamd.
- Diverse kleine verschillen < € 25.000 € 6.000 V

2.6 Wonen, Recreëren en Veiligheid

Coalitieakkoord 2018-2022

Om de verschillende categorieën inwoners de mogelijkheid te geven te kunnen blijven wonen in onze gemeente, is het sneller bouwen van betaalbare woningen voor alle doelgroepen van groot belang. Wij staan positief tegenover experimenten met nieuwe woonvormen.

Recreatie en toerisme is een belangrijke economische pijler van onze gemeente. Om de positieve houding ten aanzien van deze sector te benadrukken is afgesproken te komen tot een verlaging van de toeristenbelasting. Dit is verder uitgewerkt in het hoofdstuk Financiën van dit akkoord.

De gemeente is relatief veilig en moet dat ook blijven. Zowel in objectieve cijfers als in de veiligheidsbeleving van inwoners willen we op zijn minst op het huidige peil blijven. Wij willen blijvende aandacht voor goed zichtbare politie en zo kort mogelijke aanrijtijden.

Het is ook van belang in de preventieve sfeer inspanningen te plegen om het veiligheidsniveau te handhaven of te verbeteren. Bijvoorbeeld door in te zetten op preventie in het kader van jeugdzorg en het vroeg signaleren van problemen.

We willen dat de gemeente aantrekkelijk blijft voor toeristen. Hoewel de hoogte van de toeristenbelasting wellicht niet doorslaggevend is voor de keus om naar Rijssen-Holten te komen en te verblijven, kan een verlaging toch een positieve stimulans zijn voor de aantrekkelijkheid van de gemeente als verblijfsgebied. Nadat in de vorige raadsperiode de toeristenbelasting al teruggebracht is naar € 1 (het gemiddelde bedrag in Overijssel), gaan we voor een verdere verlaging van de toeristenbelasting met twee keer € 0,10 in deze raadsperiode. We gaan in overleg met de ondernemers in de toeristische sector om te komen tot een transparantere manier van werken met betrekking tot uitgaven op dit terrein.

Wij gaan voor een leefbaar en vitaal platteland. Daarvoor wordt een visie ontwikkeld, in samenwerking met inwoners en bedrijven. De ontwikkeling van agrarische bedrijven mag daarbij niet in de knel komen. Hierbij hoort ook het zoeken naar oplossingen voor vrijkomende agrarische bebouwing volgens het ja-mitsprincipe. De gebiedsmakelaar kan hierin een verbindende rol spelen, waarbij ook de zorgcomponent niet uit het oog mag worden verloren.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?_dc=1455706579213&_dc=1455706579227.

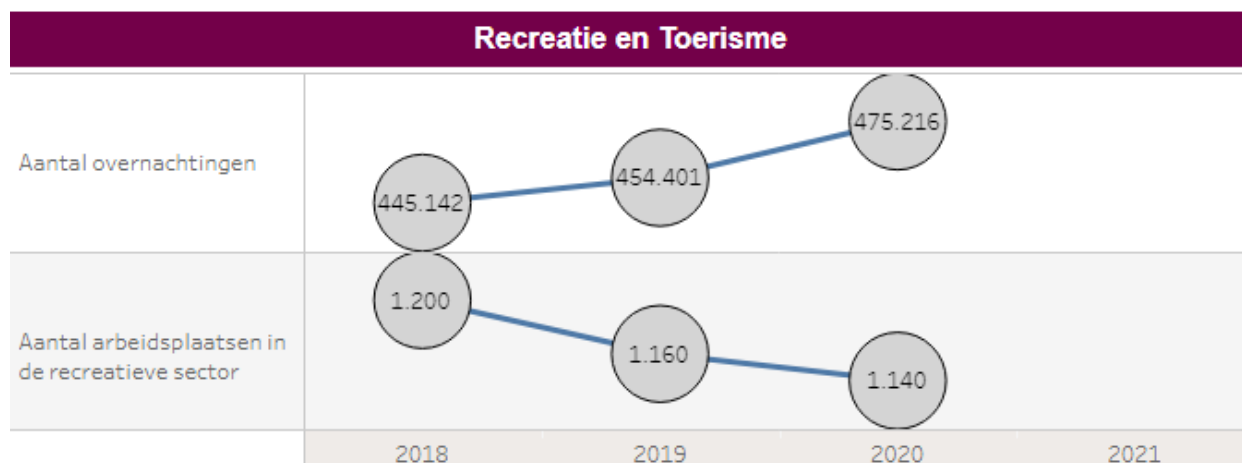
In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c), burgemeester (b) of raad(r)
WONEN			
1. Structuurplan De Liesen	2007	Geen herziening voorzien	r
2. Structuurvisie Het Opbroek	2020	Geen herziening voorzien	r
3. Structuurvisie Rijssen-Holten	2012	Wordt Omgevingsvisie 2023	r
4. Welstandsnota Rijssen-Holten (Holten kern en wonen, Rijssen wonen, Rijssen kern, Rijssen bedrijven)	2012/2013	Gaat op in Omgevingsvisie/plan	r
5. Nota inbreidingsbeleid	2014	Geen herziening voorzien	r

6.	Gebiedsvisie Stokmansveld	2014	Geen herziening voorzien	R
7.	Structuurvisie Centrum Rijssen 2025 (SCR2025)	2016	Gaat op in Omgevingsvisie	r
8.	Woonvisie 2017 t/m 2021	2019	2021	r
9.	Woningbouw 2017-2021	2019	2021	r
RECEËREN				
10.	Landschapsonwikkelingsplan	2008	Gaat op in Omgevingsvisie	r
11.	Ruimtelijke horecavisie Rijssen-Holten 2021	2021	Geen herziening voorzien	r
12.	Holten Hogerop/Heerlijk Holten beleidsvisie	2010	Geen herziening voorzien	r
13.	Kadernota Landelijk gebied	2011	Gaat op in Omgevingsvisie	r
14.	Integraal herzien bestemmingsplan Buitengebied	2012	Gaat op in gemeentebreed omgevingsplan	r
15.	Twentse kracht groen metropool Twente (uitvoeringsprogramma en gebiedsontwikkeling)	2014	Geen herziening voorzien	c
16.	Ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied	2015	Gaat op in het Omgevingsplan	r
17.	Visie vrijetijdseconomie Rijssen-Holten	2017	Gaat op in Omgevingsvisie	r
VEILIGHEID				
18.	Beleidsregels bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast gemeente Rijssen-Holten 2013	2013	Afhankelijk van eventuele wetswijziging	b
19.	Damoclesbeleid	2019	Afhankelijk van regelgeving	b
20.	Beleidslijn BIBOB 2021	2021	Geen herziening voorzien	c/b
21.	Horecaconvenant	2016	2021/2022	b
22.	Integraal Veiligheidsbeleid "Veiligheid maak je samen!" gemeente Rijssen-Holten	2021	Geen herziening voorzien	r

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

- We willen sneller betaalbare woningen voor alle doelgroepen realiseren.
- We staan positief tegenover experimenten met nieuwe woonvormen.
- Aantrekkelijkheid Rijssen-Holten voor toeristen verhogen.
- We willen een tweede volwaardige ontsluiting van de Kalfstermansweide realiseren.
- Sanering van asbestdaken is noodzakelijk.
- Het streven is om het huidige veiligheidsniveau te handhaven, inzet op preventieve maatregelen (ook in het kader van jeugdzorg en het vroeg signaleren van problemen).
- Aandacht voor goed zichtbare politie en zo kort mogelijke aanrijtijden.
- Er wordt een visie op het platteland ontwikkeld met een oplossing voor vrijkomende agrarische gebouwen volgens het ja-mitsprincipe.
- Positieve insteek ten aanzien van de gebiedsmakelaar.

Cijfers die een indicatie geven van het programma

* Cijfers zijn nog niet beschikbaar over 2021

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Starterslening voortzetten 2021-2024

In 2021 is aan 25 starters een lening verstrekt met een totaal bedrag van afgerond € 830.000. Het totaal bedrag wat op dit moment via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (Svn) uitstaat bedraagt afgerond € 2.894.000. We concluderen hieruit dat de starterslening voorziet in een behoefte.

2. Visieontwikkeling kwaliteit buitengebied

In 2021 zijn we gestart met het inzichtelijk maken van al het beleid dat van toepassing is op het buitengebied. Daarna is gekeken welke onderdelen van het beleid nog actueel zijn, kunnen vervallen of moeten worden aangepast. Naast het bestaande beleid is ook inzichtelijk gemaakt wat er aan nieuw extern beleid is, dat nog vertaald moet worden naar gemeentelijk beleid. Daarnaast zijn er ook diverse ontwikkelingen die relevant zijn voor ons beleid en visie op het buitengebied. Dat betreft onder andere de gebiedsgerichte aanpak stikstof, de Regionale Energiestrategie (RES) en diverse waterhuiskundige zaken met betrekking tot vernatting/verdroging/drinkwaterwinning.

3. Organisatiekosten Leader 3

Leader 3 is met 2 jaar verlengd en eindigt op 31 december 2022. In verband met de verantwoording en beoordeling daarvan, lopen de organisatiekosten nog 1 jaar langer door. In 2021 is ook gewerkt aan de voorbereidingen van Leader 4. Leader 3 heeft binnen onze gemeente geresulteerd in 6 Leaderprojecten, 3 projecten zijn afgerond, 3 projecten zitten nog in de uitvoeringsfase. In 2021 is uitvoering gegeven aan de beoordeling en verantwoorden van nieuwe ideeën en projecten en de projecten die nog niet zijn afgerond. In 2021 heeft dat nog niet geleid tot een aanvraag voor een nieuw project. Daarnaast zijn er in 2021 3 Leadercafe's en 2 bijeenkomsten georganiseerd om gemeenten en deelnemers te informeren en wordt nieuwe deelnemers een podium geboden voor een pitch voor nieuwe initiatieven.

4. Organisatiekosten Groene Metropool Twente

Het programmateam Groene Metropool Twente komt elke 6 weken bijeen om lopende zaken en actuele ontwikkelingen in het landelijk gebied te bespreken. Er ligt ook een directe link met het Interbestuurlijk Programma (IBP) Vitaal Platteland. Vanuit het IBP Vitaal Platteland is € 90.000 beschikbaar gesteld die als cofinanciering wordt gebruikt voor het subsidieprogramma van het Nationaal park Sallandse Heuvelrug en Twents Reggedal.

5. Gebiedsvisie Enterstraat - Kop Grotestraat

De gebiedsvisie is gereed en is in het eerste kwartaal 2022 vastgesteld door de raad. Doel van de visie is krimp en transformatie van het huidige centrumgebied (functie detailhandel) en creëren van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving. De visie biedt pandeigenaren de ruimte om te transformeren van detailhandel naar woningbouw (Enterstraat) en biedt aan de Kop Grotestraat ruimte voor woningbouw boven winkels-voorzieningen. Het project is aangemerkt als sleutelproject bij de provincie Overijssel. Hiervoor zijn max 70 wooneenheden vrijgemaakt. Randvoorwaarde is dat deze wooneenheden voor 2030 gerealiseerd zijn. De visie wordt ingezet als kader om plannen van pandeigenaren te begeleiden.

Actuele ontwikkelingen

1. Implementatie Omgevingswet

De beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet is in 2021 uitgesteld van 1 januari 2022 naar 1 juli 2022. Dit betekende dat de implementatie hierop aangepast is. In 2021 is een aantal door de raad te nemen noodzakelijke besluiten voorbereid. Besluitvorming rond deze onderwerpen heeft in januari 2022 plaatsgevonden. Deze besluiten hangen samen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en hierbij is beoogd hierbij 'de basis op orde te hebben' en te zorgen voor een soepele overgang richting de nieuwe wet. Een aantal besluiten, zoals over de legesverordening, wordt in 2022 aan de nieuwe raad voorgelegd. In 2022 wordt verder gewerkt richting inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hierbij worden processen aangepast aan het nieuwe stelsel en de beoogde dienstverlening, worden systemen hierop ingericht en medewerkers begeleid en opgeleid. Ook is er aandacht voor de externe communicatie.

2. Instrumenten en beleidscyclus Omgevingswet

In 2021 is het Omgevingsplan Buitengebied vastgesteld. Dit Omgevingsplan betreft een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte onder de Crisis- en herstelwet. Daarnaast is in 2021 gestart met het opstellen van een visie bedrijventerreinen, visie buitengebied, groenstructuurvisie en de klimaatvisie. Deze visies worden geïntegreerd in de gemeentebrede Omgevingsvisie. In 2022 wordt verder gewerkt aan deze visies en de hiervoor resterende middelen zullen hiervoor worden ingezet.

3. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Ter voorbereiding op de implementatie van de Wkb zijn 2 proefprojecten in uitvoering waarin de gemeente, bouwer, kwaliteitsborger en andere partijen samenwerken om (praktijk)ervaring op te doen met de nieuwe wetgeving en om beter zicht te krijgen op de gevolgen. Daar komen mogelijk nog andere proefprojecten bij. Met het aantal projecten loopt de gemeente (relatief) voorop, in Twente en landelijk. Verder is een impactanalyse uitgevoerd om zicht te krijgen op de financiële gevolgen. De uitkomsten van de analyse zijn indicatief en mede afhankelijk van verdere uitwerking van wetgeving en nog te maken beleidskeuzes. De gemeente neemt deel aan diverse netwerken over de Wkb, landelijk, regionaal en in relatie tot de Omgevingswet. Binnen de netwerken komt alles steeds meer op stoom. Zo gaat de VNG digitale werkplaatsen organiseren waarin de (deel)processen van de Wkb aan bod komen. Mede op basis van de ervaringen uit de proefprojecten en deelname aan de werkplaatsen is/wordt de impact op de werkprocessen, formatie en financiën in 2021 en 2022 in beeld gebracht. De invoering van de Wkb is gekoppeld aan de Omgevingswet en is uitgesteld tot 1 januari 2023.

4. Ondernijning

In het kader van ondernijning is er een grote integrale controle gehouden op zomerhuisjesterrein De Borkeld in Holten. Daarnaast hebben er nog diverse kleinere integrale controles plaatsgevonden. Verder is er in 2021 door het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) een weerbaarheidsscan opgesteld voor de gemeente Rijssen-Holten. Op basis van deze weerbaarheidsscan zal er in 2022 een uitvoeringsprogramma ondernijning worden geschreven.

5. Cybercrime

Voor de aanpak van cybercrime/digitale criminaliteit hebben diverse integrale activiteiten (voornamelijk digitaal) plaatsgevonden, zoals bewustwording via digitale sessies voor de samenleving, aanbod aan scholen voor preventieve lessen (via Halt) en Mobiele Media Lab (via politie). Het college van B en W en de gemeenteraad hebben cybercrime/digitale criminaliteit in 2021 aangemerkt als prioriteit in het integraal veiligheidsbeleid.

6. Horecaconvenant

Het evalueren van het horecaconvenant wordt tegelijkertijd opgepakt met de evaluatie pilot terrastijden. Deze pilot heeft vanwege de coronamaatregelen en de daarbij beperkende maatregelen voor de horeca niet plaatsgevonden. De verwachting is dat deze pilot in het voorjaar van 2022 gaat starten.

7. Beleidslijn Bibob

De beleidslijn is in 2021 geactualiseerd en uitgebreid. Er heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden op de thema's Omgevingsvergunningen milieu en bouw en vastgoedtransacties.

8. Integraal veiligheidsprogramma 2017-2020

Het Integraal veiligheidsprogramma is uitgevoerd en geëvalueerd. Aan de hand van verschillende uitvoeringsprogramma's is uitvoering gegeven aan de prioriteiten in dit programma. Door de coronapandemie hebben niet alle activiteiten plaats kunnen vinden en/of zijn omgezet naar digitale alternatieven. In een presentatie aan de gemeenteraad heeft een terugblik plaatsgevonden over de periode 2017-2020. In samenwerking met de politie zijn tevens diverse thema's cijfermatig toegelicht. In het voorjaar van 2021 hebben het college van B en W en de gemeenteraad (mei 2021) een nieuw beleidskader integrale veiligheid vastgesteld.

8. Prestatieafspraken woningcorporaties

In 2020 zijn kader prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties De Goede Woning en Viverion. Jaarlijks worden deze afspraken geconcretiseerd door middel van een activiteitenoverzicht waarin opgenomen is welke projecten en werkzaamheden voor het aankomende jaar op de planning staan. Dit betreffen zowel projecten/werkzaamheden binnen het sociaal domein als projecten/werkzaamheden binnen het ruimtelijk domein. Voor het onderdeel wonen is in 2021 onder andere een marktmonitor opgesteld die inzicht geeft in cijfers, hebben de corporaties een bijdrage geleverd aan het opstellen van de warmtevisie en zijn er afspraken gemaakt over de inzet van energiecoaches. Verder hebben de corporaties gewerkt aan de verduurzaming van hun woningvoorraad. Ook hebben we een aanzet gemaakt voor een interactieve leefbaarheidskaart waarop we maatregelen kunnen monitoren. In 2022 wordt de leefbaarheidsmonitor verder uitgewerkt.

Wat heeft het gekost?

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 primair
Lasten			
<u>Prioriteiten</u>			
Incidenteel			€ 371
Structureel			€ 49
<u>Bezuinigingen</u>			
Incidenteel			
Structureel			
Bestaand beleid	€ 9.795	€ 9.491	€ 7.368
Totaal lasten programma 6	€ 9.795	€ 9.491	€ 7.788
Baten			
<u>Prioriteiten</u>			
Bestaand beleid	€ -4.937	€ -4.179	€ -2.092
Totaal baten programma 6	€ -4.937	€ -4.179	€ -2.092
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ 4.859	€ 5.312	€ 5.696
Mutaties in reserves			
onttrekking reserve	€ -137	€ -222	€ 0
storting reserve	€ 421	€ 556	€ 38
Gerealiseerd resultaat	€ 5.143	€ 5.647	€ 5.734

Gerealiseerd saldo van baten en lasten € 454 overschot
(begroting minus realisatie)

Mutaties reserves € 51

Gerealiseerd resultaat € 504 overschot

Toelichting programma 6 Wonen, Recreëren en Veiligheid

Verklaring

- Overhevelingen € 300.000 V
- Bouw- en welstandleges € 36.000 V
In december zijn er nog veel bouwaanvragen ontvangen. De baten moeten verantwoord worden in het jaar van de aanvraag. De werkzaamheden daarvoor worden grotendeels in 2022 uitgevoerd.
- Leges planwijzigingen € 54.000 V
Voor planwijzigingen op verzoek zijn meer leges ontvangen. Het aantal aanvragen was dit jaar (net als vorig jaar) groter dan voorzien. In 2022 wordt bij de nieuwe Nota Kostprijzen en Tariëven rekening gehouden met deze ontwikkeling.
- Recreatie en toerisme € 78.000 V
De niet benutte budgetten voor de stimuleringsagenda Sallandse Heuvelrug (€ 32.000) en de uitkijktoren Holterberg (€ 46.000) vallen vrij in dit programma. Via saldobestemming wordt voorgesteld deze bedragen toe te voegen aan de reserve recreatie en toerisme.

- **Bouwgrondexploitatie** € 53.000 V
Een latere realisatie van de grondverkoppen op Vletgaarsmaten leidt tot een lagere winstuitkering (77.000).
Door actualisatie van de budgetten van De Kol is er een lagere bijdrage uit de voorziening nodig. Dit deel kan vrijvallen (€ 32.000).
Per saldo wijken de werkelijk doorberekende rente- en salariskosten negatief af van de geraamde stelposten als gevolg van andere boekwaarden en doorberekening van de werkelijke salariskosten (32.000).
Tot slot wordt er nog winstuitkering van het project Elsmoat ontvangen. Dit betreft een bedrag van € 126.000.
- **Kapitaallasten** € 61.000 V
De rente- en afschrijvingslasten vallen lager uit omdat onder andere de investeringen in de omgeving van het Encko terrein nog niet zijn afgerond.
- **Gebouwenbeheer** € 103.000 N
Groot onderhoud aan diverse gebouwen, waaronder parkeergarage De Hagen, wordt gedekt uit de reserve gebouwenbeheer. De onttrekking aan de reserve vindt plaats op programma 15 algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
- **Diverse kleine verschillen** < € 25.000 € 25.000 V

2.7 Wijken

Coalitieakkoord 2018-2022

Wij hechten aan duurzame en veilige wijken en willen daarin investeren, waarbij de beste mogelijkheden om de duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen te bereiken worden meegewogen. Om die beste mogelijkheden te bepalen is overleg met woningcorporaties en bewoners nodig. Waar het gaat om het beheer van onze door de gemeentelijke medewerkers prima onderhouden openbare ruimte is sober en veilig de ondergrens. Per omgeving kunnen er verschillen voorkomen. Toegangswegen tot de gemeente en tot de wijken hebben prioriteit.

Een goede infrastructuur die zorgt voor een vlotte doorstroming van het verkeer vinden wij belangrijk. Bij het oplossen van verkeersknelpunten moet de prioriteit liggen bij de bescherming van kwetsbare groepen als ouderen en kinderen. Wij willen een tweede volwaardige ontsluiting van de Kalfstermansweide realiseren. Wij streven naar het zo veilig mogelijk maken van kruisingen met spoorwegen, waarbij ongelijkvloerse kruisingen (met name in de N350 en in de verbinding tussen het centrum van Holten en de Holterberg) de voorkeur hebben.

Hondenbelasting in het buitengebied wordt afgeschaft omdat er geen voorzieningen tegenover staan. De voorzieningen die er zijn in de rest van de gemeente moeten blijven. Verder is meer inzet op overlastbestrijding en handhaving noodzakelijk om de door veel inwoners ervaren overlast op dit gebied tegen te gaan.

In zijn algemeenheid is het een goede zaak om in beeld te hebben welke grote investeringen op de lange termijn spelen. Bijvoorbeeld als het gaat om vervanging van tunnels. Meerjarig moet worden bekeken welke grote investeringen qua vervanging en onderhoud op ons af komen, voor zover dat nog niet gebeurt. Alle gemeentelijke eigendommen moeten op die manier in beeld zijn. In de financiële begroting van de programmabegroting wordt hier aandacht aan besteed.

Thema duurzaamheid uit coalitieakkoord 2018-2022

De coalitie streeft naar een duurzame samenleving. In een duurzame samenleving wordt verantwoord gebruikgemaakt van de schaarse natuurlijke hulpbronnen bij het creëren van welvaart. De coalitie wil bij de invulling van het begrip duurzaamheid naast de ecologische elementen ook kijken naar de sociale en economische aspecten ervan. Kortom: de coalitie wil een goed rentmeester zijn.

In 2016 is de Duurzaamheidsvisie 2016-2019 vastgesteld. Om de duurzaamheidsdoelstellingen te behalen, zeker als aansluiting wordt gezocht bij de landelijke doelstellingen (14%, 16% en 100% duurzame energie in 2020, 2023 en 2050), zijn ambitieuze en effectieve projecten nodig. Stil blijven zitten is geen optie. Er moeten duidelijke keuzes worden gemaakt over het energievraagstuk, ook als het gaat om projecten waarover de meningen nogal uiteenlopen (zoals zonnevelden en windmolens). Gezond realisme staat daarbij voorop. Doelstellingen, die met duidelijke tussenstations geformuleerd moeten worden, dienen ambitieus én haalbaar zijn.

Raad en college moeten zo snel mogelijk (uiterlijk in 2019) een heldere en realistische uitvoeringsagenda formuleren voor de transitie naar een duurzaam Rijssen-Holten. Deze dient in nauw overleg met de verschillende belanghebbenden - bedrijven, woningcorporaties én inwoners - opgesteld te worden. Alleen met een breed gedragen uitvoeringsagenda kan effectief invulling worden gegeven aan een realistisch klimaat- en energiebeleid.

Sanering van asbestdaken vinden wij noodzakelijk. Wij willen daarom een plan voor asbestsanering met daarin opties voor positieve stimulering en een uitvoeringsprogramma.

Strategische visie 2010-2030, versie 2015

http://www.rijssen-holten.nl/data/publicatie-website/coalitieakkoord-en-strategische-visie/GRH_StrategischeVisie_Brochure_Final2.pdf?_dc=1455706579213&_dc=1455706579227

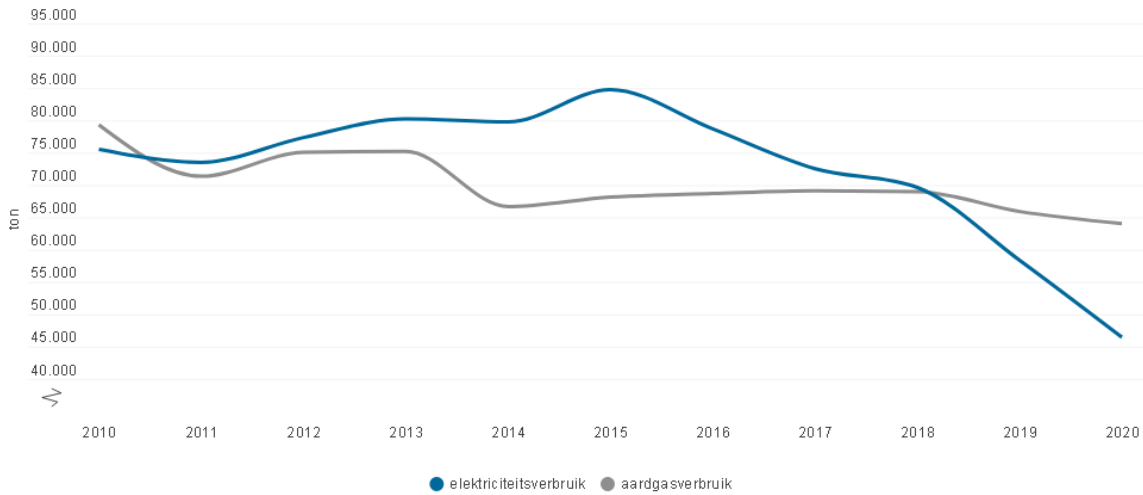
In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?			
Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad(r)
VERKEER			
1. Fietsvisie Rijssen-Holten 2013 - 2020	2013	Geen herziening voorzien	r
2. Verkeersstructuurplan Holten (VSP)	2014	2021	r
PARKEREN			
3. Parkeeronderzoek Holten 2017	2017	2024	c
4. Parkeeronderzoek Rijssen 2019	2019	2024	c
5. Nota parkeernormen	2019	2024	r
MILIEU			
6. Gemeentelijk geluidbeleid	2008	Wordt opgenomen in Omgevingsplan	c
7. Gemeentelijk Rioleringsplan – 2018-2022	2018	2022	r
8. Lichtbeleid	2013	Wordt opgenomen in Omgevingsplan	r
9. Afvalinzameling 2017 - 2020	2019	Geen herziening voorzien	r
GROEN & WATER			
10. Groenstructuurplan Rijssen	1995	Gaat op in Groenstructuurvisie 2022	r
11. Groenstructuurplan Holten	2003	Gaat op in Groenstructuurvisie 2022	r
12. Berm- en slootbeheerplan	2017	2027	c
13. Watervisie	2011	Geen herziening voorzien	r
14. Beleidsstrategie openbare ruimte	2018	2022	r
15. Kaart waardevolle bomen en boombeplanting	2017	2022	c
DUURZAAMHEID			
16. Duurzaamheidsvisie 2021-2024	2021	2024/2025	r

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

- We streven ernaar om waar mogelijk duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen te realiseren bij investeringen in duurzame en veilige wijken.
- Sober en veilig is de ondergrens bij beheer van de openbare ruimte.
- Toegangswegen tot de gemeente en tot wijken hebben prioriteit.
- We streven naar een goede toegankelijkheid voor de gemeentelijke gebouwen en openbare voorzieningen.
- Goede infrastructuur is belangrijk. Bij het oplossen van verkeersknelpunten ligt de prioriteit bij bescherming van kwetsbare groepen zoals ouderen en kinderen.
- Wij streven naar het zo veilig mogelijk maken van kruisingen met spoorwegen waarbij ongelijkvloerse kruisingen (met name in de N350 en in de verbinding tussen centrum Holten en de Holterberg) de voorkeur hebben.
- Wij willen ambitieuze en realistische duurzaamheidsdoelstellingen, met duidelijke tussenstations, geformuleerd in een breed gedragen uitvoeringsprogramma.
- Hondenbelasting buitengebied wordt afgeschaft.

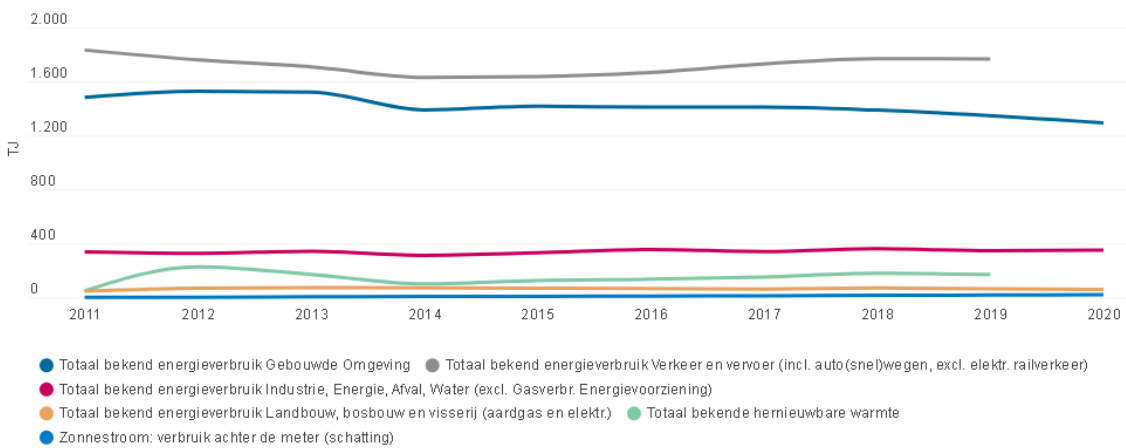
Cijfers die een indicatie geven van het programma

CO₂-uitstoot t.g.v. aardgas- en elektriciteitsverbruik - Rijssen-Holten, ton

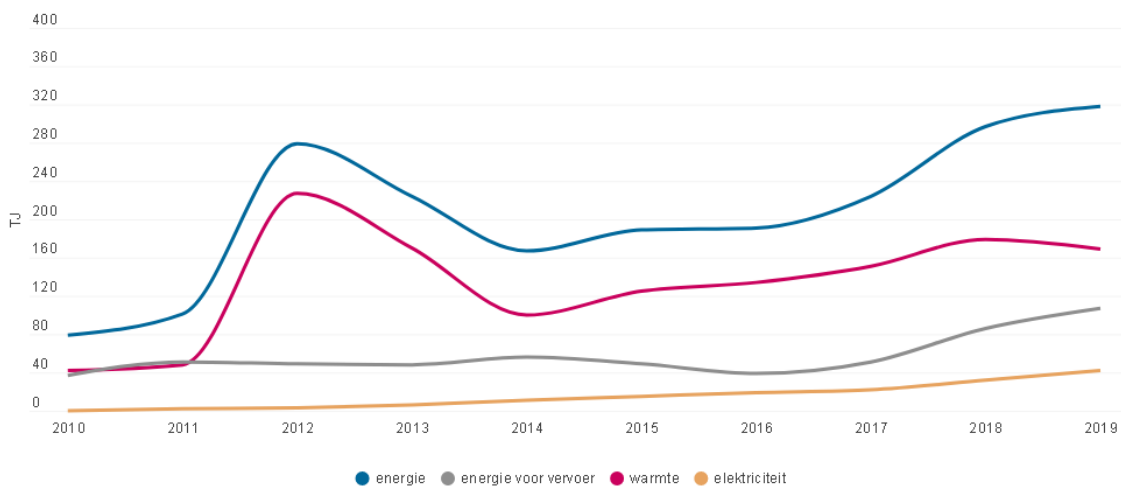
Bron: Berekening CO₂-uitstoot o.b.v. emissiefactoren, Berekening o.b.v. gegevens meerdere bronnen | 2010 - 2020

Energieverbruik sectoren - Rijssen-Holten, TJ

Bron: Berekening (sub)totalen, Berekening brandstof, Optelling en bijschatting o.b.v. CBS-gegevens, Verdeling regionaal totaal o.b.v. verdeelsleutel per gemeente,

Bekende Hernieuwbare energie - Rijssen-Holten, TJ

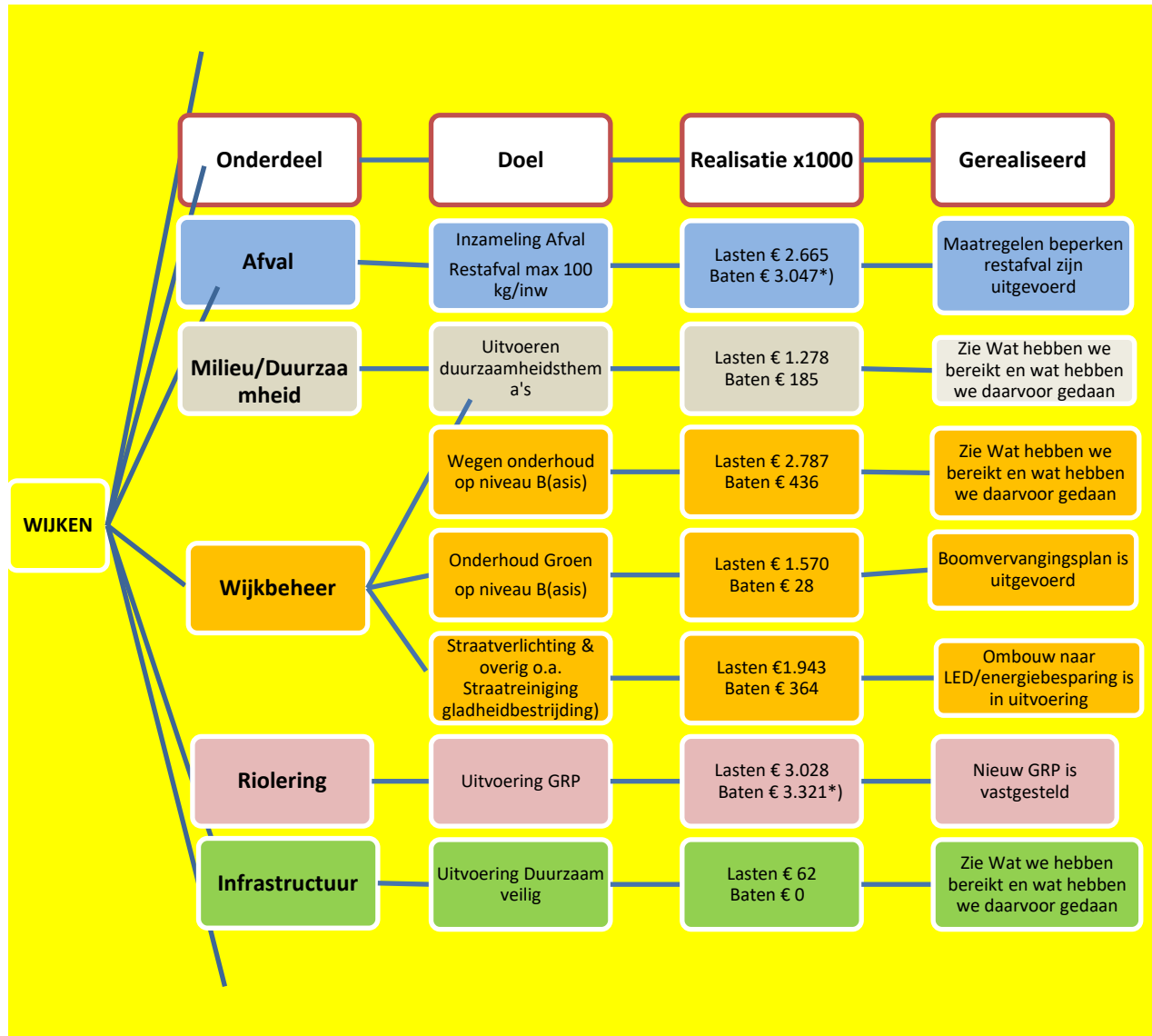

Bron: Verdeling regionaal totaal o.b.v. verdeelsleutel per gemeente | 2010 - 2019

Bron: Klimaatmonitor (meest actuele cijfers t/m 2020)
<https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/co2-uitstoot>

Op site van de Klimaatmonitor staat nog veel meer relevante en verdiepende informatie vermeld met betrekking tot de gemeente Rijssen-Holten. Het zou te ver voeren om dit allemaal in deze jaarrekening op te nemen.

Overzicht besteding middelen

* batig saldo omdat conform BBV-voorschrift overhead afzonderlijk is verantwoord

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Probleemanalyse ongelijkvloerse kruising met de spoorwegovergang in de N350

De analyse van deze kruising is uitgesteld en start in het derde kwartaal van 2022.

2. Investerings Masterplan Oosterhof

In 2021 zijn diverse maatregelen en plannen binnen het Masterplan opgepakt:

- plan maken en aanplanten van beplantingen op het voorerf van de hobbyboerderieje;
- onderzoek van asfalt als voorbereiding voor de renovatie van verhardingen hofplaats havezate;
- planvorming van een nieuw parkhek rondom het parkgebied van het Volkspark, de Eschorst, hospice en paardenweide als een nieuw eenduidige grens van één groot park;
- overbodige hekken verwijderen vanaf het Parkgebouw, volière tot aan de hobbyboerderieje;
- in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) uitwerken van maatregelen voor het aanpassen van het watersysteem en de waterstructuur voor het bevorderen van de waterkwaliteit en -kwantiteit in het gebied.

3. Aanpassen kruispunt Reggesingel - De Stroekeld te Rijssen

Deze kruising is eind 2021 samen met de kruising Reggesingel - Veeneslagen aangepast.

4. Dynamische verlichting langs fietspad langs spoor Holten

De verlichting langs het fietspad is in 2021 gerealiseerd.

5. Uitbreiding parkeerterrein TTV Okia, De Butenboel, HSV De Bergspeurders

Touwtrekvereniging (TTV) Okia is voornemens een nieuw clubgebouw te gaan bouwen. In afwachting hiervan kan nog niet op de oude locatie het nieuwe parkeerterrein gerealiseerd worden.

6. Verbeteren verkeersveiligheid kruispunt Beusebergerweg - Langstraat te Holten

Op het kruispunt vonden regelmatig ongevallen plaats. Deze ongevallen waren meestal ernstig van aard. Het kruispunt is heringericht. Hierdoor zijn de doorgaande verkeersstructuren doorbroken en het zicht op het naderend verkeer vanuit de zijwegen verbeterd.

7. Verbeteren verkeersveiligheid kruispunt Oude Deventerweg - Jeurinksweg te Holten

Op het kruispunt vonden regelmatig ongevallen plaats. Deze ongevallen waren meestal ernstig van aard. Het kruispunt is heringericht. Hierdoor zijn de doorgaande verkeersstructuren doorbroken en het zicht op het naderend verkeer vanuit de zijwegen verbeterd.

8. Ondersteuning uitvoering Energietransitie, uitvoering duurzaamheidsvisie en onderzoek windturbines

Begin 2021 heeft de vaststelling plaatsgevonden van een nieuwe Duurzaamheidsvisie (2021-2024) inclusief een uitvoeringsagenda met betrekking tot de transitie naar een duurzaam Rijssen-Holten. Deze is in nauw overleg met de verschillende belanghebbenden - bedrijven, woningcorporaties én inwoners - opgesteld te worden. Alleen met een breed gedragen uitvoeringsagenda kan effectief invulling worden gegeven aan een realistisch klimaat- en energiebeleid.

In 2021 is gestart met de zoektocht naar mogelijke locaties voor de opwek van hernieuwbare energie onder andere met windturbines. Dit proces is medio 2021 on hold gezet, omdat dit nog al wat onrust veroorzaakte binnen de gemeenschap van Rijssen-Holten. In de periode tot eind 2023 gaan we samen met onze inwoners op zoek naar mogelijke alternatieve vormen van opwek van hernieuwbare energie.

Sanering van asbestdaken is noodzakelijk. Daarom is er een plan voor asbestsanering met daarin opties voor positieve stimulering en een uitvoeringsprogramma van kracht geworden en in uitvoering genomen. Een van de uitvoeringsmaatregelen die in 2021 is gestart is een subsidieregeling voor het verwijderen van asbestdaken.

Actuele ontwikkelingen

1. Visie op openbare speelgelegenheden

In november 2020 is de speelvisie aangenomen. De visie biedt een handreiking/kapstok om de komende jaren verantwoorde keuzes te kunnen maken voor het ontwerpen, realiseren en beheren van speel- en beweeggelegenheden. Het doel van de visie is om enerzijds bewegen en spelen te stimuleren en anderzijds onder andere het ontmoeten in de wijk te stimuleren. De doelgroep is breed, er wordt gekeken naar verschillende leeftijds- en gebruikersgroepen.

De ambities uit de speelvisie vertalen zich in de uitvoering naar specifieke ingrepen (vervanging of omvorming) op locaties. In het uitvoeringsprogramma zijn de voorgestelde ingrepen in beeld gebracht, inclusief een berekening van de kosten. De komende 2 jaren worden 9 speellocaties vervangen/omgevormd.

2. Keizersweg en Vrijheidslaan te Holten

Vanuit een verkeerskundig onderzoek is gebleken dat de weginrichting van beide wegen niet voldoet aan de uitgangspunten van duurzaam veilig. Ter verbetering van de verkeersveiligheid zijn snelheidsremmende maatregelen gewenst. Het rijbaanprofiel wordt versmald en er worden snelheidsremmende maatregelen aangebracht. In 2021 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart en de realisatie wordt in 2022 uitgevoerd.

3. Aanpassen kruispunt Reggesingel - Veeneslagen te Rijssen

Deze kruising is samen met de kruispunt Reggesingel - De Stroekeld aangepast.

Verbetering verkeersveiligheid kruispunt Oud Deventerweg - Jeurinksweg

2.15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij de programma's 1 tot en met 7 worden de desbetreffende lasten en baten weergegeven. Bij veel programma's zijn de lasten hoger dan de baten. De programmatekorten worden bekostigd uit de algemene dekkingsmiddelen, waarvan de uitkering uit het gemeentefonds en de OZB de belangrijkste zijn. De algemene dekkingsmiddelen worden in dit overzicht "Algemene dekkingsmiddelen" genoemd. Het beleid over de lokale heffingen is verwoord in de paragraaf "Lokale heffingen".

De algemene dekkingsmiddelen kennen in tegenstelling tot heffingen als rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. Deze middelen zijn hieronder gespecificeerd en toegelicht. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van specifieke uitkeringen, in de programma's waarvan ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord.

Wat heeft het gekost?

(Bedragen * € 1.000)	Realisatie begrotingsjaar	Begroting 2021 na wijziging	Begroting 2021 primair
Lasten			
<u>Prioriteiten</u>			
Incidenteel			
Structureel			€ 40
Nieuw beleid structureel naar programma's idem incidenteel			€ -533 € -1.864
Bestaand beleid	€ 714	€ 794	€ 3.699
Totaal lasten programma 15	€ 714	€ 794	€ 1.342
Baten			
<u>Prioriteiten</u>			
Bestaand beleid	€ -74.220	€ -73.784	€ -70.276
Totaal baten programma 15	€ -74.220	€ -73.784	€ -70.276
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	€ -73.506	€ -72.989	€ -68.934
Mutaties in reserves			
onttrekking reserve	€ -3.266	€ -3.594	€ -1.476
storting reserve	€ 7.379	€ 7.144	€ 0
Gerealiseerd resultaat	€ -69.393	€ -69.439	€ -70.410

Gerealiseerd saldo van baten en lasten € 516 overschot
(begroting minus realisatie)

Mutaties reserves € -563

Gerealiseerd resultaat € -46 tekort

Toelichting programma 15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Verklaring:

- Overhevelingen € 180.000 V

- Algemene uitkering € 644.000 V
De algemene uitkering is zoals gebruikelijk berekend op basis van de gegevens uit de Decemercirculaire. Voorgesteld wordt de bedragen voor specifieke stortingen voor het versterken van de gemeentelijke dienstverlening (€ 187.000), de subsidieregeling continuïteit zorg (€ 46.000), inburgering (€ 21.000) en kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht (€ 20.000 via saldobestemming beschikbaar te houden voor deze doelen. De extra ontvangen bijdrage voor corona (€ 266.000) is aan de reserve Corona toegevoegd. De restende bedragen vloeien in het saldo van de jaarrekening.
- Mutaties reserves € 713.000 N
 - Bij de programma's zijn lasten voor gebouwenonderhoud toegelicht. Deze worden gedekt uit de reserve gebouwenbeheer (€ 222.000 voordelig).
 - Bij de programma's zijn lagere lasten toegelicht omdat nog niet alles uit het actieplan Corona is uitgevoerd. De niet uitgegeven bedragen worden toegevoegd aan de reserve Corona (€ 486.000 nadelig).
 - Bij de decemercirculaire zijn extra Coronamiddelen ontvangen. Deze worden samen met eerder ontvangen en nog niet bestemde bedragen toegevoegd aan de reserve Corona (€ 280.000 nadelig).
 - Een overschot op de teambudgetten wordt toegevoegd aan de reserve ziektevervanging (€ 150.000 nadelig).

Alle mutaties in reserves zoals hier benoemd, hebben over de programma's heen een budgettair neutraal effect.
- Toeristenbelasting € 45.000 N
Als gevolg van de diverse Coronamaatregelen hebben minder mensen in onze gemeente overnacht.
- Kapitaallasten € 171.000 N
Op dit programma ontstaat een nadeel van € 171.000 omdat er minder rente is doorberekend naar andere programma's. Onder andere bij de toelichtingen op de programma's 2 en 6 staan voordelen genoemd van (€ 79.000 en € 61.000).
- Diverse kleine verschillen < € 25.000 € 59.000 V

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie begrotingsjaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-€ 6.986.187	-€ 6.982.100	-€ 7.076.800
Algemene Uitkering	-€ 62.147.660	-€ 61.503.700	-€ 57.831.400
Dividenden	-€ 853.883	-€ 863.500	-€ 971.400
Overige eigen middelen	-€ 492.764	-€ 1.202.000	-€ 5.091.900
Saldo financieringsfunctie	€ 1.087.658	€ 1.087.200	€ 1.141.000
Vennootschapsbelasting	€ 0	€ 0	€ 0
Stelposten/onvoorzien	€ 0	€ 24.900	€ 2.726.700
Totaal	-€ 69.392.836	-€ 69.439.200	-€ 67.103.800

Lokale heffingen

Voor een toelichting over het beleid met betrekking tot de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf 'lokale heffingen'.

De inkomsten voor de OZB zijn gecorrigeerd voor de lasten die betrekking hebben op de uitvoering van de Wet WOZ.

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting
Onroerendezaak-belasting	-€ 6.518.033	-€ 6.475.100	-€ 6.438.600
Hondenbelasting	-€ 101.143	-€ 101.300	-€ 103.400
Recognities	-€ 15.075	-€ 17.900	-€ 15.200
Forensenbelasting	-€ 135.285	-€ 123.400	-€ 123.400
Toeristenbelasting	-€ 216.652	-€ 264.400	-€ 396.200
TOTAAL	-€ 6.986.187	-€ 6.982.100	-€ 7.076.800

Algemene uitkering

Aan de hand van de decembercirculaire 2021 is de uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente berekend. Voor meer informatie over de algemene uitkering wordt verwezen naar de toelichting op programma Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Dividenden

De gemeente ontvangt jaarlijks dividenduitkeringen uit hoofde van haar aandelenbezit in diverse ondernemingen. De gemeente heeft aandelen in Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Vitens, Enexis, Twence en Wadinko. Vanwege corona heeft Wadinko over 2020 geen dividend uitgekeerd.

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting
Bank Nederlandse gemeenten	-€ 551.618	-€ 551.600	-€ 600.000
Vitens	€ 0	€ 0	€ 0
Vitens achtergestelde lening	€ 601	-€ 4.000	-€ 4.000
Enexis	-€ 32.504	-€ 32.500	-€ 50.000
Enexis achtergestelde lening	-€ 3.066	-€ 5.000	€ 0
Wadinko	€ 0	€ 0	-€ 45.000
Twence	-€ 304.517	-€ 304.500	-€ 300.000
Verkoop Attero			€ 0
Kapitaallasten, advieskosten, deelname	€ 37.221	€ 34.100	€ 27.600
TOTAAL	-€ 853.883	-€ 863.500	-€ 971.400

Overige eigen middelen

Onder deze noemer worden diverse eigen middelen gerangschikt die zijn samengevat in onderstaande tabel.

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting
Bespaarde rente	-€ 2.168.721	-€ 2.168.700	-€ 1.957.800
Personeelsuren belastingen	€ 16.387	€ 40.200	€ 10.200
Personeelsuren invordering	€ 127.900	€ 127.900	€ 127.900
Btw-verrekening afval en riool	-€ 998.500	-€ 998.500	-€ 998.500
Onttrekking reserves	-€ 3.265.572	-€ 3.593.500	-€ 1.476.300
Toevoeging reserves	€ 7.378.523	€ 7.143.700	€ 949.000
Overige	-€ 22.581	-€ 22.000	-€ 22.000
Lichtmastreclame	-€ 56.972	-€ 58.500	-€ 73.100
Saldo financieringsfunctie	-€ 1.087.658	-€ 1.087.200	-€ 1.141.000
Verschil renteomslag	-€ 415.570	-€ 585.400	-€ 510.300
TOTAAL	-€ 492.764	-€ 1.202.000	-€ 5.091.900

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de werkelijke betaalde rente (leningen, rekening courant) en de ontvangen rente (uitgezet kort geld en verstrekte hypotheek gemeentepersoneel). Hierbij wordt geen rekening gehouden met de bespaarde rente en de gevolgen van de renteomslagberekening. De gevolgen hiervan zijn verantwoord onder de Overige eigen middelen. Het saldo van de financieringsfunctie bedraagt € 1,1 miljoen aan meer betaalde rente dan ontvangen rente. Aan betaalde rente is een bedrag verantwoord van ruim € 1,1 miljoen. Het bedrag aan ontvangen rente is minimaal. De betaalde rente bestaat grotendeels uit rente op langlopende financiering en een minimaal bedrag aan kortlopende financiering. Aan de betaalde rente op langlopende financiering ligt een leningportefeuille ten grondslag van € 44,4 miljoen.

Het verschil tussen begroot en realisatie bij Overige eigen middelen wordt voornamelijk veroorzaakt door mutaties in de reserves. Zie hiervoor de toelichting op programma 15. Verder is er minder rente doorbelast waardoor een nadeel is ontstaan bij Verschil renteomslag.

Vennootschapsbelasting

Op basis van de huidige berekeningen is er over 2021 geen vennootschapsbelasting verschuldigd. Dit geldt ook voor de voorgaande jaren.

Stelposten/onvoorzien

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien. De post onvoorzien is als 1 post in de begroting opgenomen. Het bedrag voor onvoorzien is te verdelen in 2 stukken namelijk € 40.000 structureel (2020 + 2021) en € 40.000 incidenteel. In het begrotingsjaar zijn onderstaande mutaties ten laste van de onvoorziene uitgaven gebracht.

Onvoorzien structureel

Onderwerp	Begrotingswijziging in raadsvergadering	Bedrag
1. Begroting, onvoorzien 2020 en 2021	November 2020	€ 40.000
2. Vrijval conform najaarsnota 2020	December 2020	-€ 20.000
3. Voorjaarsnota, informatiebeveiliging	Juli 2021	-€ 20.000
Saldo 31 december 2021		€ 0

Onvoorzien incidenteel

Onderwerp	Begrotingswijziging in raadsvergadering	Bedrag
1. Begroting	November 2020	€ 40.000
2. Voorjaarsnota, toegangseisen website	Juli 2021	-€ 22.500
3. Voorjaarsnota, informatiebeveiliging	Juli 2021	-€ 17.500
Saldo 31 december 2021		€ 0

3. Paragrafen

Algemeen

De paragrafen bij de jaarrekening geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten vanuit een bepaald perspectief. De onderwerpen in de paragrafen zijn vaak versnipperd over de jaarrekening. De raad controleert het college en stelt kaders in een dualistisch stelsel. Hierdoor en door het belang van de onderwerpen, is het van belang dat de raad een instrument heeft om haar taken uit te voeren.

Zoals gebruikelijk is per paragraaf de relevante tekst uit het BBV opgenomen.

De volgende paragrafen zijn verder uitgewerkt:

- 3.1 Lokale heffingen
- 3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 3.3 Onderhoud kapitaalgoederen
- 3.4 Financiering
- 3.5 Verbonden partijen
- 3.6 Grondbeleid
- 3.7 Bedrijfsvoering
- 3.8 Corona

3.1 Paragraaf lokale heffingen

Artikel 10 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat ten minste (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- a. de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe de bij de berekening van de tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het kwietscheldingsbeleid.

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Ze raken namelijk de burger heel direct in de portemonnee.

De paragraaf lokale heffingen bevat de beleidsvoornemens voor de lokale heffingen en een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen, een duiding van de lastendruk en een beschrijving van het kwietscheldingsbeleid. Op deze manier wordt inzicht gegeven in de lokale belastingdruk en wordt de raad in staat gesteld te sturen op hoofdlijnen van beleid en een afweging te maken tussen de belastingdruk en het voorzieningenniveau.

Uitgangspunt tarievenbeleid

Alle kostprijzen en tarieven van gemeentelijke dienstverlening zijn in 2018 opnieuw tegen het licht gehouden. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in de Nota kostprijzen en tarieven gemeentelijke dienstverlening 2019.

Als algemeen uitgangspunt geldt dat de tarieven kostendekkend zijn. Uitzonderingen hierop staan in de nota. In 2021 golden de tarieven uit de nota gecorrigeerd voor inflatie.

Van het bestaande beleid om de tarieven jaarlijks te corrigeren voor de inflatie (1,27%) wordt op de volgende punten afgeweken.

1. Voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) zijn de tarieven zo vastgesteld dat de totale opbrengst per saldo 1,27% stijgt (dit is de inflatie), exclusief areaal.
2. De rioolheffing is conform het nieuwe GRP en kwam voor 2021 uit op € 195,00. Ten opzichte van 2020 is het tarief gelijk gebleven.
3. De afvalstoffenheffing is zoals gebruikelijk ook kostendekkend geraamd. De tarieven voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens zijn voor 2021 niet gestegen en bedragen respectievelijk € 144,00 en € 186,00.
4. Voor de toeristenbelasting is in 2021 het tarief verlaagd met € 0,10 tot € 0,80 per overnachting.
5. De tarieven voor hondenbelasting zijn kostendekkend vastgesteld op € 38,00 voor een 1^e hond en op € 56,00 voor een 2^e en volgende hond. De tarieven zijn daarmee gelijk gebleven aan de tarieven in het jaar 2020.
6. De lijkbezorgingsrechten zijn voor 2021 met 1,27% verhoogd.
7. Het vastgestelde tarief van de reclamebelasting voor 2021 is in de raadsvergadering van 17 december 2020 verlaagd in verband met corona. De aanslagen zijn opgelegd met een tarief van 0,1303%.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Als gevolg van de verplichte jaarlijkse herwaardering van onroerende zaken golden per 1 januari 2021 ook weer nieuwe WOZ-waarden. De tarieven van de onroerendezaakbelastingen waren daarvoor aangepast waarbij de totale OZB-opbrengst (exclusief nieuw- en verbouw) uiteindelijk 1,27% (inflatie) hoger uit zou komen en de opbrengstverhouding tussen de categorie woningen en niet-woningen zoveel mogelijk in stand bleef.

Binnen de gemeente is sprake van tariefdifferentiatie. Voor niet-woningen (bedrijven) gelden andere (hogere) tarieven dan voor woningen. OZB wordt geheven van alle onroerende zaken (zoals gebouwde objecten, in aanbouw zijnde objecten en grond) tenzij wettelijk vrijgesteld.

De waarde van alle onroerende zaken is van invloed op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Die uitkering houdt namelijk rekening met de opbrengst uit de onroerendezaakbelastingen in de gemeente.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing zijn in 2021 kostendekkende tarieven in rekening gebracht: € 186,00 voor meerpersoonshuishoudens en € 144,00 voor eenpersoonshuishoudens, net als in 2020.

Rioolheffing

Voor de rioolheffing gold in 2021 (net als in 2020) een kostendekkende tarief van € 195,00.

Hondenbelasting

In 2021 golden er kostendekkende tarieven voor een 1^e hond (€ 38,00) en een volgende hond (€ 56,00).

Toeristenbelasting

In 2021 gold er een lager tarief voor de toeristenbelasting (€ 0,80 per overnachting) dan in 2020 (€ 0,90 per overnachting).

Deze belasting wordt geheven voor het houden van een verblijf met overnachting door niet-ingezetenen binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantie-onderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet beroepsmatig verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen, tegen vergoeding in welke vorm dan ook. Voor de toeristenbelasting geldt normaliter dat het tarief 1 keer in de 2 jaar wordt aangepast aan inflatie.

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van de personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De tarieven zijn in gelijke verhouding als de OZB-tarieven aangepast.

Lijkbezorgingsrechten

Deze tarieven waren ten opzichte van 2020 verhoogd met een inflatiecorrectie van 1,27%.

Omgevingsvergunning bouw

De leges voor deze vergunningsaanvragen zijn gecorrigeerd voor inflatie.

Ondernemersfonds/reclamebelasting

In de centrumgebieden van Holten en Rijssen geldt sinds 1 januari 2014 een reclamebelasting. Het tarief daarvoor is bepaald door de ingediende begroting 2021 van de Stichting Ondernemersfonds en de nieuwe WOZ-waarden. Vanwege corona is op 17 december 2020 het tarief verlaagd.

Belastingdruk per huishouden (afgerond op hele euro's).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	landelijk 2020 **)
OZB *)	€ 221	€ 222	€ 224	€ 228	€ 232	€ 234****	€ 295
Afvalstoffenheffing ***)	€ 205	€ 185	€ 168	€ 178	€ 186	€ 186	€ 283
Rioolheffing	€ 191	€ 194	€ 195	€ 198	€ 195	€ 195	€ 199
Totaal (meerpersoonshuishoudens)	€ 617	€ 601	€ 587	€ 604	€ 613	€ 615	€ 777
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar	+4,0%	-2,6%	-2,3%	+2,9%	+1,5%	+0,3%	

*) Bij een gemiddelde woningwaarde

**) Bron: Coelo atlas 2020

***) Meerpersoonshuishoudens

****) Het OZB tarief is gebaseerd op tarief van het voorgaande jaar verhoogd met inflatie

Kwijtschelding

Voor mensen met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid van een gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de geheven belasting. Dit is het geval als de bestaansnorm van inwoners onder de daarvoor geldende normen valt. Kwijtschelding is alleen van toepassing op de afvalstoffenheffing, het gebruikersgedeelte van de rioolheffing en de 1^e hond bij de hondenbelasting.

De kwijtscheldingsprocedure is vereenvoudigd voor belastingplichtigen die tenminste 2 achtereenvolgende jaren volledige kwijtschelding hebben ontvangen, en van wie het inkomen hoofdzakelijk bestaat uit een Pw-uitkering van de gemeente, een AOW-uitkering, een Wajong-uitkering, een WIA-uitkering of een Anw-uitkering.

Een keer in de 5 jaar moet iedere aanvrager een volledig formulier invullen.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aantal aanvragen	461	482	433	443	439	396
Aantal gehonoreerd	398	396	363	361	347	324

Samenvatting van de geraamde en de gerealiseerde budgetten 2021 inclusief afwikkeling voorgaande jaren.

Belastingsoort	Geraamd	Gerealiseerd
Onroerendezaakbelastingen (OZB)	-€ 6.925.200	-€ 6.936.233
Afvalstoffenheffing	-€ 2.615.700	-€ 2.609.035
Rioolheffing	-€ 3.307.600	-€ 3.302.530
Hondenbelasting	-€ 101.300	-€ 101.143
Toeristenbelasting	-€ 273.200	-€ 225.452
Forensenbelasting	-€ 132.800	-€ 144.685
Reclamebelasting	-€ 83.800	-€ 81.770
Kwijtschelding	€ 135.000	€ 126.488

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

kosten taakveld 7.3	€ 2.341.171,36	(totale kosten minus btw)
kosten taakveld 0.10 mutaties reserves (sluitpost taak afval)	€ -72.704,48	
kosten taakveld 0.64 belastingen overig		
baten taakveld 7.3	€ -364.792,19	
Netto kosten taakveld	€ 1.903.674,69	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 414.145,88	
BTW	€ 262.000,00	
Totale kosten	€ 2.579.820,57	
Opbrengst heffingen	€ 2.609.035,00	
Kwijtschelding	€ -60.714,05	
Totale opbrengst heffingen	€ 2.548.320,95	
Saldo	€ -31.499,62	99% kostendekking

Door onvoldoende saldo in reserve afval geen 100% kostendekking.

Kostendekkendheid rioolheffing

kosten taakveld 7.2	€ 2.225.609,75	(totale kosten minus btw)
kosten taakveld 0.10 mutaties reserves		nvt voor riool
kosten taakveld 0.64 belastingen overig		
baten taakveld 7.2	€ -18.899,65	
<i>Netto kosten taakveld</i>	€ 2.206.710,10	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 293.546,50	
BTW	€ 736.500,00	
Totale kosten	€ 3.236.756,60	
Opbrengst heffingen	€ 3.302.530,14	
Kwijtschelding	€ -65.773,54	
Totale opbrengst heffingen	€ 3.236.756,60	
Saldo	€ -	100% kostendekking

Kostendekkendheid omgevingsvergunning bouw

kosten taakveld 1.1 crisisbeheersing	€ 37.400,00	
kosten taakveld 8.3 wonen en bouwen	€ 504.803,73	
<i>Netto kosten taakveld</i>	€ 542.203,73	
Toe te rekenen kosten:		
Kosten taakveld 0.4 overhead	€ 357.810,49	
Totale kosten	€ 900.014,22	
Opbrengst bouwleges	€ 802.135,39	
Verschil NTO 2020-2021	€ 470.098,00	
Totale opbrengst heffingen	€ 1.272.233,39	
Saldo	€ 372.219,17	141% kostendekking

De hogere kostendekking wordt veroorzaakt doordat in 2021 een aantal bouwvergunningen zijn afgegeven met hoge bouwkosten. Deze bouwvergunningen hebben een aanzienlijke meeropbrengst gegenereerd dan waarmee gemiddeld rekening wordt gehouden. Dit betreft een incident. De afgelopen jaren was de kostendekking gemiddeld 100%. Bij de herziening van de Nota kostprijzen en tarieven die dit jaar wordt herzien zullen de tarieven voor de bouwleges tegen het licht worden gehouden.

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten

kosten taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria	€	618.294,51	
baten taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria	€	<u>-4.928,03</u>	
<i>Netto kosten taakveld</i>	€	613.366,48	
Toe te rekenen kosten:			
kosten taakveld 0.4 overhead begraafplaatsen	€	<u>50.010,00</u>	
Totale kosten	€	663.376,48	
opbrengst heffingen	€	<u>560.741,75</u>	
Totale opbrengst heffingen	€	560.741,75	
Saldo	€	-102.634,73	85% kostendekking

Door een administratief-technische fout is de raming van de lasten bij de begraafrechten te laag geweest en is een kostendekking van 100% berekend. In werkelijkheid zijn de lasten op correcte wijze toegerekend en valt de kostendekking lager uit.

3.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Artikel 11

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken;
- b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Na evaluatie heeft de gemeenteraad op 15 november 2019 de systematiek, norm en samenstelling van het weerstandsvermogen gehandhaafd en opnieuw vastgesteld.

Impact coronavirus/oorlog Oekraïne

Door het coronavirus zijn de financiële risico's toegenomen en is sprake van grote onzekerheid. De risico's als gevolg van corona zijn in deze risicoparagraaf geïntegreerd met de bestaande risico's. Waar relevant is in de toelichting bij de risicotabel afzonderlijke informatie over coronarisico's opgenomen. Door de impact die corona heeft is gekozen voor een afzonderlijk paragraaf corona waarin meer uitgebreide informatie is opgenomen, onder andere over het actieplan corona 2021.

De oorlog in Oekraïne en de strenge sancties die westerse landen hebben ingesteld tegen Rusland trekken een grote wissel op de economie. Op het moment van schrijven van deze risicoparagraaf is de situatie zeer veranderlijk en is sprake van buitengewone onzekerheid. De impact op de gemeentefinanciën is nog volstrekt onduidelijk.

Doelstellingen gemeenteraad

- Risico's op geld waarderen;
- Op geld gewaardeerde risico's afzetten tegen weerstandsvermogen;
- Transparante systematiek.

De systematiek

- belangrijke risico's identificeren en voorzien van een realistisch scenario (bijv. 2% korting gemeentefonds);
- financiële effecten van scenario's berekenen waarbij structureel en incidenteel onder één noemer worden gebracht;
- kansberekening geven bij elk benoemd risico(scenario) → laag=25%; midden=50% en hoog=75%;
- er ontstaan 4 uitkomsten te weten: laag; midden; hoog en prognose (de kans-inschatting);
- de uitkomsten worden in een matrix gezet evenals de aanwezige weerstandscapaciteit;
- de weerstandscapaciteit wordt gedeeld door het totale risicobedrag wat een ratio oplevert;
- vooral bij structurele risico's zoals gemeentefonds is weerstandsvermogen bedoeld als overbruggingsvermogen totdat de begroting weer sluitend is. Dit betekent dat niet het hele risicobedrag ten laste van de weerstandscapaciteit komt maar alleen de tijdelijke dekking. Hierbij is het uitgangspunt dat de tegenvaller gefaseerd wordt geabsorbeerd in de begroting;
- bij structurele risico's moet tevens doorlopend een actueel risicoprofiel gemaakt worden (dit kan de kans-inschatting maar ook de scenario-omvang betreffen);
- de laatste 2 items zijn verwerkt in een rekenmodel dat laat zien wat de gevolgen zijn van de doorrekening van de risico's en het nieuwe berekende risicoprofiel (risicosimulatie);
- na risicosimulatie ontstaat een nieuw (prognose)risicoprofiel en een bijgesteld weerstandsvermogen;
- de ratio uit de risicosimulatie geeft een accurater beeld omdat deze rekening houdt met het vermogen van de organisatie structurele tegenvallers gefaseerd op te lossen;
- de ratio uit de risicosimulatie wordt dan ook gebruikt voor de bepaling van het gewenste weerstandsvermogen;
- de gemeenteraad stelt de gewenste norm (ratio) vast;
- op basis van de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) (zie onderstaande tabel) heeft de raad de norm vastgesteld op de bandbreedte 1 tot 1,4.

<i>Ratio Weerstandsvermogen</i>	<i>Betekenis</i>
> 2,0	Uitstekend
1,4 - 2,0	Ruim voldoende
1,0 - 1,4	Voldoende
0,8 - 1,0	Matig
0,6 - 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De raad heeft aan de beschikking over het in stand houden van het weerstandsvermogen de volgende eisen verbonden:

- Bij een (prognose)ratio > 1,4 mag het weerstandsvermogen verminderd worden tot 1,4 ten bate van de algemene middelen;
- Bij een ratio tussen 1 - 1,4 mag beschikt worden over het weerstandsvermogen voor financiële tegenvallers tot maximaal de ratio 1;
- Daalt de ratio onder de 1 dan worden financiële meevallers toegevoegd aan het weerstandsvermogen tot minimaal de ratio 1.

Kanttekeningen

- Het gaat om onzekere gebeurtenissen en niet om verwachtingen;
- De keuze van de scenario's is gebaseerd op expert judgement en daarom arbitrair;
- De risicosimulatie gaat ervan uit dat alle risico's zich voordoen. In de praktijk zal dit niet het geval zijn. Daar staat tegenover dat alle risico's ook niet in beeld zijn. Verder gaat er een dempend effect uit van de kans-inschatting: een laag ingeschat risico telt minder zwaar mee in de simulatie. Ook is er in sommige gevallen een onderlinge relatie tussen risico's, bijvoorbeeld in het geval dat deze conjunctureel gerelateerd zijn;
- De risicosimulatie gaat uit van een 'zelfoplossend' vermogen van de organisatie bij structurele risico's.

Bij de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat het om voortschrijdend inzicht in de ontwikkeling van risico's en de mate waarin middelen aanwezig zijn om risico's te kunnen opvangen. Het zwaartepunt ligt daarbij op de informatievoorziening bij de kadernota. Deze informatie wordt bij de jaarbegroting nog eens geactualiseerd.

In verkiezingsjaar 2022 wordt geen kadernota gemaakt. Voor de omschrijving van en de toelichting op actuele risico's verwijzen wij dan ook naar de betreffende paragraaf in de programmabegroting 2022. Hier wordt ook de meest actuele ratio vermeld.

De risicoratio wordt berekend aan de hand van de meest actuele risicoscenario's.

Bij de jaarrekening hoeft in dit verband in feite alleen maar gekeken te worden naar de ontwikkeling van het weerstandsvermogen. Als dit vermogen gelijk of hoger is dan dat uit de begroting 2022, dan is de ratio op de balansdatum gelijk of hoger dan die uit de begroting 2022.

Op basis van de actuele risicoberekening in de begroting 2022 is uitgegaan van een aanwezig weerstandsvermogen (voor simulatie) van € 31,7 miljoen.

Het werkelijk aanwezige weerstandsvermogen per 31 december 2021 bedraagt:

Algemene reserve	€ 35,4 miljoen
50% van de vrije bestemmingsreserves	€ 2,4 miljoen
Totaal buffervermogen jaarrekening	€ 37,8 miljoen

In de jaarrekening 2021 is het aanwezige weerstandsvermogen dus € 6,1 miljoen hoger dan geprognoseerd in de begroting 2022, zodat de ratio op de balansdatum ook hoger is (1,65 versus 1,36 bij begroting 2022). In het raadsvoorstel "najaarsnota 2021" was al een stijging voorzien naar 1,55. Op basis van de toename van de weerstandscapaciteit bij deze jaarrekening stijgt de ratio dus verder naar 1,65. Bij de begroting 2023 zal, zoals gebruikelijk, de risicoparagraaf integraal (zowel risico's als weerstandscapaciteit) worden geactualiseerd.

De ratio is als volgt te herleiden:

Risico's begroting 2022 (na simulatie, wijzigen niet)	€ 21,2 miljoen
Raming weerstandscapaciteit begroting 2022 (na simulatie)	€ 28,9 miljoen
Extra buffervermogen uit jaarrekening 2021 (t.o.v. begroting 2022)	€ 6,1 miljoen
Beschikbaar weerstandsvermogen	€ 35,0 miljoen
Ratio (W/R); € 35,0 miljoen gedeeld door € 21,2 miljoen is 1,65.	

Bij de jaarrekening is het verder zinvol om na te gaan in welke mate risico's zich hebben gemanifesteerd. Onder de navolgende tabel met risico's (uit de begroting 2021) is aangegeven welke ontwikkelingen zich hebben voorgedaan in het verslagjaar.

					bedragen x € 1.000						
Activiteit	Risico	Impact	Impact	Kans *)			Na Simulatie				
				Laag	Midden	Hoog	Impact	Kans op optreden risico's			
STRUCTURELE RISICO'S											
1	Gemeentefonds	Korting	2% korting	1.160	290	580	870	Midden	1.148	574	Midden
2	Deelfonds sociaal domein (decentralisaties Wmo en Jeugd)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	1.580	395	790	1.185	Midden	1.501	751	Midden
3	Deelfonds sociaal domein (decentralisaties Participatiewet/ WSW)	Hogere kosten/lagere subsidie	10% aanvullende bijdrage	63	16	32	47	Midden	59	30	Midden
4	Wmo (huishoudelijke hulp)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	270	68	135	203	Laag	263	66	Laag
5	Participatiebudget (voormalig VWB, IOAW/OAZ)	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	580	145	290	435	Midden	551	138	Laag
6	Leerlingenvervoer	Budgetoverschrijding	10% uitgaven	120	30	60	90	Midden	114	29	Laag
7	Dividenden	Lagere uitkering	10% structurele raming	97	25	49	73	Laag	95	24	Laag
8	Rente/financiering	Stijging	1% van gemiddelde herfinancierings-behoefte	53	14	27	40	Laag	53	14	Laag
9	Regio Twente	Hogere bijdrage	pm								
10	Vastgoed/verhuur	Inkomstendering	10% inkomstendering	180	45	90	135	Laag	176	44	Laag
totaal structurele risico's		totaal scenario's structurele risico's		4.103	1.028	2.053	3.078		3.960	1.670	
		totaal prognose structurele risico's			1.904						
INCIDENTELE RISICO'S											
Activiteit	Risico	Impact	Impact	Kans *)							
				Laag	Midden	Hoog					
11	Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders	Extra loon- en wachtgeldbetalingen	33% van maximum	1.000	250	500	750	Midden			
12	Infrastructurele projecten	Uitvoering	10% onderhanden werk	400	100	200	300	Laag			
14	Stadsbank Oost-Nederland	Exploitatieverliezen		pm							
15	Directe borgstellingen	Wanbetaling	5% van € 3,5 miljoen	175	44	88	132	Laag			
16	Indirecte borgstellingen	Inroepen borgstelling	2,5% van € 67,4 miljoen	1.700	425	850	1.275	Laag			
17	Grondexploitatie; obv risicologboek; geldt voor elk scenario	Vertraging uitgifte; afwaardering gronden etc.	€ 1,5 miljoen	2.500	2.500	2.500	2.500	*			
totaal incidentele risico's		totaal scenario's incidentele risico's			3.319	4.138	4.957				
		totaal prognose incidentele risico's			3.569					3.569	
		Totaal prognose structurele en incidentele risico's, waarbij structurele risico's zijn vermenigvuldigd met factor 14			30.225					26.945	

* gewogen gemiddelde uit het risicologboek van de grondexploitaties.

Ontwikkelingen in het verslagjaar

Ontwikkelingen in het verslagjaar van de opgesomde risico's hebben zich met name voorgedaan bij de uitgaven van het leerlingenvervoer.

Toelichting risicotabel

1. Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is verreweg de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente (circa € 58 miljoen structureel). Voor de gemeentefondsuitkering is de normeringssystematiek (trap-op trap-af-principe) van toepassing. Dit betekent dat de ontvangsten “mee-ademen” met de ontwikkeling van de rijksfinanciën. Hierin ligt dus tegelijkertijd zowel een kans als een risico besloten. Gaat het voorspoedig met de rijksfinanciën dan profiteren de gemeenten mee via het gemeentefonds, maar het omgekeerde geldt natuurlijk ook.

Uit ervaringen met dit systeem in het verleden is gebleken dat positieve verwachtingen met betrekking tot groei van de gemeentefondsuitkering lang niet altijd uitkomen. In verband daarmee geldt als risicobeperkende maatregel dat maximaal 50% van de eventueel voorspelde reële groei van de accessen in de circulaïres, wordt meegenomen in de ramingen van het meerjarenperspectief. In algemene zin bestaan er nog risico's maar ook kansen op basis van aanpassingen van verdeelmaatstaven naar aanleiding van periodieke onderhoudsrapportages door het Rijk. Om het gemeentefonds volledig en integraal te herzien per 2021 vinden herijkingsonderzoeken plaats. Deze onderzoeken vinden plaats langs twee sporen. Een voor het sociaal domein en een voor het “klassiek” gemeentefonds (de overige onderdelen). De nieuwe verdeling van het gemeentefonds zou aanvankelijk ingaan op 1 januari 2021. De invoeringsdatum is echter twee jaar uitgesteld om aanvullende berekeningen uit te voeren: eerdere modellen resulteerden in (te) grote verschillen met de huidige verdeling van het rijksgeld over de gemeenten. Met name kleine en middelgrote gemeenten gingen er daarin financieel erg op achteruit. De grote effecten zijn aanleiding voor verdiepende onderzoeken die op dit moment landelijk worden uitgevoerd. De definitieve uitkomsten van de herverdeling zijn in de meicirculaire 2022 bekendgemaakt.

Als realistisch scenario zien we een korting van circa 2%. Dit komt overeen met een bedrag van ongeveer € 1,2 miljoen. Bij eerdere herverdelingen van het gemeentefonds werd het nadeel per gemeente begrensd op € 15,00 per inwoner per jaar. Het scenario van 2% komt overeen met een nadeel van € 15,00 per inwoner per jaar gedurende een periode van circa 2 jaar. Overigens heeft de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) aangegeven een verhoging van de ondergrens niet onredelijk te achten. Door de signalen zoals hiervoor beschreven hebben we de inschatting van de kans dat het scenario zich zal voordoen verhoogd (ten opzichte van begroting 2020) van laag naar midden. Na de herverdeling van 2020 zal het risico op nieuwe nadelige effecten door herverdeling van het budget de komende jaren naar verwachting beperkt zijn.

Effecten Corona: Voor de lange termijn is de impact van corona op de uitkering erg onzeker. Het risico is aanwezig dat de rijksoverheid vanaf 2022 gaat bezuinigen om de extra uitgaven door corona terug te halen. Via de trap op trap af systematiek kan dit dan een nadelig effect hebben op het gemeentefonds. Het risico op een nieuwe herverdeling na 2020 lijkt beperkt maar tegelijkertijd nemen de risico's als gevolg van corona toe. We blijven uitgaan van een risicoscenario van 2% maar gelet op de grote onzekerheden hebben we de kans op optreden van het risico na simulatie verhoogd (ten opzichte van de begroting 2020) van laag naar midden.

2. Uitgaven sociaal domein (decentralisaties Jeugd en Wmo)

De uitgaven en de tekorten voor het sociaal domein zijn de afgelopen jaren toegenomen. Het is bekend dat er forse risico's zijn op dit terrein en dat de tekorten verder kunnen oplopen. Om de tekorten terug te dringen wordt gewerkt aan transformatie van het sociaal domein. Ook zijn diverse interventie maatregelen voorgesteld om de tekorten op te vangen in de begroting. Dit kost niet alleen tijd maar brengt ook risico's met zich mee. Daarnaast is vanaf 2019 sprake van een getransformeerde inkoop wat ook de nodige hogere uitgaven met zich mee heeft gebracht. Deze aanbesteding bevatte op een aantal producten hogere tarieven dan voorheen en daar bovenop heeft de indexering van de tarieven de uitgaven nog verder doen oplopen. Het abonnementstarief lijkt voor een deel ook een oorzaak te zijn van de stijging in de uitgaven.

Corona-effect: De signalen over de ontwikkelingen van de zorgkosten voor jeugd en Wmo zijn verschillend. Sommigen verwachten een hausse aan extra aanvragen. Deze verwachte boeggolf zien we (nog) niet terug in de cijfers. Als gevolg van corona kan door uitgestelde hulpvragen de zwaarte van de problematiek toenemen. Een ander mogelijk positief effect is dat men minder hulp nodig blijkt te hebben door bijvoorbeeld het zelf oplossend vermogen. Beide effecten zijn nog niet terug te zien. Daarnaast biedt het Rijk compensatie voor inhaalzorg en extra zorg. Dit incidenteel effect laten we buiten beschouwing. Het blijft lastig en daarmee onzeker hoe de zorgkosten zich gaat ontwikkelen als gevolg van het coronavirus.

Kortom: er zijn vele onzekerheden en risico's. Het is lastig om het risico te kwantificeren. Vooral nog sluiten we aan bij het gebruikelijke scenario van open einde risico's, namelijk 10% van de uitgaven. We hebben de risico-inschatting al enkele jaren op midden gezet. Enerzijds lijkt het laatste jaar er enige stabiliteit te komen in de uitgaven en daarmee het risico af te nemen. Anderzijds maakt corona de inschatting erg onzeker. Daarom hebben we de risico-inschatting gehandhaafd op midden.

3. Uitgaven sociaal domein (decentralisatie Participatiewet/ WSW)

Met ingang van 2021 wordt de GR Soweco opgeheven en worden deze activiteiten lokaal georganiseerd. De lokale uitvoering van de WSW brengt uiteraard risico's met zich mee. We hebben als risicoscenario genomen 10% van de begroting lokale uitvoering. Omdat sprake is van een gewijzigde uitvoeringsorganisatie ingaande 2021 schatten we het risico gemiddeld in.

4. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) huishoudelijke hulp

Geconstateerd kan worden dat er op het terrein van de Wmo, waarvoor een opneindekking geldt, sprake is van een structureel risico. Er worden meer inwoners ouder en het langer zelfstandig wonen wordt vanuit het Rijk gestimuleerd, waardoor er een groter beroep op Wmo-voorzieningen wordt gedaan, waarbij het maar de vraag is of de compensatie van het Rijk voldoende is om de extra kosten op te vangen. Sinds 2018 wordt de huishoudelijke ondersteuning grotendeels als algemene voorziening uitgevoerd. Halverwege maart 2020 is de Pgb-alfa constructie opgeheven en wordt naast de algemene voorziening alleen nog de maatwerkvoorziening aangeboden. Er wordt gestuurd op de in- en uitstroom van cliënten. Het overschrijdingsrisico is als basisscenario gezet op 10%. Gelet op het stabiele volume hebben wij dit risico op laag gezet.

5. Inkomensdeel Participatiebudget (voormalig WWB/IOAW/IOAZ)

Voor de uitkeringen verstrekt op basis van de Participatiewet (Pw) (inkomensdeel) ontvangt de gemeente een rijksbudget. Er is een landelijke vangnetregeling. De eigen risico drempel is 7,5%. Vergoedt wordt 50% van tekort meer dan 7,5% tot en met maximaal 12,5%. Indien het tekort hoger is dan 12,5% wordt 100% vergoed. Voorwaarde is dat aangetoond kan worden dat voldoende inspanningen gepleegd zijn het beroep op de bijstand zo klein mogelijk te houden. Een aanvullende voorwaarde is dat een referentieperiode van 3 jaar van toepassing is. Omdat na 2018 ook 2019 een overschot liet zien, is de kans dat een beroep kan worden gedaan op de vangnetregeling de komende jaren klein. Een landelijke toename van het beroep op de Pw wordt (met enige vertraging) gecompenseerd in het rijksbudget. Wel is het zo dat ontwikkelingen op macroniveau niet één op één doorvertaald kunnen worden naar lokaal niveau. Het kan best zo zijn dat landelijk zich een daling voordoet in het aantal uitkeringsgerechtigden terwijl lokaal (door specifieke omstandigheden) het omgekeerde plaatsvindt.

Als risicoscenario hebben we genomen een overschrijding van 10%. Lokaal is sprake van een vlak uitkeringsbestand, met een geringe daling in 2019. Tijdens de huidige corona ontwikkelingen is er wel sprake van een geringe toename van instroom. De afgelopen jaren was er geen aanleiding tot een hogere instroom, omdat de instroom en uitstroom in balans was. Een mogelijke oplopende bijstand instroom is afhankelijk van de economische gevolgen binnen dit corona tijdperk. Dit kan ook gevolgen hebben voor het uitgavniveau doordat het aantal mensen met deeltijdwerk afneemt. De risico inschatting hebben we daarom op midden gezet.

6. Leerlingenvervoer

Er loopt vanaf schooljaar 2016/2017 een innovatieve 3-jarige pilot rondom het leerlingenvervoer. Inmiddels is besloten de pilot met 2 jaar te verlengen. De inzet op goedkoper vervoer (minder individueel) heeft in eerste instantie zijn vruchten afgeworpen, maar de tendens is dat dit weer toeneemt. De redenen zijn onder andere in toename van leerlingen die vanuit passend onderwijs alsnog (met veelal zwaardere problematiek) naar vormen van speciaal onderwijs gaan. Verder zijn er binnen het regulier VO ook specifieke leslocaties opgezet (de Link en De Schakel) waar leerlingen VO veelal in deeltijd naar toe gaan. Sommige van deze leerlingen hebben recht op leerlingenvervoer. Vanwege de aangepaste lestijden moet individueel vervoer ingezet worden. Door de sluiting van de openbare school De Salto is het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer toegenomen. Nog steeds wordt ingezet op mogelijke alternatieven. Zo worden steeds meer e-bikes verstrekt waardoor leerlingen weer zelfstandig naar school kunnen in plaats van met aangepast vervoer. De totale vervoerskosten nemen vanwege de hiervoor geschetste ontwikkelingen toe. Uit de (tussentijdse) evaluatie zijn geen signalen gekomen voor een systeemwijziging. Door de budgetoverschrijdingen van de laatste jaren hebben we het risico op midden geplaatst.

Ontwikkelingen:

Ook in 2021 is het budget leerlingenvervoer overschreden. Als reden is genoemd een toename van het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer, ondanks de inspanningen vanuit passend onderwijs.

7. Dividenden

De gemeente ontvangt een aanzienlijk bedrag aan dividend (onder andere van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en Twence).

Als risicoscenario is een negatieve afwijking van 10% van het dividend aangehouden. De kans schatten we laag in.

8. Rente

Over de ontwikkeling van de rente bestaat veel onzekerheid. Vooralsnog gaan wij uit van stabiele lage rentetarieven in de komende jaren. Oplopende inflatie kan een bedreiging vormen en leiden tot hogere rentevoeten.

De leningportefeuille bedraagt ongeveer € 53 miljoen (stand begroting 2021). Van een gemiddelde herfinancieringsbehoefte van een tiende deel van de portefeuille is het renterisico van 1% gelijk aan € 53.000.

Voor 2021 wordt gerekend met een gemiddelde rentevoet van 1%. De kans dat geld tegen hogere tarieven aangetrokken moet worden, schatten we laag in.

9. Regio Twente

De regio Twente heeft in 2017 het risicomanagement geactualiseerd. De stand van de weerstandscapaciteit in de begroting 2021 is € 2,4 miljoen. Ook bij de regio Twente wordt gewerkt met een weerstandsratio. De stand van de ratio in de begroting 2021 is 0,6 en voldoet daarmee niet aan de eigen norm die ligt in de bandbreedte tussen 0,8 tot 1,0. Aangezien de ratio onder de norm zit betekent het dat positieve saldi in de jaarrekeningen worden toegevoegd aan het eigen vermogen totdat de afgesproken norm is bereikt. Omdat de regio Twente een eigen adequaat risicobeheer voert zetten wij als deelnemende gemeente het risico voor de gemeente op pm.

10. Vastgoed

We gaan uit van een risico van huurderiving van gemeentelijke accommodaties van 10%. We schatten dit risico als laag in.

11. Arbeidsongeschiktheidsrisico's gemeentebestuurders

Arbeidsongeschiktheid van gemeentebestuurders leidt tot extra loon- en wachtgeldbetalingen. Het maximale risico bedraagt ongeveer € 2,9 miljoen. Als risicoscenario gaan we uit van een derde van het maximale risico, afgerond € 1,0 miljoen. We schatten het risico gemiddeld in.

12. Infrastructurele projecten

Jaarlijks wordt geïnvesteerd in de infrastructuur. Als risicoscenario wordt 10% overschrijding bij een investering van gemiddeld € 4 miljoen verondersteld.

13. Stadsbank Oost Nederland

De 22 aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatieverliezen. De stadsbank werkt met een balanstotaal van ongeveer € 16 miljoen. Er is eind 2021 naar verwachting een weerstandscapaciteit van circa € 1,3 miljoen. Sinds 2015 werkt de stadsbank met een nieuw risicomodel. In dit model wordt net als in onze gemeente met een weerstandsratio gewerkt. De stand van deze ratio komt eind 2021 naar verwachting uit op 1,7 en voldoet daarmee ruimschoots aan de eigen norm die ligt in de bandbreedte van 1 tot 1,4. Omdat de stadsbank een eigen adequaat risicobeheer voert zetten wij als deelnemende gemeente het risico voor de gemeente op pm.

14. Directe borgstellingen

Op 31 december 2021 is sprake van de volgende directe borgstellingen:

- Corporaties/(zorg)instellingen	<u>€ 2,3 miljoen</u>
Totaal	€ 2,3 miljoen

Als risicoscenario wordt 5% wanbetaling gehanteerd. Gelet op de financiële positie van de betrokken instellingen schatten we de kans daarop laag in.

15. Indirecte borgstellingen

Aan indirecte borgstellingen via het waarborgfonds Sociale woningbouw staat per 31 december 2021 een bedrag van € 69,9 miljoen uit bij corporaties. In 2021 is 1 lening afgelost en zijn er 2 nieuwe leningen aangegaan en gegarandeerd. Het saldo van de gegarandeerde geldleningen is in vergelijking met de jaarrekening 2020 (stand 31 december) met circa € 1,3 miljoen gestegen.

Het geborgd schuldrestant in relatie tot de WOZ-waarde van de onderpanden bedraagt ultimo 2019 12,9% (2018 was 13,7%). Deze borgstelling (Rijk 50%; gemeente 50%) wordt pas ingeroepen als het garantievermogen van het fonds daalt tot 0,25%. Ondanks perikelen in deze sector in andere gemeenten (Vestia, Rotterdam) schatten we, gelet op de betrokken corporaties, de kans laag in dat een beroep op deze achtervang wordt gedaan. Niettemin betekent 2,5% wanbetaling (50% van 5%) een potentiële claim van globaal € 1,8 miljoen.

Binnen de nationale hypotheekgarantie (NHG) staat de gemeente tot en met 2010 nog voor 50% als achtervang garant voor tekorten bij het NHG (andere 50% is voor het Rijk). Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten voor nieuw af te geven hypotheekgaranties vervallen en vanaf deze datum is voor nieuw af te geven hypotheekgaranties sprake van een 100% rijksachtervang.

Het fondsvermogen is in 2019 gestegen tot € 1,43 miljoen. In 2019 is € 0,7 miljoen uitgekeerd aan verliesdeclaraties.

De kapitaalratio (garantievermogen/% van gegarandeerd vermogen) is gestegen van 0,62% eind 2018 naar 0,67% eind 2019.

De komende jaren zet het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) in op het verder verbeteren van de financiële gezondheid van het fonds. We gaan ervan uit dat de buffers voldoende zijn. Daarom is het risico voor gemeente op pm gezet.

16. Grondexploitatie

De risico's van de grondexploitatie worden jaarlijks gemonitord. De resultaten hiervan worden opgenomen in het risicologboek. Daarnaast hebben we medio 2020 per exploitatie een inschatting gemaakt van de impact van corona op de risico's in het risicologboek. Risico's door corona zien we vooral in vertraging van verkopen waardoor rentenadeel kan ontstaan en eventueel afwaardering van boekwaardes bij langdurige vertraging. Op dit moment zijn de risico's geïndiceerd op circa € 2,5 miljoen.

Risico's op eigendommen

Rampen

Met de gevolgen van het zich voordoen van rampen, zoals het ontsporen van een chloortrein of het overstromen van een kern is in de begroting geen rekening gehouden. Wel wordt op verschillende manieren geprobeerd te voorkomen dat een ramp zich voordoet. Denk hierbij aan het opstellen van een integraal veiligheidsplan en het aanpassen van het rioleringsstelsel.

Voor de kosten van een terroristische aanslag zijn alle Nederlandse polissen verzekerd tot een bedrag van € 1 miljard per jaar. Een risico is de opgenomen clause in de polis. Komt de schade door terrorisme in Nederland in een jaar boven dit bedrag uit en onze gemeente wordt getroffen door een aanslag, dan komt een evenredig deel van de schade niet voor vergoeding in aanmerking.

Verzekeringsmarkt

Wij wijzen op de claimbewustheid van burgers en bedrijven bij schade. De gemeente is verzekerd tegen schade bij persoons- en zaakschade tot een bedrag van € 5 miljoen per gebeurtenis met een maximum van € 10 miljoen per verzekeringsjaar en bij vermogensschade € 2,5 miljoen per gebeurtenis tot een maximum van € 5 miljoen per verzekeringsjaar. Claims die de genoemde bedragen te boven gaan blijven over het meerdere voor risico van de gemeente.

Weerstandsvermogen

Tot het weerstandsvermogen wordt gerekend de algemene reserve en 50% van de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten.

Financiële kengetallen

Vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) wordt in deze paragraaf een verplichte basisset van zes financiële kengetallen opgenomen. Daarnaast wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie verwacht. Wij hebben hierna de kengetallen opgenomen. Voor de beoordeling wachten wij de ontwikkelingen af. Te denken valt in dit verband aan het vergelijken met soortgelijke gemeenten.

In de regelgeving is bewust afgezien van normering: dit is een vrijheid van de gemeenteraad.

Netto schuldquote:	Jaarrekening 2020 31-12-2020	Begroting 2021 31-12-2021	Jaarrekening 2021 31-12-2021
A. Vaste schulden	€ 40.379.665	€ 57.929.000	€ 45.210.982
B. Netto vlottende schulden	€ 14.706.105	€ 7.500.000	€ 7.160.760
C. Overlopende passiva	€ 9.330.233	€ 642.000	€ 7.874.954
D. Financiële activa (excl. leningen)	€ 794.130	€ -	€ 794.130
E. Uitzettingen	€ 6.999.507	€ -	€ 10.844.125
F. Liquide middelen	€ 4.506.303	€ -	€ 802.330
G. Overlopende activa	€ 2.327.599	€ 4.000.000	€ 3.698.370
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 99.600.000	€ 90.377.000	€ 106.070.000
Kengetal (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	50%	69%	42%

Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:	Jaarrekening 2020 31-12-2020	Begroting 2021 31-12-2021	Jaarrekening 2021 31-12-2021
A. Vaste schulden	€ 40.379.665	€ 57.929.000	€ 45.210.982
B. Netto vlottende schulden	€ 14.706.105	€ 7.500.000	€ 7.160.760
C. Overlopende passiva	€ 9.330.233	€ 642.000	€ 7.874.954
D. Financiële activa (incl. leningen)	€ 7.660.679	€ 15.832.000	€ 5.819.312
E. Uitzettingen < 1 jaar	€ 6.999.507	€ -	€ 10.844.125
F. Liquide middelen	€ 4.506.303	€ -	€ 802.330
G. Overlopende activa	€ 2.327.599	€ 4.000.000	€ 3.698.370
H. Totale baten, exclusief reserves	€ 99.600.000	€ 90.377.000	€ 106.070.000
Kengetal (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	43%	51%	37%

Solvabiliteitsratio:	Jaarrekening 2020 31-12-2020	Begroting 2021 31-12-2021	Jaarrekening 2021 31-12-2021
A. Eigen vermogen	€ 62.628.053	€ 55.089.000	€ 67.871.312
B. Balanstotaal	€ 137.079.575	€ 138.733.000	€ 137.467.014
Kengetal (A/B) x 100%	46%	40%	49%

Kengetal grondexploitatie:	Jaarrekening 2020 31-12-2020	Begroting 2021 31-12-2021	Jaarrekening 2021 31-12-2021
A. Bouwgronden, niet in exploitatie	€ -	€ 145.000	
B. Bouwgronden, in exploitatie	€ 8.185.558	€ 13.101.000	€ 4.160.408
C. Totale baten (excl. reserves)	€ 99.600.000	€ 90.377.000	€ 106.070.000
Kengetal (A+B)/C x 100%	8%	15%	4%

Structurele exploitatieruimte:	Jaarrekening 2020 31-12-2020	Begroting 2021 31-12-2021	Jaarrekening 2021 31-12-2021
A. Totale structurele lasten		€ 91.222.000	€ 88.621.000
B. Totale structurele baten		€ 90.376.000	€ 89.360.000
C. Totale structurele toevoegingen aan reserves		€ 1.000.000	€ 930.173
D. Totale structurele onttrekkingen aan reserves		€ 2.795.000	€ 1.171.656
E. Totale baten		€ 93.171.000	€ 90.531.656
Kengetal ((B-A)+(D-C))/E x 100%		1,0%	1,1%

Belastingcapaciteit, woonlasten meerpersoonshuishouden:	Jaarrekening 2020 31-12-2020	Begroting 2021 31-12-2021	Jaarrekening 2021 31-12-2021
A. OZB-lasten gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (circa € 200.000)	€ 232	€ 238	€ 234
B. Rioolheffing (kleinverbruiker)	€ 195	€ 195	€ 195
C. Afvalstoffenheffing (meerpersoonshuishouden)	€ 186	€ 186	€ 186
D. Heffingskorting	€ -	€ -	€ -
E. Totale woonlasten gemiddeld gezin	€ 613	€ 619	€ 615
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor een gezin (t -1)	€ 742	€ 777	€ 777
Kengetal (E/F) x 100%	82,6%	79,7%	79,2%

Analyse

Netto schuldquote inclusief correctie voor alle verstrekte leningen

De netto schuld geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente aan ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage, hoe gunstiger de financiële positie.

In vergelijking met de begroting is de netto schuldquote fors lager door een aanzienlijk lagere vaste schuld, een hoger bedrag aan uitzettingen en hogere baten. Hier tegenover staat een hogere overlopende passiva en minder liquide middelen.

Ten opzichte van de jaarrekening 2020 is de netto schuldquote in 2021 ook gedaald door een lagere vlottende schuld en overlopende passiva en hoger bedrag aan uitzettingen, overlopende activa en totale baten. Een hogere vaste schuld en lagere liquide middelen dempen het effect.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger dit percentage, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Ten opzichte van de begroting is de solvabiliteitsratio gunstiger door een aanzienlijk hoger eigen vermogen, bij een vrijwel gelijkblijvend balanstotaal. De vergelijking tussen de jaarrekeningen laat hetzelfde beeld zien.

Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt de gemeente een gering financieel risico. Dit levert dan een laag en gunstig percentage op.

In 2021 heeft dit percentage zich ten opzichte van de begroting positief ontwikkeld. Dit komt enerzijds door een lagere boekwaarde dan bij de begroting ingeschat en anderzijds door een toename van de totale baten. Een vergelijking met de jaarrekening 2020 laat een forse verbetering zien in 2021 door een lagere boekwaarde vanwege grondverkoop en een hoger bedrag aan totale baten.

Structurele begrotingsruimte

Tot vorig jaar werd dit kengetal voor de jaarrekening niet berekend. Op verzoek van de accountant is voor dit jaar wel geprobeerd dit kengetal te berekenen.

Het kengetal structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De uitkomst van dit kengetal geeft aan dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Ten opzicht van de begroting is de structurele exploitatieruimte nauwelijks gewijzigd.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De belastingdruk in de gemeente Rijssen-Holten zit met 79,2% in 2021 ruim onder het landelijke gemiddelde en heeft zich voordelig ontwikkeld in vergelijking tot 2020 (82,6%).

3.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Artikel 12

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen:

- a. wegen;
- b. riolering;
- c. water;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van de kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- a. het beleidskader;
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft inzicht in het onderhoud van de gemeentelijke voorzieningen waarvoor investeringen worden gedaan die daarna regelmatig onderhoud vergen. Tot de gemeentelijke kapitaalgoederen worden gerekend wegen, verkeersmaatregelen, watergangen, civiele kunstwerken, rioleringen, openbare verlichting, openbaar groen, straatmeubilair, speelterreinen, begraafplaatsen en gemeentelijke gebouwen. De onderhoudslasten bestaan uit personeelskosten, materiaalkosten, kosten van derden en kapitaallasten.

In het Coalitieakkoord 2018-2022 staat dat de ondergrens van de kwaliteit van de openbare ruimte ‘sober en veilig’ is. Voor de vervanging van bestaande voorzieningen wordt een meerjarig vervangingsoverzicht gevraagd voor zover dat niet beschikbaar is. Een belangrijk deel ligt al opgesloten in een aantal beheerplannen. Daar waar dat nog niet in beeld is, wordt hieraan gewerkt. Om dat mogelijk te maken worden in deze begroting, via nieuw beleid, middelen geraamd.

De volgende beheerplannen zijn vastgesteld of in voorbereiding:

Beheerplannen

Beheerplan	Vast-gesteld	Door	Looptijd t/m	Financiële vertaling in begroting	Jaren door-gerekend	Achter-stallig onderhoud
Beleidsstrategie Beheer Openbare Ruimte (wegen en groen)	Oktober 2010	College	onbepaald	Ja		Nee
Verlichting						
Bermen en sloten	November 2017	College	2027	Ja	10	Nee
Riolering	Mei 2019	Raad	2022	Ja	75	Nee
Gebouwen	Mei 2016	College	2019	Ja	30	Nee
Civieltechnische kunstwerken	Niet vastgesteld			Ja	40	Nee
Bomen	April 2018	Raad	2022	ja	3	Ja
Sportvelden	Juni 2019	College	2023	Nee	4	Ja
Speeltoestellen						

Wegen

Product	Wegen binnen en buiten de bebouwde kom.
Omvang	309 hectare verharding, de verhouding tussen elementenverharding en asfaltverharding is circa 50/50.
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	De gemeente laat jaarlijks een aantal wegen asfalteren en herstraten op basis van haar meerjarenplanning (cyclisch), een tweejaarlijkse inspectie (actuele technische kwaliteit), jaarlijkse schouw (visueel op basis van steekproef) en het jaarplan riolering. Na de winterperiode wordt vorstschade aan asfaltverharding opgenomen.
Kwaliteit	Op basis van een inspectie in 2021 (Antea) is het onderhoudsniveau B. De kwaliteit voldoet daarmee aan de vastgestelde norm. Asfaltverhardingen scoren gemiddeld iets beter dan elementenverhardingen.
Budget	€ 2.372.000, waarvan € 1.407.000 directe onderhoudslasten.
Conclusie	De wegen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Openbaar Groen

Product	Openbaar groen.
Omvang	160 hectare.
Beleid	CROW-norm B, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging. Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuwe groenstructuurvisie. Het doel van de visie is om de kwaliteit van het groen in de kernen en in het buitengebied te borgen. De groenstructuurvisie biedt het inhoudelijk kader rondom inrichting en beheer van het groen in de gemeente. De visie doet uitspraken over de waarde en het belang van groen en hoe zich dat vertaalt in ambities en doelstellingen.
Uitvoering	Het onderhoud gebeurt veelal cyclisch. Herinrichtingen en reconstructies worden waar mogelijk gecombineerd met groot onderhoud aan het groen en de aansluitende verharding. Denk hierbij aan het vervangen van bomen of het opnieuw inrichten van een beplantingvak.
Kwaliteit	Op basis van een beleidsschouw in 2021 (Cyber adviseurs) is het onderhoudsniveau B. Daarnaast wordt maandelijks ambtelijk een schouw uitgevoerd.
Budget	€ 1.621.000.
Conclusie	Het openbaar groen voldoet aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Verlichting

Product	Openbare verlichting binnen en buiten de bebouwde kom.
Omvang	Circa 8.600 lichtmasten.
Beleid	De verlichtingsinstallatie wordt regelmatig onderhouden. Het onderhoud richt zich met name op herstel van schades en gebreken en het herstellen van niet brandende lampen. Gevaarlijke situaties worden met spoed hersteld, regulier herstel vergt maximaal 30 werkdagen.
Uitvoering	Herstel van uitgevallen lampen en schades gebeurt op basis van meldingen. Eén keer per jaar vindt er een algehele controle plaats. Grootschalige vervanging van armaturen en masten (einde levensduur) is niet in het onderhoudsbudget inbegrepen. Indien dit noodzakelijk is worden hiervoor separaat volgens het O&O principe middelen geraamd.
Kwaliteit	Inmiddels bestaat 98% van de lampen uit energiezuinige LED verlichting met een lange levensduur. De verwachte uitval is daarom gering. In 2019 is er een beheerplan opgesteld met advies voor vervanging van technisch versleten onderdelen. De piek in vervangingen komt in 2030. Op korte termijn zijn hiervoor geen extra middelen benodigd.
Budget	Regulier onderhoud € 75.000.
Conclusie	De openbare verlichting is kwalitatief in goede staat en voorzien van energiezuinige en duurzame LED lichtbronnen. Op korte termijn is er geen grootschalige renovatie nodig. Medio 20230 wordt er een grootschalige renovatie verwacht. De middelen hiervoor moeten separaat geraamd worden.

Bermen en sloten

Product	Bermen en sloten.
Omvang	590 km wegberm en 230 km bermsloten.
Beleid	Binnen de gemeentelijke organisatie wordt het behouden en versterken van biodiversiteit een leidend thema bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Het beheer van bermen, oevers en watergangen bepaalt voor een groot deel de natuurwaarden daarvan. De natuurwaarden in met name de bermen worden echter ook vaak beïnvloed door het beheer van de aangrenzende oever en watergang.
Uitvoering	Ecologisch beheer voor bermen die daarvoor in aanmerking komen. Een deel van de werkzaamheden is naar het waterschap gegaan.
Kwaliteit	Een aantal aangegeven bermen wordt nu ecologisch onderhouden. Dit aantal zal komende jaren waar mogelijk worden uitgebreid.
Budget	€ 86.000 voor sloten en € 40.000 voor bermen.
Conclusie	De bermen en sloten voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Riolering

Product	Rioleringen met bijbehorende voorzieningen.
Omvang	159 km drukriolering en 310 km vrijvervalriolering.
Beleid	NEN3398, sober en veilig. Met deze norm wordt achterstallig onderhoud voorkomen, is het risico op schadeclaims beperkt en is er geen sprake van kapitaalvernietiging.
Uitvoering	De gemeente zorgt dat het rioolstelsel goed functioneert, over voldoende capaciteit beschikt en redelijkerwijs zo min mogelijk overlast veroorzaakt. Bij de inrichting van het rioolstelsel wordt rekening gehouden met de klimaatverandering. Er is aandacht voor scheiding van hemel- en afvalwater, gecombineerd met klimaatadaptie.
Kwaliteit	De gemeente beheert haar rioolstelsel conform de Wet Milieubeheer, de Waterwet, de Wet op de Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) en de Europese Kader Richtlijn Water. De middelen zijn afgestemd op het vGRP 2018-2022. Het GRP zal onderdeel worden van de omgevingsvisie en te zijner tijd op kunnen gaan in het omgevingsplan. Om tegenstrijdigheden te voorkomen worden in het GRP alleen die zaken besproken die specifiek van toepassing zijn op het gebied van stedelijk water en riolering. Het streven is dat klimaatbestendig inrichten in 2020 al normaal is zodat Nederland in 2050 klimaatbestendig is ingericht. In het GRP is met deze aspecten rekening gehouden.
Budget	€ 3.320.000, volledig kostendekkend. Tarief 2021 kleinverbruik: € 195,00. Gemiddeld volgens COELO (2021): € 201,00.
Conclusie	De rioleringen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden.

Gebouwen

Product	Gemeentelijke gebouwen.
Omvang	Circa 60 gebouwen.
Beleid	De gemeentelijke gebouwen worden correctief, veilig en doelmatig onderhouden. Het onderhoudsniveau is laag. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen. Daarmee voldoen de gebouwen aan het door de gemeenteraad gekozen en gestelde onderhoudsniveau.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	€ 713.000 voor niet-jaarlijks onderhoud, tekort van afgerond € 228.000 is verrekend met de reserve gebouwenbeheer. Deze heeft per 31 december 2021 een omvang van € 723.742. Er was in 2021 een beroep nodig op de reserve in verband met piekinvesteringen als gevolg van de ombouw van installaties in het gemeentehuis.
Conclusie	De gemeentelijke gebouwen voldoen aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Aanpassingen aan de eisen van de tijd vallen niet onder dit budget. Na herziening van het gebouwenbeheersplan, zal deze worden voorgelegd aan de nieuwe gemeenteraad. De wettelijke verduurzamingsopdracht zal daarin zoveel mogelijk worden meegenomen.

Civieltechnische kunstwerken

Product	Civiel technische kunstwerken
Omvang	Circa 63 civiele kunstwerken.
Beleid	Er wordt minimaal correctief, veilig en doelmatig onderhoud uitgevoerd. Hiermee wordt achterstallig onderhoud voorkomen.
Uitvoering	In het plan wordt rekening gehouden met een cyclische meerjarenplanning. In de praktijk wordt daar een visuele of technische inspectie aan toegevoegd.
Kwaliteit	De huidige werkwijze leidt niet tot klachten van gebruikers. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.
Budget	€ 105.600.
Conclusie	De civiele kunstwerken voldoen grotendeels aan het gewenste onderhoudsniveau en het werkbudget is voldoende om dit niveau te behouden. Vervangingen vallen niet binnen dit budget, groot onderhoud wel.

Bomen

Product	Bomen.
Omvang	14.000 bomen.
Beleid	In de groenstructuurvisie staat hoe er bomen moet worden omgegaan, zowel algemeen als voor specifieke gebieden. Het bomenbeleid is een belangrijk onderdeel van de groenstructuurvisie.
Uitvoering	Risicobomen worden regelmatig geschouwd op basis van VTA (Virtual Tree Assessment). De overige bomen worden een keer per 5 jaar gesnoeid en geschouwd.
Kwaliteit	De kwaliteit van de bomen is over het algemeen goed. Overlast gevende bomen worden meestal direct behandeld, gesnoeid of verwijderd. Problemen ontstaan vooral in de bestrating als gevolg van worteldruk.
Budget	€ 187.000 voor bomen en heesters (exclusief uren eigen dienst).
Conclusie	Het belang van bomen wordt mede geborgd door de APV, onderdeel kap. De uitgangspunten van de nieuwe groenstructuurvisie vragen om een herziening van het kapbeleid.

Sportvelden

Product	Sportvelden.
Omvang	19 sportvelden.
Beleid	De gemeente beschikt over 4 sportparken. Om deze duurzaam in stand te houden, is structureel en planmatig beheer noodzakelijk. Om inzicht te krijgen in de kosten en om een eenduidige planning voor zowel regulier (jaarlijks) onderhoud als groot onderhoud/renovatie te hebben voor de duurzame instandhouding van de voorzieningen is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor alle sportparken die in het beheer zijn van de gemeente.
Uitvoering	Via het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) is het benodigd jaarlijks onderhoud en groot onderhoud/renovatie met daarbij een financiële uitwerking in beeld gebracht.
Kwaliteit	Het MJOP borgt langjarig de kwaliteit en speelzekerheid van de buitensportaccomodaties.
Budget	€ 307.000. Budget voor uitvoeren MJOP, jaarlijks aanvragen middels een kaderscan.
Conclusie	Met het MJOP wordt ondersteuning geboden voor een optimaal beheer en onderhoud van de buitensportaccomodaties.

Speeltoestellen

Product	Speeltoestellen.
Omvang	304 speeltoestellen.
Beleid	In november 2020 is de speelvisie aangenomen. De visie biedt een handreiking/kapstok om de komende jaren verantwoorde keuzes te kunnen maken voor het ontwerpen, realiseren en beheren van speel- en beweeggelegenheden.
Uitvoering	De ambities uit de speelvisie vertalen zich in de uitvoering naar specifieke ingrepen (vervanging of omvorming) op locaties. In het uitvoeringsprogramma zijn de voorgestelde ingrepen in beeld gebracht, inclusief een berekening van de kosten. Er is geld beschikbaar om de komende 2 jaar 9 speellocaties aan te pakken.
Kwaliteit	Ruim 100 van de 304 speeltoestellen (meer dan 30%) zijn al afgeschreven op basis van het bouwjaar en een afschrijftermijn van 17 jaar.
Budget	Door het uitvoeringsprogramma is inzichtelijk welke (renovatie)kosten jaarlijks gemaakt moeten worden.
Conclusie	De visie heeft als doel het stimuleren van bewegen, spelen en ontmoeten van jong en oud en het verbeteren van de speelgelegenheden.

3.4 Paragraaf financiering

Artikel 13

De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Algemeen

De uitgangspunten zoals verwoord in de begroting 2021 zijn het startpunt geweest bij de uitvoering van de diverse programma's in 2021.

De treasuryfunctie omvat de financiering in de ruimste zin van het woord van het op tijd aantrekken van leningen tot het uitzetten van geldmiddelen die op basis van de wettelijke voorschriften in de schatkist gestort moeten worden. De wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) en Ruddy (Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden) vormen het kader waarbinnen is gehandeld. De wet FIDO en het BBV schrijven voor dat de paragraaf financiering onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

In 2021 is gehandeld volgens de voorschriften die zijn opgenomen in het treasurystatuut. Dagelijks wordt bekeken of afkomen van overtollige middelen naar de schatkist noodzakelijk is. Met verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden beoogt het kabinet bij te dragen aan de vereiste daling van de EMU-schuld van de collectieve sector.

In 2021 hebben gedurende de eerste 8 maanden van het jaar kasgeldleningen op de balans gestaan. Hiervoor is een rentevergoeding ontvangen. Op basis van het vastgestelde treasurystatuut mag niet gespeculeerd worden bij een negatieve rente. De liquiditeitsprognose is dan ook bepalend voor de noodzaak om tijdelijk of structureel middelen aan te trekken. Dagelijks vinden transacties plaats van en naar de schatkist.

Het concernsaldo in rekening-courant mag met ingang 1 juli 2021 gemiddeld per kwartaal niet meer bedragen dan 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen. Dit was 0,75% met een minimum van € 250.000. Het gemiddelde saldo in rekening-courant (zonder schatkistsaldo) bedraagt € 470.000 (gemiddeld per dag schatkistbankieren). Dit bedrag voldoet ruimschoots aan het wettelijke drempelbedrag van € 777.000 voor het eerste halfjaar en € 2.073.000 voor het tweede halfjaar.

Treasurybeheer

Risicobeheer

De uitoefening van de publieke taak mag er niet op gericht zijn om inkomsten te genereren die overmatige risico's met zich meebrengen.

Bij het aantrekken van een langlopende geldlening en het verstrekken van gemeentelijke garantstellingen of renteloze geldleningen is het uitgangspunt dat er een primaire relatie moet zijn met de uitoefening van de publieke taak.

De gemeente gaat terughoudend om met het verlenen van garantstellingen aan diverse instellingen. Waar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) in garantstellingen voorziet, staat de gemeente niet garant. Aan zorginstellingen wordt ook geen garantstelling meer verleend, omdat het Waarborgfonds voor de zorgsector hierin voorziet. In beide gevallen is het risico voor de gemeente beperkt tot een indirect risico.

Waar sprake is van twijfel over de uitoefening van de publieke taak wordt het college hierover geïnformeerd en vindt gemotiveerde besluitvorming plaats.

Op 31 december 2021 bedraagt het verstrekte bedrag aan gemeentelijke hypotheekleningen € 1.385.000. De hypotheekschuld is met € 507.000 afgenomen door contractueel en vrijwillige aflossing op de lopende leningen. Er is één nieuwe hypotheek verstrekt van € 100.000 welke past binnen het bestaande beleid. De gemeente heeft voldaan aan de wettelijke verplichting om het rentevoordeel van de BNG ten opzichte van de marktrente in de inkomstenbelasting te betrekken.

Kasgeldlimiet

De wettelijk toegestane omvang van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van het totaal van de jaarbegroting per 1 januari. Dit percentage is voor 2021 vastgesteld op 8,5. Voor 2021 betekent dit een wettelijk toegestane kasgeldlimiet van € 7,8 miljoen (8,5% x circa € 92,2 miljoen). Op basis van het ondertekende contract bij de BNG wordt een kasgeldlimiet gehanteerd van € 10 miljoen.

Gedurende het jaar zijn er kasgeldleningen aangetrokken. Daarmee is voorkomen dat er renteboetes zijn opgelegd door de BNG wegens rood staan. Door de negatieve rente op kasgeldleningen heeft dit jaar inkomsten gegenereerd van ruim € 14.000. Het tijdelijk aantrekken van deze kasgeldleningen heeft zoals al vermeld wel invloed gehad op de kasgeldlimiet. Zie hiervoor de onderstaande tabel. Periodiek wordt gerapporteerd aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over onder andere de kasgeldlimiet. Het CBS rapporteert vervolgens aan de provincie over afwijkingen.

Tabel werkelijke kasgeldlimiet versus wettelijke kasgeldlimiet met vrije ruimte

	REALISATIE 2021 (in euro's)			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	12.600	12.600	12.600	12.600
Totaal vlottende schuld (A)	12.600	12.600	12.600	12.600
Tekort (-) of overschot(+) in rekening courant	2.277.000	4.246.667	3.784.333	10.075.333
Aantrekken 1- maands kasgeldlening	7.500.000	5.500.000	3.000.000	0
Totaal vlottende middelen (B)	-5.223.000	-1.253.333	784.333	10.075.333
Toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,5 % (C)	-7.839.000	-7.839.000	-7.839.000	-7.839.000
Aanwezige ruimte / kwartaal (B - C + A)	2.628.600	6.598.267	8.635.933	17.926.933

Renterisiconorm

Deze norm heeft betrekking op de spreiding van de vaste schuld en wordt bepaald door een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van 20% van de stand van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar. Het doel van de renterisiconorm is het beperken van de gevolgen van stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. Dit wordt bereikt door een limiet te stellen aan het deel van de vaste schuld waarvoor het rentepercentage in een bepaald jaar moet worden aangepast aan de op dat moment geldende markttarieven. De aanpassing van het rentepercentage doet zich voor bij herfinanciering en tussentijdse renteherziening. Herfinanciering houdt in dat een vervangende lening wordt aangetrokken om aan de aflossingsverplichting van een bestaande lening te voldoen.

Renteherziening doet zich voor wanneer de geldgever het rentepercentage van een lening gedurende de looptijd contractueel herziet. Er zijn geen geldleningen aanwezig met tussentijdse renteherziening. Het renterisico voor 2021 bedraagt € 5,0 miljoen en wordt gevormd door de cumulatieve aflossingen die geherfinancierd moeten worden. De renterisiconorm op begrotingsbasis bedraagt voor de gemeente € 18,4 miljoen (20% x € 92,2 miljoen). Er is in ruime mate aan de norm voldaan.

Rentevisie

In de loop van 2021 is zowel de kortlopende rente als de langlopende rente licht gestegen. Voor zover mogelijk was in 2021 kort financieren de beste optie.

Eind jaar	5 jaar gelijk %	15 jaar gelijk %	25 jaar gelijk %
2017	0,23	1,10	1,56
2018	0,28	1,13	1,50
2019	0,06	0,51	0,79
2020	-0,17%	0,11%	0,31%
2021	0,14%	0,60%	0,80%

Bron BNG

Kredietrisicobeheer

Gewaarborgde geldleningen

Bij het aantrekken van een langlopende geldlening en het verstrekken van gemeentelijke garantstellingen of renteloze geldleningen is het uitgangspunt gehanteerd dat er een primaire relatie moet zijn met de uitoefening van de publieke taak. Daarnaast mag de uitoefening hiervan niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Per 31 december 2020 en per 31 december 2021 bedraagt het restant van de gewaarborgde geldleningen respectievelijk € 71,3 miljoen en € 72,2 miljoen. Hiervan is in 2020 € 68,6 miljoen en in 2021 € 69,9 miljoen gewaarborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en neemt de gemeente slechts een achtervangpositie in. In 2020 stond de gemeente voor een bedrag van € 2,7 miljoen direct garant en in 2021 voor een bedrag van € 2,3 miljoen. De gemeente draagt daarbij zorg voor de betaling van achterstallige hypotheeklasten van diverse zorginstellingen en woningcorporaties. In 2021 zijn 2 nieuwe leningen verstrekt voor een bedrag van € 5,0 miljoen en is het risico in 2021 met € 4,1 miljoen afgenomen doordat er aflossing heeft plaatsgevonden op de lopende gewaarborgde leningen. De gemeente wordt bij de ondergebrachte leningen van het Waarborgfonds aangesproken als het garantievermogen van het WSW daalt tot 0,25% van het garantievolume. De kans dat de gemeente, op korte termijn, haar achtervangpositie moet waarmaken is minimaal te noemen.

Verstreckte geldleningen

In 2021 zijn aanvullende startersleningen verstrekt voor een bedrag van € 400.000. Het totaal van de verstrekte startersleningen komt daarmee op € 3.007.000. Dit is het bedrag dat door de gemeente, samen met de provincie en het Rijk, aan de SVn is bijgedragen om daarmee de woningmarkt te kunnen stimuleren.

Financieringspositie

Jaarlijks wordt bij opmaak van de begroting het renteomslagpercentage berekend en vervolgens bij de opmaak van de jaarrekening herberekend. Doordat externe financieringen op verschillende tijdstippen zijn aangetrokken hebben de financieringsmiddelen verschillende rentepercentages. Deze externe financieringsmiddelen zijn wat de rente betreft ook onderhevig aan fluctuaties. Door integrale financiering middels de omslagrente wordt de rente gestabiliseerd binnen de begroting. De renteomslag hoeft niet de huidige marktcondities te weerspiegelen.

De werkelijk berekende omslagrente bedraagt voor 2021 2,63% en op begrotingsbasis is de renteomslag berekend op 2,55%. Er wordt binnen de begroting gerekend met 3,0%.

Relatiebeheer

Voor het aantrekken van kortlopende middelen ontbreekt bij het aantrekken van minder dan € 10.000.000 de verplichting tot het benaderen van meerdere marktpartijen. Door contacten met diverse intermediairs wordt bij het aantrekken van tijdelijke middelen bekeken welke partij tegen gunstige voorwaarden kan leveren.

Voor de toegang tot de geld- en kapitaalmarkt is een contract afgesloten met onze huisbankier BNG. Het afgesloten contract beperkt onze gemeente bij onderhandelingen met betrekking tot het aantrekken van langlopende geldleningen met een looptijd van minimaal 3 jaar. Vanuit het treasurystatuut is het verplicht om minimaal 2 marktpartijen een offerte te laten uitbrengen. Op basis van het contract moet BNG in de gelegenheid worden gesteld om een nieuwe offerte (rebound) uit te brengen. Zonder verdere toelichting kan de gunstigste offerte worden geaccepteerd.

In 2021 zijn er geen vaste geldleningen aangetrokken.

Het schatkistbankieren loopt dagelijks via de rekening-courant van de BNG. Overtollige middelen worden daarbij op een afzonderlijke rekening geparkeerd en weer teruggeboekt als het saldo op de rekening-courant negatief gaat worden. Hierbij mag wettelijk een marge worden aangehouden van maximaal 2% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar. Door invoering van het schatkistbankieren is het mogelijk geworden om als decentrale overheden onderling ook overtollige middelen aan te trekken of tekorten aan te zuiveren. Dit heeft als nadeel dat het meestal om grote coupures gaat met over het algemeen een looptijd van 1 tot 5 jaar. In 2021 is hiervan geen gebruik gemaakt.

Renteschema

De commissie BBV heeft richtlijnen in de vorm van stellige uitspraken en aanbevelingen opgesteld met betrekking tot verantwoording van rentelasten binnen de begroting en jaarrekening. Het renteschema is zo'n aanbeveling en geeft inzicht in rentelasten over externe financiering, het renteresultaat en de manier van rentetoerekening.

Renteschema 2021 :

A.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.130.552
B.	De externe rentebaten		<u>-45.718</u>
	Totaal door te rekenen externe rente		<u><u>1.084.834</u></u>
C1	De rente die aan de grondexploitatie wordt doorberekend	-189.203	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		0
C3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering) die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		<u>0</u>
		<u>-189.203</u>	<u>-189.203</u>
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		<u>895.631</u>
D1	Rente over eigen vermogen		1.488.833
D2	Rente over voorzieningen (tegen contante waarde)		679.888
	VERSCHIL		
	De aan taakvelden toe te rekenen rente		<u><u>3.064.352</u></u>
E	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		-3.479.922
F	Renteresultaat op het taakveld Treasury		<u><u>-415.570</u></u>

3.5 Paragraaf verbonden partijen

Artikel 15

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
 - b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 1. gemeenschappelijke regelingen;
 2. vennootschappen en coöperaties;
 3. stichtingen en verenigingen;
 4. overige verbonden partijen;
 - c. de lijst van verbonden partijen.

2. In de lijst van verbonden partijen staat ten minste de volgende informatie:
 - a. de manier waarop de provincie respectievelijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
 - b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
 - c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
 - d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
 - e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk de gemeente.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dat zijn deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Deze paragraaf is in de begroting opgenomen omdat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat in principe ook door de gemeente zelf uitgevoerd kan worden. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak op de kernvraag of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds overeenkomen met de doelstellingen van de gemeente of dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen gerealiseerd kunnen worden.

In het navolgende zijn de verbonden partijen benoemd. Er is ingegaan op de doelstellingen van deze partijen in relatie tot de gemeentelijke doelstellingen op de desbetreffende gebieden en op de beleidsvoornemens en nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van de genoemde verbonden partijen. Verder is een aantal financiële gegevens opgenomen, conform het Besluit begroting en verantwoording. Publiek Private Samenwerking-constructies (PPS-constructies) zijn geen verbonden partij. Toch wordt er vanwege het grote belang kort ingegaan op deze constructies binnen de gemeente.

Verbonden partijen

De gemeente Rijssen-Holten kent een aantal partijen waarmee ze bestuurlijk en financieel verbonden is. Dit zijn: Openbaar Lichaam Gezondheid (GR), Veiligheidsregio Twente (GR), Stadsbank Oost-Nederland (GR), Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (GR; per 1 januari 2022), de Stichting Twenteboard (per 1 juli 2021), Omgevingsdienst Twente (ODT) en de Stichting Varietas. Verder zijn enkele partijen genoemd waarmee een aandeelhoudersrelatie bestaat, onder andere de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Verder geldt dit ook voor afvalverwerkingsbedrijf Twence B.V., Wadinko, Vitens en Enexis Holding N.V. Hierover is een korte toelichting opgenomen.

Gemeenschappelijke regelingen

Regio Twente

In 2021 hebben ten aanzien van deze verbonden partij grote veranderingen plaatsgevonden. De oorspronkelijke GR Regio Twente is opgeknipt in verschillende delen. Een GR Gezondheid (GGD, OZJT, Veilig thuis Twente), een GR Recreatieschap Twente (een bedrijfsvoeringsregeling, die de recreatieparken beheert en die per 1 januari 2022 formeel van start is gegaan) en een Stichting Twenteboard (een samenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers (de 3 O's) die als taak de economische structuurversterking van Twente heeft).

Het financiële belang van de gemeente in de regio Twente is de verplichte bijdrage gebaseerd op het aantal inwoners. Voor 2021 bedroeg de bijdrage (inclusief de bijdrage aan Euregio) ruim € 2,6 miljoen.

	31 december 2017	31 december 2018	31 december 2019	31 december 2020	31 december 2021
eigen vermogen	€ 6,3 miljoen	€ 10,0 miljoen	€ 10,0 miljoen	€ 10,5 miljoen	€ 16,1 miljoen
vreemd vermogen	€ 14,0 miljoen	€ 14,5 miljoen	€ 24,8 miljoen	€ 37,0 miljoen	€ 21,8 miljoen
	2017	2018	2019	2020	2021
resultaat na bestemming	€ 0,2 miljoen voordelig	€ 0,4 miljoen nadelig	nihil	€ 0,8 miljoen nadelig	€ 0,1 miljoen voordelig

Veiligheidsregio Twente (VRT)

Het openbare belang dat wordt behartigd: de verantwoordelijkheid van de veiligheidsregio betreft ten eerste de wettelijk verplichte rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hiertoe behoren ook terrorisme en epidemieën als gevolg van A-infectieziekten. Ten tweede heeft het bestuur van de VRT een verantwoordelijkheid voor de fysieke veiligheid zoals brand, ongevallen met gevaarlijke stoffen en de veiligheid en gezondheid tijdens grote evenementen. Tenslotte is het bestuur verantwoordelijk voor het goed functioneren van een meldkamer.

In 2021 zijn we net als in 2020 geconfronteerd met de corona-pandemie, die tot veel inzet van de VRT heeft geleid.

Het financiële belang van de gemeente in de Veiligheidsregio bedroeg in 2021 ruim € 2,4 miljoen.

	31 december 2017	31 december 2018	31 december 2019	31 december 2020	31 december 2021
eigen vermogen	€ 1,1 miljoen	€ 1,3 miljoen	€ 2,1 miljoen	€ 2,8 miljoen	€ 2,0 miljoen
vreemd vermogen	€ 57,1 miljoen	€ 55,0 miljoen	€ 55,3 miljoen	€ 55,4 miljoen	€ 57,8 miljoen
	2017	2018	2019	2020	2021
resultaat na bestemming	€ 0,5 miljoen voordelig	€ 0,4 miljoen nadelig	€ 0,1 miljoen voordelig	€ 1,8 miljoen voordelig	€ 1,3 miljoen voordelig

Omgevingsdienst Twente

Op grond van artikel 5.3. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is de verplichting voorgeschreven om een Omgevingsdienst in de vorm van een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam op te richten. De Omgevingsdienst Twente is in 2019 gestart en behandelt de milieutaken van de 14 Twentse gemeenten en de Provincie Overijssel. De Omgevingsdienst Twente heeft tot doel het behartigen van de individuele en gezamenlijke belangen van de deelnemers op het gebied van advisering, beschikkingen, toezicht en naleving van milieuvorschriften en aanvullende taken en bevoegdheden welke zijn gemandateerd. Daarbij staan de wettelijke eisen van kwaliteit, effectiviteit, robuustheid en uitvoering van de overgedragen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)-taken centraal.

De Omgevingsdienst Twente heeft tijdens het begrotingsjaar 2021 meer taken uitgevoerd dan opgenomen in het jaarprogramma. Het jaarverslag en de jaarrekening 2021 waren ten tijde van het schrijven van dit stuk door de Omgevingsdienst nog niet gedeeld. Hierdoor is ook niet vast te stellen of en in welke mate er financiële veranderingen zijn ten opzichte van de begroting.

De financiële bijdrage aan de Omgevingsdienst Twente bedroeg over 2021 € 636.000.

	31 december 2017	31 december 2018	31 december 2019	31 december 2020	31 december 2021
eigen vermogen			€ 1,1 miljoen	€ 1,7 miljoen	NNB
vreemd vermogen			€ 1,8 miljoen	€ 1,6 miljoen	NNB
	2017	2018	2019	2020	2021
resultaat na bestemming			€ 1,1 miljoen voordelig	€ 0,6 miljoen voordelig	NNB

Soweco

In 2020 hebben de colleges van de 6 gemeenten die participeren in SOWECO besloten tot opheffing van de GR Soweco, en hiervoor instemming van hun gemeenteraden gekregen. Daarop heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de GR Soweco besloten tot liquidatie van het openbaar lichaam SOWECO conform art. 36 van de GR Soweco en het opstellen van een liquidatieplan ter vereffening van het vermogen van de GR Soweco. In het voorjaar van 2021 hebben alle gemeenteraden ingestemd met het liquidatieplan en het hierbij behorende sociaal plan. Voor de uitvoering van het liquidatieplan is een vereffenaar aangesteld.

Vooruitlopend op de uitvoering van het liquidatieplan zijn alle SW-medewerkers per 1 januari 2021 overgegaan in dienst van de voor hen verantwoordelijke gemeenten. Verder zijn de uitvoerende taken en de begeleiding van de SW-medewerkers in 2021 (gefaseerd, op verschillende data) overgedragen aan de gemeenten dan wel de nieuwe uitvoeringsorganisaties. Voor Rijssen-Holten is vrijwel de gehele uitvoering al per 1 januari 2021 door de gemeente overgenomen. Voor verdere informatie hierover verwijzen wij u naar de toelichting in het programma 5 Ondernemen en Werk.

Conform het sociaal plan zijn alle ambtelijke medewerkers van Soweco herplaatst op functies bij de afzonderlijke gemeenten. Deze overgang is formeel per 1 december 2021 afgerond. Bij onze gemeente zijn 3 medewerkers in ambtelijke dienst overgenomen, en geplaatst op reguliere functies binnen de organisatie.

De liquidatie van de GR kan pas worden afgerond nadat ook het resterende vastgoed (locatie Plesmanweg Almelo) is verkocht. Naar verwachting wordt dit in 2022 gerealiseerd.

	31 december 2017	31 december 2018	31 december 2019	31 december 2020	31 december 2021
eigen vermogen	€ 1,9 miljoen	€ 2,2 miljoen	€ 2,6 miljoen	€ 4,5 miljoen	€ 5,1 miljoen
vreemd vermogen	€ 8,7 miljoen	€ 8,7 miljoen	€ 6,7 miljoen	€ 4,8 miljoen	€ 1,0 miljoen
	2017	2018	2019	2020	2021
Resultaat	Nihil*	€ 0,2 miljoen Nadelig**	€ 0,8 miljoen nadelig***	€ 0,4 miljoen nadelig****	€ 0,6 miljoen voordelig*****

* na extra bijdragen gemeenten van € 4.989.000

** na extra bijdragen gemeenten van € 5.202.000

*** na extra bijdragen gemeenten van € 6.054.000

**** na extra bijdragen gemeenten van € 5.581.000

***** na extra bijdragen gemeenten van € 2.246.000

Stadsbank Oost Nederland

Het openbare belang dat wordt behartigd: De bank (oorspronkelijke naam: Intergemeentelijke Kredietbank) is een kredietbank als bedoeld in artikel 6 van de Wet op het consumentenkrediet. De Stadsbank heeft tot doel om vanuit bedrijfseconomische en maatschappelijke optiek een verantwoord pakket van (financiële) dienstverlening aan te bieden aan de ingezetenen van haar rechtsgebied. Het gaat hier om deelnemen aan krediettransacties, budgetbeheer, bewindvoering en dergelijke.

Er zijn geen veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente heeft in de verbonden partij.

Het financiële belang voor de gemeente bedroeg in 2021 € 182.000.

	31 december 2017	31 december 2018	31 december 2019	31 december 2020	31 december 2021
eigen vermogen	€ 1,4 miljoen	€ 1,1 miljoen	€ 1,7 miljoen	€ 1,2 miljoen	€ 1,0 miljoen
vreemd vermogen	€ 19,7 miljoen	€ 15,0 miljoen	€ 14,6 miljoen	€ 15,0 miljoen	€ 14,8 miljoen
	2017	2018	2019	2020	2021
resultaat	€ 0,1 miljoen nadelig	€ 0	€ 0,7 miljoen voordelig	€ 0,2 miljoen voordelig	€ 0,1 miljoen nadelig

Stichting Varietas

Varietas is een organisatie met 27 basisscholen (32 onderwijslocaties) in Deventer, Joppe, Rijssen-Holtén, Hellendoorn, Wierden, Almelo en Twenterand. De scholen zijn openbaar, Interconfessioneel, neutraal, Katholiek of Protestants-Christelijk. Het besturingsmodel is zodanig ingericht dat er sprake is van een functionele scheiding van bestuur en toezicht. Het bevoegd gezag van Varietas is statutair gevestigd te Deventer. Het College van Bestuur (CvB) bepaalt het beleid en is eindverantwoordelijk op grond van de wet. De Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht in brede zin, keurt de begroting goed en stelt de jaarrekening vast. Het bestuurskantoor is gevestigd te Deventer.

De gemeenten van de betrokken openbare scholen zijn extern toezichthouder (voor zover het openbaar onderwijs betreft). Dit externe toezicht wordt gecoördineerd door de Coördinatiecommissie Gemeentelijk Toezicht, bestaande uit de portefeuillehouders onderwijs van de deelnemende gemeenten.

De leden van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht worden benoemd door de Raad van Toezicht. Afhankelijk van de omvang van de Raad van Toezicht worden een of twee leden van de Raad van Toezicht benoemd na goedkeuring door de raden van de deelnemende gemeenten. Over begroting en jaarverslag wordt jaarlijks overleg gevoerd met de raden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden zijn bevoegd in te grijpen in het bestuur als er sprake is van ernstige taakverwaarlozing voor zover het openbaar onderwijs betreft. Wijziging van de statuten is onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraden.

	31 december 2017	31 december 2018	31 december 2019	31 december 2020	31 december 2021
eigen vermogen	€ 1,1 miljoen	€ 1,0 miljoen	€ 1,3 miljoen	€ 7,0 miljoen	NNB
vreemd vermogen	€ 1,6 miljoen	€ 1,8 miljoen	€ 1,8 miljoen	€ 0	NNB
	2017	2018	2019	2020	2021
resultaat	€ 0,1 miljoen voordelig	€ 0,1 miljoen nadelig	€ 0,3 miljoen voordelig	€ 0,8 miljoen nadelig	NNB

PPS-constructies

Realisering plangebied De Liesen

Voor de uitbreiding van Holtén met een nieuwe woonwijk is in het plangebied De Liesen een overeenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. Het plan omvat de bouw van ongeveer 175 woningen. Het plan is in afrondende fase. In 2022 is de overeenkomst uitgewerkt en wordt de samenwerking beëindigd. Het plan wordt ontwikkeld met een risicoverdeling van 40% voor de gemeente en 60% voor de ontwikkelaar.

Bedrijventerrein Enter-Rijssen 'De Elsmoat'

De gemeente Rijssen-Holtén is samen met de gemeente Wierden bezig met de ontwikkeling van een nieuw industrieterrein. De eerste fase, met ongeveer 12 hectare netto uitgeefbaar terrein, is inmiddels uitgegeven. De tweede fase van het plan, eveneens ongeveer 12 hectare groot, betreft een private ontwikkeling. Beide gemeenten nemen ieder voor 50% deel in de grondexploitatie. De afspraken over de ontwikkeling zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Realisering plangebied Opbroek Noord

Voor de uitbreiding in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Noord een samenwerkingsovereenkomst gesloten met een projectontwikkelaar. Het plan omvat de bouw van 106 woningen. Deze woningen worden gerealiseerd in 2022 en 2023. Het plan wordt ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar.

Uitwerking plangebied Opbroek Oost

Voor de uitwerking in het Opbroek is in het plangebied Opbroek Oost een hoofdlijnenakkoord gesloten met een ontwikkelaar. Beoogd is de realisatie van circa 500 woningen in het gehele plangebied Opbroek Oost. Er wordt op dit moment gewerkt aan een omgevingsplan voor Opbroek Oost. Het plan wordt ontwikkeld met een risicoverdeling van 50% voor de gemeente en 50% voor de ontwikkelaar.

Gemeente als aandeelhouder

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 304.746

Nominale waarde per aandeel: € 2,50

bedragen in miljoenen	2017	2018	2019	2020	2021
balanswaarde per 31 december	€ 140.025	€ 137.509			
eigen vermogen			€ 4.887	€ 5.097	€ 5.062
vreemd vermogen			€ 144.802	€ 155.262	€ 143.995
nettowinst (na belastingen)	€ 393	€ 337	€ 163	€ 221	€ 236

Twence B.V. (Holding)

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 36.992

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

bedragen in miljoenen	2017	2018	2019	2020	2021
balanswaarde per 31 december	€ 278	€ 307			
eigen vermogen			€ 140	€ 143	€ 150
vreemd vermogen			€ 146	€ 132	€ 168
nettowinst (na belastingen)	€ 14,4	€ 14,5	€ 11,8	€ 8,8	€ 12,1

Vitens

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 41.696

Nominale waarde per aandeel: € 1,00

bedragen in miljoenen	2017	2018	2019	2020	2021
balanswaarde per 31 december	€ 1.728	€ 1.767			
eigen vermogen			€ 533	€ 559	€ 600
vreemd vermogen			€ 1.293	€ 1.340	€ 1.388
nettowinst (na belastingen)	€ 47,7	€ 13,0	€ 11,1	€ 23,9	€ 19,4

Wadinko

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 90

Nominale waarde per aandeel: € 100,00

bedragen in miljoenen	2017	2018	2019	2020	2021
balanswaarde per 31 december	€ 69,2	€ 69,5			
eigen vermogen			€ 68,9	€ 65,5	€ 74,1
vreemd vermogen			€ 1,6	€ 5,5	€ 6,9
nettowinst (na belastingen)	€ 3,2	€ 1,5	€ 2,1	- € 3,4	€ 8,7

Ontstaan uit de verkoop van Essent

Aantal aandelen gemeente Rijssen-Holten: 64.662

Nominale waarde per aandeel: € 1 (oude waarde Essent)

Deelneming Enexis Holding NV

bedragen in miljoenen	2017	2018	2019	2020	2021
balanswaarde per 31 december	€ 7.668	€ 7.715			
eigen vermogen			€ 4.112	€ 4.116	€ 4.241
vreemd vermogen			€ 4.146	€ 4.635	€ 5.154
nettowinst (na belastingen)	€ 207	€ 243	€ 210	€ 108	€ 199

3.6 Paragraaf grondbeleid

Het grondbeleid vormt een vast onderdeel van de begroting en verantwoordingscyclus van de gemeente. In het BBV is bovendien vastgelegd dat zowel in de begroting als in de jaarrekening een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid moet worden opgenomen.

Artikel 16

De paragraaf betreffende het grondbeleid bevat ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de manier waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De gemeenteraad heeft op 20 april 2017 ingestemd met de herziene uitgangspunten van het grondbeleid. De nota beperkt zich tot de kernpunten van het beleid die met ingang van de begroting 2018 deel uitmaken van de paragraaf grondbeleid bij de begroting en de jaarrekening.

Op deze manier ontstaat een wendbaar beleid waar in de P&C cyclus verantwoording van kan worden afgelegd. Vooralsnog gelden deze uitgangspunten nog tot moment verkiezing gemeenteraad (16 maart 2022) en zullen dan opnieuw geactualiseerd worden en ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Uitgangspunten grondbeleid gemeente Rijssen-Holten

- De gemeente Rijssen-Holten kiest voor situationeel grondbeleid. Dit betekent dat per voorkomende situatie wordt bekeken of er sprake is van actief of facilitair grondbeleid. Bij een actief grondbeleid kunnen de instrumenten minnelijke verwerving, Wet voorkeursrecht gemeenten en de onteigeningswet worden ingezet. De gemeenteraad besluit op voorstel van het college van B en W welk beleid wordt toegepast.
- Vanwege het voorzichtigheidsbeginsel wordt bij actieve grondexploitatie tussentijds slechts winst genomen als alle kosten van een grondexploitatie zijn gemaakt én 90% van de geraamde opbrengsten van een grondexploitatie zijn ontvangen. Door wettelijke voorschriften (BBV) moet vanaf 2017 wel tussentijds winst worden genomen volgens de Percentage of Completion (POC) methode.
- Risicobeheersing voor de grondexploitatie is onderdeel van het algemeen risicomanagement van de gemeente. Minimaal twee keer per boekjaar worden de risico's van grondexploitatie besproken. Het resultaat van deze besprekingen wordt meegenomen in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing.
- Voor de verwerving van gronden vormt een taxatie van een onafhankelijke deskundige de basis voor aankoop. Is het aankoopbedrag meer dan 10% hoger dan de taxatie, dan is een nadere onderbouwing vereist. Bij strategische aankopen overlegt het college van B en W, voorafgaand aan een besluit tot aankoop, met de commissie Grondbeleid.
- Voor woningbouwprojecten (grondgebonden en gestapelde bouw) wordt gekozen voor de residuele grondprijsmethode, waarbij voor de sociale huursector hiervan kan worden afgeweken.
- Bij de uitgifte van bedrijventerreinen wordt gekozen voor de comparatieve grondprijsmethode. Hierbij worden de grondprijzen vergeleken met die van de omliggende gemeenten.
- De grondprijs voor maatschappelijke voorzieningen, zoals scholen, sportvoorzieningen en gebedshuizen, wordt vastgesteld via de comparatieve methode.
- Voor commerciële activiteiten, zoals winkels, horeca en kantoren, wordt voor iedere ontwikkeling op basis van een taxatie de grondprijs berekend.
- Voor reststroken groen wordt het bestaande beleid conform het groenstructuurplan gehanteerd.
- Het college van Ben W stellen binnen de kaders van deze beleidsuitgangspunten per project de grondprijzen vast. Gedurende de looptijd van een project kunnen de grondprijzen worden herzien als de marktomstandigheden hiertoe aanleiding geven. Voor situaties die niet genoemd zijn in deze beleidsuitgangspunten stelt het college van B en W de grondprijs vast met in achtname van de meest gereede methode zoals hiervoor omschreven.

- Aangekochte bedrijfspanden binnen het stedelijk gebied worden direct na aankoop en oplevering gesloopt. Bedrijfspanden buiten het stedelijk woongebied worden na aankoop tijdelijk verhuurd in afwachting van een nieuwe bestemming. Woningen worden, mits de staat van onderhoud dit toelaat, tijdelijk in gebruik gegeven via een antikraakstichting of op basis van de Leegstandwet verhuurd.
- Uitgifte van grond vindt bij voorkeur plaats door het in eigendom over te dragen. Daar waar het niet mogelijk of wenselijk is, zal een andere vorm worden gekozen. Dit kan bijvoorbeeld huur of pacht zijn. De vorm is afhankelijk van de bestemming en ligging.

Wet- en regelgeving

De beleidsuitgangspunten zijn gebaseerd op de huidige wet- en regelgeving. De invoering van de Omgevingswet is al vaker uitgesteld. De beoogde ingangsdatum van inwerkingtreding was gepland op 1 juli 2022 maar is opnieuw uitgesteld en treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. Het gaat om een grote wetgevingsoperatie met verschillende onderdelen die gelijktijdig worden ontworpen, zoals de ministeriële regeling, invoeringsregelgeving en de vier Aanvullingswetten. Al deze onderdelen vormen op het moment van inwerkingtreding een inzichtelijk stelsel bestaande uit één wet, vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) en één ministeriële regeling. De gemeente Rijssen-Holten heeft al de nodige voorbereidingen getroffen voor de implementatie van deze wet.

BBV (winstneming) POC-methode (Percentage of Completion) en overige winstuitkeringen

In de notitie grondexploitatie 2016 van de commissie BBV is aangegeven op welke wijze rekening gehouden moet worden met tussentijds winst nemen bij positieve grondexploitatiecomplexen. Het tussentijds verantwoorden van winst is dus geen keuze, maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij de najaarsnota 2021 is gelet op de prognose van de verkopen voor Vletgaarsmaten een POC-uitkering geraamd van € 128.000 en voor het project Dijkerhoek € 24.500. Bij het afsluiten van het dienstjaar 2021 zijn voor de lopende positieve grondexploitaties berekeningen uitgevoerd. In werkelijk is voor het project Vletgaarsmaten € 50.751 aan tussentijdse winst uitgekeerd aan de algemene dienst en voor het project Noabershof € 153.069. Uit praktische overwegingen wordt gelet op de geringe omvang van de berekende POC uitkering voor de projecten Opbroek Zuid (€ 5.741) en Dijkerhoek (€ 6.082) niet overgegaan tot tussentijdse winstuitkering.

Daarnaast is na afronding van de groenvoorziening bij de voormalige Willem Alexanderschool het batig eindresultaat van € 66.191 uitgekeerd aan de algemene dienst (geraamd was € 54.652).

Parameters grondexploitaties

Bij grondexploitatieberekeningen en exploitatieplannen worden parameters gebruikt voor het doorrekenen van de exploitaties. Het gaat hierbij om de renteparameter, de parameter voor kostenstijging en de parameter voor opbrengstenstijging. Er is echter ook sprake van kosten- en opbrengststijgingen over de jaren heen. Doelstelling bij het gebruik van parameters is de te verwachten stijging in kosten en opbrengsten en het te verwachten rentepercentage door middel van indexatie in beeld te brengen.

Renteparameter

Zowel voor het BBV als voor de (Vpb) geldt dat de toe te rekenen rente gebaseerd is op de werkelijke kosten over het vreemd vermogen zijnde: het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (VV/TV). Voor 2021 bedraagt dit percentage 0,86% (2020 was dit 1,26 %).

Indien echter sprake is van projectfinanciering is het rentepercentage van de direct aan deze grondexploitatie gerelateerde financiering van toepassing. Dit geldt alleen voor het samenwerkingsproject de Liesen. Door ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt is vervangende goedkopere financiering aangetrokken, waardoor het rentepercentage met ingang van de begroting 2022 is gedaald tot 0,72%.

Parameter kostenstijging

Voor de parameter van kostenstijging voor de posten die betrekking hebben op het bouw- en woonrijp maken van terreinen wordt aansluiting gezocht bij de Grond-, Weg en Waterbouwindex (GWW-index). Hierbij wordt het 5-jarig gemiddelde (2016-2020) van dit indexcijfer gehanteerd als parameter voor de kostenstijging. De parameter kostenstijging is op basis van deze index (2016–2020) 3,52% (Bron: Opendata.cbs.nl). De cijfers van 2021 zijn hier nog geen onderdeel van.

Met name de periode van 2014 tot en met 2016 waren schommeljaren als het gaat om prijzen in deze branche. In 2014 en 2015 kelderde de prijzen met respectievelijk 5,2% en 4,1% waarna in 2016 een enorme stijging van maar liefst 7,5% plaatsvond. Wanneer we uitgaan van een meerjarig gemiddelde van

5 jaar vallen de jaren van daling (2014 en 2015) nu in zijn geheel buiten het gemiddelde maar blijft het jaar 2016 met 7,5% prijsstijging stuwen op het 5-jarig gemiddelde. Dit is met name de oorzaak van het van het hoge gemiddelde 3,52%.

Vanaf het jaar 2016 was het 5-jarig gemiddelde ieder jaar 1% maar werd vanwege deze reeds voorspelde ontwikkeling een percentage 2% aangehouden. Dit geeft ons nu ruimte om voor het jaar 2021 de parameter kostenstijging ongewijzigd te laten op het streefpercentage van 2%. Voor de toekomstige jaren (jaren na 2021) dienen we gelet op de outlooks te evalueren of 2% nog steeds een reëel meerjarig gemiddelde is. Deze evaluatie dient in samenhang te worden benaderd met de parameter opbrengstenstijging.

Parameter opbrengstenstijging

Voor de parameter voor de opbrengstenstijging wordt onderscheid gemaakt tussen een parameter voor woningbouw en een parameter voor bedrijventerreinen. Beide categorieën hebben een eigen uitgangspunt voor bepaling van de grondprijs en een eigen verloop van de grondprijs. Voor beide parameters geldt dat het niet representatief is om aan te sluiten bij landelijk of zelfs regionaal vastgestelde indexcijfers. Deze parameter zal vastgesteld worden op basis van expert judgement. De grondprijs voor woningbouw wordt, met uitzondering van de sociale sector, bepaald door middel van de residuele benadering (VON-prijs minus investeringskosten) Omdat meerdere factoren bepalend zijn voor de residuele grondwaarde leiden de sterk stijgende prijzen op de woningmarkt niet per definitie tot een evenredige stijging van de grondprijzen. Zo zijn de bouwkosten, door de druk op de woningbouw en aangescherpte bouweisen met betrekking tot duurzaamheid, aanzienlijk gestegen. Dit heeft een drukkend effect op de residuele grondwaarde. Dit alles overwegende zien wij een opbrengststijging van 1% voor het jaar 2021 realistisch, waarbij we per project kijken of dit meegenomen wordt. Zo is er bij reeds gesloten contracten natuurlijk geen sprake van opbrengststijging.

De grondprijs voor bedrijventerreinen wordt bepaald met behulp van de comparatieve methode. Mede door het hanteren van deze variabelen en de invloed van de markt op bouwkosten, geldt ook voor industrieterreinen dat veranderingen in de markt niet direct van invloed zijn op de grondprijzen. De parameter opbrengststijging blijft voor het jaar 2021 voor bedrijventerreinen gehandhaafd op 0%.

Actuele informatie met betrekking tot macro economische ontwikkelingen

Gelet op de enorme inflatie in zowel de reguliere- als de bouwsector en een door de Europese Centrale Bank (ECB) aangekondigde rentestijging monitoren wij deze ontwikkelingen nauwlettend. Wij zullen bij de komende budgetrapportages (voorjaarsnota/begroting 2023) en in de werkgroep risicobeheer bezien of aanvullende maatregelen met betrekking tot de te hanteren parameters voor zowel de kosten- als opbrengsten kant noodzakelijk zijn om eventuele tekorten bij de grondexploitatie te voorkomen.

In het dienstjaar 2021 afgewikkelde en nieuwe projecten

Op het terrein van de voormalige Willem Alexanderschool is na de realisatie van beneden-boven (bebo)woningen door woningbouwvereniging de goede woning de openbare ruimte ingericht. Na afronding van deze werkzaamheden is eind 2021 het project financieel en administratief afgewikkeld. Bij de najaarsnota is voorgesteld om het complex Waterloo-Vlogtman samen te voegen met het complex Enkco. Per 31 december 2021 zijn zowel de boekwaarden en de voorzieningen van beide complexen samengevoegd. De herziening van de exploitatie van Enkco zal volgen in 2022 en is mede afhankelijk van de inrichting. Verder zijn in 2021 voorbereidende werkzaamheden verricht en zijn gronden en opstallen aangekocht voor nieuw te ontwikkelen grondexploitaties in Opbroek Noord en Opbroek Oost (zie hiervoor de toelichting bij onderdeel "toekomstige grexen").

Algemeen financieel

In het dienstjaar 2021 is de netto boekwaarde van alle grondexploitatieplannen met € 3.304.361 afgenomen (afname boekwaarde € 2.815.337 en toename voorzieningen € 489.024).

Boekwaarde per 1 januari 2021 (bruto)	€ 27.213.273
Aanwezige voorzieningen per 1 januari 2021	-€ 12.270.605
Netto boekwaarde per 1 januari 2021	€ 14.942.668
Boekwaarde per 31 december 2021 (bruto)	€ 24.397.937
Aanwezige voorzieningen per 31 december 2021	-€ 12.759.629
Netto boekwaarde per 31 december 2021	€ 11.638.308

Onderstaand vindt u de toelichting van de belangrijkste mutaties afname boekwaarde (€ 2.815.337)

Gronden exploitatie I.E.G.G.

• bouw- en woonrijpmaken (vooral bij Opbroek en de Kol)	€ 993.170
• tussentijdse resultaat bepaling POC-methode (Pinkeltje/Vletgaarsmaten)	€ 203.820
• rentebijbeschrijving	€ 175.923
• grondverkopen (Opbroek-Zuid/Pinkeltje/Vletgaarsmaten)	-€ 3.998.890
• huren/bijdragen derden (Opbroek/Vletgaarsmaten/Waterloo-Vlogtman)	-€ 910.149
totaal mutaties (afname boekwaarde)	-€ 3.536.126

Gronden toekomstige exploitaties I.M.V.A.

• verwervingskosten Opbroek Noord	€ 193.849
• overige kosten wervingen Opbroek Oost en Vletgaarsmaten 2C	€ 5.589
• voorbereidingskosten toekomstige grexen (Opbroek Noord en Oost)	€ 479.100
• interne overboeking complex Pinkeltje van (IMVA) naar (I.E.G.G)	-€ 23.940
• uitkering positief saldo voormalige WA-school aan algemene dienst	€ 66.191
totaal mutaties (toename boekwaarde)	€ 720.789

Specificatie verloop boekwaarden/balans

Voor een specificatie van de boekwaarden van de diverse complexen en de voorzieningen die als tegenhanger van de boekwaarde fungeren, verwijzen wij u naar de toelichting overzicht verloop boekwaarden op de balans en presentatie bij de grondvoorraden.

Voorzieningen

Voor een aantal projecten is in voorgaande jaren een voorziening getroffen voor te verwachten verliezen of dekking van de boekwaarde ten opzichte van de marktwaarde

Boekwaarde voorzieningen per 1 januari 2021	€ 12.270.605
Boekwaarde voorzieningen per 31 december 2021	€ 12.759.629
Per saldo toename voorzieningen in 2021	€ 489.024

De belangrijkste mutaties zijn:

• bijboeking bespaarde rente voorzieningen	€ 245.412
• voorziening de Kol extra dotatie groenbestemming kavel	€ 255.387
• voorziening Waterloo-Vlogtman (saldo overgeboekt naar voorziening Enkco)	-€ 1.082.523
• voorziening Enkco (overboeking saldo voorziening Waterloo-Vlogtman) en gedeeltelijke vrijval voorziening Enkco	€ 1.070.748

Jaarlijks wordt voor wat betreft de ramingen aangesloten met de jaarschijf 2021 van de grondexploitatieberekeningen (METAFOOR model) en primaire raming jaarschijf 2021 uit de begroting van de algemene dienst.

Bij de najaarsnota 2021 zijn diverse exploitatiebegrotingen herzien. Hierbij zijn bij belangrijke afwijkingen van de ramingen geactualiseerd. Bij de jaarrekening 2021 is aangesloten bij de boekwaarde van de projecten per ultimo 2021. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de najaarsnota zijn in de grondexploitatieberekeningen bijgesteld en in meerjarig perspectief herzien. Per complex worden de afwijkingen toegelicht. Ook zijn bij verliesgevendende projecten de voorzieningen bijgesteld.

Toegerekende uren aan grondexploitatieprojecten in 2021

De in het dienstjaar 2021 toegerekende uren (5.780 uur) tot een bedrag van € 533.500 zijn 202 uur lager dan de geraamde uren (5.982 uur). Ter informatie in het dienstjaar 2020 zijn (3.875 uur) een bedrag van € 372.000 aan loonkosten geactiveerd. De belangrijkste oorzaak van de stijging van de urenontrekening ten opzichte van het jaar 2020 is het gevolg van het opstarten en voorbereiden van nieuw te ontwikkelen grondexploitaties voor woningbouw in Opbroek Noord en Oost en ook voor nieuw te ontwikkelen industrie locaties in zowel de kern van Rijssen (Ligtenbergerveld Oost) en in de kern Holten (Vletgaarsmaten 2C) Gelet op toenemende vraag naar industriekevels zijn ook meer uren besteed aan het project Vletgaarsmaten. In 2021 zijn aan de al lopende projecten minder uren besteed.

Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht voor gemeenten in Nederland

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht van toepassing.

Met de belastingdienst is een vaststellingsovereenkomst (VSO) afgesloten voor de openingsbalans.

De definitieve aangifte Vpb 2020 is eind december 2021 bij de belasting ingediend en leidt niet tot een Vpb-last. Ook is op basis van een QuickScan, mede als gevolg van negatieve exploitatie Enkco, de komende jaren nog geen sprake van te verwachten Vpb-last.

Evenals in 2020 is ook in 2021 een voorlopige aanslag Vpb betaald, maar deze zal worden verrekend met de verliezen van voorgaande aangiftes (carry back).

Het resterend bedrag aan te verrekenen verliezen op 31 december 2021 bedraagt € 1.995.739.

Met betrekking tot de nog landelijk lopende discussies over andere opbrengsten die onder de werking van de Vpb kunnen vallen, is aan het college voorgesteld om de opbrengsten van lichtmastreclame vooralsnog mee te nemen bij de Vpb aangifte. In 2021 is ook een pro-forma bezwaarschrift ingediend met betrekking tot de reclamebelasting.

A. bestemmingsplannen met kostprijsberekening

Opbroek Zuid

In 2021 is het woonrijpmaken van fase 3 voor groenvoorzieningen afgerond. Ook is in 2021 gestart met het bouw- en woonrijpmaken van deelfase 4, waaronder ook de aanleg van een brug. Verder behoort tot het woonrijp maken van fase 4 het aanbrengen van een watergang over een gasleiding aan de wethouder H.H. Korteboslaan en het aanbrengen van een asfaltlaag op de Oosterhofweg. Deze werkzaamheden zijn inmiddels in uitvoering, maar een groot deel van het woonrijpmaken van deze fase zal in 2022 worden uitgevoerd.

In verband hiermee zijn ook restantramingen voor de bijdragen aan derden/algemene dienst tot een totaalbedrag van € 715.000 doorgeschoven naar 2022. Het betreft onder andere de bijdragen aan de algemene dienst van het project fietsverbinding Oosterhofweg, bijdrage afrekening derden woonrijpmaken fase 3 en bijdrage aan het nieuwe project Opbroek Noord voor de overgang tussen Opbroek Zuid en Opbroek Noord. Per 31 december 2021 is er sprake van een negatieve boekwaarde van € 1.187.044. Zie onderstaande tabel voor het verloop van de uitgaven en de financiële uitkomst. Na afwikkeling van dit laatste deel van Opbroek Zuid streven wij ernaar om dit plan financieel en administratief in 2022 af te sluiten.

Omschrijving	Algemeen	Deelfase 1C / 2A	Deelfase 3	Deelfase 4	Totaal Opbroek Zuid
Boekwaarde per 1 januari 2021	857.821	529.896	-1.188.740	-847.160	-648.183
Mutatie lasten/baten 2021	47.208	0	14.592	-600.661	-538.861
Boekwaarde per 31 december 2022	905.029	529.896	-1.174.148	-1.447.821	-1.187.044
Stelpost (kosten)					4.592
Stelpost (rente) winst					-10.209
Stelpost opbrengsten stijging					0
Nog te maken kosten					1.186.502
Te realiseren opbrengsten					0
Verwacht batig exploitatiesaldo EW 31 december 2022					6.159
Positief saldo per 1 januari 2022 CW					6.039

Dijkerhoek (woningbouw)

Na overleg met de bewonerscommissie is gebleken, dat er concrete behoefte is voor kavels (rijen woningen) voor huisvesting van jongeren waarop betaalbare woningen gebouwd kunnen worden. In 2021 zijn inmiddels 4 kavels verkocht en wordt het restant van de nog te realiseren grondverkoop tot een bedrag van € 153.000 doorgeschoven naar 2022. Bij de najaarsnota is een POC-uitkering geraamd van € 24.500. Na herziening exploitatie per 31 december 2021 bedraagt de uit te keren winstuitkering slechts € 6.081. Aangezien dit bedrag kleiner is dan € 10.000 is dit conform bestendige gedragslijn niet uitgekeerd.

Bij dit grondexploitatiecomplex is sprake van een apart raadsbesluit van 22 december 2005, waarbij de winsten geormerkt zijn en een aparte reserve is gevormd voor het behoud van de leefbaarheid en sociale samenhang platteland. Het saldo van deze reserve bedraagt per eind 2021 € 103.700. Dit bedrag is inclusief de tussentijds genomen winst over 2017 van € 119.826 die in 2018 via resultaatbestemming in deze reserve is gestort. In 2020 is voor dekking van het berekende tekort als gevolg van lagere opbrengsten door andere verkaveling en planinvulling een bedrag van € 40.000 onttrokken uit bovengenoemde reserve.

De boekwaarde van dit plan bedraagt per 31 december 2021 € 232.005. Zie voor financiële toelichting onderstaande tabel.

Boekwaarde per 1 januari 2021	334.888
Mutatie lasten/baten 2021	-102.883
Boekwaarde per 31 december 2021	232.005
Stelpost opbrengsten stijgingen	-3.287
Stelpost (kosten)	2.634
Stelpost (rente) verlies	2.184
Nog te maken kosten	192.733
Te realiseren opbrengsten	-434.720
Verwacht positief exploitatiesaldo EW 31 december 2025	8.451
Positief saldo per 1 januari 2022 CW	7.808

De Kol

Bij de najaarsnota is een uitvoerige toelichting gegeven over diverse aspecten met betrekking tot de uitvoering en afwikkeling van dit plan zoals:

- Het intern overboeken van een aantal ramingen binnen de Kol naar het project Enkco, omdat de kosten/opbrengsten niet eerder kunnen worden gegenereerd dan dat de planvorming van het Enkco-terrein volledig is ontwikkeld. Concreet houdt dit in dat de kostenraming van € 145.575 voor het woonrijp maken van de Kol wordt overgeboekt naar het project Enkco. Dit geldt ook voor nog een gedeelte te realiseren verkopen met een bedrag van € 281.060.
- Op grond van een eerder collegebesluit waarbij 1.250 m² uitgeefbare grond wordt her-bestemd als openbaar groen zijn de financiële gevolgen van de nieuwe bestemming van wonen naar groen verwerkt bij de najaarsnota. De gronden met een groenbestemming zijn overgebracht naar de algemene dienst.
- Gelet op het feit dat het plan zich nu in een afrondende fase bevindt was het streven erop gericht om dit plan eind 2021 financieel en administratief af te wikkelen. Dit is om uiteenlopende omstandigheden zoals het nog realiseren van de verkoop van 1 kavel, nog uit te voeren werken voor het bouwrijpmaken van deelfase 4 en het afronden van de groenvoorzieningen in de wijk in 2021 nog niet gelukt. Wij streven ernaar om het project eind 2022 financieel en administratief af te wikkelen.

De financiële gevolgen van bovenstaande aanpassingen zijn verwerkt in de herziene exploitatiebegroting. Dit heeft geleid tot een extra dotatie van € 255.387 in de voorziening de Kol. Per 31 december 2021 bedraagt het saldo van de voorziening € 7.343.617.

Boekwaarde per 1 januari 2021	7.006.968
Mutatie lasten/baten 2021	277.901
Boekwaarde per 31 december 2021	7.284.869
Stelpost (kosten) stijging	2.050
Stelpost (rente)	62.650
Nog te maken kosten	256.049
Nog te realiseren opbrengsten	-115.130
Tekort exploitatie per 1 januari.2023	7.490.488
Tekort exploitatie CW (1 januari 2022)	7.343.617

Waterloo-Vlogtman

De ontwikkeling van dit plan wacht op de definitieve ruimtelijke invulling en inpasbaarheid van het Enkco-terrein. Bij integratie van dit plan in de ontwikkeling van het Enkco-terrein zal ook de boekwaarde van deze grondexploitatie en de aanwezige voorziening worden geïntegreerd in de economische uitvoerbaarheid van het Enkco-terrein en omgeving. Naar verwachting zal in de loop van 2022 de bijgestelde exploitatiebegroting van het plan Enkco waarin ook het voormalige plan Waterloo-Vlogtman is geïntegreerd aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden.

Eind 2021 zijn de bij de najaarsnota 2021 voorgestelde boekingen van ramingen/exploitatie lasten en baten en de aanwezige voorziening overgeboekt naar het project Enkco om per 31 december 2021 dit plan af te sluiten.

Boekwaarde per 1 januari 2021	1.982.943
Mutatie lasten/baten 2021	-1.982.943
Boekwaarde per 31 december 2021	0
Saldo voorziening per 1-1-2022	1.061.297
Bijboeking rente	21.226
Mutatie voorziening in 2021 (vrijval)	-3.388
Overboeking saldo naar voorziening Enkco	-1.079.135
Saldo voorziening per 31 december 2021	0

Enkco-terrein

In maart 2018 is het fabriekspand Enkco en de bijbehorende terreinen in Holten aangekocht. Voor het verwachte exploitatietekort is op basis van een voorlopige exploitatiebegroting een voorziening gevormd. Na 1 jaar uitstel is nu de verwachting dat op zeer korte termijn met de sloop kan worden gestart. Inmiddels is ook een structuurvisie door middel van burgerparticipatie opgesteld. De voorlopige ontwerpen worden nu vertaald naar een definitief ontwerp en passende invulling van het te ontwikkelen gebied. Op dit moment wordt op basis van de invulling van het plan (inclusief het voormalig Waterloo-Vlogtman terrein) de definitieve exploitatiebegroting opgesteld. Naar verwachting zal deze herziene exploitatiebegroting in 2022 aan de gemeenteraad ter vaststelling worden aangeboden. Het uitgangspunt is dat het exploitatietekort gedekt kan worden uit de aanwezige voorziening. Onderstaand financieel overzicht is een weergave van beide afzonderlijke exploitatiebegrotingen van zowel het plan Enkco als het plan Waterloo-Vlogtman.

Boekwaarde per 1 januari 2021	4.306.791
Mutatie lasten/baten 2021	2.089.725
Boekwaarde per 31 december 2021	6.396.516
Stelpost opbrengsten stijging	59.418
Stelpost (kosten)	70.524
Stelpost (rente)	185.110
Nog te maken kosten	2.437.735
Te realiseren opbrengsten	3.213.361
Verwacht negatief exploitatiesaldo EW 1 januari 2025	-5.817.106
Negatief saldo per 1 januari 2022 CW	-5.800.479
Saldo voorz. Enkco (oud per 1 januari 2021) i	4.260.062
Bijboeking bespaarde rente voorz. oud Enkco	85.202
Overboeking saldo voorziening Waterloo-Vlogtman	1.079.135
Mutatie voorziening in 2021 (Vrijval)	-8.387
Saldo voorziening per 31 december 2021	5.416.012

Pinkeltje Noabershof op N'Esch

Na de sloop van de voormalige school in 2019 is deze vrijgekomen locatie als Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)-constructie ontwikkeld voor een Noabershof. Op 24 september 2020 is het bestemmingsplan wonen vastgesteld op de locatie Wilhelminastraat 119 om de Noabershof op n'Esch te kunnen realiseren. In 2020 is het terrein verkocht aan de stichting Noabershof. Aanvullend op deze ontwikkelingen is in 2021 een grondexploitatie (B.I.E.) opgesteld en door middel van een begrotingswijziging (nr. 11) ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Bij de najaarsnota is er nog van uitgegaan dat het project per 31 december 2021 financieel en administratief kon worden afgesloten. Aangezien de openbare ruimte in het aangrenzende gebied voor een gedeelte nog moet worden gerealiseerd kan pas in 2022 overgegaan worden tot het afsluiten van deze grondexploitatie. Het resterend batig saldo zal dan aan de algemene dienst worden uitgekeerd. In het boekjaar 2021 is een voorlopige POC-uitkering van € 153.069 betaalbaar gesteld. Deze is ten gunste van de algemene dienst gebracht

Boekwaarde (I. E.G) per 1 januari 2021	0
Overgeboekt van N.I.E.G G (boekwaarde per 1-1-2022)	23.940
Mutatie lasten/baten 2021	-450.577
Boekwaarde per 31 december 2021	-426.637
Stelpost opbrengsten stijgingen	0
Stelpost (kosten)	1.523
Stelpost (rente) opbrengst	0
Nog te maken kosten	426.332
Te realiseren opbrengsten	0
Verwacht nadelig exploitatiesaldo EW 1 januari 2025	-1.219
Nadelig saldo per 1 januari 2022 CW	-1.195

Vletgaarsmaten II (bedrijventerrein)

Voor 2021 is een uitgifte van 3,2 ha. geraamd tot een bedrag van € 3.186.000 en voor respectievelijk 2022 en 2023 1,7 ha. per jaar en in 2024 nog 1,6 ha. In 2021 zijn verkopen tot een bedrag van € 3.103.000 gerealiseerd. Bij het opstellen van de ramingen voor de najaarsnota is de huidige prognose van de verkopen voor Vletgaarsmaten, gelet op serieuze belangstelling voor grote kavels, getekende optiecontracten en mondelinge overeenkomsten, bijgesteld met een bedrag van € 1.427.000 tot een totale raming van € 4.530.000. Het niet halen van deze aangepaste prognose van de verkopen in het jaar 2021 tot een bedrag van afgerond € 1.500.000 is vooral ontstaan door extra tijd die nodig bleek voor de uitwerking van de contracten en de toetsing van de aanvrager. De contracten zijn nagenoeg al wel tweezijdig getekend, maar de verkoop kan tot 3 maanden na het aangaan van de koopovereenkomst worden geëffectueerd. Daarmee wordt een groot gedeelte van de extra geraamde verkopen geëffectueerd in het eerste kwartaal van het nieuwe kalenderjaar. Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening zijn al diverse koopovereenkomsten gepasseerd. Na bijstelling van de verkoop-uitgifte prognose (2021-2025) blijkt dat op dit moment geen enkele kavel meer beschikbaar is voor uitgifte en verkoop.

POC-uitkering

Bij de najaarsnota is een POC-uitkering geraamd van € 128.000. De berekende en uitgekeerde POC uitkering bedraagt € 50.751. De POC-methode gaat er vanuit dat je winst mag nemen naar mate van de realisatie van het project. Een latere realisatie van verkopen leidt tot een lagere winstuitkering in dit boekjaar.

PFAS in bodem

Voor het bedrijventerrein Vletgaarsmaten is het rapport over de bodemgesteldheid actueel gemaakt. Daarbij is specifiek aandacht gevraagd voor eventuele PFAS in de bodem. Op de nog niet verkochte kavels zijn in totaal 103 boringen verricht. Uit het veldwerk en de chemische analyse is geconcludeerd, dat er vanuit milieukundig oogpunt geen bezwaar is tegen de voorgenomen verkoop van de kavels. De bodem wordt geschikt geacht voor het voorgenomen gebruik. In de mengmonsters zijn ook geen verhoogde gehalten aan PFAS aangetoond.

Zie ook de aparte notitie "Position Paper Stikstof" die op verzoek beschikbaar kan worden gesteld.

Boekwaarde per 1 januari 2021	7.472.754
Mutaties in 2021	-2.852.428
Boekwaarde per 31 december 2021 *	4.620.326
<i>* is inclusief POC-winstuitkering van € 50.751</i>	
Nog te maken kosten na 1 januari 2022	931.745
Stelpost (kosten)	34.553
Stelpost (rente)	71.938
Nog te realiseren opbrengsten (op basis exploitatiebegroting)	-5.671.259
Verwacht eindresultaat totaal	12.697
Eindwaarde per 1 januari 2027	
Verwacht eindresultaat totaal	11.500
Contante Waarde per 1 januari 2022	

Elsmoat

De ontwikkeling betreft een samenwerking met de gemeente Wierden, waarbij elke partij voor 50% risicodragend deelneemt. Het bedrijventerrein omvat netto ongeveer 24 hectare.

De gemeente Wierden is penvoerder voor dit plan.

Inmiddels zijn alle kavels in fase 1 verkocht. De ontwikkeling van bedrijventerrein Fase 2 is grotendeels in eigendom van 2 ontwikkelaars/grondeigenaren. Beide ontwikkelaars/grondeigenaren gaan hun eigendom in fase 2 zelf realiseren. Met beide eigenaren is overeenstemming bereikt over deze ontwikkeling. De gemaakte afspraken zijn vastgelegd in een posterieure exploitatieovereenkomst. De overeenkomst is gemaakt op basis van het exploitatieplan. De exploitatiebijdrage is verwerkt in de herziene grondexploitatie van de gemeente Wierden.

Boekwaarde jaarstukken gemeente Wierden per 1 januari 2021	-510.324
Mutatie lasten 2021	670.036
Mutatie baten 2021	-481.145
POC-uitkering	251.439
Boekwaarde per 31 december 2021	-69.994

Het aandeel van de totale POC-winst van plan Elsmoat bedraagt per 31 december 2020 € 888.608 inclusief rentebijboeking. Op 16 september 2021 is door de gemeente Wierden de winstuitkering van € 888.608 uitgekeerd. Ook is daarnaast nog een rentevergoeding van € 12.562 ontvangen in verband met betaling op 15 september 2021. Van de in de tabel opgenomen POC-uitkering is 50%, € 126.000, verantwoord in 2021. Na ontvangst van een exploitatiebijdrage en afrondende werkzaamheden van het woonrijpmaken kan het plan kostendekkend worden afgesloten.

Samenwerkingsverband de Liesen

Uitgifte van de laatste 40 woningen van fase 1 was in verband met woningbouw op de Kol verschoven naar de periode 2022-2025. Gelet op positieve marktontwikkelingen en versnelde uitgifte op de Kol, is in 2018 het bestemmingsplan voorbereid. In 2020 is het bestemmingsplan vastgesteld en is overgegaan tot uitgifte van de kavels. Voor wat betreft het gemeentelijk deel is gekozen voor 4 vrijstaande woningen in plaats van 2 onder 1 kap. Hierdoor komt het totaal aantal kavels uit op 40.

In 2021 zijn ook de resterende 4 kavels van de gemeente uit het samenwerkingsverband genomen en wordt het terrein woonrijp gemaakt. De afrondende werkzaamheden zoals het aanbesteden van de nog uit te voeren werken en latere start van het woonrijpmaken kan het project nog niet per 31 december 2021 worden afgesloten. Ook is nog 1 gemeentelijke kavel niet verkocht. Wij verwachten dat verkoop van deze kavel in 2022 gerealiseerd kan worden, inclusief het woonrijpmaken van het resterende deel van het plangebied. In 2021 is ook een voorschot van de winstuitkering uitbetaald aan de deelnemende partijen. Zie hiervoor de jaarstukken 2021 van het samenwerkingsverband de Liesen.

Toekomstige grexen (IMVA)

Onder de Immateriële Vaste Activa (IMVA) op de balans zijn een aantal voor-investeringen opgenomen voor in de toekomst te ontwikkelen woningbouwplannen. De totale boekwaarde van onderstaande plannen bedraagt per ultimo 2021 € 7.478.000 (de boekwaarde per 31 december 2020 bedroeg € 6.757.000).

De toename van € 720.000 is vooral veroorzaakt door verwervingskosten (€ 200.000), uitkeren positief resultaat WA-school (€ 66.000) en voorbereidingskosten € 454.000 van de nieuwe ontwikkelingen.

Terrein voormalige Willem Alexanderschool

De bouw van gasloze sociale woningbouw in de vorm van grondgebonden en BEBO-woningen is gerealiseerd door de woningbouwvereniging. De rest van het perceel blijft openbaar groen. Na het opleveren van de woningen is in het najaar 2020 door de gemeente gestart met het inrichten van de openbare ruimte. Bij de najaarsnota is vermeld dat naar inschatting de werkzaamheden eind 2021 afgerond zijn. Dit is inderdaad het geval en per 31 december 2021 is dit project financieel en administratief afgewikkeld en is het batig saldo van dit project € 66.191 uitgekeerd aan de algemene dienst.

Terrein voormalige Mauritschool en peuterspeelzaal t 'Kruimeltje

Voor de invulling van dit terrein is een principeverzoek ingediend. Dit verzoek voorziet in:

- De bouw van 32 studio's voor begeleid wonen inclusief dagbesteding op de locatie van de voormalige Mauritschool;
- De bouw van 5 rijenwoningen op de locatie Veldovenstraat.

Bij de voorjaarsnota is de sloop van de opstallen en bij de najaarsnota is de financiële afwikkeling van dit project in het jaar 2021 geraamd. Voordat overdracht kan plaats vinden dient Kruimeltje eerst over een vervangende locatie te beschikken. Inmiddels is een vervangende locatie gevonden. Deze locatie is pas in 2022 gereed. Om die reden wordt de financiële afwikkeling (winstuitkering) van het project (€ 235.500) via de algemene dienst overgeheveld naar het dienstjaar 2022. Het woonrijp maken zal ook in 2022 plaatsvinden en zal dit project financieel en administratief afgewikkeld worden.

Opbroek Noord

Het bestemmingsplan Opbroek Noord is op 9 mei 2019 vastgesteld door de gemeenteraad. Op 22 juli 2020 heeft de Raad van State de ingestelde beroepen ongegrond verklaard. Het bestemmingsplan is daarmee onherroepelijk in werking getreden. De financiële haalbaarheid van het plan is doorgerekend en het plan is financieel haalbaar gebleken. De beoogde vorm van dit plan is zowel actief als passief. Voor circa de helft van het plan is onderhandeld over een eventuele zelfrealisatie. Deze beoogde overeenkomst zal aan het begin van 2022 worden vastgelegd. Voor het resterende gedeelte zijn afspraken gemaakt over een actieve grondexploitatie in de vorm van een Publiek - Private samenwerking (Hierna te noemen: P.P.s.) zoals we die ook kennen voor de het samenwerkingsverband de Liesen.. Hiervoor is een akkoord op hoofdlijnen ondertekend door het college. In dit akkoord op hoofdlijnen liggen afspraken vast voor een P.P.s.-ontwikkeling van een gedeelte van Opbroek Noord en Opbroek Oost. Het akkoord op hoofdlijnen is in december 2021 uitgewerkt tot een samenwerkingsovereenkomst. Voor deze P.P.s. zal een grondexploitatie worden vastgesteld in 2022.

- Ook voor alle publieke taken (stedenbouwkundige/ambtelijke voorbereiding/administratie) waar gemeente vergoedingen voor ontvangt dient een grondexploitatie te worden vastgesteld. Hierin worden de boekwaardes ingebracht van alle publieke taken en worden alle vergoedingen ten behoeve van deze publieke taken verantwoord. Ook deze grondexploitatie volgt begin 2022.
- Voor de reeds gemaakte kosten op dit project van circa € 959.000 zullen de komende jaren kostendekkende vergoedingen worden ontvangen via bijdrages van grondeigenaren dan wel uit grondverkoop.
- Gezien de grote vraag naar (nieuwe) woningen verwachten we niet dat corona een grote rol zal spelen in de afzet van deze woningen in de komende 2 jaar.

Per 31 december 2021 is de boekwaarde van dit plan met € 454.000 gestegen. De toename van de boekwaarde heeft vooral betrekking op kosten verwervingen (€ 194.000) en publieke taken (€ 260.000) waaronder vooral externe advieskosten derden en toegerekende uren voor de voorbereiding en opstarten van dit project.

Opbroek Oost

Het college heeft op 16 januari 2020 ingestemd met de toekomstige ontwikkeling van Opbroek Oost tot woningbouw. Dit plan is een aanvulling op de woningbouwplannen voor Opbroek Noord. Om te voorzien in de lokale behoefte van de Kern Rijssen wordt ernaar gestreefd om in dit deel van het woninguitbreidingsplan Opbroek Oost circa 500 woningen te bouwen. In januari 2020 is een structuurvisie voor Opbroek Oost ter inzage gelegd en zijn de inspraakreacties ontvangen waarna op 6 november 2020 de structuurvisie is vastgesteld. In het jaar 2021 is gewerkt aan het stedenbouwkundig plan voor Opbroek Oost. Deze is op 6 juli 2021 vastgesteld door het college. Op dit moment wordt op basis van het stedenbouwkundig plan een ontwerp bestemmingsplan gemaakt. De eerste fases worden op dit moment uitgewerkt. Als dit bestemmingsplan onherroepelijk is verklaard, kan er worden gebouwd. De intentie is om in 2023 te starten met dit plan.

Vooruitlopend op de ontwikkelingen zijn in vorige jaren al een aantal percelen (met opstallen) geworven. De verweringskosten (€ 6.279.142 en voorbereidingskosten (€ 248.858) maken onderdeel uit van de boekwaarde per 31 december 2021 van € 6.528.000. Deze kosten zullen in een later stadium worden verhaald door middel van verkopen dan wel bijdrages van grondeigenaren.

Als gevolg van de vertraging door de coronacrisis wordt als risico een termijn van 10 jaar uitstel aangehouden. Bij het bepalen van het totale weerstandsvermogen van de gemeente is het risico van extra rentelasten en een eventuele afboeking van een deel van de boekwaarde als mogelijk gevolg van corona meegenomen.

Vletgaarsmaten II fase C (nog te ontwikkelen bedrijventerrein in Holten)

In 2021 is een bestuursopdracht aangeboden aan de directie en het college voor het door ontwikkelen van de in 2009 vastgestelde structuurvisie Vletgaarsmaten II fase C. Aanleiding is een behoefte onderzoek voor bedrijventerrein. Uit de studie bleek dat er in de periode tot 2030 in de gemeente Rijssen-Holten circa 20-28 ha. bedrijventerrein ontwikkeld dient te worden om in de lokale behoefte te voorzien. De uitbreiding van Vletgaarsmaten II fase C dient te ondersteunen in het vervullen van deze lokale behoefte. Inmiddels is de opdracht voor het wijzigen van de bestemming weggezet. Op het gebied is een voorkeursrecht gevestigd om prijsopdrrijving te voorkomen en een integrale ontwikkeling te bevorderen. Wij verwachten circa november 2022 het ontwerp omgevings- /bestemmingsplan voor te leggen (een en ander afhankelijk van ingangsdatum omgevingswet). Halverwege 2023 beogen wij een definitief omgevingsplan vast te stellen. Gaandeweg de planvorming wordt gekeken of er sprake dient te zijn van een exploitatieplan. Dit is mede afhankelijk van de gesprekken en onderhandelingen tussen de verschillende grondeigenaren. Deze gesprekken zijn eind 2021 opgestart. De boekwaarde van de voorinvesteringen bedraagt per 31 december 2021 € 13.215.

Ligtenbergerveld Oost (nog te ontwikkelen bedrijventerrein in Rijssen)

Uit een uitgevoerde locatiestudie blijkt dat het gebied ten westen van bedrijventerrein Plaagslagen (Ligtenbergerveld Oost) het meest geschikt is voor het ontwikkelen van een nieuw bedrijventerrein. Op het gebied is een voorkeursrecht gevestigd om prijsopdrrijving te voorkomen en een integrale ontwikkeling te bevorderen. Voor het gebied is een ontwerp-structuurvisie gemaakt als eerste stap in de ruimtelijke procedure. Het gebied moet in 2030 ruimte bieden aan circa 20 hectare uitgeefbaar bedrijventerrein.

Resultaatverwachtingen en risico's

Voor de risico's betreffende het grondbeleid wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Eventuele risico's (ingeschatte kans kleiner dan 75%) worden meegenomen in het risicologboek.

3.7 Paragraaf bedrijfsvoering

Artikel 14

De paragraaf betreffende de bedrijfsvoering geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Bijzonder jaar

De paragraaf over de bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens en bij de jaarrekening rapporteren we over de voortgang ervan. 2021 is, net als 2020, een bijzonder jaar geweest. Het gaat vooral over corona en wat dat voor ons heeft betekend in de bedrijfsvoering. Verderop zullen we nog kort ingaan op de standaard thema's.

Impact corona

Corona heeft in 2021 grote invloed gehad op onze bedrijfsvoering en via verschillende invalshoeken. In directe en praktische zin heeft het noodzakelijk gemaakt dat we menskracht moesten vrijmaken om alles wat met deze crisis te maken had van een passende reactie te voorzien en dat duurt tot op de dag van vandaag voort. We wisten vanuit 2020 hoe we op de diverse veranderingen moesten reageren maar iedere persconferentie van het kabinet bracht toch weer met zich mee dat opnieuw zaken beoordeeld moesten worden. Daarom hebben we het hele jaar de overlegstructuur die we in 2020 hadden ingesteld voortgezet. Een kernteam voor de bestuurlijke kant en een bedrijfsvoeringsteam voor de bedrijfsvoeringskant. Hier vanuit is de coördinatie gevoerd over alles wat met corona te maken had. Deze werkwijze is eerder geëvalueerd en dat heeft geleid tot het doordenken van diverse scenario's voor de korte en lange termijn. Die liggen nu klaar voor het geval zich weer ontwikkelingen voordoen. Het bedrijfsvoeringsteam heeft zich ook bezig gehouden met de directe betekenis van het thuiswerken en de (wisselende) maatregelen die daaruit voortkwamen.

Een van de belangrijkste gevolgen voor ons als organisatie is het feit dat we elkaar niet of nauwelijks meer persoonlijk konden ontmoeten. Dat heeft veel gevolgen gehad op allerlei participatieve processen met onze inwoners die uitgesteld of anders ingevuld moesten worden. Ook thuisbezoeken zijn stopgezet. Intern betekende het een stop in cultuurtrajecten maar ook in stopgezette of aangepaste scholings- en trainingstrajecten. Maar ook het simpele feit dat we elkaar niet meer zo veel ontmoeten maakt het werken aan integraliteit niet makkelijker. Ook creativiteit door interactie staat onder druk.

Thuiswerken

Door corona werden we genoodzaakt om thuis te werken. Als werkgever hebben we dat zoveel mogelijk gefaciliteerd door noodzakelijk devices beschikbaar te stellen. Maar ook door medewerkers in de gelegenheid te stellen hun thuiswerkplek arbo-technisch te toetsen en door een tegemoetkoming in de kosten wanneer aanpassingen noodzakelijk waren. Zodra het kabinetsbeleid het mogelijk maakte hebben we de thuiswerkregels versoepeld naar 50 % bezetting. Maar dat hebben we in de loop van het jaar weer moeten intrekken toen de besmettingcijfers weer opliepen en het kabinet opnieuw de oude regels invoerde.

Stilgelegde werkzaamheden

Binnen de organisatie zijn de verschillen erg groot. Veel van de werkzaamheden van de buitendienst konden, met behulp van de juiste voorzorgsmaatregelen, gewoon doorgang vinden. Maar er waren ook activiteiten die opnieuw stil kwamen te liggen zoals de zwembaden, de sporthallen en het bedrijfsrestaurant. In een aantal gevallen is met de nodige creativiteit en aanvullende middelen geprobeerd dit moment zo lang mogelijk uit te stellen. Voor de medewerkers zijn zoveel mogelijk vervangende werkzaamheden gezocht. Maar een en ander heeft wel invloed gehad op de exploitaties.

Organisatieontwikkeling

Het belangrijkste gebeuren in onze organisatie in 2021 is geweest de overkomst van 95 medewerkers met een Sw-indicatie van Soweco naar ons als werkgever. Dit proces is goed verlopen, ook naar tevredenheid van de betrokken medewerkers. Deze collega's werken weliswaar onder een andere CAO maar zijn een integraal onderdeel van onze organisatie. In de loop van 2021 is daar nog een nieuwe tak aan toegevoegd vanuit de CAO "Weer aan de slag". Deze groep is nu nog beperkt in omvang maar zal met het uitfaseren van de WsW alleen maar groeien. Per 1 december 2021 zijn er nog een drietal ambtelijk medewerkers van Soweco naar ons overgekomen en daarmee is het personele proces ten aanzien van de ontvlechting van Soweco tot een goed einde gebracht.

In het organisatiebesluit zijn de structuur, de bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd. Het huidige besluit dateert van 2017. In 2020 is een eerste evaluatie afgerond met een besluit over een actieplan met een twaalfstal acties die deels al waren uitgevoerd en deels doorliepen tot in 2021. De platte structuur met minder leidinggevenden ondersteunt de gewenste toenemende eigen verantwoordelijkheid van medewerkers. De afgelopen, maar ook de komende jaren was/is sprake van verdere ontwikkeling. Voorzien is om in 2023 opnieuw een evaluatie uit te voeren.

Naast de organisatieontwikkeling houden wij de bedrijfsvoering op orde. Decentralisatie van wetgeving legt een grotere belasting en verantwoordelijkheid op onze bedrijfsvoering. Het blijven voldoen aan de steeds zwaarder wordende eisen van een goede bedrijfsvoering is een forse uitdaging.

Naast de structuraanpassing investeren we ook in de cultuur. Onze kernwaarden zijn Vertrouwen, Ondernemend, Dienstverlenend, Eigenaarschap en Eigenzinnig. Ieder team geeft daar zijn eigen vertaling aan in de groepsprocessen maar ook in de individuele gesprekken met de medewerkers.

Als gemeentelijke organisatie werken we steeds meer in co-creatie en daarbij hoort, naast het goed zenden van informatie, ook het goed zijn in interactieve communicatie. Hier blijven wij in investeren maar dat heeft een sterke invloed gehad van corona. Dat heeft ons deels geholpen maar we hebben hierdoor ook achterstanden opgelopen. Belangrijk in dit verband is het proces rondom de Energietransitie. De roep vanuit de samenleving om een ander proces heeft juist daar geleid tot een nieuwe aanpak waar co-creatie een belangrijke rol in speelt.

Formatie

Op verschillende onderwerpen zoals inkoop en aanbesteding, privacy en informatiebeveiliging hebben we ook te maken met een toename van complexiteit en verzwarende eisen. Wij vinden het belangrijk om een goede balans te houden tussen uren inzet op uitvoering en inzet op control en monitoring. Deze thematiek bespreken we ook steeds aan de hand van de managementrapportage van de accountant. Daarnaast zijn er op diverse terreinen nieuwe wetten gekomen of staan op het punt om ingevoerd te worden die extra aandacht vragen.

Gevoegd bij de ambities die er politiek bestuurlijk worden geformuleerd hebben we gemerkt dat er steeds vaker het gevoel ontstond dat we formatief problemen hadden. Om dit gevoel te toetsen is een benchmark uitgevoerd door het bureau Beerenschot die dat gevoel bevestigt maar ook meer detail geeft ten aanzien van de taakvelden waar het speelt. Het rapport zal in de komende jaren gebruikt worden bij voorstellen op formatief gebied.

Informatisering en automatisering

Grootste project op dit terrein is de invoering van het nieuwe financiële pakket. 2021 heeft in het teken gestaan van voorbereiding op een invoering per 1 januari 2022 en dat is ook gelukt. Ander belangrijk punt was de vertaling van de informatie die we vanuit het incident in de Hof van Twente kregen naar onze organisatie. Daar hebben we veel van geleerd en maatregelen op genomen.

Verder merken we dat het ontsluiten en bruikbaar maken van allerlei in data steeds belangrijker wordt. Ook daar hebben we in 2021 verder op kunnen inspelen en dit krijgt steeds meer betekenis in de beleidsvoorbereiding.

Samenwerking

Wij blijven de houding aannemen 'lokaal wat kan en regionaal wat moet'. We blijven geloven in de kracht van de lokale uitvoering. Daarnaast sluiten we de ogen zeker niet voor de mogelijkheden van samenwerking. We zoeken de samenwerking wanneer we het zelf niet kunnen en/of wanneer het kosten bespaart en wanneer kwaliteit en kwetsbaarheid in het gedrang komen.

Verder nemen we actief deel aan tal van regionale (afstemmings-)overleggen, waarbij we blijvend kritisch zijn op de nut en noodzaak ervan. Een evaluatie van de gemeenschappelijke regeling Regio Twente heeft geleid tot een heroriëntatie. In 2021 is de Regio Twente opgeheven en overgegaan in enkele andere samenwerkingsregelingen waarbij een mix is ontstaan van gemeenschappelijke regelingen (met een eigen apparaat) en coalitions of the willing (ondergebracht bij een gemeente).

Apparaatskosten

De begrotingsvoorschriften schrijven voor dat personeelsuren die worden besteed aan investeringen in vaste activa en grondexploitaties worden geactiveerd. De personeelsuren voor investeringen worden opgeteld bij de investering en afgeschreven. Personeelsuren voor de grondexploitatie worden goedge maakt door grondverkoop. In de begroting en exploitatieberekeningen wordt hiermee rekening gehouden.

In de begroting is rekening gehouden met het activeren van manuren voor investeringen in vaste activa. In deze rekening betreft dit 1.270 manuren voor wegreconstructies, 1.372 manuren voor rioolinvesteringen, 2.690 manuren voor investeringen in nieuw te ontwikkelen woonlocaties en 500 uur voor een incidenteel proces met betrekking tot aanleg van kunstgras bij de fusieclub in Rijssen. Ook is 700 uur besteed aan de nieuwbouw zwembad naast de reguliere projectleiding. Voor de grondexploitatie is 1.396 manuren voor woningbouw en 1.259 uur voor bedrijventerreinen besteed. Dit laatste is inclusief 79 uur voor toekomstige bedrijventerreinen. Alle manuren zijn tegen een tarief van € 97,00 per uur doorbelast.

3.8 Paragraaf corona

In maart 2020 werden we geconfronteerd met het coronavirus en in 2021 had dit virus helaas nog steeds een groot effect op onze samenleving. Ook afgelopen jaar waren de maatschappelijke en financiële gevolgen groot. Het Rijk kwam met diverse compensatieregelingen via de algemene uitkering uit het gemeentefonds en via specifieke uitkeringen. Het college heeft het actieplan om de samenleving te ondersteunen in stand gehouden en constant aangevuld op basis van de actuele ontwikkelingen.

Coronareserve

Na de start van de coronacrisis en de eerste onzekere maanden, is het college aan de slag gegaan met een actieplan om de samenleving in Rijssen en Holten zo goed mogelijk te ondersteunen in deze uitdagende tijd. Het college besloot om alle inkomsten die vanuit het Rijk binnen komen voor corona in een coronareserve te storten. Middelen die geormerkt binnenkomen, worden daaraan besteed. Voor bedragen die niet geormerkt zijn geldt dat het college de bedoeling van het Rijk zwaar laat meewegen bij het inzetten van deze middelen. In de raadsvergadering van 17 december 2020 is positief geoordeeld over het actieplan voor 2021.

Actieplan 2021

Begin 2021 werden de verkiezingen coronaproof georganiseerd. Ouderen hadden de mogelijkheid om via een brief te stemmen en stemmen kon op meerdere dagen. Om sociaal isolement te voorkomen, organiseerde ViaVie in 2021 onder andere senioren(online)middagen om ouderen een gevoel van verbondenheid te geven. Ook voor jongeren werden er initiatieven georganiseerd door onder andere Pand 11 om eenzaamheid tegen te gaan. Onder de titel Pop it Up nodigde ViaVie deze zomer verschillende maatschappelijke organisaties uit om coronaproof activiteiten voor jongeren te organiseren, waaronder een autospeurtocht en pizza-avond. In de loop van 2021 waren er zowel gratis mondkapjes als zelftesten af te halen voor minima.

De accountmanagers bleven in nauw contact met de ondernemers, onder andere door het vragenuurtje. Ondernemers konden gebruik maken van verschillende regelingen waaronder de TOZO, TONK en Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). De unlockvoucher voor de middenstand was succesvol en ook werden er uniforme stoepborden geplaatst. Toeristisch Rijssen Holten (TRH) ontving in 2021 een subsidie om een app te ontwikkelen, iets waar zij momenteel nog meer bezig zijn.

Er was een uitvraag voor culturele, sport- en maatschappelijke verenigingen voor compensatie en daar werd veel gebruik van gemaakt. Er zijn 22 aanvragen binnen gekomen vanuit cultuur en sport in 2021. De totale steun aan maatschappelijke organisatie kwam neer op een bedrag van € 278.027 (inclusief garantstellingen). Ook was er extra inzet op veiligheid om de crisisorganisatie in stand te houden, maar ook de inzet op reguliere taken zoals ondermijning.

Algemene uitkering

Ontvangen in 2021

Via de algemene uitkering zijn op 4 momenten extra middelen van het Rijk ontvangen. Dit is gebeurd via de ingelaste maartbrief, en de circulaires in mei, september en december. Op de volgende pagina vindt u een overzicht van de ontvangen middelen. Met deze middelen zijn de bovenstaande acties uit het actieplan bekostigd.

Doel/besteding	December-circulaire 2020	Maart-brief 2021	Mei-circulaire 2021	September-circulaire 2021	December-circulaire 2021
aanvullend pakket re-integratie	€ 53.000				
gemeentelijk schuldenbeleid	€ 46.000				
bijzondere bijstand	€ 16.000				
compensatie quarantainekosten	€ 29.000				
lokale culturele voorzieningen	€ 265.000			€ 105.000	€ 89.000
tweede kamerverkiezingen	€ 48.000				
perspectief jeugd en jongeren 2020 en 2021		€ 67.000			
extra begeleiding kwetsbare groepen		€ 75.000			
bestrijden eenzaamheid ouderen		€ 78.000			
afvalverwerking		€ 57.000			
diverse middelen jeugd		€ 56.000			
voorschoolse voorziening peuters		€ 11.000			
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)		€ 98.000		€ 291.000	
heroriëntering zelfstandigen			€ 13.000		
buurt- en dorpshuizen				€ 17.000	
meerkosten Jeugdzorg					€ 63.000
meerkosten WMO 2015					€ 42.000
exploitatietekort SW-bedrijven					€ 72.000
Totaal	€ 457.000	€ 442.000	€ 13.000	€ 413.000	€ 266.000

Totaal is een bedrag ontvangen van € 1.591.000. Van dit bedrag is € 57.000, de vergoeding voor afvalverwerking, gestort in de reserve afval, omdat ook de extra kosten ten laste van deze reserve zijn gebracht. Het resterende bedrag van 1.534.000 is gestort in de reserve corona.

Op 1 januari 2021 bedroeg de stand van de reserve € 786.000 inclusief de bespaarde rente. Ten laste van de reserve zijn kosten gebracht die voortvloeien uit het actieplan tot een bedrag van € 762.000. Per 31 december 2021 bedraagt de stand van de reserve bijna € 1.558.000. Dit bedrag zal worden ingezet voor maatregelen uit het actieplan corona.

Ontvangen in 2022

Voor het jaar 2022 zijn via de september- en decembercirculaire voor diverse doeleinden al middelen ontvangen tot een bedrag van € 149.000. Deze middelen zullen ook in de reserve corona worden gestort en worden ingezet voor maatregelen uit het actieplan in 2022.

Specifieke uitkeringen

Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers (TOZO)

Ook in 2021 is voor deze regeling een voorschot ontvangen van ruim € 1,7 miljoen. Aan uitkeringen is een bedrag verstrekt van ruim € 0,5 miljoen, zodat bijna € 1,2 miljoen moet worden terugbetaald. Dit bedrag is gereserveerd.

Zwembad en sportaccommodaties

Voor de gemiste baten van de zwembaden en sportaccommodaties zijn specifieke uitkeringen beschikbaar gesteld. In 2021 zijn uitkeringen toegekend voor de zwembaden voor het jaar 2020 tot een bedrag van € 352.000 en voor 2021 tot een bedrag van € 200.000. Deze bedragen zijn conform de aanvraag. De uitkering voor 2020 had betrekking op vrijwel het gehele jaar en voor 2021 op het eerste halfjaar.

Voor de sportaccommodaties zijn voor het eerste en tweede kwartaal 2021 uitkeringen toegekend tot een bedrag van € 159.000. Dit is ook conform de aanvraag.

Voor de periode december 2021 tot en met half januari 2022 komen er nog een aanvullende regelingen voor de zwembaden en de sportaccommodaties. Deze zijn nog niet beschikbaar.

Toezicht en handhaving

Van het Rijk is een voorschot ontvangen voor ondersteuning toezicht en handhaving tot een bedrag van € 70.000. Hiervoor zijn kosten gemaakt tot een bedrag van ruim € 18.000, zodat bijna € 52.000 moet worden terugbetaald. Dit bedrag is gereserveerd.

Controle op coronatoegangsbewijzen

Eind 2021 konden bedrijven maximaal € 1.000 aanvragen voor de controle op coronatoegangsbewijzen. Hiervoor is een bedrag ontvangen van de Veiligheidsregio van € 98.000. Van deze regeling is 57 keer gebruik gemaakt. Hiermee is een bedrag gemoeid van € 53.000 zodat € 45.000 moet worden terugbetaald. Dit bedrag is eveneens gereserveerd.

Bijlagen bij het jaarverslag

Paragraaf demografische ontwikkeling

Landelijk was er in 2010 veel aandacht voor krimpgemeenten. Zo kende het gemeentefonds voor de periode 2011-2015 een krimpmaatstaf om gemeenten in de provincies Groningen, Zeeland en Limburg met een sterke bevolkingsdaling van extra middelen te voorzien om de lasten van bevolkingsdaling te kunnen opvangen en de noodzakelijke herstructurering te kunnen doorvoeren. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de gemeenten die via de krimpmaatstaf middelen krijgen, daarom gevraagd een dergelijke paragraaf bij hun begroting en jaarstukken op te nemen. BZK heeft daartoe in 2010 een Handreiking opgesteld. Een aanvulling hierop is gemaakt door het Nationaal Netwerk Bevolkingsdaling (NNB).

De handreiking geeft de volgende onderwerpen aan:

- ontwikkeling bevolking (totaal maar vooral ook op aspecten als leeftijdscategorie, aantal huishoudens, samenstelling beroepsbevolking, opleidingsniveau);
- woningen, leegstand, capaciteit bestemmingsplannen;
- voorzieningenniveau: wat vinden (groepen van) inwoners belangrijk voor de leefbaarheid binnen de gemeente, hechten zij aan het bestaan van bepaalde voorzieningen. Wat zijn de vooruitzichten voor het draagvlak voor voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, sport en cultuur (voortbestaan bloeiend verenigingsleven). Wat kunnen burgers, verenigingen zelf doen om die voorzieningen in stand te houden, te beheren.

Hoewel de gemeente Rijssen-Holten geen krimpgemeente is, leek het ons, omdat Twente een krimp-anticipeergebied was, goed een begin te maken met een paragraaf demografische ontwikkeling. Per 1 januari 2015 is de Twentse status als krimp anticipeergebied voorlopig opgeheven. Toch is het goed om de ontwikkelingen in beeld te houden. We starten met een eenvoudige demografie. Al naar gelang de behoefte kan dit verder worden uitgewerkt. In onderstaande zijn de volgende onderwerpen aangegeven:

- Ontwikkeling bevolking (aantallen, leeftijdscategorie, aantal huishoudens, migratie, natuurlijke aanwas, prognoses bevolkings- en huishoudensontwikkeling en andere).

Ontwikkeling bevolking

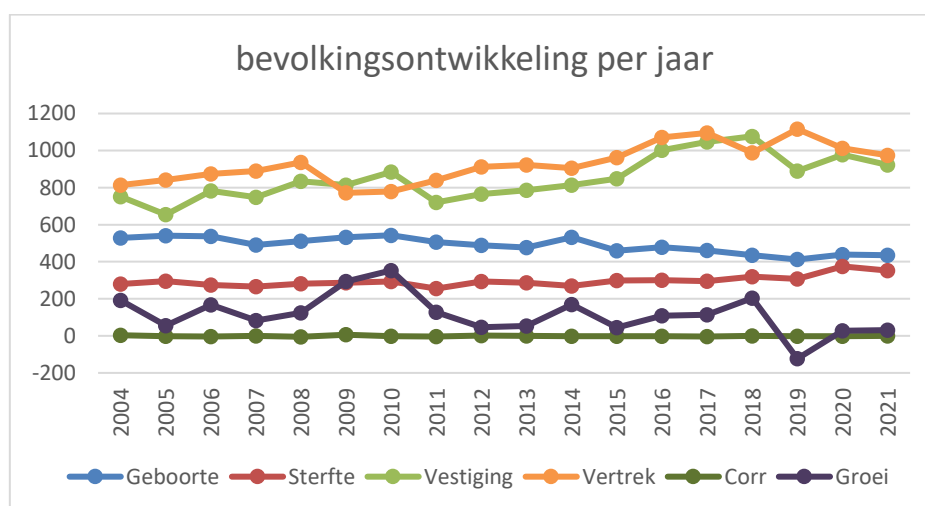
Aantallen

Het aantal inwoners van de gemeente Rijssen-Holten is in de periode 2010-2021 gegroeid met 1.119 (3,0%). In de kern Rijssen is de groei 525 en in de kern Holten 594 inwoners. In Holten is de groei over deze periode redelijk stabiel en trekt de laatste jaren iets aan. Vooral het positieve migratiesaldo speelde hierbij een rol. In 2019 is echter een daling opgetreden, dit als gevolg van het beperkt aantal opgeleverde woningen (9 stuks). In Rijssen is de groei de laatste jaren erg beperkt, hierbij speelt het negatieve migratiesaldo een belangrijke rol, maar ook de afname van het aantal geboorten. In 2019 is zelfs krimp opgetreden, vooral als het gevolg van het veel te weinig opleveren van woningen (20 stuks). In 2021 heeft de daling zich gestabiliseerd en we verwachten met de oplevering van een flink aantal woningen dat de komende jaren de stijging van 2021 zich doorzet.

Werkelijke bevolkingsgroei						
Datum	Rijssen-Holten		Rijssen		Holten	
1-1-	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis
2010	37.085	98,0	28.292	98,3	8.793	97,0
2011	37.451	99,0	28.556	99,2	8.895	98,1
2012	37.573	99,3	28.605	99,4	8.968	99,0
2013	37.621	99,4	28.638	99,5	8.983	99,1
2014	37.673	99,6	28.684	99,7	8.989	99,2
2015	37.843	100,0	28.768	100,0	9.075	100,0
2016	37.873	100,1	28.813	100,1	9.060	100,0
2017	37.982	100,4	28.846	100,2	9.136	100,8
2018	38.100	100,7	28.842	100,2	9.258	102,2
2019	38.302	101,2	28.875	100,3	9.427	104,0
2020	38.178	100,9	28.820	100,1	9.359	103,3
2021	38.235	100,9	28.848	100,1	9.387	103,4

%-basis Percentage ten opzichte van het basisjaar 2015. Basisjaar 2015 wordt gebruikt tot 1-1-2025.

Migratie, geboorte, sterfte, geboorteverschot en groei

Werkelijke bevolkingsgroei (migratiesaldo en geboorte overschot)

Datum	Rijssen-Holten				
	Migratie	Geboorte	Sterfte	Geb.over	Groei
2010	109	542	294	248	357
2011	-116	505	255	250	134
2012	-145	488	295	193	48
2013	-136	477	287	190	54
2014	-92	531	269	262	170
2015	-112	458	298	160	48
2016	-63	479	300	179	116
2017	-48	460	296	164	116
2018	88	435	320	115	203
2019	-228	412	307	105	-123
2020	-35	438	375	63	27
2021	-52	435	352	83	31
gemid	-69	472	304	168	98

Prognoses bevolkingsontwikkeling

De prognoses voor de jaren 2018 tot en met 2037 zijn ontleend aan de bevolkingsprognoses van Companen (juni 2018), die zijn opgesteld in het kader van de actualisering van de Woonvisie 2017 tot en met 2021 d.d. januari 2019. In onderstaande tabel zijn vier scenario's aangegeven:

Scenario 1: Positief scenario gebaseerd op een langjarig gemiddeld migratiesaldo van - 80 voor Rijssen (bij voldoende woningbouw) en voor Holten op grond van woningbouwprogramma uit de Woonvisie. Voor Holten geldt hierbij dat de vrijkomende woningen door de "vergrijzing" door bewoners van buiten Holten moeten worden ingevuld. Om geen leegstand te bereiken is op termijn een migratiesaldo van gemiddeld + 70 nodig.

Scenario 2: Neutraal scenario, hierbij wordt rekening gehouden dat het negatieve migratiesaldo dat zich de afgelopen jaren in Rijssen heeft ontwikkeld doorzet (gemiddelde afgelopen 10 jaar - 105) en dat in Holten het noodzakelijke migratiesaldo voor het vullen van de beschikbaar komende woningen niet wordt gehaald (+40 - gemiddelde afgelopen 10 jaar - in plaats van +70). Uiteraard is er nog een negatiever scenario mogelijk, maar daar wordt vooralsnog niet vanuit gegaan.

Scenario 3: Gebaseerd op het in de geactualiseerde Woonvisie opgenomen woningbouwprogramma.

Scenario 4: De huidige woonafspraken met de provincie, die zijn gebaseerd op Primos 2016.

In onderstaande tabel zijn de bevolkingsprognoses op grond van scenario 1, 2, 3 en 4 weergegeven.

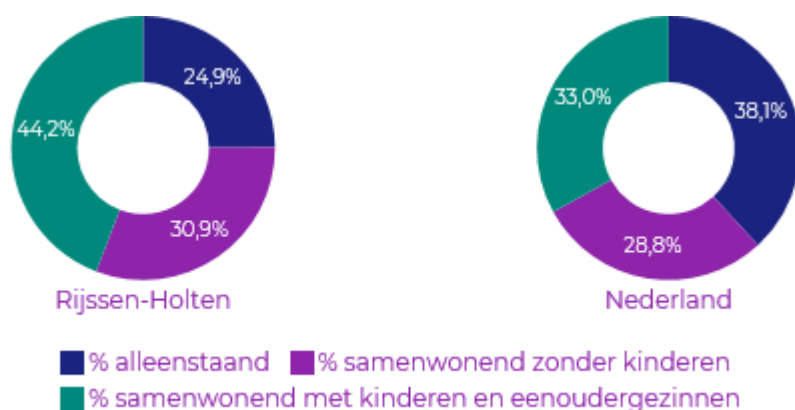
Scenario 1: prognose Companen 2018 - migratiesaldo Rijssen = -80 en Holten= +70						
Datum	Rijssen-Holten		Rijssen		Holten	
1-1-	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis
2018	38.100	100,7	28.840	100,2	9.260	102,2
2023	38.595	102,0	29.150	101,3	9.445	104,2
2028	39.145	103,4	29.490	102,5	9.655	106,5
2033	39.675	104,8	29.815	103,6	9.860	108,8
2038	40.165	106,1	30.100	104,6	10.065	111,1

Scenario 2: prognose Companen 2018 - migratiesaldo Rijssen = - 105 en Holten = + 40						
Datum	Rijssen-Holten		Rijssen		Holten	
1-1-	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis
2018	38.100	100,7	28.840	100,2	9.260	102,0
2023	38.310	101,2	29.025	100,9	9.285	102,4
2028	38.520	101,8	29.200	101,5	9.320	102,8
2033	38.695	102,3	29.350	102,0	9.345	103,1
2038	38.810	102,6	29.445	102,3	9.365	103,3

Scenario 3: prognose Companen 2018- op grond woningbouwprogramma Woonvisie						
Datum	Rijssen-Holten		Rijssen		Holten	
1-1-	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis
2018	38.100	100,7	28.840	100,2	9.260	102,0
2023	38.960	103,0	29.205	101,5	9.755	107,6
2028	39.325	103,9	29.300	101,8	10.025	110,6
2033	39.260	103,7	29.100	101,1	10.160	112,1
2038	39.085	103,3	28.925	100,5	10.160	112,1

Scenario 4: prognose Primos 2016						
Datum	Rijssen-Holten		Rijssen		Holten	
1-1-	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis	Inwoners	%-basis
2018	38.100	100,7				
2020	38.550	101,9				
2025	38.750	102,4				
2030	38.440	101,6				
2035	37.885	100,1				

Conclusie is dat de gemeente op grond van de Companen scenario's nog groeit qua aantal inwoners tot 2035 à 2040. Binnen de gemeente ligt het genuanceerder. Voor de kern Rijssen is rond 2030 de kans op krimp aanwezig als er niet meer woningen worden gebouwd dan er nu in het woningbouwprogramma zijn opgenomen. In 2020 zal de woningbouwprognose op grond van de meest recente ontwikkelingen en provinciale afspraken worden aangepast. In de kern Rijssen zijn de afgelopen jaren te weinig woningen gebouwd. De verhoging van de woningbouwproductie is hiervoor nodig, naast inbreiding zal hier uitbreiding nodig zijn. De ontwikkeling van Opbroek Oost is hiervoor noodzakelijk. Eerdere prognoses op grond van bouwen voor eigen behoefte gaven voor Holten krimp aan. De afgelopen jaren (2010-2020) is als gevolg van vooral de extra woningbouwproductie de bevolking in Holten met 566 (6,5%) inwoners gegroeid door vooral een gemiddeld positief migratiesaldo van gemiddeld + 60 (in 2019 gedaald). Voor Holten is het erg belangrijk dat de beschikbaar komende woningen worden ingevuld door mensen van buiten Holten. De eigen behoefte voor Holten is beperkt. In Rijssen is de groei in de afgelopen jaren beperkter geweest. Eerder is al aangegeven dat er te weinig woningen zijn gebouwd. Alles moet in het werk worden gesteld om de woningbouwproductie te verhogen.

Prognose huishoudensontwikkeling

Op basis van de bevolkingsprognoses is een prognose opgesteld van het aantal huishoudens vanuit de veronderstelling dat elk huishouden behoefte heeft aan een woning. Daarbij wordt uitgegaan van een voor Rijssen en Holten gemiddelde omvang van een huishouden van respectievelijk 2,73 en 2,48 (werkelijk 2018). Een omvang die in de loop der jaren afneemt tot respectievelijk 2,60 en 2,45 (prognose 2035). Op basis van de prognoses van Companen¹ leidt dat tot een woningbehoefte in de periode 2018 tot 2028 van maximaal 650 (scenario 1) woningen in Rijssen (in huidig woningbouwprogramma zijn 580 woningen opgenomen) en 350 woningen in Holten (huidig - vast woningbouwprogramma). De Nota Woningbouw en Woonvisie 2017 tot en met 2021 is geactualiseerd. Het hierin opgenomen woningbouwprogramma is opgesteld op grond van de gemaakte woonafspraken met de provincie waarbij Primos 2016 kwantitatief als basis is gehanteerd. Het woningmarktonderzoek 2017 is hiervoor kwalitatief de basis. Hierbij zijn voor de periode 2018 tot 2028 wel woningen naar voren gehaald uit de periode tot 2033. De aantallen woningen opgenomen in de Woonvisie bedragen voor de periode 2018 tot 2028 circa 930 woningen.

Belangrijkste opgave voor de kern Rijssen is om voldoende bestemmingsplannen in ontwikkeling te krijgen om de geplande aantallen woningen te realiseren. In 2020 wordt bovenstaande geactualiseerd op grond van de meeste recente ontwikkelingen en zal vooral in de kern Rijssen meer woningen moeten worden gebouwd om te voorzien in de lokale behoefte.

¹ Prognoses in het kader actualisatie Woonvisie 2017 t/m 2021 Rijssen-Holten, Companen 2018.

Prognose opbouw leeftijd bevolking op grond scenario 3 – woningbouwprogramma Woonvisie d.d. maart 2008

Bevolkingsontwikkeling **Rijssen** in 5-jaarsklasse, variant bouwprogramma, 2018-2038

	2018	2023	2028	2033	2038	2018-2028	2018-2038
0-4 jaar	2.000	1.955	1.990	1.955	1.885	-10	-115
5-9 jaar	2.165	1.995	1.945	1.970	1.935	-220	-230
10-14 jaar	2.195	2.165	1.990	1.940	1.965	-205	-230
15-19 jaar	2.080	2.085	2.040	1.865	1.835	-40	-245
20-24 jaar	1.840	1.960	1.905	1.840	1.710	65	-130
25-29 jaar	1.780	1.815	1.860	1.755	1.735	80	-45
30-34 jaar	1.745	1.740	1.750	1.755	1.675	5	-70
35-39 jaar	1.750	1.700	1.685	1.675	1.685	-65	-65
40-44 jaar	1.695	1.740	1.680	1.655	1.650	-15	-45
45-49 jaar	1.885	1.690	1.730	1.665	1.650	-155	-235
50-54 jaar	1.900	1.865	1.670	1.705	1.645	-230	-255
55-59 jaar	1.680	1.865	1.815	1.630	1.675	135	-5
60-64 jaar	1.505	1.625	1.800	1.745	1.575	295	70
65-69 jaar	1.340	1.435	1.545	1.705	1.660	205	320
70-74 jaar	1.250	1.230	1.315	1.415	1.565	65	315
75-79 jaar	785	1.080	1.065	1.140	1.235	280	450
80-84 jaar	655	620	855	845	920	200	265
85+ jaar	590	650	665	845	930	75	340
Totaal	28.840	29.205	29.300	29.100	28.925	460	85

Bevolkingsontwikkeling **Holten** in 5-jaarsklasse, variant bouwprogramma, 2018-2038

	2018	2023	2028	2033	2038	2018-2028	2018-2038
0-4 jaar	435	465	515	510	485	80	50
5-9 jaar	430	475	500	540	530	70	100
10-14 jaar	525	500	540	550	585	15	60
15-19 jaar	600	530	515	545	545	-85	-55
20-24 jaar	435	620	480	515	505	45	70
25-29 jaar	455	505	590	465	495	135	40
30-34 jaar	405	540	555	590	485	150	80
35-39 jaar	440	465	575	560	590	135	150
40-44 jaar	510	515	530	620	590	20	80
45-49 jaar	735	565	575	585	665	-160	-70
50-54 jaar	720	760	595	605	605	-125	-115
55-59 jaar	710	750	785	620	635	75	-75
60-64 jaar	565	710	740	765	610	175	45
65-69 jaar	565	560	690	710	735	125	170
70-74 jaar	645	535	535	650	670	-110	25
75-79 jaar	475	575	485	485	585	10	110
80-84 jaar	315	390	475	405	410	160	95
85+ jaar	295	300	350	435	430	55	135
Totaal	9.260	9.755	10.025	10.160	10.160	765	900

Beleidsontwikkeling

Demografische effectrapportage (DER). Demografische ontwikkeling, gevolgen, beleidsvorming en maatregelen

Op grond van dit onderzoek zijn de effecten van de demografische ontwikkelingen op de daarvoor relevante beleidsterreinen zoals wonen, ruimte, economie, zorg, voorzieningen, vastgoed en andere in beeld gebracht. De resultaten hiervan zijn vertaald naar een passend beleidsvormingsinstrument met uit te voeren maatregelen. De DER is in de tweede helft van 2016 politiek behandeld, ter inzage gelegd en besproken met de betrokken stakeholders. Het college heeft geen besluit genomen over het uitvoeringsprogramma (deze worden betrokken bij de ontwikkeling van beleid in de diverse programma's). Hierin worden onder andere de volgende maatregelen genoemd om op de consequenties van de demografische ontwikkelingen te anticiperen:

- Strakke regie voeren op het ontwikkelen van bouwlocaties voor de invulling van de lokale woningbouw behoefte. Periodiek migratieonderzoek.
- Uitvoeren pilot "Wijk van de Toekomst" om de consequenties van de demografische ontwikkelingen en in relatie hiermee de ontwikkelingen hiervan op de bestaande woningbouw en woonomgeving in beeld te brengen (hierbij spelen langer thuis wonen, verduurzaming, energietransitie en de bouwkundige kwaliteit en de sociale kwaliteit in de wijk een belangrijke rol). Ook eventuele herontwikkelingen van de wijk of delen hiervan kan hierbij aan de orde komen.
- Herontwikkeling vrijkomende agrarische bedrijven.
- Actualisering nota "Wonen Welzijn en Zorg" in relatie versterking sociale netwerken, op niveau brengen van "woonservicezones".
- Monitoring intramurale zorgbehoefte en andere.
- Faciliteren en stimuleren van particuliere initiatieven voor "zorg wonen".
- Faciliteren en stimuleren dat er voldoende medische voorzieningen aanwezig zijn.
- Stimuleren en faciliteren sport voor ouderen en jongeren.
- Onderwijs: consequenties daling aantal leerlingen monitoren, zorgopleiding realiseren, opleiding MBO/HBO niveau samen met bedrijfsleven en onderwijsinstellingen om behoud, aantrekken en/of opleiden van jongeren om uitstroom als gevolg van vergrijzing op te vangen.
- Cultuuraanbod ouderen vergroten.
- Waar nodig seniorproef maken infrastructuur.
- In beeld brengen profilering en ambitie gemeente in relatie strategisch economische visie.
- Centrumfuncties van Rijssen en Holten versterken en te anticiperen op de vergrijzing.

Conclusie

Hoewel demografische ontwikkelingen onmiskenbaar zijn en zich zeer waarschijnlijk zullen voltrekken, gaat de ontwikkeling geleidelijk en voorspelbaar. Het is goed met deze trends in beleid rekening te houden, waar nodig maatregelen te nemen zoals genoemd in het uitvoeringsprogramma van de DER en ontwikkelingen te monitoren, maar de impact is vooralsnog gering. Wat woningbouw betreft ligt de problematiek op dit moment niet bij de krimp maar vooral bij het te weinig bouwen van woningen in de kern Rijssen en het stagneren van de bouwproductie op dit moment als gevolg van de vertraging van Opbroek Noord. De ontwikkeling van Opbroek Oost is nodig om de komende jaren voor de kern Rijssen in de woningbehoefte te kunnen voorzien.

Statistische gegevens

	verdeelmaatstaf	2018	2019	2020	prognose/ definitief	2021	prognose/ definitief
	Sociaal						
1	aantal inwoners	38.097	38.300	38.177	definitief	38.204	definitief
	waarvan:						
	<i>inwoners jonger dan 18 jaar</i>	-	9.392	9.194		9.106	
	<i>inwoners jonger dan 20 jaar</i>	10.432	-	-		-	
	<i>inwoners ouder dan 64 jaar</i>	6.912	7.080	7.214		7.321	
	<i>ouderen 75-84 jaar</i>	2.228	2.306	2.372		2.413	
2	aantal lage inkomens	3.798	3.840	3.846	definitief	3.876	definitief
3	aantal bijstandsontvangers	393	370	355	definitief	354	definitief
	waarvan:						
	<i>WWB < 65 jaar, algemeen</i>	357	338	327		329	
	<i>WWB < 65 jaar, bijzonder IOAW/IOAZ</i>	36	32	28		25	
4	aantal uitkeringsontvangers	2.010	1.999	1.965	definitief	1.933	definitief
	waarvan:						
	<i>bijstandsontvangers</i>	393	370	355		354	
	<i>Wajong/WAO/WAZ/WIA</i>	1.464	1.486	1.476		1.461	
	<i>militairen</i>	11	10	10		10	
	<i>WSW</i>	142	133	124		108	
5	aantal minderheden	1.355	1.365	1.360	definitief	1.290	definitief
6	aantal eenouderhuishoudens	674	716	721	definitief	757	definitief
7	Loonkostensubsidie	31	41	55	definitief	57	prognose
	Functie						
1	klantenpotentieel lokaal	39.530	39.740	39.610	definitief	39.650	definitief
2	klantenpotentieel regionaal	34.790	34.910	34.600	definitief	34.570	definitief
3	aantal leerlingen (voorgezet) speciaal onderwijs	233	245	245	definitief	270	prognose
	waarvan:						
	<i>Elimschool</i>	100	106	102		105	
	<i>praktijkonderwijs Reggesteyn (voorheen De Bekke)</i>	133	139	143		165	
4	aantal leerlingen voorgezet onderwijs	4.034	3.938	3.804	definitief	3.640	prognose
	waarvan:						
	<i>Reggesteyn</i>	1.160	1.162	1.133		1.029	
	<i>Fruytier</i>	583	575	585		596	
	<i>Pius X</i>	468	430	391		370	
	<i>De Waerdenborgh</i>	1.823	1.771	1.695		1.645	

	Fysiek						
1	oppervlakte gemeente	9.438	9.438	9.437	definitief	9.437	definitief
	<i>waarvan land</i>	9.411	9.411	9.410		9.410	
	<i>waarvan binnenwater</i>	27	27	27		27	
2	oppervlakte bebouwing	305	308	310	definitief	314	definitief
	<i>waarvan:</i>						
	<i>oppervlakte bebouwing binnen kom</i>	235	232	234		236	
	<i>oppervlakte bebouwing buiten kom</i>	71	76	76		77	
3	aantal woonruimten	15.476	15.647	15.665	definitief	15.777	prognose
	<i>waarvan:</i>						
	<i>woningen</i>	14.574	14.740	14.760		14.867	
	<i>recreatiewoningen</i>	862	864	865		867	
	<i>uitwonende studenten</i>	40	45	40		43	
4	historische kern/hectares	8	8	8	definitief	8	definitief
5	aantal bewoonde oorden 1930	1.782	1.782	1.782	definitief	1.782	definitief
6	aantal bewoonde oorden met historische kern	1.782	1.782	1.782	definitief	1.782	definitief
7	oeverlengte	917	917	936	definitief	938	definitief
8	aantal kernen	8	9	9	definitief	9	definitief
9	aantal bedrijfsvestigingen	3.540	3.628	3.751	definitief	3.810	definitief
10	waarde woningen eigenaar (*1000)	3.382.500	3.586.000	3.826.500	prognose	4.109.500	prognose
	waarde niet-woningen gebruiker (*1000)	748.500	761.000	783.000	prognose	795.000	prognose
11	aantal nieuwbouwwoningen (in jaar x gebouwd)						

Centrumfunctie van Rijssen en Holten versterken		2000	2005	2010	2015	2020
Gemiddelde waardering winkelcentra, cijfer uit koopstromenonderzoek (1x per 5 jaar)	Rijssen	7,8	7,7	7,8	7,9	NNB
	Holten	7,3	7,3	7,2	7,7	NNB

Uitbreiding van middelbaar beroepsonderwijs	2007	2008	2009	2010	2015	2020
Aantal middelbaar beroepsopleidingen gevestigd in Rijssen-Holten (betreft aantal instellingen die MBO beroepsopleidingen geven)				3	4	5

Voorkoming van verspreiding van asbest bij brand	2007	2008	2009	2010	2015	2020
Aantal gemeentelijke gebouwen waarin asbest is verwerkt	19	19	18	4	4	4

Overzicht budgetoverhevelingen van 2021 naar 2022

Omschrijving sub-subproduct	Programma	Rekening Naam	Omschrijving BBV/rekening	Over te hevelen bedrag
Gemeenteraad algemeen	1.01	Incidentele niet duurzame goed	afscheidsreis raad	7.500
	totaal 1.01			7.500
Gemeensch. B/L onderwijs alg.	1.02	Incidentele niet duurzame goed	HBO Opleiding	37.200
Openb.voortgez. onderw. huisvest	1.02	Incidentele niet duurzame goed	Nieuwbouw basisonderwijs	48.400
Openb.voortgez. onderw. huisvest	1.02	Onderzoekskosten		34.100
Res. Openb. voortgez. onderw. huisvest	1.02	Onttrekking aan reserves		-14.700
mut Res. Openb. voortgez. onderw. huisvest	1.02	Onttrekking aan reserves		-19.400
Jeugdbeleid algemeen	1.02	Incidentele niet duurzame goed	terugdringen wachtlijsten jeugd	377.700
leerplicht	1.02	Incidentele niet duurzame goed	De Twentse belofte	18.300
	totaal 1.02			481.600
Maatschapp.dienstverl.algemeen	1.03	Incidentele niet duurzame goed	Aanpak dak- en thuislozen	49.600
Ouderenzorg algemeen	1.03	Incidentele niet duurzame goed	Bevord. Zelfredzaamh. Ouderen	39.000
Vluchtelingenopvang algemeen	1.03	Incidentele duurzame goederen	Verh. taalniveau statushouders	40.300
Gezondheidszorg overig			amendement rookvrije generatie	25.000
Diensten bij wonen met zorg	1.03	Incidentele niet duurzame goed	zorginfrastructuur	114.200
budget sociale wijkteams	1.03	Incidentele niet duurzame goed	Wijkgericht werken met buurtbudgetten	38.200
WMO rijksbudget uitvoeringskst	1.03	Incidentele niet duurzame goed	inzet tbv voorliggend veld	13.100
WMO rijksbudget uitvoeringskst	1.03	Incidentele niet duurzame goed	inzet tbv voorliggend veld	-4.900
Vluchtelingenopvang algemeen	1.03	stelposten	uitvoering wet inburgering	50.000
	totaal 1.03			364.500
Mut.res.Monumenten zorg	1.04	Onttrekking aan reserves		-38.200
Nieuwe wet inburgering algeme	1.04	Incidentele niet duurzame goed	Implementatie wet inburgering	31.900
Monumenten zorg	1.04	Incidentele plannen	Kerkenvisie	50.000
Monumenten zorg	1.04	Incidentele niet duurzame goed	PIOBB oude begr.plaats Rsn	103.800
Monumenten zorg	1.04	Incidentele duurzame goederen	Erfgoed energiescan	15.000
Sportvelden De Koerbelt	1.04	Incidentele duurzame goederen	Meerj. onderh.plan sportvelden	39.100
Sportvelden Meermanskamp	1.04	Incidentele duurzame goederen	Meerj. onderh.plan sportvelden	29.600
Sportvelden Meermanskamp	1.04	Incidentele duurzame goederen	renovatie veld 3 Meermanskamp	40.400
Zwembaden	1.04	Incidenteel	inkoop zwembad	7.500
Sport algemeen	1.04	Verkoop (on) roerende zaken		-700.000
Zwembaden	1.04	afschrijving		650.000
mutaties reserve zwembad	1.04	Onttrekking aan reserves		-7.500
Oudheidkamer Holten	1.04	Incidentele duurzame goederen	uitbr. achterz. Dorpsstraat	20.000
	totaal 1.04			241.600
Economische zaken algemeen	1.05	Incidentele duurzame goederen	Gevelsubs. kern Holten	70.000
Bedrijven	1.05	Incidentele niet duurzame goed	Ontluifeling	37.200
economische zaken algemeen	1.05	Incidentele niet duurzame goed	dag van de ondernemer	18.000
SW Beschut/Begeleid/Deta	1.05	Inhuur personeel		26.200
SW Beschut/Begeleid/Deta	1.05	Afdracht ov. instell. en pers.		46.100
Mutaties reserves sociale werkvoorziening	1.05	Onttrekking aan reserves		-72.300
	totaal 1.05			125.200
Stadsvernieuwing algemeen	1.06	incidentele niet duurzame goederen	Asbestsanering daken Bedrijven	20.000
Landschapsontwikkeling	1.06	Incidentele niet duurzame goed	Asbest/sloopregeling buitengeb	60.800
Landschapsontwikkeling	1.06	Incidentele niet duurzame goed	Tijdelijke formatie	30.000
Bouwen en Wonen algemeen	1.06	onderhoud/ aanschaf goederen		7.000
Woningbouwbeleid	1.06	Incidentele niet duurzaam goed	Tijdelijke formatie	46.000
RO advisering algemeen	1.06	Incidentele niet duurzaam goed	Tijdelijke formatie	8.100
RO advisering algemeen	1.06	Incidentele plannen	Pilot Wijk van de toekomst	64.400
RO advisering algemeen	1.06	Kapitaaloverdrachten-provincie	Pilot Wijk van de toekomst	-10.000
Landschapsontwikkeling	1.06	Incidentele niet duurzame goed	Visie kwal. buitengebied	35.000
Landschapsontwikkeling	1.06	Incidentele plannen	onderzoek Korhoen	10.000
Landschapsontwikkeling	1.06	Incidentele niet duurzame goed	Leader	22.200
Componenten P staten	1.06	Bijdr gemeensch. regelingen		-50.000
Componenten P staten	1.06	Bijdrage van Projecten		-24.500
Mut.res. Componenten P-staten	1.06	Toevoeging reserves		24.500
Toekomstige Grexen Woningbouw	1.06	Bijdrage van Projecten		-273.200
mutaties reserves grondbedrijf	1.06	toevoeging aan reserves		273.200
Omgevingswet	1.06	Incidentele niet duurzaam goed	Implementatie Omgevingswet	29.700
Omgevingswet, mutaties reserve	1.06	Onttrekking aan reserves		-29.700
Verkeer algemeen	1.06	Incidentele niet duurzaam goed	Evaluatie LTVV en VSP	42.000
verkeer algemeen	1.06	Bijdrage investeringskredieten		36.100
mutaties reserve verkeer	1.06	Onttrekking aan reserves		-36.100
Bijz. wetten openbare orde	1.06	Incidentele niet duurzame goed	Wett.verpl. audit wet Politie	14.100
	totaal 1.06			299.600

Omschrijving sub-subproduct	Programma	Rekening Naam	Omschrijving BBV/rekening	Over te hevelen bedrag
speeltuigebouwen	1.07	verkoop (on)roerende zaken		-205.000
voertuigen straatreiniging	1.07	verkoop (on)roerende zaken		-24.000
Asfalt klinkerverharding	1.07	Bijdrage investeringskredieten		220.600
mutaties reserve Asfalt klinkerverharding	1.07	Onttrekking aan reserves		-220.600
Overige riolering	1.07	Bijdrage aan projectadministratie		39.600
Overige riolering	1.07	Beschikking over voorzieningen		-39.600
	totaal 1.07			-229.000
lasten reclamebelasting	1.15	subsidies (4.2)		30.000
mut.res.prgm 1,15	1.15	toevoeging reserves		205.000
mut.res.prgm 1,15	1.15	Onttrekking aan reserves		-25.000
mut.res.prgm 1,15	1.15	Onttrekking aan reserves		-30.000
	totaal 1.15			180.000
financiële administratie	1.20	stelposten dimensie 5	Inh.pers.verv.ziekte/oudersch.	59.100
Software	1.20	Incidentele niet duurzame goed	Applic. Planning en Control	50.000
beveiliging	1.20	literatuur/abonnementen		25.000
E-dienstverlening	1.20	Incidentele niet duurzame goed	website	14.400
E-dienstverlening	1.20	Incidentele niet duurzame goed	Kwijtschelding	20.000
Afwikkeling salarissen	1.20	Stelposten dimensie 5	Inh.pers.verv.ziekte/oudersch.	37.400
concerncontrol	1.20	Incidentele niet duurzame goed	Tijdelijke formatie	10.300
E-dienstverlening	1.20	inhuur personeel	inhuur Rudy Kaptein	13.500
website	1.20	incidentele niet duurzame goederen	inzet personeel vacatureruimte	42.500
beveiliging	1.20	advieskosten		7.500
	totaal 1.20			279.700
				1.750.700

Jaarrekening

4. Balans per 31 december met toelichting

Balans per

ACTIVA (x € 1.000,=)	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
VASTE ACTIVA				
<u>Immateriële vaste activa</u>		€ 7.475		€ 6.757
<i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling</i>	€ 7.475		€ 6.757	
<u>Materiële vaste activa</u>		€ 104.013		€ 99.421
<i>Investerings met een economisch nut</i>	€ 69.341		€ 65.735	
<i>Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven</i>	€ 28.274		€ 28.260	
<i>Investerings met een maatschappelijk nut</i>	€ 6.398		€ 5.425	
<u>Financiële vaste activa</u>		€ 5.819		€ 7.661
<i>Kapitaalverstrekkingen aan:</i>				
* deelnemingen	€ 736		€ 736	
* gemeenschappelijke regelingen	€ 58		€ 58	
<i>Leningen aan:</i>				
* SWV de Liesen	€ 0		€ 850	
* deelnemingen	€ 216		€ 1.287	
<i>Overige langlopende leningen u/g</i>	€ 4.809		€ 4.729	
Totaal vaste activa		€ 117.307		€ 113.838
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>Voorraden</u>		€ 4.814		€ 9.408
* <i>bouwgronden in exploitatie (B.I.E.)</i>	€ 4.160		€ 8.186	
* <i>gereed product en handelsgoederen</i>	€ 3		€ 18	
* <i>voorgenomen verkoop onroerend goed</i>	€ 650		€ 1.204	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		€ 10.844		€ 7.000
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	€ 4.428		€ 4.368	
<i>Overige vorderingen</i>	€ 2.016		€ 2.632	
<i>Schatkistbankieren rekening courant Rijk</i>	€ 4.400		€ 0	
<u>Liquide middelen</u>		€ 802		€ 4.506
<i>Bank- en giroaldi</i>	€ 802		€ 4.506	
<u>Overlopende activa</u>		€ 3.698		€ 2.328
Totaal vlottende activa		€ 20.159		€ 23.241
TOTAAL GENERAAL		€ 137.466		€ 137.080

31 december

PASSIVA (x € 1.000,=)	Ultimo 2021		Ultimo 2020	
VASTE PASSIVA				
<u>Eigen vermogen</u>		€ 67.871		€ 62.628
<i>Algemene reserve</i>	€ 37.806		€ 32.557	
<i>Bestemmingsreserves</i>				
* overige bestemmingsreserves	€ 27.227		€ 26.996	
<i>Resultaat na bestemming</i>	€ 2.839		€ 3.075	
<u>Voorzieningen</u>		€ 9.349		€ 9.633
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	€ 4.067		€ 4.427	
<i>Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige verv.inv. waarvoor heffing wordt geheven danwel voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemming</i>	€ 5.282		€ 5.206	
<u>Vaste schulden met rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		€ 45.211		€ 40.380
<i>Onderhandse leningen van:</i>				
* binnenlandse banken en overige financiële instell.	€ 44.368		€ 39.336	
<i>Waarborgsommen</i>	€ 13		€ 14	
<i>Onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven</i>	€ 830		€ 1.030	
Totaal vaste passiva		€ 122.430		€ 112.641
VLOTTENDE PASSIVA				
<u>Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</u>		€ 7.161		€ 15.108
Kasgeldleningen	€ 0		€ 9.000	
Overige schulden	€ 7.161		€ 6.108	
<u>Overlopende passiva</u>		€ 7.875		€ 9.330
Ontvangsten Rijk	€ 3.793		€ 4.613	
Ontvangsten Provincie	€ 790		€ 679	
Ontvangsten veiligheidsregio	€ 45		€ 0	
Vooruitontvangen/nog te ontvangen facturen	€ 3.247		€ 4.039	
Totaal vlottende passiva		€ 15.036		€ 24.438
TOTAAL GENERAAL		€ 137.466		€ 137.080

Gewaarborgde geldleningen woningbouwverenigingen/zorginstellingen

€ 72.204

€ 71.264

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening 2021 is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa geschiedt op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Een gedeelte van de aanwezige voorzieningen worden tegen dezelfde nominale waarde gewaardeerd en een gedeelte wordt tegen contante waarde gewaardeerd. Voorzieningen wegens oninbaarheid maken voor de nominale waarde onderdeel uit van de vorderingen.

De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

In de onderhanden projecten zijn tevens begrepen de uit projectontwikkeling voortkomende projecten indien en voor zover voor eenheden van het project voor of tijdens de constructie een onvoorwaardelijke verkoopovereenkomst is afgesloten.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. Dit wordt in de administratie verantwoord als afschrijvingskosten. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de voltooiing van een fysiek onderscheidbaar projectonderdeel. Elke investering kent z'n eigen typische afschrijvingstermijn die aansluit bij artikel 212.

Afschrijvingen vinden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar plaats. Incidenteel mogen afschrijvingen plaatsvinden op andere grondslagen dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. Hieraan moet een raadsbesluit ten grondslag liggen. In de raadsvergadering van 30 maart 2017 is de herziene financiële verordening met hierin opgenomen de afschrijvingstermijnen door de gemeenteraad vastgesteld. Dit zal hierna bij de toelichting op de balans nader worden toegelicht.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen verliezen en risico's die gedurende het opstellen van de jaarrekening zijn ontstaan en verliezen en risico's die na het opstellen van de jaarrekening zijn ontstaan.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen dan wel schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt, daarbij moet worden gedacht aan de componenten ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. De gehanteerde referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming. Wanneer binnen deze periode wel schokeffecten optreden dient wel een verplichting gevormd te worden.

Op basis van de overzichten van het Centraal Administratie Kantoor (CAK) kan het aantal personen, het soort en omvang van de zorgverlening beoordeeld worden met de eigen WMO-administratie. Door het ontbreken van inkomensgegevens kan de gemeente op persoonsniveau en als geheel de eigen bijdrage niet op een juiste wijze vaststellen. De gemeente hanteert daarbij de CAK methode waardoor de verantwoordelijkheid van de juistheid ervan geen gemeentelijke verantwoordelijkheid meer is. Deze methode is door de wetgever geaccepteerd.

Balans

Vaste activa

Het BBV schrijft voor dat onderscheid gemaakt wordt in investeringen met een (beperkt) economisch nut, investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Het aspect van verhandelbaarheid speelt een belangrijke rol. Er wordt geen criterium gehanteerd of de investering geheel kan worden terugverdiend. Alle investeringen groter dan € 10.000 met een economisch nut worden geactiveerd. Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut groter dan € 100.000 moeten worden geactiveerd. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Een nieuw kapitaalgoed wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruik name. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden vanuit de BBV-voorschriften ingedeeld in:

- a. het activeren van het sluiten van geldleningen;
- b. het activeren van onderzoeks- en ontwikkelingskosten.

Vanuit de BBV zijn de voorschriften voor het activeren van onderzoeks- en ontwikkelingskosten verscherpt. Deze kosten mogen in 5 jaar worden afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling begint bij de ingebruikname van het gerelateerde materiële vaste actief. In het verleden geactiveerde lasten voldoen momenteel niet aan de voorschriften om activering te continueren. Vanaf 1 januari 2016 heeft er vanuit de BBV een scherpere afbakening plaatsgevonden van het startmoment van Bouwgronden In Exploitatie (BIE). Daarnaast mogen de kosten van de Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG) niet meer geactiveerd per 31 december 2015. De gemaakte kosten voorafgaand aan de vaststelling van de grondexploitatie door de gemeenteraad, mogen niet worden geactiveerd zolang de BIE nog niet operationeel is. Immers er is formeel nog geen operationele grondexploitatie. Voorbeelden van dergelijke kosten zijn bestemmingsplankosten, apparaatskosten voorbereiding en planschadevergoedingen. Deze kosten mogen maximaal 5 jaar geactiveerd blijven staan onder de immateriële vaste activa. Als de grondexploitatie na deze periode nog niet is geactiveerd, moeten de gemaakte kosten worden afgeboekt ten laste van het jaarrekeningresultaat. In 2020 heeft er geen afboeking ten laste van het resultaat plaatsgevonden.

De waardering op de balans vindt plaats tegen aanschafwaarde en indien van toepassing worden verkoopopbrengsten in mindering gebracht op deze aanschafwaarde.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd wanneer sprake is van een investering door een derde. Bedragen boven de € 50.000 worden geactiveerd en hierop wordt afgeschreven.

Activering van investeringen is geoorloofd wanneer deze investering bijdraagt aan de publieke taak en wanneer die derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen. Een vereiste hierbij is de terugvorderbaarheid bij het in gebreke blijven van de derde of dat de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen bestaan uit bijdragen aan de kredietbank. Ook deze varianten van financiële activa's worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht waardoor op het saldo wordt afgeschreven.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn overeenkomstig de vaststelling van artikel 212 met bijlage 2 bij artikel 7 verantwoord.

1. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

2. De materiele vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van BBV, worden lineair afgeschreven in:
- a 75 jaar: rioleringen;
 - b 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen, nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen, tunnels, viaducten en bruggen;
 - c 30 jaar: onderlaag (fundering) kunstgrasvelden;
 - d 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en schoolgebouwen, renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen, parken, sportvelden en groenvoorzieningen, wegen, pleinen en rotondes, geluidswallen, openbare verlichting, waterwegen, waterbergingen en walbeschoeiing;
 - e 15 jaar: nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen, technische installaties in bedrijfsgebouwen, pompen en gemalen, toplaag kunstgrasveld;
 - f 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, straatmeubilair;

annuïtair afgeschreven in:

- g 15 jaar: zware transportmiddelen, gereedschappen en machines;
- h 10 jaar: telefooninstallaties, automatiseringsapparatuur en software, kantoormeubilair en schoolmeubilair, aanhangers, personenauto's, en lichte motorvoertuigen;

niet afgeschreven wordt op:

- i gronden en terreinen.

Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1 januari 2004 geen reserves meer in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd. Voor de indeling in economisch nut is het van belang of de investeringen verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van opbrengsten. Voorbeelden van economisch nut zijn commerciële abri's, verhuur sportaccommodaties, rioolrecht en begraafrecht.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur. Hierbij wordt geen rekening gehouden met eventuele restwaarden aan het einde van de afschrijvingstermijn. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

De investeringen met maatschappelijk nut moeten volgens de nieuwe BBV-voorschriften met ingang van 2017 op vergelijkbare wijze als investeringen met economisch nut worden geactiveerd en afgeschreven over de toekomstige gebruiksduur. Deze verplichting geldt voor de investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 worden gedaan. De investeringen die zijn gedaan voor begrotingsjaar 2017 kunnen volgens de oude BBV-voorschriften gehandhaafd blijven. In het verloopoverzicht boekwaarden worden alleen de boekwaarden gepresenteerd op basis van de nieuwe BBV-voorschriften. In het verleden zijn namelijk de investeringen met maatschappelijk nut allemaal vervroegd afgeschreven. Dit is vanaf begrotingsjaar 2017 niet meer toegestaan. Bij de gemeente bestonden investeringen in maatschappelijk nut voornamelijk uit weg- en waterbouwkundige werken. Voorbeelden hiervan zijn verkeersregelinstallaties, schoolpleinen, bruggen, fysieke verbetering woonomgeving. Voor investeringen in brugonderhoud geldt hetzelfde uitgangspunt als bij dakrenovaties. Door het niet investeren in onderhoud wordt onherstelbare schade veroorzaakt. Door onderhoud te plegen blijft de gebruiksduur van de activa gehandhaafd.

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, openbaar groen en kunstwerken.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (in het BBV benoemd als kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Indien een kapitaalverstrekking of verstrekte lening niet invorderbaar is, zal een waarde correctie plaatsvinden voor oninbaarheid.

vlottende activa

Voorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. Bij verliesgevende complexen wordt overgegaan tot het treffen van een voorziening als dekking voor het tekort op dit complex. De vervaardigingsprijs omvat

de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsook een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten worden met ingang van 2017 genomen volgens de POC-methode. Door toepassing van deze methode wordt eerder winst genomen dan voorheen, naar rato van de voortgang van het project.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening gevormd. De voorziening is per 31 december 2020 geactualiseerd op basis van de geschatte inningskansen. Niet invorderbare debiteuren welke zijn opgenomen in de voorziening, komen ten laste van de voorziening. Als een niet invorderbare debiteur niet in de voorziening is opgenomen, gebeurt dit alsnog en vindt daarna de afboeking plaats.

Voor het bepalen van de juiste voorziening wordt de statische methode toegepast waarbij een zo nauwkeurig mogelijke inschatting wordt gemaakt van het vermogen per balansdatum.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vreemd vermogen

Voorzieningen

Voorzieningen worden afhankelijk van het soort van voorziening gewaardeerd tegen het nominale bedrag of tegen contante waarde. Beide voorzieningen maken deel uit van de gemeentelijke begroting.

Voorzieningen worden gevormd voor:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten;
- b. bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
- d. van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer. Aflossingen die binnen een jaar vervallen resorteren onder vaste schulden en worden afzonderlijk benoemd.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden aangeduid als netto vlottende schulden die bepaald worden door de rentetypische looptijd. De rentetypische looptijd is het interval gedurende de looptijd van de geldlening, waarin op basis van de leningsvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante geldvergoeding, oftewel de rentevaste periode.

Een essentieel kenmerk van vreemd vermogen en daarmee van netto vlottende schulden is, dat voor de gemeente een verplichting bestaat. Een verplichting is een plicht of verantwoordelijkheid jegens een derde om op een bepaalde manier te handelen of te presteren. In de balans worden alleen huidige verplichtingen opgenomen. De waardering van netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume. Indien vanaf 2008 van Europese en Nederlandse overheidslichamen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met specifieke bestedingsdoelen zijn ontvangen en dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, worden deze ontvangsten verantwoord als overlopende passiva.

Het essentieel kenmerk van vreemd vermogen en daarmee van overlopende passiva is, dat voor de gemeente een verplichting bestaat. Een verplichting is een plicht of verantwoordelijkheid jegens een derde om op een bepaalde manier te handelen of te presteren.

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december

SPECIFICATIE BALANSPOSTEN ACTIVA:

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

	per 31-12-2020	investeringen 2021	des- investeringen 2021	afschrijving 2021	duurzame waardeverm. 2021	Correctie activa type 2021	bijdragen van derden 2021	per 31-12-2021
A. kosten sluiten geldleningen								
B. kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 6.757.111	€ 678.537	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 39.226	€ 7.474.874
Totaal immateriële vaste activa	€ 6.757.111	€ 678.537	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 39.226	€ 7.474.874

Materiële vaste activa

	per 31-12-2020	investeringen 2021	des- investeringen 2021	afschrijving 2021	duurzame waardeverm. 2021	Correctie activa type 2021	bijdragen van derden 2021	per 31-12-2021
<u>Investeringen met een economisch nut</u>								
A. gronden en terreinen	€ 13.036.103	€ 216.775	€ 0	€ 2.058.876	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.194.001
B. woonruimten	€ 584.904	€ 0	€ 0	€ 24.339	€ 0	€ 0	€ 0	€ 560.565
C. bedrijfsgebouwen	€ 45.801.062	€ 7.794.891	€ 0	€ 2.427.929	€ 0	€ 0	€ 0	€ 51.168.024
D. grond-, weg- en waterbouw.werken	€ 3.528.121	€ 5.431	€ 0	€ 266.630	€ 0	€ 0	€ 178.500	€ 3.445.423
E. vervoermiddelen	€ 1.350.379	€ 128.589	€ 0	€ 185.206	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.293.763
F. machines, apparaten en installaties	€ 630.645	€ 41.260	€ 0	€ 97.706	€ 0	€ 0	€ 0	€ 574.199
G. overige materiële vaste activa	€ 804.155	€ 348.916	€ 0	€ 48.046	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.105.024
Totaal	€ 65.735.370	€ 8.535.862	€ 0	€ 5.108.731	€ 0	€ 0	€ 178.500	€ 69.340.999

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

A. gronden en terreinen	€ 258.224	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 258.224
C. bedrijfsgebouwen	€ 319.684	€ 0	€ 0	€ 18.976	€ 0	€ 0	€ 0	€ 300.708
D. grond-, weg- en waterbouw.werken	€ 26.786.638	€ 697.667	€ 0	€ 495.716	€ 0	€ 0	€ -44.264	€ 26.944.325
E. vervoermiddelen	€ 214.239	€ 0	€ 0	€ 68.411	€ 0	€ 0	€ 0	€ 145.827
F. machines, apparaten en installaties	€ 113.304	€ 0	€ 0	€ 11.292	€ 0	€ 0	€ 0	€ 102.012
G. overige materiële vaste activa	€ 568.069	€ 0	€ 0	€ 45.103	€ 0	€ 0	€ 0	€ 522.966
Totaal	€ 28.260.158	€ 697.667	€ 0	€ 639.499	€ 0	€ 0	€ -44.264	€ 28.274.062

Investeringen met een maatschappelijk nut

A. gronden en terreinen	€ 33.157	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 33.157
C. bedrijfsgebouwen	€ 370.023	€ 0	€ 0	€ 17.372	€ 0	€ 0	€ 0	€ 352.651
F. machines, apparaten en installaties	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
G. overige materiële vaste activa	€ 34.137	€ 0	€ 0	€ 2.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31.637
H. grond-, weg- en waterbouw.werken	€ 4.987.714	€ 1.238.794	€ 0	€ 215.739	€ 0	€ 0	€ -30.000	€ 5.980.769
Totaal	€ 5.425.031	€ 1.238.794	€ 0	€ 235.611	€ 0	€ 0	€ -30.000	€ 6.398.213

	per 31-12-2020	investeringen 2021	des- investeringen 2021	afschrijving 2021	duurzame waardeverm. 2021	Correctie activa type 2021	bijdragen van derden 2021	per 31-12-2021
Totaal boekwaarde MVA	€ 99.420.559	€ 10.472.322	€ 0	€ 5.983.842	€ 0	€ 0	€ 104.236	€ 104.013.274

Investerings in immateriële vaste activa

De investeringen in 2021 bedragen € 679.000 en hebben voor € 37.000 betrekking op de locatie Willem Alexanderschool, voor € 454.000 op Opbroek Noord fase 2, voor € 124.000 op Opbroek Oost, Kruimeltje € 50.000 en Vletgaarsmaten IIC € 13.000. Dit betreft voornamelijk kosten voor grondverwerving, bouwrijpmaken en voorbereiding en toezicht.

Aan bijdragen van derden zijn verantwoord € 39.000. Dit betreft een bijdrage aan de Willem Alexanderschool en een administratieve correctie op de post Pinkeltje.

Voor een overzicht per complex wordt verwezen naar het verloopoverzicht onder de vlottende activa. In dit overzicht wordt een bedrag aan kosten genoemd van € 843.000. Dit bedrag is verminderd met € 164.000 van Opbroek Noord samenwerking, omdat dit geen kosten voor de gemeente zijn, maar voor het samenwerkingsverband Opbroek Noord.

Investerings met een economisch nut

A. Op gronden en terreinen heeft een totale investering plaatsgevonden van € 217.000. Dit bedrag bestaat uit:

- aankoop groenstrook de Kol Holterenk € 63.000
- Gemeentelijke kavel De Liesen € 154.000

De Liesen betreft een kavel uit de samenwerking grondexploitatie, waarvan de verkoop eind 2021 nog niet kon worden gerealiseerd. De verwachting is dat dit in 2022 wel zal gebeuren.

Afschrijvingen hebben plaatsgevonden op gronden 't Vletgoor en Vletgaarsmaten wegens verkoop grond

C. De investering in bedrijfsgebouwen ad € 7.795.000 heeft plaatsgevonden in:

- nieuwbouw zwembad Koerbelt € 3.706.000
- nieuwbouw Elimschool € 4.039.000
- werkzaamheden verduurzaming Kulturhus en Pand 11 € 50.000

D. Op grond-, weg- en waterbouwkundige werken heeft zich uitsluitend op het kunstgrasveld SV Rijssen een kleine investering plaatsgevonden.

De verwachte bijdrage van SV Rijssen is uiteindelijk niet doorgedaan, waardoor hier een correctie heeft plaatsgevonden van ruim € 178.000.

E. Aan vervoermiddelen is dit jaar in totaal € 129.000 geïnvesteerd. Het betreft de volgende vervoermiddelen:

- vervanging RH55 tractor sportvelden € 58.000
- aanschaf Ford Transit met aanhanger € 56.000
- vervanging waarschuwingswagen met aanhanger € 15.000

F. Onder machines, apparaten en installaties zijn 2 machines aangeschaft, namelijk een RH200 maaier en RH 152+153 rolbezems voor een totaalbedrag van € 41.000.

G. Op overige materiële vaste activa zijn 5 investeringen gedaan voor totaal € 349.000.

Dit bedrag bestaat uit:

- licenties software € 118.000
- trainingskosten MS 365 € 2.000
- vervanging bureaustoelen € 63.000
- vernieuwing toegangscontrolesysteem € 96.000
- dynamische verlichting spoor € 38.000
- verduurzaming openbare verlichting € 23.000
- aanschaf materieel gladheidsbestrijding € 9.000

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

D. Op grond-, weg en waterbouwkundige werken hebben de volgende investeringen plaatsgevonden van totaal € 653.000:

- electromechanische vervanging drukriolering € 181.000
- reconstructie Schoolstraat € 106.000
- werkzaamheden duiker Molenstalweg € 47.000
- relinen en deelreparaties € 155.000
- werkzaamheden riolering € 133.000
- ombouw lamellenfilters gemaal Morsweg en Reggesingel € 31.000

Investerings met een maatschappelijk nut

H. Het totaalbedrag aan investeringen in grond-, weg en waterbouwkundige werken bedraagt € 1.239.000. Dit bedrag bestaat uit:

- project fietspad ten noorden spoor	€ 22.000
- centrumfunctie Rijssen	€ 316.000
- kwaliteitsimpuls centrum Holten	€ 57.000
- herinrichting Keizersweg-Vrijheidslaan	€ 22.000
- kruispunt Reggesingel-Veeneslagen	€ 74.000
- kruispunt Stroekeld-Reggesingel	€ 171.000
- verkeersafwikkeling Opbroek	€ 20.000
- wegreconstructie na rioolvervanging	€ 33.000
- herinrichting Molenstalweg	€ 524.000

De bijdrage van derden betreft het restant van de subsidie van de provincie voor de centrumfunctie Rijssen.

Met ingang van 2017 mochten investeringen met maatschappelijk nut niet meer rechtstreeks ten laste van de exploitatie worden gebracht, maar moesten worden geactiveerd. Dit hield ook in dat investeringen die tot 2017 ten laste van exploitatie kwamen en nog niet gereed waren, vanaf 2017 moesten worden geactiveerd. Het BBV schrijft voor dat in de toelichting op de balans van deze investeringen moet worden opgenomen welk bedrag tot en met 2016 ten laste van de exploitatie is gebracht. Het gaat hier om een bedrag van € 2,1 miljoen.

Specificatie benoemde investeringen met economisch nut (> € 50.000) zonder heffen van inkomsten	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Microsoft Office Suite 2010	€ 130.000	€ 117.789	€ 117.789
Aanschaf bureaustoelen	€ 122.000	€ 63.227	€ 96.513
Toegangscontrolesysteem gemeentehuis	€ 93.000	€ 95.748	€ 95.748
Kunstgras onderlaag SV Rijssen	€ 344.800	€ 77.467	€ 309.180
Kunstgras Toplaag SV Rijssen	€ 241.400	€ 106.465	€ 234.265
Vervanging RH55 tractor sportvelden	€ 59.500	€ 57.638	€ 57.638
Aanschaf voertuig + aanhanger	€ 50.000	€ 56.390	€ 56.390
Verduurzamen gem. verhuur gebouwen	€ 150.000	€ 50.400	€ 53.007
Nieuwbouw basisonderwijs	€ 4.234.000	€ 4.038.813	€ 4.038.813
Nieuwbouw zwembad	€ 19.131.500	€ 3.705.678	€ 3.705.678
Groenstrook De Kol Holterenk	€ 62.500	€ 62.500	€ 62.500
Gemeentelijke kavel De Liesen	€ -	€ 154.275	€ 154.275

Specificatie benoemde investeringen met economisch nut (> € 50.000), waar ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Bijdrage reconstructie Schoolstraat	€ 272.200	€ 105.938	€ 186.351
Personeelskosten rioolinvesteringen 2021	€ 143.600	€ 133.118	€ 133.118
Relinen en deelreparaties	€ 170.000	€ 155.476	€ 155.476
Elektromechanische vervanging drukriolering	€ 210.000	€ 181.072	€ 181.072

Specificatie benoemde investeringen met maatschappelijk nut (> € 50.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Centrumfunctie Rijssen	€ 2.702.800	€ 285.898	€ 2.642.088
Herinrichting Molenstalweg	€ 932.100	€ 524.489	€ 898.577
Kwaliteitsimpuls centrum Holten	€ 157.300	€ 56.608	€ 56.608
Kruispunt Stroekeld-Reggesingel	€ 227.300	€ 170.657	€ 170.657
Kruispunt Reggesingel-Veeneslagen	€ 17.500	€ 73.998	€ 73.998

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium.

Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens de Kadernota Rechtmatigheid 2021 zijn situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld.

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt, worden enkele kredieten overschreden. Deze kredieten worden indien noodzakelijk toegelicht bij hoofdstuk 4.4 Kredieten- en projectenverslag.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekingen

1. Deelnemingen
 2. Gemeenschappelijke regelingen
- Totaal kapitaalverstrekingen

per	investeringen en balans- mutaties 2021	onttrekkingen en aflossing 2021	per
31-12-2020			31-12-2021
€ 736.203	€ -	€ -	€ 736.203
€ 57.927	€ -	€ -	€ 57.927
€ 794.130	€ -	€ -	€ 794.130

Leningen

1. SWV de Liesen
 2. Deelnemingen (w.o. Elsmoat)
- Totaal leningen

€ 850.000	€ -	€ 850.000	€ -
€ 1.287.290	€ 12.562	€ 1.083.852	€ 216.000
€ 2.137.290	€ 12.562	€ 1.933.852	€ 216.000

Overige langlopende leningen

- Verstreckte geldleningen derden (excl. personeel)
- Hypothecaire geldleningen personeel
- Totaal langlopende leningen

€ 2.936.782	€ 527.500	€ 40.580	€ 3.423.702
€ 1.792.477	€ 100.000	€ 506.997	€ 1.385.480
€ 4.729.259	€ 627.500	€ 547.577	€ 4.809.182

Totaal financiële vaste activa

€ 7.660.679	€ 640.062	€ 2.481.429	€ 5.819.312
-------------	-----------	-------------	-------------

Leningen

De verstreckte lening aan het samenwerkingsverband De Liesen is in 2021 volgens contract afgelost. De toename van de deelnemingen vallend onder leningen betreft de rente lening Elsmoat. Vervolgens is met een winstuitkering deze lening met € 901.000 afgelost. Op de verstreckte achtergestelde lening aan Vitens is € 183.000 afgelost. Uiteindelijk resteert hier de lening aan Enexis met € 216.000.

Overige langlopende leningen

De overige langlopende leningen bestaan uit verstreckte geldleningen aan derden waar al dan niet zekerheidsstellingen tegenover staan. Onder de verstreckte geldleningen aan derden is een storting voor startersleningen ad € 400.000 verantwoord. Tevens is een duurzaamheidslening van 25 jaar verstreckt van € 128.000 aan de Ronde Maat. Op de duurzaamheidslening Julianaschool is ruim € 3.000 afgelost. Ook is € 38.000 afgelost op een vordering met een langere terugbetalingsverplichting. Deze vordering is met de genoemde aflossing in zijn geheel voldaan.

Onder de hypothecaire geldleningen personeel is één nieuwe lening ad € 100.000 aan een personeelslid verstreckt. Deze verstrecking past binnen het bestaande beleid. Bij de aflossing van totaal € 507.000 is in totaal € 491.000 in één keer afgelost.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

1. Bouwgrond in exploitatie (B.I.E.) woningbouw
 2. Bouwgronden in exploitatie (B.I.E.) industrie

boekwaarde 31-12-2020	boekwaarde 31-12-2021
-€ 208.843	-€ 459.918
€ 8.394.400	€ 4.620.326
€ 8.185.558	€ 4.160.408
€ 17.920	€ 3.362
€ 1.204.339	€ 650.000
€ 9.407.817	€ 4.813.770

3. Gereed product en handelsgoederen

4. Voorgenomen verkopen onroerend goed

Totaal voorraden (*)

(*) Voor waardering van de gronden zie toelichting paragraaf 3.6 Grondbeleid

Verloop van bouwgronden in exploitatie

Complex Dijkerhoek

De Kol GREX

Voorziening revitalisering De Kol

Opbroek fase I

Enkco Holten

Voorziening Enkco

Waterloo - Vlogtman

Voorziening Waterloo - Vlogtman

Pinkeltje

Vletgaarsmaten II fase A en B

Totaal bouwgronden in exploitatie

boekwaarde 31-12-2020	boekwaarde 31-12-2021
€ 334.888	€ 232.005
€ 7.006.969	€ 7.284.870
-€ 6.949.245	-€ 7.343.617
-€ 648.183	-€ 1.187.044
€ 4.306.791	€ 6.396.516
-€ 4.260.062	-€ 5.416.012
€ 1.982.943	€ 0
-€ 1.061.297	€ 0
€ 0	-€ 426.637
€ 7.472.754	€ 4.620.326
€ 8.185.558	€ 4.160.408

Aansluiting totaal generaal grondexploitatie

Saldi

Voorziening revitalisering De Kol

Voorziening Encko

Voorziening Waterloo-Vlogtman

Netto boekwaarde (conform balans voorraden)

boekwaarde 31-12-2020	boekwaarde 31-12-2021
€ 20.456.162	€ 16.920.036
-€ 6.949.245	-€ 7.343.617
-€ 4.260.062	-€ 5.416.012
-€ 1.061.297	€ 0
€ 8.185.558	€ 4.160.408

Overzicht verloop boekwaarden grondexploitatie 2021

Omschrijving complex	investering per 1-1-2021	kosten bouwrijpmaken (incl. kosten verwerving en voorbereiding)	rentebij-schrijving 1,26%	BBV POC methode tussentijdse winstuitkering	bijdrage provincie/derden/huren opslagen	opbrengst grond-verkopen kostprijs	reserves voorzie-ningen en bijdrage afb. alg dienst	investering per 31-12-2021
A. Bestemmingsplannen met kostprijsberekening								
Opbroek fase 1	857.821	52.783	-5.574					905.029
Opbroek fase 1 deel 3	-1.188.740	14.592	0					-1.174.148
Opboek Zuid fase 1C/2A	529.896		0					529.896
Opbroek Zuid deelfase 4	-847.160	338.439	0		-784.100	-155.000		-1.447.821
Dijkerhoek II	334.888	14.767	2.880			-120.530		232.005
De Kol Grex	7.006.969	280.141	60.260		-62.500			7.284.870
Waterloo-Vlogtman	1.982.943	-2.140.866	17.053		1.563.780	63.961	-1.486.872	0
Enkco Holten	4.306.791	2.275.119	37.038		-1.645.342	-63.961	1.486.872	6.396.516
Pinkeltje	0	15.463	0	153.069	23.940	-619.110		-426.637
Vletgaarsmaten II A en II B	7.472.754	142.732	64.266	50.751	-5.928	-3.104.250		4.620.326
Totaal A	20.456.162	993.170	175.923	203.820	-910.149	-3.998.890	0	16.920.036
B. Immateriele vaste activa (IMVA)								
Opbroek Noord	505.111	454.010	0			0		959.121
Opbroek Noord samenwerking	0	164.281					-164.281	
Opbroek Oost	6.403.961	124.040	0		-3.025	0		6.524.976
W.A. school	-103.110	36.919	0		66.192	0		0
Pinkeltje	23.940		0		-23.940	0		0
Kruimeltje	-72.792	50.353	0			0		-22.438
VGM II C	0	13.216						13.216
Totaal B	6.757.111	842.818	0	0	39.226	0	-164.281	7.474.874
Totaal generaal	27.213.273	1.835.989	175.923	203.820	-870.923	-3.998.890	-164.281	24.394.910

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Totaal vorderingen openbare lichamen

Overige vorderingen

- debiteuren belastingplichtigen en overigen
- voorziening dubieuze debiteuren

Totaal debiteuren na correctie voorziening dubieuze debiteuren

- debiteuren SOZA/WWB
- debiteuren SOZA/BBZ
- debiteuren TOZO
- debiteuren Stadsbank
- debiteuren Wmo, WI en schuldhulp
- voorschot zorgpremies en overige vorderingen
- voorziening dubieuze debiteuren SOZA

Totaal debiteuren sociale zaken na correctie voorziening dubieuze debiteuren

Schatkistbankieren rekening courant Rijk

Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar

	31-12-2020	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	€ 4.367.670	€ 4.428.498
Totaal vorderingen openbare lichamen	€ 4.367.670	€ 4.428.498
Overige vorderingen	€ 2.004.013	€ 1.393.765
- debiteuren belastingplichtigen en overigen	-€ 107.321	-€ 71.260
- voorziening dubieuze debiteuren		
Totaal debiteuren na correctie voorziening dubieuze debiteuren	€ 1.896.692	€ 1.322.505
debiteuren SOZA/WWB	€ 1.415.755	€ 1.347.067
debiteuren SOZA/BBZ	€ 480.519	€ 276.614
debiteuren TOZO	€ 198.628	€ 220.011
debiteuren Stadsbank	€ 12.687	€ 8.525
debiteuren Wmo, WI en schuldhulp	€ 26.888	€ 28.712
voorschot zorgpremies en overige vorderingen	€ 25.904	€ 10.587
voorziening dubieuze debiteuren SOZA	-€ 1.425.235	-€ 1.198.392
Totaal debiteuren sociale zaken na correctie voorziening dubieuze debiteuren	€ 735.146	€ 693.123
Schatkistbankieren rekening courant Rijk	€ 0	€ 4.400.000
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	€ 6.999.508	€ 10.844.125

Onder de vorderingen op openbare lichamen zijn alle vorderingen opgenomen waarover de gemeente geringe risico's van invorderbaarheid loopt. Voor deze vorderingen is geen voorziening dubieuze debiteuren gevormd, omdat de vorderingen verhaalbaar zijn.

Op balansdatum staan onder andere de volgende vorderingen open:

- belastingdienst, te vorderen BCF en BTW	€ 3.898.000
- ministerie Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties, afrekening algemene uitkering 2021	€ 467.000
- gemeente Enschede, uitkering ESF 2017-2020	€ 62.000

De overige openstaande vorderingen bestaat voornamelijk uit veel kleine posten en deze worden geïnd via de reguliere procedure.

Drie vorderingen zijn substantieel en behoeven nadere toelichting.

- € 78.000 toeristenbelasting vakantiepark 2^e termijn
- € 160.000 leges bouwvergunning
- € 164.000 te vorderen voorgeschoten kosten samenwerkingsverband Opbroek noord.

Deze vorderingen zijn inmiddels voldaan.

De vorderingen debiteuren sociale zaken zijn in totaal met ongeveer € 269.000 afgenomen. Bij de inkomensregeling TOZO (Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers) zijn meer aanvragen binnengekomen. De voorziening dubieuze debiteuren SOZA is ook dit jaar verder afgenomen met € 227.000.

Op de gemeentelijke debiteuren is de voorziening dubieuze debiteuren in mindering gebracht. Voor bepaling van de voorziening dubieuze debiteuren wordt als uitgangspunt gehanteerd dat de 20% van de vorderingen die uit handen van de deurwaarder zijn gegeven onderdeel uitmaken van dit bedrag. De vorderingen die lopen via schuldsanering, kwijtschelding et cetera worden voor 50 tot 95% dubieus meegenomen en alle vorderingen waarbij sprake is van een faillissement voor 100%.

Het drempelbedrag, voor verplicht schatkistbankieren, is voor 2021 in het eerste halfjaar vastgesteld op €777.000, oftewel 0,75% van het begrotingstotaal (€ 103.653.000 per 31 december 2021). In het tweede halfjaar heeft zich een wijziging voorgedaan en is het drempelbedrag € 2.073.000, oftewel 2% van het begrotingstotaal.

Gedurende de 4 kwartalen in 2021 zijn gemiddeld de volgende overtollige middelen buiten de schatkist gehouden:

1 ^e kwartaal 2021	€ 451.000
2 ^e kwartaal 2021	€ 560.000
3 ^e kwartaal 2021	€ 432.000
4 ^e kwartaal 2021	€ 436.000

Het saldo van schatkistbankieren rekening courant Rijk is op 31 december € 4.400.000

Liquide middelen

	31-12-2020	31-12-2021
BNG Bank	€ 2.201.743	€ 318.700
BNG SWV de Liesen	€ 2.291.711	€ 451.292
ING /voorheen postbank	€ 1.204	€ 924
ABN-AMRO Holten	€ 1.804	€ 5.982
Diverse kassen	€ 1.750	€ 1.750
Rabobank	€ 8.092	€ 23.683
Totaal liquide middelen	€ 4.506.303	€ 802.330

Het saldo aan liquide middelen is aanzienlijk lager dan per 31 december 2020. Dit wordt veroorzaakt doordat op balansdatum een batig saldo van € 4,4 miljoen in de schatkist bij het Rijk was uitgezet. Het lagere saldo op de bankrekening van De Liesen komt door aflossing van de geldlening en het uitkeren van winst aan de deelnemende partijen.

Overlopende activa/transitoria

Nog te ontvangen Rijk

Inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen

Vooruitontvangen facturen

Verstreckte voorschotten SOZA

Nog te ontvangen bedragen

Voorschotten / doorbetalingen

Suppletie aangifte belastingdienst

Totaal overlopende activa/transitoria

	31-12-2020	toevoeging	ontvangen	31-12-2021
€	-	€ 953.295	€ 198.603	€ 754.692
	€ 90.000			€ 1.321.996
	€ 1.000			€ 1.633
	€ 2.227.647			€ 1.216.889
	€ 7.825			€ 355.319
	€ 1.127			€ 47.841
	€ 2.327.599	€ 953.295	€ 198.603	€ 3.698.370

De posten onder Vooruitontvangen facturen zijn:

- softwarelicenties € 355.000
- ventilatie scholen € 812.000
- verzekeringen € 66.000
- VNG contributie € 59.000
- diverse kleine posten € 30.000

De posten onder Nog te ontvangen bedragen bestaan uit:

- basisuitkering Twence, wordt betaald na vergadering aandeelhouders € 74.000
- coronamiddelen zwembaden € 213.000
- winstuitkering Elsmoat € 126.000
- eindafrekening Nedvang € 63.000
- toeristenbelasting (10%) € 26.000
- Bbz lening bedrijfskapitaal € 47.000
- inleners individueel december € 22.000
- vakantiegeld Soweco € 94.000
- afvalfonds 3^e kwartaal 2021 € 71.000
- nagekomen vordering BUZA € 24.000
- bouwleges € 162.000
- verrekeningen Twence € 76.000
- vennootschapsbelasting 2020 en 2021 € 63.000
- diverse kleine posten, afwikkeling in 2022 € 156.000

De sterke toename van het eindsaldo Voorschotten/doorbetalingen heeft hoofdzakelijk te maken met een teveel betaalde premie ABP van € 287.000 en een voorschot IZA en Personeelsvereniging van € 57.000. De teveel betaalde bedragen zijn inmiddels terugontvangen.

De herrekening van onder andere de gemengde BTW en BTW op afval heeft geleid tot een aanzienlijk bedrag aan nog te vorderen BTW.

SPECIFICATIE BALANSPOSTEN PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene reserves
Bestemmingsreserves

Resultaat 2020
Resultaat 2021

Totaal eigen vermogen

	31-12-2020	31-12-2021
Algemene reserves	€ 32.556.848	€ 37.805.609
Bestemmingsreserves	€ 26.996.482	€ 27.226.800
Resultaat 2020	€ 3.074.723	
Resultaat 2021		€ 2.838.903
Totaal eigen vermogen	€ 62.628.053	€ 67.871.312

Specificatie van Reserves en Voorzieningen

nr. Reserves	beginsaldo 01-01-2021	toevoeging/ onttrekking voorgaand boekjaar	toevoeging in het jaar	onttrekking in het jaar	eindsaldo 31-12-2021
<u>Algemene reserves</u>					
5000 algemene reserve	€ 29.455.282	€ 1.376.323	€ 4.583.651	€ 0	€ 35.415.256
5002 reserve incidenteel perspectief	€ 3.101.566	€ 0	€ 1.356.900	-€ 2.068.113	€ 2.390.353
	€ 32.556.848	€ 1.376.323	€ 5.940.551	-€ 2.068.113	€ 37.805.609

Jaarrekening 2021

nr. Reserves	beginsaldo 01-01-2021	toevoeging/ onttrekking voorgaand boekjaar	toevoeging in het jaar	onttrekking in het jaar	eindsaldo 31-12-2021
Algemene bestemmingsreserves					
5014 reserve restauratie monumenten	€ 265.772	€ 0	€ 3.375	-€ 149.173	€ 119.975
5017 reserve egalisatie grondpr. Industrieterr.	€ 27.010	€ 0	€ 343	-€ 14.000	€ 13.354
5029 egalisatiereserve BTW-compensatiefonds	€ 13.090	€ 0	€ 166	-€ 13.256	€ 0
5033 reserve budgetoverheveling	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
5047 reserve sport	€ 577.778	€ 0	€ 191.779	-€ 90.000	€ 679.557
5048 reserve nieuwbouw zwembad	€ 35.122	€ 0	€ 372.146	-€ 352.648	€ 54.620
5049 reserve parkmanagement grondexpl.	€ 81.353	€ 0	€ 16.891	€ 0	€ 98.244
5050 reserve maatsch. Begeleiding asielzlk	€ 96.125	€ 0	€ 55.721	-€ 20.200	€ 131.646
5052 reserve onderwijsachterstandenbeleid	€ 10.801	€ 0	€ 137	-€ 10.938	€ 0
5055 reserve gebouwenbeheer	€ 939.640	€ 0	€ 11.933	-€ 227.831	€ 723.742
5057 reserve reïntegratie	€ 927.539	€ 0	€ 593.188	-€ 245.950	€ 1.274.777
5059 reserve Verlengde Waagweg	€ 407.096	€ 0	€ 5.170	€ 0	€ 412.266
5060 egalisatiereserve herz. bestemmingspl.	-€ 2.494	€ 0	€ 2.526	-€ 32	€ 0
5061 reserve LTVV algemeen	€ 380.476	€ 0	€ 4.832	€ 0	€ 385.309
5062 reserve VSP algemeen	€ 658.705	€ 0	€ 8.366	€ 0	€ 667.070
5065 reserve infra kern Holten (De Kom)	€ 171.710	€ 0	€ 2.181	-€ 173.891	€ 0
5066 reserve leefbaarheid platteland	€ 102.412	€ 0	€ 1.301	€ 0	€ 103.713
5068 reserve reconstructie (rood voor rood)	€ 36.147	€ 0	€ 24.959	€ 0	€ 61.106
5070 reserve ziektevervanging	€ 150.000	€ 0	€ 150.000	-€ 150.000	€ 150.000
5072 reserve afwikkeling Essent	€ 1.080.000	€ 0	€ 40.716	-€ 100.716	€ 1.020.000
5075 reserve afval	€ 33.253	€ 0	€ 57.422	-€ 90.676	€ 0
5076 reserve personeelsvoorzieningen	€ 262.051	€ 0	€ 3.328	€ 0	€ 265.379
5078 reserve onderhoud onderwijshuisvesting	€ 388.480	€ 0	€ 4.934	€ 0	€ 393.414
5081 reserve brandveiligheid De Borkeld	€ 825.206	€ 0	€ 10.480	-€ 11.230	€ 824.457
5085 reserve bijdragen regio Twente	€ 514.590	€ 0	€ 460.861	-€ 119.471	€ 855.981
5086 reserve egalisatiebuffer jeugd en WMO	€ 302.703	€ 0	€ 3.844	-€ 196.700	€ 109.847
5090 reserve Deltaplan	€ 27.470	€ 0	€ 349	-€ 27.819	€ 0
5093 reserve kenniscentrum	€ 164.118	€ 0	€ 2.084	-€ 166.202	€ 0
5094 reserve duurzaamheidsvisie	€ 408.558	€ 0	€ 65.189	-€ 192.735	€ 281.011
5095 reserve recreatie & toerisme	€ 210.600	€ 0	€ 2.675	€ 0	€ 213.275
5096 reserve bomenplan	€ 195.772	€ 0	€ 16.086	€ 0	€ 211.858
5097 reserve implementatie omgeving	€ 333.323	€ 0	€ 11.533	-€ 102.511	€ 242.346
5098 reserve centrumfunctie Rijssen	€ 0	€ 0	€ 400.000	€ 0	€ 400.000
5099 reserve corona	€ 776.598	€ 0	€ 1.827.993	-€ 1.046.721	€ 1.557.870
	€ 10.401.007	€ 0	€ 4.352.509	-€ 3.502.700	€ 11.250.816

Reserves grondexploitatie					
5110 reserve bovenwijkse voorz. grondexpl.	€ 184.331		€ 27.631	€ 0	€ 211.962
	€ 184.331	€ 0	€ 27.631	€ 0	€ 211.962

nr. Reserves	beginsaldo 01-01-2021	toevoeging/ onttrekking voorgaand boekjaar	toevoeging	onttrekking tbv. dekking kapitaallasten investerings	eindsaldo 31-12-2021
Bestemmingsreserves BBV					
5506 BBV reserve Reggesteyn	€ 4.208.793		€ 105.220	-€ 280.500	€ 4.033.513
5526 BBV reserve nieuwbouw gemeentehuis	€ 11.185.649		€ 279.641	-€ 648.000	€ 10.817.290
5530 BBV reserve kunstgras hockeyveld	€ 121.979		€ 3.049	-€ 34.600	€ 90.428
5536 BBV reserve starterslening	€ 249.899		€ 6.247	-€ 6.300	€ 249.846
5547 BBV Reserve Boomkamp-Busstation	€ 423.957		€ 10.599	-€ 53.600	€ 380.956
5548 BBV Kunstgras VV-Holten	€ 77.448		€ 1.936	-€ 9.600	€ 69.784
5549 BBV Reserve Constantijnschool	€ 143.419		€ 3.585	-€ 24.800	€ 122.205
	€ 16.411.144	€ 0	€ 410.279	-€ 1.057.400	€ 15.764.022

TOTAAL RESERVES

€ 59.553.330	€ 1.376.323	€ 10.730.969	-€ 6.628.213	€ 65.032.409
---------------------	--------------------	---------------------	---------------------	---------------------

De onttrekkingen bij de BBV-reserves betreft de kapitaallasten van de investeringen waarvoor de betreffende BBV-reserves zijn gevormd. Voor de dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit gewijzigd afschrijvingsbeleid vanuit de BBV voorschriften zijn de onderliggende BBV reserves geactualiseerd.

Jaarrekening 2021

nr. Voorzieningen	beginsaldo 01-01-2021	toevoeging	onttrekking	Vrijval	eindsaldo 31-12-2021
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>					
5321 voorziening risico's zorg	€ 13.714		-€ 13.714		€ 0
5323 voorziening pensioen wethouders	€ 3.996.566	€ 204.914	-€ 171.654	-€ 317.154	€ 3.712.672
5355 voorziening wachtgeld wethouders	€ 154.030	€ 3.851	-€ 66.314		€ 91.567
5399 voorziening statisch archief	€ 263.170				€ 263.170
	€ 4.427.480	€ 208.765	-€ 251.682	-€ 317.154	€ 4.067.409
<u>Voorzieningen voor bijdragen aan komende verv.inv. waarvoor heffing wordt geheven dan wel voorzieningen voor middelen van derden met gebonden bestemming</u>					
5331 voorziening Dokter Stokkersfonds	€ 421.866				€ 421.866
5429 voorziening verbeter.maatr. riolering	€ 1.316.900	€ 502.675	-€ 44.264		€ 1.775.311
5430 voorziening vervangingsinv. riolering	€ 3.467.201	€ 161.221	-€ 544.001		€ 3.084.421
	€ 5.205.967	€ 663.895	-€ 588.265	€ 0	€ 5.281.598
TOTAAL VOORZIENINGEN	€ 9.633.447	€ 872.660	-€ 839.947	-€ 317.154	€ 9.349.007

De voorzieningen bestaan uit voorzieningen voor aangegane verplichtingen of voorzieningen voor het opvangen van verliezen en risico's. De voorzieningen voor riolering dienen als bijdragen aan toekomstige (vervangings)investeringen, waarvoor een heffing wordt geheven. Daarnaast kent gemeente Rijssen-Holten ook voorzieningen die voort zijn gekomen uit middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.

In 2021 is van de voorziening pensioen wethouders is door verhoging van de rekenrente met bijna een half procent een bedrag van € 317.000 vrijgevallen ten gunste van de rekening van baten en lasten.

Toelichting mutaties reserves en voorzieningen

Conform de voor- najaarsnota worden alleen afwijkingen groter dan € 50.000 toegelicht. Voor de volledigheid merken wij nog op dat positieve bedragen onttrekkingen betreffen en negatieve bedragen toevoegingen aan de reserves en voorzieningen zijn.

5000 Algemene reserve

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Najaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	In verband met vertraging van het project 'Noabershof' wordt de winstneming van de GREX later ontvangen. Betreft winstneming Noaberhof grex. Zal in het tweede kwartaal 2022 in zijn geheel financieel worden afgewikkeld.	-€ 426.300	-€ 153.100

5048 Reserve nieuwbouw Zwembad RSN

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Over het investeringskrediet van het nieuwgebouwde zwembad in Rijssen moet rente worden toegerekend. Hiervoor is een bedrag uit de reserve onttrokken van € 55.600	Nihil	€ 55.600

5055 Reserve gebouwenbeheer

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Jaarlijks worden de overschotten en de tekorten op de budgetten voor gebouwenbeheer verrekend met de reserve gebouwenbeheer. Bij de jaarrekening is een bedrag van € 221.700 onttrokken.	Nihil	€ 221.700
Najaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	De verkoop van speeltuin Irene heeft nog niet plaats gevonden, dit is nog in afwachting van het BIBOB onderzoek. Verkoop vindt naar verwachting in 2022 plaats	-€ 205.000	Nihil

5057 Reserve Reintegratie

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Najaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	Voor het uitvoeren van een publieke taak is een bijdrage geraamd. Het verstrekken van deze bijdrage heeft vertraging opgelopen en zal in 2022 worden uitbetaald.	€ 82.000	€ 9.700

5070 Reserve ziektevervang

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Bij de jaarrekening 2021 is conform bestendige gedragslijn het resterende inhuur/ziektevervangingsbudget toegevoegd aan de reserve ziektevervang. Dit budget bedroeg € 150.000	Nihil	-€ 150.000

5085 Reserve bijdragen Regio Twente

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Voorjaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	Voor de reconstructie Hogepad/ Haarstraat is een uitname begroot van €65.400. In werkelijkheid is minder uitgegeven. De werkelijke kosten hiervoor zijn achtergebleven. Het project loopt nog door.	€ 65.400	€ 614
Jaarrekening 2021	De toevoeging van €121.700 betreft een bijdrage van de Regio Twente voor een aantal verkeersprojecten die zijn afgehandeld. Deze subsidie wordt achteraf verrekend conform de bestendige gedragslijn.	Nihil	-€ 121.700
Voorjaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	Voor de reconstructie Schoolstraat is een uitname begroot van €210.800. Inmiddels is er €118.900 voor uitgegeven. Het project is nog niet afgerond, waardoor de werkelijke kosten lager zijn dan begroot.	€ 210.800	€ 118.900
Najaarsnota 2021	Het project herinrichting wegvak Wethouder Korteboslaan vindt plaats in 2022. Hierdoor zijn de geraamde kosten van € 100.000 niet uitgegeven.	€ 100.000	Nihil

5094 Reserve Duurzaamheidsvisie

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Voorjaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	Voor het uitvoeren van de duurzaamheidsvisie is er tijdens de voorjaarsnota een bedrag van €55.000 geraamd om te onttrekken aan de reserve. De tekorten en overschotten ten bate van de duurzaamheidsvisie worden opgevangen door deze reserve.	€ 55.000	€ 117.200

5099 Reserve corona

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Voorjaarsnota 2021 + Najaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	Niet geraamde kosten die gelinkt kunnen worden met het actieplan corona, worden toegelicht in de paragraaf corona. Er is in totaal meer gestort en minder onttrokken dan begroot.	Nihil	€ 136.097

5323 Voorziening pensioen wethouders

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Om de reserve pensioenen wethouders op peil te houden dient € 317.200 te worden onttrokken. Ten eerste stijgt de rekenrente van 0,082 (2020) naar 0,528 (2021). Daarnaast zijn twee voormalige wethouders overleden, waardoor er minder geld in de voorziening beschikbaar gesteld hoeft te worden.	Nihil	€ 317.200

5355 Voorziening wachtgeldregeling wethouders

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Er is een aanvullende storting noodzakelijk omdat er rekening gehouden moet worden met aangesproken rechten door een oud wethouder. Hiervoor moet een bedrag van €66.300 aan de voorziening worden onttrokken.	Nihil	€ 66.300

5430 Voorziening vervangingsinvestering riolering

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Voorjaarsnota 2021 + Najaarsnota 2021 + Jaarrekening 2021	Bij de voorjaarsnota is aanvankelijk aangegeven dat er een bedrag zou worden toegevoegd en bij de najaarsnota is aangegeven dat er een groter bedrag zou moeten worden onttrokken. Hierdoor is een begrote onttrekking ontstaan van €13.600. In werkelijkheid is er een toevoeging gedaan aan de voorziening van €46.686. Jaarlijks worden de overschotten en de tekorten op de budgetten voor riolering verrekent met de voorziening. Het verschil heeft onder andere te maken met lagere uitgaven voor gemalen, drukriolering en onderzoekskosten voor de riolering.	€ 13.600	-€ 46.686

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

	31-12-2020	vermeerderingen	aflossing	naar crediteuren	31-12-2021
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 39.336.163	€ 10.000.000	€ 4.967.780		€ 44.368.382
Waarborgsommen	€ 13.500		€ 900		€ 12.600
Onderhandse leningen van binnenlandse bedrijven	€ 1.030.000	€ 0		€ 200.000	€ 830.000
Totaal vaste schulden, looptijd langer dan een jaar	€ 40.379.663	€ 10.000.000	€ 4.968.680	€ 200.000	€ 45.210.982

In 2020 is een langlopende lening afgesloten voor de financiering van het nieuwe zwembad van € 16.000.000 met een looptijd van 25 jaar tegen een rentepercentage van 0,43%. Twee delen van € 5.000.000 zijn in april en oktober gestort en het laatste deel ad. € 6.000.000 wordt in april 2022 gestort. Het bedrag van € 830.000 bij Onderhandse leningen aan binnenlandse bedrijven betreft een gedeelte van de koopsom van onroerend goed in Opbroek Oost. Jaarlijks vindt er een overheveling plaats naar crediteuren. Dit betreft het gedeelte dat het volgende jaar moet worden betaald. De lening wordt de komende jaren, tot en met 2025, in termijnen betaald. De betaalde rente aan bancaire instellingen bedroeg in 2021 € 1.092.000.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2020	31-12-2021
Kasgeldleningen	€ 9.000.000	€ 0
Overige schulden Crediteuren	€ 6.108.177	€ 7.160.760
	€ 15.108.177	€ 7.160.760

De hoogte van het crediteurensaldo wordt sterk beïnvloed door het moment waarop gefactureerd wordt. De factuurdatum is bepalend in welk dienstjaar deze als crediteur wordt opgenomen. Bij de presentatie van het crediteurensaldo zijn de transitorische posten gecorrigeerd op het crediteurensaldo zodat op de balans de juiste verantwoording plaatsvindt. Het crediteurensaldo bestaat uit een groot aantal bedragen.

Onderstaand een aantal grote posten, die eruit springen:

- gedeelte koopsom van aankoop Opbroek	€ 200.000
- zorgaanbieders	€ 994.000
- afdracht ABP	€ 295.000
- nieuwbouw zwembad	€ 393.000
- nieuwbouw school	€ 1.726.000
- loonheffing en BTW	€ 1.651.000

nr. Overlopende passiva (OP)

	31-12-2020	toevoeging	onttrekking	31-12-2021
<i>Ontvangsten Rijk</i>				
5312 OP onderwijsachterstandenbeleid	€ 370.740	€ 156.883	€ -	€ 527.623
5379 OP kwalificatieplicht	€ 7.048	€ -	€ -7.048	€ -0
5434 OP Spec. taken Alg.Uitkering	€ 23.400	€ -	€ -	€ 23.400
5441 OP Kapitaalverstr. 75% Rijk	€ 35.398	€ -	€ -9.439	€ 25.959
5443 OP TOZO	€ 4.146.970	€ 1.206.857	€ -3.955.446	€ 1.398.381
5444 OP Extern Advies Warmtetransitie	€ 14.540	€ -	€ -14.540	€ -
5445 OP Toeslagenaffaire	€ 14.687	€ -	€ -6.620	€ 8.067
5447 OP Huisvest. grote gezinnen	€ -	€ 32.500	€ -	€ 32.500
5448 OP NPO Middelen	€ -	€ 829.260	€ -	€ 829.260
5449 OP Ventilatie in scholen	€ -	€ 811.611	€ -	€ 811.611
5451 OP Sportakkoord	€ -	€ 84.089	€ -	€ 84.089
5452 OP Toezicht en handhaving Corona	€ -	€ 51.687	€ -	€ 51.687
	€ 4.612.782	€ 3.172.887	€ -3.993.093	€ 3.792.576
<i>Ontvangsten Provincie</i>				
5417 OP voorziening bodemsanering	€ 547.511	€ 47.687	€ -200.404	€ 394.794
5440 OP pilot wijk van de toekomst	€ 42.463	€ -	€ -13.129	€ 29.334
5442 OP Waterhuish. Oosterhof	€ 88.711	€ -	€ -21.274	€ 67.437
5446 OP Vz herinr Korteboslaan	€ -	€ 298.017	€ -	€ 298.017
	€ 678.685	€ 345.704	€ -234.807	€ 789.582
<i>Ontvangsten Veiligheidsregio</i>				
5450 OP Controle Toegangsbewijs	€ -	€ 45.370	€ -	€ 45.370
	€ -	€ 45.370	€ -	€ 45.370
Totaal ontvangsten Rijk, Provincie en Veiligheidsregio	€ 5.291.468	€ 3.563.961	€ -4.227.900	€ 4.627.529
Nog te ontvangen facturen	€ 4.038.766			€ 3.247.424
Totaal overlopende passiva	€ 9.330.234			€ 7.874.954

Toelichting overlopende passiva

5417 (OP) Voorz. bodemsanering

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Voor de bodemsanering heeft een verrekening plaatsgevonden met de provincie Overijssel voor 2018 en 2019. Hiervoor is er uit de overlopende passiva € 200.400 onttrokken.	Nihil	€ 200.400

5443 (OP) TOZO

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Restanten van de TOZO die niet zijn uitgegeven moeten worden terugbetaald aan het Rijk. In 2021 is een bedrag van € 1.199.753 gestort.	Nihil	-€ 1.199.753

5446 (OP) vz herinrichting Korteboslaan

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Voor de afwikkeling van de het project herinrichting Korteboslaan moet € 298.017 beschikbaar worden gehouden in de overlopende passiva. Het project wordt verder uitgevoerd in 2022.	Nihil	-€ 298.017

5448 (OP) NPO middelen

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	De NPO middelen die ontvangen zijn mogen over meerdere jaren worden ingezet. Het is noodzakelijk dat de bijdrage die ontvangen is beschikbaar wordt gehouden in de overlopende passiva.	Nihil	-€ 829.260

5449 (OP) Ventilatie in scholen

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	De middelen die niet zijn ingezet met betrekking tot de SUVIS regeling mogen over meerder jaren worden ingezet. Hier-voor is het noodzakelijk dat de bijdrage die hiervoor ontvangen is, beschikbaar wordt gehouden in de overlopende passiva.	Nihil	-€ 811.611

5451 (OP) Sportakkoord

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Het niet besteedde overschot van de sportakkoorden dient beschikbaar gehouden te worden. De gelden worden in 2022 ingezet, omdat in 2021 vertraging is opgelopen door corona.	Nihil	€ 84.098

5452 (OP) Toezicht en handhaving Corona

Besluit	Toelichting	Geraamd	Werkelijk
Jaarrekening 2021	Het niet besteedde deel van de middelen voor Toezicht en handhaving Corona dient beschikbaar gehouden te worden voor terugbetaling aan de Veiligheidsregio.	Nihil	-€ 51.687

Toelichting nog te ontvangen facturen

Nog te ontvangen facturen bestaat uit de volgende posten:

- saldo rekening courant De Liesen	€ 452.000
- sociaal domein nog te betalen	€ 824.000
- meerkostenregeling Jeugd en WMO 2021	€ 88.000
- facturen in 2022 ontvangen, prestatie in 2021	€ 409.000
- subsidie VVE	€ 95.000
- energie	€ 122.000
- terug te betalen aflossingen Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)	€ 156.000
- overlopende rente	€ 590.000
- nog te betalen slarissen ingevolge CAO	€ 317.000
- diverse kleinere bedragen, afwikkeling in 2021	€ 185.000

4.3 Waarborgen en garanties

Per 31 december 2021 bedraagt het saldo van de gewaarborgde geldleningen € 73.204.132.

De gemeente staat direct garant voor een bedrag van € 2.339.228; voor € 70.864.904 neemt de gemeente een achtervangpositie in en staat het Waarborgfonds voor de Sociale Woningbouw (WSW) in eerste instantie garant voor de betaling van rente en aflossing als een geldnemer niet meer aan zijn verplichtingen voldoet.

In 2010 is met een zorginstelling afgesproken een aantal leningen bij het waarborgfonds voor de zorgsector (Wfz) onder te brengen. Dit verzoek is afgewezen door het Wfz omdat borging via het Wfz voor de betreffende zorginstelling geen (direct) voordeel opleverde. De financiële situatie van de instelling voldeed wel aan de gestelde voorwaarden. Maar vanwege het beperkte borgingsvolume Wfz breed, heeft het Wfz besloten borgstelling te beperken tot nieuwe leningen. De gemeente blijft dus direct garant staan voor de betreffende leningen. Voor de risico's die dit met zich meebrengt, is een recht van eerste hypotheek gevestigd op het onderpand.

Het garantievermogen staat hiervoor als buffer.

Het garantievermogen bestaat uit het direct beschikbaar risicovermogen vermeerderd met het totaal aan obligo's van de deelnemers. Als dit vermogen daalt tot 0,25% van het garantievolume zullen in eerste instantie de deelnemers worden aangesproken. Als dit niet toereikend is treedt de achtervangpositie van het Rijk en gemeenten in werking en zullen zij renteloze leningen aan het Rijk moeten verstrekken.

Het aantal en de omvang van de leningen waarvoor de gemeente direct garant staat, zullen in de toekomst afnemen. In 2004 is namelijk bepaald dat de gemeente zich niet meer direct garant zal stellen voor leningen van zorginstellingen die in aanmerking komen voor borging via het Wfz.

De zekerheidsstructuur zoals die momenteel is opgebouwd bestaat uit drie lagen:

- primaire zekerheid wordt gevormd door het eigen vermogen van de woningcorporatie;
- secundaire zekerheid wordt gevormd door het vermogen van het WSW;
- tertiaire zekerheid wordt gevormd door het Rijk en gemeenten als achtervang.

Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Rente-percentage	Restant geldlening	
			31-12-2020	31-12-2021
Stichting Viverion	1.815.121	4,940	490.131	393.931
Stichting Verzorginghuizen Regio Oost (Maranatha)	1.370.000	4,950	737.936	628.016
Stichting Verzorginghuizen Regio Oost (Maranatha)	1.400.000	3,370	683.805	631.423
Stichting Verzorginghuizen Regio Oost (Maranatha)	2.500.000	4,980	766.853	685.858
subtotaal			2.678.725	2.339.228

Naam van de geldnemer	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Rente-percentage	Restant geldlening	
			31-12-2020	31-12-2021
Stichting Viverion	921.174	4,880	572.991	546.196
Stichting Viverion	836.040	1,140	490.331	460.172
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	680.670	4,090	330.722	-
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	453.780	4,200	181.512	172.436
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	862.182	4,320	306.150	278.319
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	2.042.011	2,800	702.387	638.534
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	1.361.341	4,550	453.682	412.438
Stichting Viverion	2.268.901	2,060	485.786	368.028
Christelijke Woningbouwvereniging De Goede Woning (voorheen St. Verantw. Wonen)	3.579.872	2,330	2.147.923	2.058.427
Stichting Viverion	1.089.073	3,460	294.574	239.598
Stichting Vestia	6.964.038	6,180	1.013.374	521.874
Christelijke woningbouwvereniging De Goede Woning	1.815.121	2,550	181.512	90.756
Stichting Viverion	8.100.000	5,273	3.319.907	2.915.530
Stichting Viverion	8.100.000	5,268	3.318.819	2.914.514
Stichting Habion	700.000	3,780	700.000	700.000
Stichting Viverion	4.000.000	3,730	4.000.000	4.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	1.119.179	3,940	308.091	280.083
Woningbouwvereniging De Goede Woning	1.250.000	3,880	800.000	750.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	5.000.000	3,670	4.300.000	4.200.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	5.700.000	3,770	5.016.000	4.902.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	2.000.000	3,490	1.650.000	1.600.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	3.000.000	3,460	2.640.000	2.580.000
Stichting Viverion	2.000.000	2,030	2.000.000	2.000.000
Stichting Viverion	3.570.000	1,500	3.570.000	3.570.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	2.800.000	1,265	2.450.000	2.380.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	3.300.000	1,050	3.102.000	3.036.000
Stichting Viverion	2.500.000	1,010	2.500.000	2.500.000
Stichting Viverion	2.500.000	1,275	2.500.000	2.500.000
Stichting Viverion	2.500.000	0,900	2.500.000	2.500.000
Stichting Viverion	2.500.000	0,605	2.500.000	2.500.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	2.500.000	-	2.000.000	1.000.000
Stichting Viverion	2.000.000	0,700	2.000.000	2.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	2.750.000	0,430	2.750.000	2.750.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	3.500.000	0,567	3.500.000	3.500.000
Stichting Viverion	4.000.000	0,622	4.000.000	4.000.000
Stichting Viverion	4.000.000		-	4.000.000
Woningbouwvereniging De Goede Woning	1.000.000		-	1.000.000
subtotaal			68.585.761	69.864.904
totaal gewaarborgde geldleningen			71.264.487	72.204.132

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en rechten

Wat	gestart per		looptijd (incl optiejaren)	eindigt per		Restant verplichting per 31-12-2021
	jaar	kwartaal		jaar	kwartaal	
Schoonmaak gemeentehuis	2015	Q2	8	2023	Q2	€ 145.000
Accountantscontrole/diensten	2016	Q2	6	2022	Q2	€ 75.000
Regulier onderhoud drukriolering	2017	Q3	5	2022	Q3	€ -
Mobiele communicatie	2017	Q1	6	2023	Q1	€ 10.000
Transport afval	2018	Q1	6	2024	Q1	€ 260.000
Alg. voorziening huish. ondersteuning	2018	Q1	5	2023	Q1	€ 1.880.000
Maatwerk huishoudelijke ondersteuning	2018	Q1	5	2023	Q1	zie alg.vz
WMO	2019	Q1	6	2025	Q1	n.b.
Jeugd zorg	2019	Q1	6	2025	Q1	n.b.
Uitzenddiensten t/m schaal 9	2019	Q3	4	2023	Q3	€ 315.000
Payrolling t/m schaal 9	2019	Q3	4	2023	Q3	€ 480.000
WMO hulpmiddelen	2019	Q1	7	2026	Q1	€ 1.500.000
Brandverzekering - Leidende verzekeraar	2019	Q1	4	2023	Q1	€ 37.500
Brandverzekering - Volgende verzekeraar	2019	Q1	4	2023	Q1	€ 112.500
Groenafval - Laden, transporteren en verwerken	2019	Q1	4	2023	Q1	€ 114.500
Exploitatie lichtmastreclame	2019	Q1	10	2029	Q1	€ -210.000
Exploitatie A0 reclamedisplays	2019	Q3	6	2025	Q3	€ -87.500
Riool- kolkenreiniging en rioolinspectie	2019	Q1	4	2023	Q1	€ 150.000
WOZ diensten	2020	Q1	6	2026	Q1	€ 340.000
Maaien	2020	Q1	5	2025	Q1	€ 420.000
Onkruidbestrijding	2020	Q1	5	2025	Q1	€ 360.000
Energie - Elektra	2020	Q1	5	2025	Q1	€ 1.650.000
Energie - Gas	2020	Q1	5	2025	Q1	€ 555.000
Softwaremakelaar - gemeente specifieke software	2020	Q4	4	2024	Q4	€ 2.025.000
Softwaremakelaar - kantoorautomatisering	2020	Q4	4	2024	Q4	€ 300.000
Software Financieel pakket	2020	Q1	11	2031	Q1	€ 675.000
Levering warme dranken(automaten)	2020	Q1	9	2029	Q1	€ 450.000
Onderhoud techn. Installaties gem.huis	2020	Q1	6	2026	Q1	€ 225.000
Software RMC, Leerplicht en Leerlingenvevoer	2021	Q1	10	2031	Q1	€ 117.000
Pers. & Sal.adm WSW personeel	2021	Q1	8	2029	Q1	€ 936.250
Planning & Control appl.	2021	Q4	11	2032	Q2	€ 197.273
Tankpassen	2021	Q3	4	2025	Q2	€ 2.100.000

4.4 Kredieten- en projectenverslag

Jaarrekening 2021

kredietnummer	omschrijving kredietnummer	begroting	werkelijk	restant	planning uitvoering		toelichting	afsluiten ja/nee
		2021	t/m 2021		start	gereed		
70441, 70684, 70751, 70757, 70814, 70921	Grond woningbouw	12.580.572,86	12.453.985,42	126.587,44			Zie opmerkingen bij Grondbedrijf afwikkeling.	Nee
70752, 70834	Grond bedrijventerrein	3.202.907,46	4.620.326,12	-1.417.418,66			Zie opmerkingen bij Grondbedrijf afwikkeling.	Nee
70757 t/m 70759 + 70764+70865	Toekomstige Grexen Woningbouw	7.918.702,00	7.480.924,18	437.777,82			Zie opmerkingen bij Grondbedrijf afwikkeling.	Nee
70685	Starterslening 2013-2019	2.325.000,00	2.325.000,00	0,00	2012		Is doorlopende regeling. Er wordt pas gestort als saldo niet meer toereikend is.	Nee
70771	Reduces Sign on	35.000,00	13.534,13	21.465,87	2017	2022	Nog jaar laten staan, eind 2022 afsluiten	Nee
70777	Fusieclub Rijssen i.o.	344.800,00	309.180,39	35.619,61	2017	2021	Gereed.	Ja
70778	Kunstgras Toplaag SC Rijssen	241.400,00	234.265,11	7.134,89	2017	2021	Gereed.	Ja
70793	Centrumfunctie Rijssen	2.702.800,00	2.642.088,37	60.711,63	2017	2022	Het werk wordt in kwartaal 1 2022 afgerond.	Nee
70796	Fietsstalling NS Rijssen	434.300,00	422.139,34	12.160,66	2017	2021	Gereed.	Ja
70800	Parkeerroute Centrum	63.400,00	36.636,74	26.763,26	2017	2022	Er zijn problemen met technische aansturing vol-vrij bebording. Wordt hopelijk in 2022 opgelost.	Nee
70810	Pilot Fitness	140.000,00	0,00	140.000,00	2018	2022	Het krediet nog niet afsluiten, wordt bij de voorjaarsnota omgezet in krediet voor speelvisie. Middelen worden gebruikt voor uitvoeringsprogramma speelvisie.	Nee
70811	Wegreconstr na rioolvervanging	418.000,00	289.612,72	128.387,28	2018	2022	Werk is nog niet gereed.	Nee
70822	Grond herinr. Kalfstermansweide	83.000,00	0,00	83.000,00	2018	2022	Zie toelichting bij project P0512.	Nee
70823	Grond Verb. Holterb./Station	97.000,00	0,00	97.000,00	2018	2022	Een restant van € 82.000 dient beschikbaar te blijven voor minruilverkaveling om alsnog te kunnen voldoen aan de initiële plannen. Momenteel is het plan uitgevoerd middels een workaround omdat ze er niet uit konden komen met de grondeigenaar. Krediet nog 1 jaar laten staan.	Nee
70828	Fietspad ten noorden spoor	208.500,00	205.607,04	2.892,96	2018	2021	Gereed	Ja
70830	Verduurz. Openbare Verlichting	348.200,00	294.569,84	53.630,16	2018	2022	Project 2021 afgerond. Restant wordt inzet voor verdere verduurzaming openbare verlichting in 2022.	Nee
70840	Verv 2 waarschuwingswagens	28.000,00	14.560,30	13.439,70	2019	2021	Er is er 1 vervangen. Dat is voldoende. Krediet afsluiten in 2021.	Ja
70842	Verv RH152 + RH 153 rolbezems	24.000,00	21.900,00	2.100,00	2019	2021	Gereed.	Ja
70857	Uitbreiding Columbarium	70.000,00	42.466,91	27.533,09	2020	2022	Het krediet nog niet afsluiten. Vertraging van de levering, wordt voorjaar 2022 geplaatst.	Nee
70858	Herinrichting Molenstalweg	932.100,00	898.576,94	33.523,06	2019	2022	In 2022 worden nog kosten geboekt op het project. Afronding in 1e kwartaal 2022.	Nee
70861	Bijdr R0426 Recon Schoolstraat	272.200,00	186.350,78	85.849,22	2019	2022	Er komt nog een eindtermijn in februari/maart 2022.	Nee
70867	Verv. RH55 tractor sportvelden	59.500,00	57.638,35	1.861,65	2020	2021	Gereed.	Ja
70868	Verv. RH67 tractor plantsoenen	69.700,00	0,00	69.700,00	2020	2022	Is geleverd in week 4.	Nee
70869	Toegangscontr systeem gem.huis	93.000,00	95.747,84	-2.747,84	2020	2021	Gereed,	Ja
70870	Verduurz gem verhuur gebouwen	150.000,00	53.007,18	96.992,82	2020	2022	Het restant beschikbaar houden voor uitvoering verduurzaming in 2022.	Nee
70871	Kwaliteitsimpuls centr. Holten	157.300,00	56.607,99	100.692,01	2020	2022	Het werk is in het 1e kwartaal afgerond.	Nee

Jaarrekening 2021

kredietnummer	omschrijving kredietnummer	begroting	werkelijk	restant	planning uitvoering		toelichting	afsluiten ja/nee
		2021	t/m 2021		start	gereed		
70872	Verb.maatr. Westerstraat	50.000,00	0,00	50.000,00	2020	2022	Krediet betrekken bij herontwikkeling Haarschool.	Nee
70873	Microsoft Office Suite 2010	130.000,00	117.789,29	12.210,71	2020	2022	Deel opleiding zie ook Software en extra werk ivm. koppeling MS-Teams. Er volgt nog een kleine factuur, bedrag niet bekend. Nog niet afsluiten.	Nee
70874	Telefooncentrale	84.000,00	32.301,48	51.698,52	2020	2022	Komt nog in 2022 ivm. uitstel Vodafone. Krediet beschikbaar houden.	Nee
70881	Verv. Huisvuilwagen RH11	193.000,00	0,00	193.000,00	2021	2022	Aanbesteding is in afwachting van plaatsing op negometrix, is voorbereid.	Nee
70882	Verv. Veegmachine RH08	244.000,00	0,00	244.000,00	2021	2022	Er wordt gekeken of in kader van duurzaamheid nog een slag kan worden gemaakt.	Nee
70883	Aankp ondergrond parkeerplaats	235.000,00	0,00	235.000,00	2020	2022	Hier wordt nog steeds over onderhandeld.	Nee
70884	Gladheidsbestrijdings materiaa	425.000,00	266.024,86	158.975,14	2020	2021	Gereed.	Ja
70887	Verk.infrastruct. 3e fietsring	19.200,00	0	19.200,00	2020	2022	Dit betreft de uren die geactiveerd moeten worden.	Nee
70888	Schoolstraat Rijssen	28.100,00	18.265,00	9.835,00	2020	2022	Zie toelichting bij project R0426.	Nee
70891	Nieuwbouw basisonderwijs	4.234.000,00	4.038.812,98	195.187,02	2021	2022	De sloop heeft in 2021 plaatsgevonden. De nieuwbouw loopt door tot in 2022.	Nee
70892	Kruispunt Stroekeld-Reggesinge	227.300,00	170.656,56	56.643,44	2021	2022	Zie ook krediet Reggesingel-Veeneslagen: is 1 project, in 1e kwartaal 2022 afronding.	Nee
70893	Uitbr parkeerterr Okia	125.000,00	0,00	125.000,00	2021	2022	Is in afwachting van nieuwbouw, krediet mee naar 2022.	Nee
70894	Verkeersafwikk Opbroek	228.700,00	20.280,11	208.419,89		2022	Restant mee naar 2022 en herschikken in relatie tot budgetten projectadministratie.	Nee
70895	Dyn verlichting fietspad spoor	45.000,00	37.900,88	7.099,12		2021	Gereed.	Ja
70896	Grond aankp Wierdensestraat 42	50.000,00	0,00	50.000,00		2022	Aankoop gaat niet door, bij voorjaarsnota 2022 bezien.	Nee
70897	aankp pand Wierdensestraat 42	160.000,00	0,00	160.000,00		2022	Aankoop gaat niet door, bij voorjaarsnota 2022 bezien.	Nee
70898	Aanschaf bureaustoelen	122.000,00	96.513,33	25.486,67	2020	2021	Gereed.	Ja
70899	Aanschaf voertuig + aanhanger	50.000,00	56.390,11	-6.390,11		2021	Gereed.	Ja
70900	Relinen en deelreparaties	170.000,00	155.476,21	14.523,79		2021	Gereed.	Ja
70901	verv RH200 maaier odh sportvel	19.400,00	19.360,00	40,00		2021	Gereed.	Ja
70902	Nieuwbouw Zwembad	19.131.500,00	3.705.677,50	15.425.822,50		2023	Project loopt door tot in 2023.	Nee
70903	Kruispunt Reggesingel-Veenesl.	17.500,00	73.997,80	-56.497,80		2022	Zie ook krediet kruispunt Stroekeld-Reggesingel: is 1 project, in 1e kwartaal 2022 afronding.	Nee
70904	Verstrekte lening Kampus	2.000.000,00	0,00	2.000.000,00		2022	Nog geen aanvraag tot uitbetaling ontvangen.	Nee
70905	DV inr. Keizersweg-Vrijheidsln	43.000,00	21.597,40	21.402,60		2022	De voorbereiding gestart in 2021. Project loopt door in 2022.	Nee
70908	Elektromech verv drukriolering	210.000,00	181.072,46	28.927,54		2022	Dit project is nog niet klaar. Er komen nog facturen.	Nee
70909	lamellenfilters ombouw	60.000,00	30.675,45	29.324,55		2021	Gereed.	Ja
70910	Duiker Molenstalweg	47.000,00	47.123,24	-123,24		2021	Gereed.	Ja
70912	Groenstrook De Kol Holterenk	62.500,00	62.500,00	0,00		2021	Gereed.	Ja
70918	Duurzaamheidslening Ronde Maat	127.500,00	127.500,00	0,00		2021	Gereed.	Ja
70919	bijdr aan R0425 afkoppel en be	95.000,00	0,00	95.000,00		2022	Wacht op vaststelling groenbeleidsplan en uitspraak Hoge Raad.	Nee
70920	Geldlening Sterkerij	190.000,00	0,00	190.000,00		2022	Geldlening voor de Sterkerij 3.0. Wordt pas in 2022 verstrekt.	Nee
70922	Uren Riolering 2021	143.600,00	133.117,95	10.482,05		2021	Gereed.	Ja

Jaarrekening 2021

projectnummer	omschrijving projectnummer	begroot t/m 2021	werkelijk t/m 2021	restant	planning uitvoering		toelichting	afsluiten ja/nee
					start	gereed		
P0512	NHVV herinr. Kalfstermansweide	1.510.100,00	1.600.706,36	-90.606,36	2011	2021	Gereed.	Ja
R0425	Parkeerterrein Haarstraat Hoge	260.000,00	15.205,90	244.794,10	2019	2022	Restant R0425 overhevelen naar 2022.	Nee
R0426	Reconstructie Schoolstraat	656.200,00	454.514,08	201.685,92	2019	2022	Restant R0426 overhevelen naar 2022.	Nee
R0956	Maatregelen Tunnels	20.000,00	7.827,50	12.172,50	2019	2022	Mee naar 2022, dit jaar aanvullend voorstel.	Nee
R0961	Masterplan Oosterhof	508.000,00	403.466,05	104.533,95	2019	2022	Mee naar 2022.	Nee
R0963	Waterhuishouding Oosterhof	35.000,00	116.452,50	-81.452,50	2019	2022	Is samengevoegd met R0962.	Nee

Begrotingsrechtmatigheid kredieten

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens het toetsingskader van het Platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten zijn er situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld, of dat uitgaven binnen het bestaande beleid.

Zoals blijkt uit het kredieten- en projectenverslag wordt een aantal kredieten/projecten overschreden. Daar waar een aanzienlijk overschrijding is ontstaan wordt hieronder een toelichting gegeven. Gesteld kan worden dat de uitgaven passen binnen het doel waarvoor de kredieten beschikbaar zijn gesteld en binnen het bestaande beleid.

P0512 – NHVH herinr. Kalfstermansweide, R0963 – Waterhuishouding Oosterhof

Deze projecten laten een overschrijding zien. Deze overschrijding wordt gedekt door een overschrijding aan de batenkant tot eenzelfde bedrag. Dit betreffen bijdragen van derden of onttrekkingen aan reserves of voorzieningen. Per saldo verlopen deze projecten neutraal.

5. Het overzicht van baten en lasten in de rekening

De toelichting op de afwijkingen per programma is met ingang van 2017 niet meer afzonderlijk opgenomen in de jaarrekening. Volgens de BBV is het toegestaan als het jaarverslag en jaarrekening in 1 boekwerk worden aangeboden te volstaan met een verwijzing in de jaarrekening naar de analyse in het jaarverslag.

In het jaarverslag is per programma na de financiële verantwoording onder het kopje Wat heeft het gekost een analyse van de afwijkingen tussen begroot en werkelijk opgenomen.

Omschrijving programma (Bedragen * € 1.000)	Raming primaire begroting			Raming na wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	baten	lasten	Saldo	baten	lasten	Saldo	baten	lasten	Saldo
Totaal 1. Inwoners, Organisatie en Bestuur	-€ 652	€ 4.531	€ 3.879	-€ 873	€ 3.722	€ 2.849	-€ 753	€ 3.296	€ 2.543
Totaal 2. Jongeren en Onderwijs	-€ 647	€ 17.393	€ 16.746	-€ 1.948	€ 22.305	€ 20.357	-€ 2.717	€ 22.355	€ 19.639
Totaal 3. Samen zorgen	-€ 514	€ 12.368	€ 11.854	-€ 968	€ 12.730	€ 11.762	-€ 994	€ 12.508	€ 11.514
Totaal 4. Cultuur en Sport	-€ 2.742	€ 7.822	€ 5.080	-€ 3.614	€ 9.700	€ 6.086	-€ 2.917	€ 8.816	€ 5.899
Totaal 5. Ondernemen en Werk	-€ 6.427	€ 13.587	€ 7.160	-€ 8.851	€ 15.919	€ 7.068	-€ 8.786	€ 14.658	€ 5.871
Totaal 6. Wonen, Recreëren en Veiligheid	-€ 2.092	€ 7.368	€ 5.276	-€ 4.179	€ 9.491	€ 5.312	-€ 4.937	€ 9.795	€ 4.859
Totaal 7. Wijken	-€ 6.804	€ 12.409	€ 5.605	-€ 10.054	€ 14.831	€ 4.777	-€ 9.923	€ 14.740	€ 4.817
Totaal 11. Kapitaallasten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal programma's	-€ 19.878	€ 75.478	€ 55.600	-€ 30.486	€ 88.697	€ 58.212	-€ 31.026	€ 86.168	€ 55.142
Algemene dekkingsmiddelen									
Algemene belastingen	€ -7.674	€ 608	€ -7.067	€ -7.534	€ 592	€ -6.942	€ -7.504	€ 535	€ -6.970
Algemene uitkering	€ -57.831	€ 0	€ -57.831	€ -61.504	€ 0	€ -61.504	€ -62.148	€ 0	€ -62.148
Stelposten	€ -194	€ 2.841	€ 2.647	€ 0	€ 25	€ 25	€ 0	€ 0	€ 0
Overige dekkingsmiddelen	€ -4.576	€ 171	€ -4.405	€ -4.746	€ 177	€ -4.569	€ -4.568	€ 180	€ -4.388
Onvoorzien uitgaven	€ 0	€ 80	€ 80	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Vennootschapsbelasting	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal algemene dekkingsmiddelen	€ -70.276	€ 3.699	€ -66.577	€ -73.784	€ 794	€ -72.989	€ -74.220	€ 714	€ -73.506
Overhead	€ -223	€ 12.046	€ 11.823	€ -710	€ 14.149	€ 13.439	€ -824	€ 13.944	€ 13.120
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	€ -90.377	€ 91.223	€ 847	€ -104.979	€ 103.640	€ -1.339	€ -106.070	€ 100.827	€ -5.243
Mutaties reserves									
Totaal 1. Inwoners, Organisatie en Bestuur	€ -1.172	€ 888	€ -284	€ -2.870	€ 930	€ -1.940	€ -2.870	€ 930	€ -1.940
Totaal 2. Jongeren en Onderwijs	€ -25	€ 0	€ -25	€ -231	€ 0	€ -231	€ -200	€ 0	€ -200
Totaal 3. Samen zorgen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 55	€ 55	€ 0	€ 55	€ 55
Totaal 4. Cultuur en Sport	€ -60	€ 51	€ -9	€ -492	€ 278	€ -215	€ -446	€ 285	€ -161
Totaal 5. Ondernemen en Werk	€ -63	€ 0	€ -63	€ -237	€ 258	€ 21	€ -184	€ 519	€ 335
Totaal 6. Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 0	€ 38	€ 38	€ -222	€ 556	€ 335	€ -137	€ 421	€ 284
Totaal 7. Wijken	€ 0	€ 23	€ 23	€ -504	€ 385	€ -119	€ -338	€ 372	€ 34
Totaal 15. Alg. dekkingsmid. en Onvoorzien	€ -1.476	€ 0	€ -1.476	€ -3.594	€ 7.144	€ 3.550	€ -3.266	€ 7.379	€ 4.113
Totaal 20. Indirecte producten	€ 0	€ 0	€ 0	€ -116	€ 0	€ -116	€ -116	€ 0	€ -116
Totaal mutaties reserves	€ -2.796	€ 1.000	€ -1.796	€ -8.266	€ 9.605	€ 1.339	€ -7.556	€ 9.960	€ 2.404
Gerealiseerd resultaat			€ -950			€ 0			€ -2.839

Rechtmatigheid programma's

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens de kadernota 2021 van het Platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten zijn er echter situaties denkbaar, waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebeven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen bij opneemde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op de programmarekening. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	begroot	Werkelijk	verschil		
Bedragen x € 1.000					
Jongeren en Onderwijs	€ 22.304	€ 22.355	€ 51	Nadeel door hogere kosten leerlingenvervoer en decentralisatie Sociaal Domein Jeugd.	Past binnen het bestaande beleid.
Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 10.047	€ 10.216	€ 169	Nadeel grondexploitatie en hogere kosten gebouwenbeheer (dekking op programma 15 door bijdrage uit reserve) Hier staan lagere uitgaven op diverse budgetten binnen dit programma tegenover waarvan een groot gedeelte wordt overgeheveld of via saldobestemming wordt gestort in de reserve.	Past binnen het bestaande beleid.
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 7.938	€ 8.093	€ 155	Meer stortingen in de reserves	Past binnen het bestaande beleid.

Bijlagen bij de jaarrekening

EMU-saldo

				T-1	T	T+1	T+2	T+3
				2020	2021	2022	2023	2024
EMU-SALDO				-6.729	2.813	-31.280	5.566	6.425
EMU-SALDO referentiewaarde				3.203	3.421	3.421	3.421	3.421
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-9.932	-608	-34.701	2.145	3.004
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekingen en leningen	-80	-1.921	-216	0	0
			Uitzettingen	-65	80	1.369	283	283
		Vlottende activa	Uitzettingen	1.251	3.844	-10.844	0	0
			Liquide middelen	4.021	-3.704	-802	0	0
		Overlopende activa	55	1.370	-2.398	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	4.313	4.831	19.425	-5.283	-6.142
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	26	-7.545	2.839	0	0
			Overlopende passiva	6.792	-1.857	-3.875	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				780	1.427	0	0	0

Toelichting:

De afwijking tussen 2020 en 2021 kent diverse oorzaken. Zo is de post uitzettingen hoger door een aanzienlijk overschot aan liquide middelen dat tijdelijk in de schatkist bij het Rijk is gestald. Dit heeft invloed op de liquide middelen welke lager zijn. Toename vaste schuld door financiering van het nieuw te bouwen zwembad. De afname van de vlottende schuld wordt veroorzaakt doordat geen kasgeldlening was afgesloten op balansdatum en van de overlopende passiva door een lager rekening-courantschuld van De Liesen en lager bedrag om terug te betalen inzake TOZO.

Overzicht incidentele lasten en baten per programma

Omschrijving	Realisatie begrotings-jaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting
Programma 1.01			
Vrijval voorziening pensioen en wachtgeld wethouders	-€ 317.154	€ 0	€ 0
Bijdrage kosten kern Holten	-€ 137.254	-€ 137.200	€ 0
Inzet trainees	€ 55.200	€ 55.200	€ 0
Verkiezingen extra kosten i.v.m. coronavirus	€ 69.928	€ 69.900	€ 0
Onttrekking reserve budgetoverheveling	-€ 1.698.400	-€ 1.698.400	€ 0
Totaal programma 1.01	-€ 2.027.680	-€ 1.710.500	€ 0
Programma 1.02			
Bijdrage Rijk Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	-€ 953.295	-€ 198.500	€ 0
Diverse kosten NPO	€ 124.035	€ 198.500	€ 0
Storting overschot NPO in voorziening (OP)	€ 829.260	€ 0	€ 0
Bijdrage Rijk verbetering ventilatie 3 scholen	-€ 1.016.773	-€ 1.016.800	€ 0
Doorbetaling bijdrage Rijk verbetering ventilatie aan 3 scholen	€ 205.162	€ 1.016.800	€ 0
Stoting overschot verbetering ventilatie 3 scholen in voorziening (OP)	€ 811.611	€ 0	€ 0
Subsidiebijdrage vakopl. Centrum west aan ROC van twente	€ 163.957	€ 164.100	€ 0
Subsidiebijdrage aan Kampus ROC Twente	€ 100.000	€ 100.100	€ 0
Vrijval reserve onderwijs	-€ 194.021	-€ 191.600	€ 0
Extra kosten i.v.m. coronavirus	€ 67.936	€ 0	€ 0
Kosten sloop en verhuizing School in den Clintuin	€ 166.495	€ 550.000	€ 0
Extra afschrijving door sloop school In den Clintuin	€ 335.126	€ 0	€ 0
Extra kosten leerlingenvervoer i.v.m. coronamaatregelen	€ 67.936	€ 0	€ 0
Extra bijdrage jeugd iv.m. coronamaatregelen	€ 50.161	€ 79.500	€ 0
Meerkostenregeling Jeugd 2021	€ 66.410	€ 75.000	€ 0
Totaal programma 1.02	€ 823.999	€ 777.100	€ 0
Programma 1.03			
Toevoeging reserve begeleiding statushouders (2020)	€ 54.500	€ 54.500	€ 0
Subsidie aan ViaVie	€ 121.500	€ 159.700	€ 0
Bijdrage gemeenten Beschermd wonen 2020	-€ 536.302	-€ 536.300	€ 0
Totaal programma 1.03	-€ 360.302	-€ 322.100	€ 0
Programma 1.04			
Ondersteuningsbudget div. instellingen i.v.m. Coronamaatregelen	€ 241.157	€ 331.600	€ 0
PIOBB oude begraafplaats Rijssen	€ 104.173	€ 208.000	€ 0
PIOBB, dekking reserve monumenten	-€ 149.173	-€ 187.400	-€ 60.000
Bijdrage coronamaatregelen Rijk in tekort sportaccommodaties	-€ 158.850	-€ 161.000	€ 0
Bijdrage Rijksportakkoord 2021	-€ 85.142	-€ 85.100	€ 0
Storting overschot sportakkoord 2021 in voorziening (OP)	€ 84.089	€ 0	€ 0
Investeringssubsidie fusieclub	€ 90.000	€ 90.000	€ 0
Bijdrage Rijk tekort zwembaden door corona 2020	-€ 200.265	-€ 200.000	€ 0
Bijdrage Rijk tekort zwembaden door corona 2021	-€ 351.966	-€ 340.000	€ 0
Vorbereidingskosten nieuw zwembad Rijssen	€ 297.048	€ 305.000	€ 0
Onttrekking reserve tbv. voorbereidingskosten nieuw zwembad	-€ 297.048	-€ 305.000	€ 0
Toevoeging reserve zwembaden	€ 194.900	€ 226.700	€ 0
Totaal programma 1.04	-€ 231.077	-€ 117.200	-€ 60.000
Programma 1.05			
Bijdragen in diverse acties vanwege coronamaatregelen	€ 59.037	€ 258.100	€ 0
Bijdrage ESF-subsidie 2017-2020	-€ 62.381	€ 0	€ 0
Bijdrage Rijk TOZO 2021	-€ 1.711.189	-€ 1.711.200	€ 0
Netto kosten TOZO	€ 538.771	€ 1.711.200	€ 0
Niet benutte deel TOZO naar voorziening (OP)	€ 1.206.857	€ 0	€ 0
Afrekening Rijk TOZO 2020	€ 3.948.342	€ 3.948.300	€ 0
Onttrekking voorziening (OP) afrekening TOZO 2020	-€ 3.948.342	-€ 3.948.300	€ 0
Totaal programma 1.05	€ 31.096	€ 258.100	€ 0

Programma 1.06			
Tijdelijke ondersteuning Rijk toezicht en handhaving coronamaatregelen	-€ 70.000	-€ 70.000	€ 0
Toevoeging overschot toezicht en handhaving coronamaatregelen in voorziening (OP)	€ 51.687	€ 0	€ 0
Bijdrage Veiligheidsregio naleven coronamaatregelen	-€ 98.377	-€ 98.000	€ 0
Ondersteuningsbudget div. instellingen i.v.m. coronamaatregelen	€ 53.007	€ 98.000	€ 0
Bijdrage grondexpl. Enkcoterrein, Opbroek Oost en gebiedsvisie Enterstr./Grotestr.	-€ 78.528	€ 0	€ 0
Bijdrage aan sleutelgebieden woningbouw	€ 143.529	€ 58.500	€ 0
Provincie Overijssel subsidie sleutelgebieden	-€ 65.000	-€ 58.500	€ 0
Inzet gebiedsmakelaar	€ 65.000	€ 65.000	€ 0
Vrijval grond bedrijventerrein t.g.v. voorziening Enkco	-€ 1.082.523	-€ 21.400	€ 0
Toevoeging reserve grondexploitatie (GREX)	€ 194.217	€ 476.090	€ 37.700
Implementatie omgevingswet	€ 60.251	€ 90.000	€ 0
Onttrekking reserve Implementatie Omgevingswet	-€ 60.251	-€ 90.000	€ 0
Bijdrage veiligheid 2020 provincie Overijssel	-€ 121.711	€ 0	€ 0
Bijdrage provincie verkeersveiligheid	-€ 80.615	-€ 80.600	€ 0
Storting reserve bijdragen provincie	€ 202.326	€ 73.400	€ 0
Onttrekking reserve verkeer Algemeen t.b.v. diverse projecten	-€ 65.371	-€ 101.500	€ 0
Totaal programma 1.06	-€ 952.360	€ 340.990	€ 37.700
Programma 1.07			
Uitvoeringskosten duurzaamheidsvisie	€ 212.200	€ 150.000	€ 0
Bijdrage provincie asbest bodemsanering	-€ 166.800	-€ 167.000	€ 0
Uitgaven asbest bodemsanering	€ 119.125	€ 167.000	€ 0
Afrekening provincie overijssel 2018-2019 asbest-bodemsanering	-€ 200.404	€ 0	€ 0
Verrekening provincie overijssel bodemsanering 2018-2019	€ 200.404	€ 0	€ 0
Uitgaven boomvervangingsplan	€ 87.651	€ 87.400	€ 33.000
Storting overschot herinrichting Korteboslaan in voorziening (OP)	€ 298.017	€ 0	€ 0
Afwikkeling herinrichting Korteboslaan	-€ 298.017	€ 0	€ 0
Totaal programma 1.07	€ 252.175	€ 237.400	€ 33.000
Programma 1.15			
Onttrekking algemene uitkering	-€ 4.361.190	-€ 4.023.190	-€ 730.400
Vrijval bespaarde rente	-€ 608.113	-€ 608.100	-€ 474.800
Toevoeging reserves	€ 7.378.523	€ 7.143.700	€ 949.000
Onttrekking reserves	-€ 3.265.571	-€ 3.593.500	-€ 1.476.300
Totaal programma 1.15	-€ 856.352	-€ 1.081.090	-€ 1.732.500
Overhead			
Verduurzaming gemeentehuis	€ 467.364	€ 466.100	€ 0
Bouwkundige aanpassingen gemeentewerf	€ 58.278	€ 60.000	€ 0
Implementatie software nieuw financieel pakket	€ 75.892	€ 76.000	€ 0
Software Burgerzaken	€ 71.529	€ 68.800	€ 0
Kosten hardware i.v.m. thuiswerken	€ 60.781	€ 33.000	€ 0
CAO eenmalig	€ 377.000	€ 0	€ 0
Totaal programma 1.20	€ 1.110.843	€ 703.900	€ 0
Totaal generaal	-€ 2.209.657	-€ 913.400	-€ 1.721.800

Overzicht per taakveld

Vanaf 2017 schrijft het BBV een indeling in taakvelden voor. Deze informatie wordt gebruikt om baten en lasten van gemeenten vergelijkbaar te maken. In dit overzicht zijn de lasten en baten gegroepeerd naar de taakvelden zoals voorgeschreven is in de BBV. Op deze wijze is ook de begroting vormgegeven.

Taakveld	Omschrijving	Programma	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 1.799.197,97	€ -209.627,13	€ 1.589.570,84
Totaal 0.1	Bestuur			€ 1.799.197,97	€ -209.627,13	€ 1.589.570,84
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 930.173,47	€ -2.870.055,98	€ -1.939.882,51
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ -	€ -199.669,62	€ -199.669,62
		Totaal 1.03	Samen Zorgen	€ 54.500,00	€ -	€ 54.500,00
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 284.940,91	€ -446.221,58	€ -161.280,67
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 519.028,00	€ -183.569,70	€ 335.458,30
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 421.042,25	€ -136.852,15	€ 284.190,10
		Totaal 1.07	Wijken	€ 372.000,00	€ -337.510,68	€ 34.489,32
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 7.378.522,62	€ -3.265.571,73	€ 4.112.950,89
		Totaal 1.20	Indirecte producten	€ -	€ -116.400,00	€ -116.400,00
Totaal 0.10	Mutaties reserves			€ 9.960.207,25	€ -7.555.851,44	€ 2.404.355,81
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 2.838.902,71	€ -	€ 2.838.902,71
Totaal 0.11	Res. rek. van lasten en baten			€ 2.838.902,71	€ -	€ 2.838.902,71
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 804.989,50	€ -512.367,21	€ 292.622,29
Totaal 0.2	Burgerzaken			€ 804.989,50	€ -512.367,21	€ 292.622,29
		Totaal 1.20	Indirecte producten	€ 13.915.971,64	€ -795.665,96	€ 13.120.305,68
Totaal 0.4	Overhead			€ 13.915.971,64	€ -795.665,96	€ 13.120.305,68
		Totaal 1.11	Kapitaallasten	€ 9.697.886,60	€ -9.697.886,60	€ -
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 51.993,46	€ -3.512.748,55	€ -3.460.755,09
		Totaal 1.20	Indirecte producten	€ 28.120,96	€ -28.120,95	€ 0,01
Totaal 0.5	Treasury			€ 9.778.001,02	€ -13.238.756,10	€ -3.460.755,08
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 2.851,40	€ -9.353,28	€ -6.501,88
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 535.392,35	€ -3.829.546,00	€ -3.294.153,65
Totaal 0.61	OZB woningen			€ 538.243,75	€ -3.838.899,28	€ -3.300.655,53
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 1.056,08	€ -3.846,91	€ -2.790,83
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 10.707,91	€ -3.106.687,00	€ -3.095.979,09
Totaal 0.62	OZB niet-woningen			€ 11.763,99	€ -3.110.533,91	€ -3.098.769,92
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 4.382,71	€ -17.952,27	€ -13.569,56
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 98.157,00	€ -173.189,54	€ -75.032,54
Totaal 0.64	Belastingen overig			€ 102.539,71	€ -191.141,81	€ -88.602,10
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ -	€ -62.147.659,93	€ -62.147.659,93
Totaal 0.7	Alg. uitk. en ov. uitk. gem.f.			€ -	€ -62.147.659,93	€ -62.147.659,93
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 433.001,28	€ -	€ 433.001,28
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ -	€ -998.500,00	€ -998.500,00
Totaal 0.8	Overige baten en lasten			€ 433.001,28	€ -998.500,00	€ -565.498,72
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 2.381.415,18	€ -1.436,50	€ 2.379.978,68
Totaal 1.1	Crisisbeheersing en brandweer			€ 2.381.415,18	€ -1.436,50	€ 2.379.978,68
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 26.200,00	€ -	€ 26.200,00
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 997.774,14	€ -227.885,19	€ 769.888,95
Totaal 1.2	Openbare orde en veiligheid			€ 1.023.974,14	€ -227.885,19	€ 796.088,95
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 436.489,88	€ -245.484,05	€ 191.005,83
		Totaal 1.07	Wijken	€ 3.555.287,69	€ -433.305,12	€ 3.121.982,57
Totaal 2.1	Verkeer en vervoer			€ 3.991.777,57	€ -678.789,17	€ 3.312.988,40
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 200.231,37	€ -1.710,80	€ 198.520,57
Totaal 2.2	Parkeren			€ 200.231,37	€ -1.710,80	€ 198.520,57
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 35.272,70	€ -	€ 35.272,70
Totaal 2.5	Openbaar vervoer			€ 35.272,70	€ -	€ 35.272,70
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 467.412,51	€ -53.096,46	€ 414.316,05
Totaal 3.1	Economische ontwikkeling			€ 467.412,51	€ -53.096,46	€ 414.316,05
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 40.894,87	€ -42.000,00	€ -1.105,13
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 158.781,00	€ -1.483.192,31	€ -1.324.411,31
Totaal 3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur			€ 199.675,87	€ -1.525.192,31	€ -1.325.516,44
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 154.397,62	€ -9.225,00	€ 145.172,62
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 74.451,84	€ -108.848,00	€ -34.396,16
		Totaal 1.07	Wijken	€ 2.305.150,32	€ -3.188.640,31	€ -883.489,99
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ -	€ -81.770,00	€ -81.770,00
Totaal 3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg.			€ 2.533.999,78	€ -3.388.483,31	€ -854.483,53
		Totaal 1.15	Alg dekkingsmidd en onvoorzien	€ 18.200,00	€ -370.136,70	€ -351.936,70
Totaal 3.4	Economische promotie			€ 18.200,00	€ -370.136,70	€ -351.936,70
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 38.500,00	€ -	€ 38.500,00
Totaal 4.1	Openbaar basisonderwijs			€ 38.500,00	€ -	€ 38.500,00
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 3.004.395,18	€ -68.498,72	€ 2.935.896,46
Totaal 4.2	Onderwijshuisvesting			€ 3.004.395,18	€ -68.498,72	€ 2.935.896,46
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 4.613.131,71	€ -2.597.846,61	€ 2.015.285,10
Totaal 4.3	Onderwijsbel. en leerlingzaken			€ 4.613.131,71	€ -2.597.846,61	€ 2.015.285,10

Jaarrekening 2021

		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 577.257,13	€ -515.829,41	€ 61.427,72
Totaal 5.1	Sportbeleid en activering			€ 577.257,13	€ -515.829,41	€ 61.427,72
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 3.426.243,80	€ -1.348.673,47	€ 2.077.570,33
		Totaal 1.07	Wijken	€ 6.640,92	€ -	€ 6.640,92
Totaal 5.2	Sportaccommodaties			€ 3.432.884,72	€ -1.348.673,47	€ 2.084.211,25
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 1.956.455,19	€ -452.640,34	€ 1.503.814,85
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 20.730,69	€ -21.158,19	€ -427,50
Totaal 5.3	Cultuurpres., -prod., en -part			€ 1.977.185,88	€ -473.798,53	€ 1.503.387,35
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 213.321,00	€ -	€ 213.321,00
Totaal 5.4	Musea			€ 213.321,00	€ -	€ 213.321,00
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 344.206,96	€ -34.133,00	€ 310.073,96
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 34.351,85	€ -1.000,00	€ 33.351,85
Totaal 5.5	Cultureel erfgoed			€ 378.558,81	€ -35.133,00	€ 343.425,81
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 54.497,80	€ -	€ 54.497,80
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 818.100,00	€ -	€ 818.100,00
Totaal 5.6	Media			€ 872.597,80	€ -	€ 872.597,80
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 52.663,15	€ -3.543,00	€ 49.120,15
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 1.805,97	€ -	€ 1.805,97
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 1.030.133,64	€ -68.539,41	€ 961.594,23
		Totaal 1.07	Wijken	€ 1.871.387,65	€ -30.712,01	€ 1.840.675,64
Totaal 5.7	Openb. groen en (openl.) recr.			€ 2.955.990,41	€ -102.794,42	€ 2.853.195,99
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 1.934.154,13	€ -46.786,79	€ 1.887.367,34
		Totaal 1.03	Samen Zorgen	€ 1.908.547,24	€ -99.038,90	€ 1.809.508,34
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 813.721,94	€ -	€ 813.721,94
Totaal 6.1	Samenkracht en burgerpart.			€ 4.656.423,31	€ -145.825,69	€ 4.510.597,62
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 48.059,43	€ -	€ 48.059,43
		Totaal 1.03	Samen Zorgen	€ 481.951,77	€ -	€ 481.951,77
Totaal 6.2	Wijkteams			€ 530.011,20	€ -	€ 530.011,20
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 9.192.529,05	€ -7.958.287,16	€ 1.234.241,89
Totaal 6.3	Inkomensregelingen			€ 9.192.529,05	€ -7.958.287,16	€ 1.234.241,89
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 7.956,00	€ -	€ 7.956,00
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 3.552.552,82	€ -621.344,78	€ 2.931.208,04
		Totaal 1.20	Indirecte producten	€ -	€ -0,00	€ -0,00
Totaal 6.4	Begeleide participatie			€ 3.560.508,82	€ -621.344,78	€ 2.939.164,04
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 805.033,36	€ -62.380,62	€ 742.652,74
Totaal 6.5	Arbeidsparticipatie			€ 805.033,36	€ -62.380,62	€ 742.652,74
		Totaal 1.03	Samen Zorgen	€ 575.720,45	€ -38.284,60	€ 537.435,85
Totaal 6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			€ 575.720,45	€ -38.284,60	€ 537.435,85
		Totaal 1.03	Samen Zorgen	€ 7.692.951,62	€ -835.131,63	€ 6.857.819,99
		Totaal 1.05	Ondernemen en Werk	€ 444.879,92	€ -40.035,50	€ 404.844,42
Totaal 6.71	Maatwerkdienstverlening 18+			€ 8.137.831,54	€ -875.167,13	€ 7.262.664,41
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 11.462.141,91	€ -	€ 11.462.141,91
Totaal 6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			€ 11.462.141,91	€ -	€ 11.462.141,91
		Totaal 1.02	Jongeren en Onderwijs	€ 1.202.297,35	€ -	€ 1.202.297,35
Totaal 6.82	Geëscaleerde zorg 18-			€ 1.202.297,35	€ -	€ 1.202.297,35
		Totaal 1.03	Samen Zorgen	€ 1.848.810,35	€ -21.208,83	€ 1.827.601,52
Totaal 7.1	Volksgesondheid			€ 1.848.810,35	€ -21.208,83	€ 1.827.601,52
		Totaal 1.07	Wijken	€ 3.027.883,29	€ -3.321.429,79	€ -293.546,50
Totaal 7.2	Riolering			€ 3.027.883,29	€ -3.321.429,79	€ -293.546,50
		Totaal 1.07	Wijken	€ 2.664.702,16	€ -2.956.672,64	€ -291.970,48
Totaal 7.3	Afval			€ 2.664.702,16	€ -2.956.672,64	€ -291.970,48
		Totaal 1.07	Wijken	€ 1.308.540,16	€ 8.063,59	€ 1.316.603,75
Totaal 7.4	Milieubeheer			€ 1.308.540,16	€ 8.063,59	€ 1.316.603,75
		Totaal 1.04	Cultuur en Sport	€ 630.875,00	€ -565.669,78	€ 65.205,22
Totaal 7.5	Begraafplaatsen en crematoria			€ 630.875,00	€ -565.669,78	€ 65.205,22
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ -	€ -	€ -
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 955.159,16	€ -154.285,11	€ 800.874,05
Totaal 8.1	Ruimtelijke ordening			€ 955.159,16	€ -154.285,11	€ 800.874,05
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 2.328.236,73	€ -1.649.805,75	€ 678.430,98
Totaal 8.2	Grondexpl. (niet-bedr.terr.)			€ 2.328.236,73	€ -1.649.805,75	€ 678.430,98
		Totaal 1.01	Inwoners, Organisatie, Bestuur	€ 196.399,33	€ -	€ 196.399,33
		Totaal 1.06	Wonen, Recreëren en Veiligheid	€ 1.142.195,22	€ -973.293,31	€ 168.901,91
Totaal 8.3	Wonen en bouwen			€ 1.338.594,55	€ -973.293,31	€ 365.301,24
Eindtotaal				€ 123.323.898,97	€ -123.323.898,97	€ 0,00

Overzicht structurele stortingen en onttrekkingen reserves

Reserve nummer	Omschrijving	Onttrekking of storting	Realisatie begrotingsjaar	Raming begroting na wijziging	Primaire begroting	Toelichting
5017	Egalisatie grondprijs Industrieterrein	onttrekking	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	aflopende uitname van 2003 t/m 2023
5029	Egalisatiereserve BTW	onttrekking	€ 13.256	€ 13.100	€ 13.100	aflopende uitname van 2003 t/m 2021
5072	Compensatiefonds Reserve afwikkeling Essent	onttrekking	€ 87.000	€ 87.000	€ 87.000	aflopende uitname van 2009 t/m 2038
5506-5549	BBV-reserves	onttrekking	€ 1.057.400	€ 1.057.400	€ 1.057.400	ter dekking van diverse investeringen, uitnameperiode gelijk aan afschrijvingsperiode
zie staat	structurele rentebijboeking reserves *)	storting	-€ 930.173	-€ 930.200	-€ 888.000	
zie staat	structurele rentebijboeking voorzieningen*)		-€ 409.935	-€ 409.900	-€ 374.400	
	per saldo		-€ 168.452 onttrekking	-€ 168.600 onttrekking	-€ 90.900 toevoeging	

*) 1,27 inflatie en 2,5% totaal in 2021

WNT-verantwoording gemeente Rijssen-Holten

De WNT is van toepassing op Gemeente Rijssen-Holten. Het voor Gemeente Rijssen-Holten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000,- dit betreft het algemene WNT maximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsook degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	A.C. van Eck	G.H. Veerman
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.601	€ 89.771
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.683	€ 16.427
<i>Subtotaal</i>	€ 136.284	€ 106.198
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 136.284	€ 106.198
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. / N.v.t.	N.v.t. / N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	A.C. van Eck	G.H. Veerman
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 115.734	€ 88.523
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.328	€ 15.529
<i>Subtotaal</i>	€ 136.062	€ 104.052
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 201.000
Bezoldiging	€ 136.062	€ 104.052

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht overhead

De begrotingsvoorschriften (BBV) zijn in 2016 gewijzigd en van toepassing op de jaarrekening 2021 en verder. Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat er in de jaarrekening een overzicht moet worden opgenomen van de kosten van overhead. De wijze waarop we dit presenteren is vrij waarbij er minimaal onderscheid moet worden gemaakt tussen baten en (netto)lasten.

De definitie overhead in het BBV is een andere dan die wij in Rijssen-Holten toepassen.

Zo rekenen wij de kosten van bestuursondersteuning college niet tot de overhead. Het BBV schrijft dit wel voor. Deze lasten rekenen wij niet door in onze tarieven van medewerkers en daarmee ook niet in onze producten.

Verder rekenden wij de kosten van leidinggevenden tot het interne uurtarief. Hierin zijn met name alle directe salarislasten opgenomen. Het BBV schrijft voor deze lasten als overhead te beschouwen. Voor de berekening van het uurtarief van medewerkers heeft dit geen gevolgen. Alleen de verhouding tussen salarislasten en overhead wijzigt.

Aan de grondexploitatie en investeringen worden uren inclusief overhead toegerekend. Voor de grondexploitatie gebeurt dit op basis van daadwerkelijke verantwoorde uren en voor investeringen gebeurt dit naar rato van het gereedkomen van de investering.

De nieuwe voorschriften leiden tot het volgende overzicht:

	begroot	werkelijk	saldo	
LASTEN				
<i>Doorberekend via opslag op uurloon: *)</i>				
Bedrijfsvoering en control	€ 789.000	€ 776.695	€ 12.305	V
Financiën	€ 1.200.900	€ 1.272.254	€ -71.354	N
Personeelszaken	€ 1.006.000	€ 966.962	€ 39.038	V
ICT en telefoon	€ 3.152.700	€ 2.853.157	€ 299.543	V
Bode / huishoudelijke dienst / receptie / archief	€ 881.600	€ 898.873	€ -17.273	N
Huisvesting	€ 2.489.500	€ 2.502.826	€ -13.326	N
Algemene autokosten / handgereedschap	€ 100.400	€ 102.202	€ -1.802	N
<i>Doorberekend conform gewijzigde BBV-voorschriften:</i>				
Directe leiding **)	€ 2.958.700	€ 3.059.392	€ -100.692	N
Bestuursondersteuning college ***)	€ 1.562.300	€ 1.502.024	€ 60.276	V
Doel- en rechtmatigheidsonderzoek	€ 7.900	€ 9.706	€ -1.806	N
	€ 14.149.000	€ 13.944.093	€ 204.907	V
BATEN				
<i>Doorberekend via opslag op uurloon: *)</i>				
Bedrijfsvoering en control	€ 0	€ 0	€ 0	
Financiën	€ -30.500	€ -31.607	€ 1.107	V
Personeelszaken	€ -27.900	€ -28.121	€ 221	V
ICT en telefoon	€ 0	€ 0	€ 0	
Bode / huishoudelijke dienst / receptie / archief	€ -5.000	€ -5.543	€ 543	V
Huisvesting	€ -88.800	€ -75.565	€ -13.235	N
Handgereedschap	€ -1.700	€ -2.000	€ 300	V
<i>Doorberekend conform gewijzigde BBV-voorschriften:</i>				
Directe leiding **)	€ -548.100	€ -674.615	€ 126.515	V
Bestuursondersteuning college ***)	€ -8.200	€ -6.335	€ -1.865	N
Doel- en rechtmatigheidsonderzoek	€ 0	€ 0	€ 0	
	€ -710.200	€ -823.787	€ 113.587	V
TOTAAL	€ 13.438.800	€ 13.120.306	€ 318.494	V

*) Dit is conform bestendige gedragslijn Rijssen-Holten

***) In de oude opzet waren dit directe loonkosten. Verschuift nu van directe loonkosten naar overhead.

***) Dit betreft de producten onder 101 zoals communicatie, directie, representatie, ondernemingsraad, wijkavonden etc.

Toelichting Overhead

Verklaring

• Overhevelingen	€ 280.000 V
• ICT-(middelen)
Van het totale ICT budget voor hardware en software van ruim € 1,6 miljoen is minder uitgegeven doordat er onder andere geen vervangingen zijn geweest in verband met het nieuwe kantoorconcept.	€ 64.000 V
• Verzekeringen
Het contract voor de brandverzekering is met 1 jaar verlengd. De verzekering is ondergebracht bij meerdere partijen. Een van die partijen wilde niet verlengen. Dit heeft geleid tot extra lasten. Voor komende jaren wordt rekening gehouden met een verdere toename van de premie.	€ 75.000 N
• Personeelsbudgetten
Bij programma 15 is toegelicht dat er bedragen zijn gestort in onder meer de reserve ziektevervanging (5070). Van de niet benutte ziekte- en vacaturegelden is € 150.000 gestort in de deze reserve. Dit voordeel ontstaat op dit programma. Verder is rekening gehouden met de consequenties van de nieuw afgesloten CAO. In 2021 zijn daar nog geen lasten voor geraamd. Een deel is al in 2021 uitbetaald (€ 70.000), de rest is als verplichting opgenomen (€ 290.000). Per saldo resteert dan nog een voordeel van € 228.000. Dit ontstaat onder andere door latere invulling van vacatures, diverse personeelsbudgetten die niet volledig zijn benut. In een aantal gevallen is Corona hiervan de oorzaak. Verder zijn er meer personeelsuren geactiveerd dan geraamd.	€ 18.000 V
• Overige
Kleine verschillen leveren per saldo een voordelig effect van € 31.000.	€ 31.000 V

SiSa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020)	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A7/01 € 0	<i>Aard controle R</i> Indicator: A7/02 € 18.313	Ja	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A7/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A7/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A7/05
JenV	A10	Regeling financiële impuls huisvesting grote gezinnen vergunninghouders Gemeenten	Besteding aan beleidsdoelstelling (jaar T)?	Cumulatieve besteding aan beleidsdoelstelling (t/m jaar T)	Huisvesting gerealiseerd in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting als bij één van de vorige indicatoren "nee" is ingevuld	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A10/01 € 0	<i>Aard controle R</i> Indicator: A10/02 € 0	Nee	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A10/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A10/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A10/05
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A12B/02 € 53.007	Ja	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/04 € 53.007	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/05
Twente								

Jaarrekening 2021

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)
			<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>
	Gemeenten		€ 0	56	58	€ 1.256	€ 1.256
		Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i>		
		Ja	Ja	Nee			
		Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle D2 Indicator: B2/09</i>	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10</i>	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12</i>		
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14</i>				
		Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20</i>
		€ 21.280	€ 22.040	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22</i>				
		€ 0	€ 0				

Jaarrekening 2021

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06</i>
			1 SUVIS21-00765955	€ 501.735	€ 501.735	Ja		Nee
			2 SUVIS21-00801816	€ 182.139	€ 182.139	Ja		Nee
			3 SUVIS21-00812671	€ 0	€ 0	Ja		Nee
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C41B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C41B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06</i>
			1 030004 Provincie Overijssel	€ 65.000	€ 65.000	€ 78.529	3	3
			2					
			3					
			4					
			5					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09</i>			
			1 030004 Provincie Overijssel	725	Ja			
			2					
			3					
			4					
			5					
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslage naffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C62/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>		
			47	€ 7.050	€ 1.377	Nee		

Jaarrekening 2021

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	
			€ 298.814	€ 61.916	€ 31.012	€ 370.740	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	
			€ 124.035	€ 76.035	€ 0	€ 0	
IenW	E49B	Bodemsanering Asbest Overijssel (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E49B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E49B/05</i>
		030004 Provincie Overijssel	€ 119.113	€ 310.712	Ja	Nee	
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting
			<i>Aard controle R Indicator: F9/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: F9/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05</i>
		1 EAW-20-00365865	€ 18.080	€ 24.200	Ja	Transitievisie Warmte (TVW) is bestuurlijk vastgesteld in december 2021.	

Jaarrekening 2021

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 4.784	€ 123.591	€ 0	€ 0	€ 17.280
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		

Jaarrekening 2021

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)
				levensonderhoud	kapitaalverstreking	levensonderhoud	kapitaalverstreking (aflossing)	kapitaalverstreking (overig)
		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 21.437	€ 0	€ 0	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.360	€ 96	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 309.208	€ 14.500	€ 11.034	€ 2.425	€ 0	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 164.431	€ 0	€ 694	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 36.526	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	39	3	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	64	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	17	0	Ja			
		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)				
			<i>Aard controle R Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>			
			€ 0	€ 0	0			

Jaarrekening 2021

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
			<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			
			€ 0	€ 0	47			
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 238.495	€ 324.088				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>
			1 Nieuwbouw	€ 4.074	€ 2.086	€ 1.988		
			2 Onderhoud	€ 100.647	€ 19.251	€ 81.396		
			3 Aankoop	€ 3.278		€ 3.278		
			4 Dienstverlening door derden	€ 34.257		€ 34.257		
			5 Beheer en exploitatie	€ 58.072		€ 58.072		
			6 Overige kosten (overhead)	€ 123.760			€ 123.760	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 1033227	€ 85.142	€ 0	€ 1.053	€ 0	€ 21.053

VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikingsnummer / naam	Totale besteding		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/03</i>		
			1 2020	SPUKIJZ21277	€ 400.495		
			2 2021	SPUKIJZ21R2068	€ 200.265		
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/08</i>
			1 Zwembad De Koerbelt	€ 255.531	€ 302.015	-€ 46.484	2020
			2 Zwembad Twenhaarsveld	€ 96.436	€ 98.480	-€ 2.044	2020
			3 Zwembad De Koerbelt	€ 194.328	€ 194.328	€ 0	2021
			4 Zwembad Twenhaarsveld	€ 5.937	€ 5.937	€ 0	2021

Toelichting H8 Regeling Sportakkoord

Conform artikel 7 van de Regeling Sportakkoord dient in de verantwoordingsbijlage te worden opgenomen:

- Of een sportformateur is aangesteld;
- Of uitvoering is gegeven aan de geformuleerde ambities uit het lokale sportakkoord;
- Of uitvoering is gegeven aan een living lab.

Hieraan is voldaan.

Verklaring van overlegging

Aldus opgemaakt en overlegd aan burgemeester en wethouders

van de gemeente Rijssen-Holten op 24 mei 2022

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad

van de gemeente Rijssen-Holten op 30 juni 2022

De griffier,

De voorzitter,